

ព្រះ
ច្បាប់ប្រជុំកបាលី

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ទុតិយភាគ

៧៣

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស ២៥០៦

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកស្កាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកនេះ ចាប់ពីភាគ៥១ ដល់ ភាគ១១០
ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ ឬជា
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ផ្តល់សេចក្តីរំលឹកគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកសម្រាប់ការងារ
ដោយ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ុចទីណា ។

គ្រប់គ្រងឯកសារ (ទូទៅ និងផ្នែកបច្ចេកទេស)
ដោយ ឧបាសក ស្រុង-ចាន់ណា ។

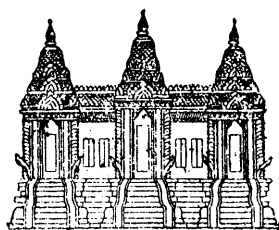
ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ
ដោយ ចន្ទស្រីស្រស់ ។

ថតស្តានដោយ
ប្អូនប្រុស ម៉ាន់ សារ៉េត

ក្រោមការឧបត្ថម្ភយ៉ាងទឹកក្រវែលអំពី៖

- ឧបាសិកា កាំង ព្រិចទ័ណ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ជុត លីស្រុង និង ឧបាសិកា លី សុខា ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក សរ ចន និង ឧបាសិកា អ៊ូច សាវ័ង្ស ព្រមទាំងបុត្រ (បាត់ដំបង)
- ឧបាសក ជា ស៊ីវត្តានា និងឧបាសិកា យុន សុនីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រី ជា សុមេធាធីតា (ស.វ.អ)
- លោក ជឹម-ជា និងលោកស្រី រតន៍ ស្រីមុំ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ទីផង យឿន (កូរ៉េ)
- លោក ស៊ុក ចាន់សេរី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា យ៉ា រ៉ាវី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ប្អូនស្រី យ៉ា សុភ័ក្ត្រៈ (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា កោ សេង (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ប៉ាន សុគន្ធានីន និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ស្រុង ចាន់ណា និង ឧបាសិកា ចន ស្រីស្រស់ ព្រមទាំងបុត្រ ចាន់ណា សុធានីនាដ, ចាន់ណា សុធានីនាធី (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ស្រុង ចាន់រស្មី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- កញ្ញា ស្រុង ចាន់រតនា (ភ្នំពេញ)
- លោក ស្រុង យូចេង (ភ្នំពេញ)
- លោក នង សុផល (កូរ៉េ)
- ប្អូនស្រី សុខ អេង (កំពង់ចាម)
- កញ្ញា ចន កក្កដា (បាត់ដំបង)
- លោកស្រី ចន សត្យា និងលោក ខួត សេរីស័ក ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោក ចន រចនា (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា សែ សុផារី (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា យឿម សុផានី (បាត់ដំបង)
- លោក ម៉ៅ គន្ធា និងលោកស្រី ធួរៀង សេដ្ឋា (បាត់ដំបង)
- លោក សៅ សារ៉ុម (បាត់ដំបង)
- ព្រះចៅព្រះគុណ ជុំ សារៈ (ព្រះចៅអធិការវត្ត សម សាន្ត ខេត្តបាត់ដំបង)
- ឧបាសិកា រ៉ាន់ លុយ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ហួ ច័ន្ទសុខ័ណ្ឌ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ស.វ.អ)

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាធិ
និង
សេចក្តីប្រែប្រាស់ខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន
ខុតិយតាត
ស័ក

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

ព. ស. ២៥០៦

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមផ្ដល់ស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵經を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete TRIPITAKA to Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាតិរាបរាន !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាតិគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន " ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ ចកប្រែពីភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយ ពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិក ជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រាជ្ជងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំង មនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ក៏ត្រូវអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តី ទុក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគំភ្លន ដើរតាមពុទ្ធដីការព្រះបរមគ្រូ មិត្តព្យាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជាសិទ្ធិត្រូវបានការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាព ក្នុងពិភពលោក ដើម្បីទុកជាកត្តាស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនក្កតបុស្ស កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ The Rev. Seikyo Muchaku

ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eiitsu Shinohara

អ្នកចាត់ការ

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！

敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未曾有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、願りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大藏經）復刻救援委員会

世話人代表 無着 成恭
事務局長 篠原 鋭一

世話人 松永 然道 有馬 実成
伊藤 佳通 渡井 奎一
杉谷 義純 茂田 真澄
前田 利勝 中島 教之
永 六輔

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commission of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 39 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community, it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community, it is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people in the world.

Cambodia experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence.
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager : The Rev. Seikyo Muchaku

Secretary General : The Rev. Eiitsu Shinohara

Management Team :

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបដាន

ទុតិយភាគ

៧៣

ព. ស. ២៥០៦

សុត្តន្តបិដកេ

ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទតិយោ ភាគោ

ឯកាទសមោ ភិក្ខុទាយវិគ្គោ

បឋមំ ភិក្ខុទាយកត្តេរាបទានំ

(១) សុវណ្ណាវណ្ណំ សម្ពុទ្ធិ អាហុត្ថនម្បដិក្កហំ
 បវេនា(១) អភិក្ខុន្តំ វេនា ជិញ្ញាណមាគតំ(២) ។

កដប្បុកិក្ខុបាទាសី សិទ្ធិត្ថស្ស មហេសិទោ
 បញ្ញស្ស ឧបសន្តស្ស មហាវីរស្ស តាទិទោ ។

បទេនាទុបទាយនោ(៣) ជិញ្ញាបេន្តំ(៤) មហាជនំ
 វិត្តំ មេ បាហុនា តាវ ពុទ្ធស្សាទិច្ចតន្តោ(៥) ។

ចតុន្ទវតេ ឥតោ កប្បេ យំ នាណមទទី តនា
 ទុក្ខតំ នាភិដាជាមិ ភិក្ខុនាទស្សនំ ជលំ ។

១ ប. បវេ ។ ២ ប វេនា និព្វនមាគតំ ។ ៣ ប. បទេនាទុបទាយនំ និញ្ញាបេន្តោ
 មហាជនំ ឧប្បាហ វិត្តំ មេ តាតា ពុទ្ធេ អាទិច្ចតន្តោទិ ទិស្សន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ទុតិយភាគ

ភិក្ខុទាយវិគ្គ ទី ១១

ភិក្ខុទាយកត្តោបទាន ទី ១

(១) ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានវណ្ណៈដូចមាស ទ្រង់គួរ
 ទទួលគ្រឿងបូជា ទ្រង់ចេញចាកព្រៃតំបន់ត្រាមកកាន់ព្រះ
 និព្វាន ។ ខ្ញុំទៅតាមស្នាមព្រះបាទនៃព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ញ៉ាំង
 ជនឱ្យរលត់ទុក្ខ ហើយបានថ្វាយភិក្ខុមួយវែក ដល់ព្រះ
 មហេសីព្រះនាមសិទ្ធក្ខៈ ទ្រង់មានប្រាជ្ញា មានព្រះហឫទ័យ
 ស្ងប់រម្ងាប់ មានព្យាយាមច្រើន ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយ
 លោភធម៌ ។ សេចក្តីត្រេកអររបស់ខ្ញុំ មានប្រមាណច្រើន
 ចំពោះព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ចពន្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្ប
 នេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយទាន
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល នៃការថ្វាយភិក្ខុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តាសិទ្ធិត្ថានោ កកឃ្ម មហារណ្យស្ស ជាមកា
 សត្តាតនសម្មាសា កកត្ថេត ចក្កាវត្ថនោ ។
 បដិសម្មិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា កិក្ខុនាយតោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ភិក្ខុយកត្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ ញាណសញ្ញិកត្ថេរាបទានំ

[២] សុវណ្ណាវណ្ណំ សម្មុទ្ធិ ធិសកាជាធិយំ យថា
 តិជាប្បកិដ្ឋំ មាតុន្តំ កុញ្ញវិវ មហេសិនំ ។
 ឡិកាសេន្តំ ធិសា សញ្ញា សាលរាជីវ បុប្ផតិ(១)
 រដិយា បដិបដ្ឋន្តំ លោកជេដ្ឋំ ធម្មត្ថមំ ។
 ញាណោ ចិត្តំ បសាទេត្វា បក្កហេត្វាន អញ្ចាលី
 បសន្និច្ចត្ថោ សុមនោ សិទ្ធិត្ថំ អភិវធិយំ ។

១ ឧ. ឧប្បាជីវ ប្បិពំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៨៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧
 ជាតិ ព្រះនាមមហាវេណដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ៧
 ប្រការ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំ
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះភិក្ខុទាយកត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កិច្ចទាយកត្ថេរមាន ។

ញាណសញ្ញាកត្តេរាបទាន ទី ២

(២) (ខ្ញុំបានឃើញ) នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈ
 ដូចមាស ទ្រង់ដូចអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ឬទ្រង់ដូចដំរីឈ្មោះ
 មាតន្តៈ ដែលចុះប្រេងបីយ៉ាង ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏
 ធំ ទ្រង់ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្ជួចច្បាស់ ទ្រង់ដូចដើមសាលរាជ
 មានផ្ការីកហើយ ទ្រង់ជាច្បងក្នុងគ្រលោក ទ្រង់ទុក្ខមង្គល
 នេះ ទ្រង់ស្តេចនិមន្តទៅតាមច្រក បានញ៉ាំងចិត្តខ្ញុំឲ្យជ្រះថ្លា
 ក្នុងញាណ (របស់ព្រះអង្គ) ខ្ញុំបានឆ្លងអញ្ចាលី មានចិត្ត
 ជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះសិទ្ធក្ខៈ ។

គតិយំ ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទានំ

ធនុន្ទរេតេ ឥតោ កក្កេ យំ កក្កមកករី តនា
 ទុក្ខតី ធាតិជាធាមិ ញាណសញ្ញាយំទំ ដលំ ។
 តេសត្ថតិម្ហិតោ កក្កេ សោឡសាស្តំ ធនុតមា
 សត្តរតនសម្ពុទ្ធា ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធនុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធនុកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ញាណសញ្ញាកោ ខេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ញាណសញ្ញាត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

គតិយំ ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទានំ

[៣] តិវរាយំ ធិវាសីហំ(១) អហោសី មាលិកោ តនា

អន្តសំ វិវដិ ពុទ្ធិ សិទ្ធិត្ថំ លោកប្បជិតំ ។

ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃសេចក្តីសំគាល់ក្នុងញាណ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៣ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រត្តិ ១៦ ជាតិ ជាស្តេចឧត្តមជាតិ
 ជន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 ចង្កឹមម្តុំ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះញាណសញ្ញាកត្តាមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ញាណសញ្ញាត្ថេរាបទាន ។

ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(៣) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកក្រងផ្កា នៅអាស្រ័យ
 ក្នុងក្រុងឈ្មោះភិវរា បានឃើញព្រះពុទ្ធព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ មាន
 ធូលីគឺរតនៈទៅប្រាសហើយ ដែលសត្វលោកបូជាហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បសុន្ទចិត្តោ សុមេវោ បុប្ផហត្ថំ អនាសហំ
 យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ តស្ស កម្មស្ស វាហសា ។
 អនុកោមិ ដលំ ឥដ្ឋំ បុព្វេ^(១) សុកតមត្តោ
 បរិត្តោ សុមលោហិ សសញ្ញាយ ឥទំ ដលំ^(២) ។
 ចតុន្ទវតេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិរោមយំ
 តុក្កតំ ធាតុជាធាមិ តុទ្ធិប្បជាយេទំ ដលំ ។
 ចតុន្ទវតេ ឧបាទាយ វេយ្យោ វត្តមាណកំ
 បញ្ច រាជសតា តត្ថ ធម្មបមសនាមកា ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ តុទ្ធិស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឧប្បលហត្ថិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឧប្បលហត្ថិយន្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. បុប្ផេ ។ ២ ម. បុប្ផទានស្សីទំ ដលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកិកាយ អបទាន

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយផ្កា ១ ក្តាប់
 ខ្ញុំទៅកើតក្នុងភពណា ។ តែងសោយផលជាទីប្រាថ្នាដែល
 ខ្លួនធ្វើឡើងហើយក្នុងកាលមុន (ក្នុងភពនោះៗ) ដោយអំណាច
 អាទិសង្ឃនៃកម្មនោះ ខ្ញុំមានផ្កាម្លិះព័ទ្ធព័ទ្ធហើយ នេះជាផល
 នៃសេចក្តីសំគាល់ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ អាស្រ័យកប្បគំរប់ ៧៤ វៀរវេលនកប្ប
 បច្ចុប្បន្ននេះចេញ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច ៥០០ ជាតិ ព្រះ
 នាមនដ្ឋបមៈ ដ្ឋបត្តា ក្នុងកប្បនោះ ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិពា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះឧប្បលហត្ថិយត្រូវមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧប្បលហត្ថិយត្រូវមាន ។

បុត្តតំ បទប្បដិកត្តោបទានំ

(៤) សិទ្ធិត្ថស្ស ភក្កតោ ជាតិបុប្ផមទាសិហំ
 ចានេសុ សត្ត បុប្ផានិ ហាសេនោកិរិតានិ^(១) មេ ។
 តេន កម្មេនហំ អដ្ឋ អភិកោមិ នរមរេ
 ធារេមិ អន្តិមំ នេហំ សម្មាសមុទ្ធសាសនេ ។
 ចតុន្ទរតេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិរោមយំ
 ទុក្ខតំ នាភិជាធាមិ បុប្ផប្បជាយំនំ ផលំ ។
 សមន្តកុទ្ធនាមាសុំ តេរស ចក្កវត្ថិនោ
 ឥតោ បញ្ចមកេ កម្មេ ចាតុរន្តា គណានិចា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា បទប្បជកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បទប្បដិកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

• ម. ហាសេនោកិរិតានំ ។

បទប្បដិកត្តោបទាន ទី ៤

(៤) ខ្ញុំបានថ្វាយដ្ឋានម្ចាស់ ដល់ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះនាម
សិទ្ធិគ្នា ខ្ញុំបានរោយរាយដ្ឋាន ៧ គ្រងព្រះបាទ ដោយសេចក្តី
រីករាយ ។ ខ្ញុំគ្របសង្កត់ពួកជននិងទេវតាក្នុងថ្ងៃនេះ ដោយ
កុសលកម្មនោះ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា
របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាដ្ឋាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
នៃការបូជាដ្ឋាន ។ ក្នុងកប្បតំរប់ ៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៣ ជាតិ ព្រះនាមសមន្តគន្ធដ្បចក្ខា ទ្រង់
ផ្សាយអាណាចក្រទល់នឹងសមុទ្រទាំង ៤ ជាទីបំផុត ទ្រង់
ជាធំជាងគណៈ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
បានឮថា ព្រះបទប្បដកត្តោមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បទប្បដិកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមំ មជ្ឈិមប្បិយត្ថេរាបទានំ

[៥] សុទ្ធសង្ឃោតិ នាមេន មាលាតារោ អហំ តនា

អន្តសំ វិវដំ តុទ្ធំ លោកិយេជ្ជំ នរសកំ ។

ជាតិបុព្វំ កហេត្វាន ប្បជយី បទុមត្រំ

វិសុទ្ធចក្ខុ សុមនោ ទិព្វចក្ខុំ សមជ្ឈកំ ។

ឯតិស្សា តុទ្ធប្បជាយ ចិត្តសង្ឃ បណីដិហំ ច

កប្បានំ សតសហស្សំ ទុក្ខតី ទ្ធបមជ្ឈហំ ។

សោឡសាសីសុ រាជាណោ ទេវត្រសនាមកា

ធនីសម្មំ ឥតោ កក្កេយ្យ ចក្កវតី មហាពុលា ។

បដិសម្មំនា ចតស្សោ វិហោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យកិញ្ចា សច្ចិកតា កតំ តុទ្ធសង្ឃ សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទ្ធំ អាយស្មា មជ្ឈិមប្បិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

មជ្ឈិមប្បិយត្ថេរាស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មុជ្ជិបប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

(៥) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកក្រីក្រ ឈ្មោះសុទ្ធស្សនៈ
បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រាសចាតធូលីគឺពត៌ៈ ជាច្បង
ក្នុងលោក ទ្រង់ប្រសើរជាងពួកនរៈ ។ ខ្ញុំកាន់យកផ្កាម្លិះ បូជា
ចំពោះព្រះបទេមត្តរៈ ខ្ញុំមានចក្ខុស្អាត មានចិត្តរីករាយ បាន
សម្រេចទិព្វចក្ខុ ។ ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់ទុក្ខគិរិស ១ វៃសនកប្ប
ដោយពុទ្ធបូជានេះផង ដោយការតំកល់ចិត្តផង ។ ក្នុងកប្បទី
៣៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ
ព្រះនាមទៅត្រូវដូចគ្នា មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទា ៤
វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
បានឮថា ព្រះមុជ្ជិបប្បិយត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មុជ្ជិបប្បិយត្ថេរាបទាន ។

ឆ្លើយ ឧទកប្បជកតោបទានំ

(២) សុវណ្ណាណំ សម្មន្តំ កង្ខន្តំ អនិលញ្ចសេ
 យជាសន្តំ ជលិតំ អាទិត្តំ ហុតាសនំ ។
 ពាលីនា ឧទកំ កយ្ហ អាតាសេ ឧត្តិប្ប អហំ
 សម្មជិច្ឆំ មហាវិរោ ពុទ្ធា កាវុណិកោ មយំ(១)។
 អន្តលិក្ខេ វិសោ សត្តា បទុមគ្រាមកោ
 មម សង្កប្បមញ្ញាយ ឥមា តាថា អកាសថ ។
 ឥមីនាទកកាណេន បិតិឧប្បនេនេន ច
 កប្បសតសហស្សម្ហិ ទុក្ខតិ ធូបបជ្ជសិ ។
 តេន កម្មេន ទិបទិន្តំ លោកដេជ្ជ ធនសក
 បត្តាម្ហិ អនលំ ហំនំ ហិត្វា ជយបរាជយំ ។
 សហស្សរាជនាមេន តយោ តេ ចក្កវត្តិនោ
 បញ្ចសង្កិកប្បសតេ ចាតុរន្តា ជនាជិតា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឧទេកប្បជកត្រៃវាបទាន ទី ៦

(៦) ព្រះសមុទ្ធមានវណ្ណៈដូចមាស ស្ដេចនិមន្តទៅព្រងី
 អាគាស រងរឿងដូចភ្លើងឆេះឆ្នាំងខ្លាញ់ ឬដូចភ្លើងកំពុងឆេះ
 ភ្លើងខ្លាល ។ ខ្ញុំកាន់យកទឹកដោយដៃ សាច់ទៅនាអាគាស
 ព្រះពុទ្ធមានព្យាយាមធំ ប្រកបដោយសេចក្ដីករុណាចំពោះខ្ញុំ
 ទ្រង់ក៏ទទួល (នូវទឹកនោះ) ព្រះសាស្តាព្រះនាមបទុមុត្តរៈ
 បិតនៅនាអាគាស ទ្រង់ជ្រាបនូវតំរិះរបស់ខ្ញុំ ហើយទ្រង់
 សម្ដែងតាមតាំងនេះថា កង ១ សែនកប្ប អ្នកនឹងមិនទៅ
 កាន់ទុគ្គតិ ដោយការថ្វាយទឹកនេះផង ដោយការញ៉ាំងបីតិឲ្យ
 កើតឡើងផង ។ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងសត្វផ្សេងៗ ជាច្បង
 ក្នុងលោក ទ្រង់ប្រសើរជាងពួកនរៈ ខ្ញុំព្រះអង្គលះបង់នូវការ
 ឈ្នះនឹងការចាញ់ហើយ បានដល់នូវអចលដ្ឋានដោយកុសល-
 កម្មនោះ ។ កងកប្បទី ១៦៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេច
 ចក្រតក្ខិណជាតិ ទ្រង់ព្រះនាមសហស្សរាជដូចគ្នា ទ្រង់ផ្សាយ
 អាណាចក្រទល់នឹងសមុទ្រទាំង ៤ ទ្រង់ជាធំជាងពួកជន ។
 បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ឧទកកម្មជនោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ មគាសិត្តាភិ ។

ឧទកកម្មជនោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ នវ្យមាលីយតោបទានំ

(៧) បទុមុត្តរតុទ្ធស្ស	លោកដេដ្ឋស្ស តាទិលោ
តិណាត្ថរេ និសិន្នស្ស	ឧបសន្នស្ស តាទិលោ ។
នឡមាលី កហេត្វាន	ពទ្ធិត្វា វីជនី(១) អហំ
តុទ្ធស្ស ឧបនាមេសី	ទិបទិន្នស្ស តាទិលោ ។
បទិត្តហេត្វាន សព្វញ្ញ	វីជនី លោកនាយកោ
មម សន្តប្បមញ្ញាយ	ឥមំ តាទិំ អគាសថ ។
យថា មេ គាយោ និព្វាយិ បរិន្យាយោ ន វិជ្ជតិ	
តថេវ តិវិជក្កហិ	ចិត្តំ តវ វិមុច្ចតុ ។

១ ប. ពិជិកា ពិជនី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះទេវតាបូជកត្រូវមានអាយុ បានសម្លឹងហើយនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ទេវតាបូជកត្រូវមាន ។

និទ្ទេសនិយមត្រៃវាបទាន ទី ៧

(៧) ព្រះបទុមត្រៃវាបទាន ជាច្បងក្នុងលោក ជាតាទិបុគ្គល
ទ្រង់គង់លើកម្រាលស្មៅ មានទ្រះហឫទ័យស្ងប់រម្ងាប់ ទ្រង់មិន
ញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ខ្ញុំកាន់យកផ្កាបបួស ចង់ធ្វើជា
ផ្នូត បង្ហាត់ដោយព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ជាធំជាងសត្វដ៏ធំពីរ ព្រះអង្គ
មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ព្រះសព្វញ្ញជាលោកនាយក
ទ្រង់ទទួលផ្នូតហើយ ទ្រង់ជ្រាបនូវតំរិះរបស់ខ្ញុំ ទើបទ្រង់
សំដែងគាថានេះថា កាយរបស់តថាគត រលត់ទុក្ខហើយ
សេចក្តីក្តៅក្រហាយមិនមានឡើយ យ៉ាងណាមិញ ចិត្តរបស់
អ្នក ចូររួចស្រឡះចាកភ្លើងទាំងបីប្រការ យ៉ាងនោះដែរ ។

សត្តមំ ឧប្បមាឈិយន្តោបទានំ

សព្វេ ទេវា សមាគញ្ចំ យេ កេចិ ទុមនិស្សិតា

សុស្សាម ពុទ្ធវចនំ ហាសយន្តញ្ច ឆាយតំ ។

និសិន្នោ ភកវា តត្ថ ទេវសង្ឃបុត្តតោ

ឆាយតំ សម្បហំសេន្តោ ឥមា តាថា អភាសថ ។

ឥមំនា វិជនិទានេន ចិត្តស្ស បណីដិហិ ច

សុព្វតោ នាម នាមេន ចក្កវត្តិ ភវិស្សតិ ។

តេន កម្មាវសេសេន សុក្កម្ភលេន ចោទិតោ

មាលុតោ នាម នាមេន ចក្កវត្តិ ភវិស្សតិ ។

ឥមំនា វិជនិទានេន សម្មាទវិបុលេន ច

កប្បសត្តសហស្សមិ ទុក្ខតំ ធូបបជ្ជតិ ។

តិសកប្បសហស្សមិ សុព្វតា អជ្ជតិស តេ

ឯក្ខនតិសសហស្សេ អជ្ជ មាលុតនាមកា ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អជ្ជមេ

ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឧទ្ទិសដល់យកព្រះបាទ ជ័យ ព័ន្ធ

ទៅតាមការប្រកាស អាស្រ័យដើមឈើ ទៅតាមទំនាក់ទំនងនោះ
 មកប្រជុំគ្នា (ដោយបំណងថា) ពួកយើងនឹងស្តាប់ នូវ
 ពុទ្ធវចនៈ ដែលញ៉ាំងទាយកឲ្យរីករាយ ។ ឯព្រះមានព្រះ
 ភាគ មានពួកទៅតាមចោមរោម ទ្រង់គង់លើកម្រាលនោះ
 ទ្រង់ញ៉ាំងទាយកឲ្យរីករាយ ហើយសម្តែងនូវតាមទំនាក់ទំនងនេះថា
 កុលបុត្តនេះ នឹងកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មាននាមថា សុព្វតរាជ
 ដោយការថ្វាយនូវផ្ចិតនេះផង ដោយការគំគល់ចិត្តផង កុល-
 បុត្តនោះ ជាបុគ្គលត្រូវកុសលមូលដាស់តឿនហើយ នឹងបាន
 ជាស្តេចចក្រពត្តិទៀត មាននាមថា មាលុតរាជ ដោយសេស
 ផលនៃកម្មនោះ ។ ក្នុង ១ សែនកប្ប កុលបុត្តនេះមិនដែល
 ទៅកាន់ទុគ្គតិ ដោយការថ្វាយផ្ចិតនេះផង ដោយការរាប់អាន
 ដ៏ធំទូលាយផង ។ ក្នុង ៣០.០០០ កប្ប នឹងបានជាក្សត្រ ៣៨
 ជាតិ ក្សត្រទាំងនោះ ព្រះនាមថា សុព្វតរាជ, ក្នុង ២៧.០០០
 កប្ប បានជាក្សត្រ៨ ជាតិ ទ្រង់ព្រះនាមមាលុតរាជ ។ បដិ-
 សម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ៨ និងអភិញ្ញា៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាធំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា នធូមាលិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

នធូមាលិយញ្ចេស្ស អបរាធំ សមត្ថំ ។

សត្តមំ ភាណវំ ។

អជ្ឈមី អាសន្តបដ្ឋាយកត្ថេរាបទានំ

(៨) កាណនំ វនមោក្ខញ្ញ	អប្បសន្តំ និរកុលំ
សីហាសនំ មយោ ទិន្នំ	អត្ថនស្សីស្ស តាទិនោ ។
មាលាហត្ថំ កហេត្វាន	កត្វា ច នំ បទត្ថុលំ
សត្វារំ បយិរុទាសិត្វា	បក្កាមី ឧត្តរាមុខោ ។
តេន កម្មេន ទិបទិន្នំ	លោកដេជ្ឈ នរាសក
សន្និព្វាបេមិ(១) អត្តានំ	កវា សព្វេ សម្មហតា ។
អដ្ឋារសេ កប្បសតេ	យំ នានមទទី តនា
ទុក្ខតំ នាភិជានាមិ	សីហាសនស្សីនំ ផលំ ។

១ ម. សន្និដ្ឋាបេមិ ។ កត្តបិ បោត្តកេ យំ និព្វាបេសិ អត្តានន្តំ ទិស្សន្តំ ។

ពុទ្ធសូតបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះនរោត្តមាល័យត្រូវមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឈប់ នរោត្តមាល័យត្រូវមាន ។

ឈប់កណ្តារៈ ទី ៧ ។

អាសន្តបដ្ឋាយកិត្តិយសទាន ទី ៨

(៨) ខ្ញុំចូលទៅកាន់ព្រៃធំ ដ៏ស្ងាត់មិនមានសំឡេង មិន
រីករវៃ ខ្ញុំថ្វាយសីហាសនៈ ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមអត្តទស្សី
ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ខ្ញុំកាន់យកផ្កាមួយកាប់
ធ្វើប្រទក្សិណព្រះអង្គ ហើយចូលទៅអង្គុយជិតព្រះសាស្តា
រួចដើរចេញទៅ បែរមុខឆ្ពោះកាន់ទុក្ខទិស ។ ចតិត្រ
ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វដើរពីរ ទ្រង់ជាច្បងក្នុងលោក ទ្រង់ប្រ-
សើរជាងនរៈ ខ្ញុំធ្វើខ្លួនឱ្យរលត់ ឥតមានសេសសល់ កត់ទាំង
អស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ ដោយសារកម្មនោះ ។ ក្នុងកប្បទី
១.៨០០ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល ខ្ញុំបាន
ឱ្យទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃសីហាសនៈ ។

នវិម៌ ពិឡាណិទាយកត្តោបទានំ

ឥតោ សត្តកប្បសតេ សន្និទ្ធាបកខត្តិយោ(១)
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាឲ្យលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ចា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា អាសន្តបដ្ឋាយកោ វេរោ
 ឥមា តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

អាសន្តបដ្ឋាយកត្តោស្ស អបទានំ(២) សច្ចំ ។

នវិម៌ ពិឡាណិទាយកត្តោបទានំ

(៧) បិមវន្តស្ស អវិទូវេ វសាមិ បណ្ណសន្តវេ
 យាសេសុ ភេទមាបដ្ឋោ សេយ្យសីលោវហំ តទា ។
 ខណ្ឌាលុកុលម្ពានំ(៣) ពិឡាណិតក្កឡានិ ច
 តោលំ កល្យាតកំ ពោល្លិ(៤) អាហត្ថា បដិយាទិតំ ។
 បទុមត្ថវោ លោកិវិទូ អាហុត្ថំ បដិគ្គហោ
 មម សន្និប្បមញ្ញាយ អាគម្មិ មម សន្និកំ ។

១ ម. សន្និទ្ធា តាម វត្ថុយោ ។ ២ ម. អាសន្តបដ្ឋាយកត្តោស្សបទានំ ។ ៣ ម.
 ខណ្ឌាលុកុលម្ពានំ ។ ៤ ម. ពិល្លិ ។

ពិឡាណិទាយកត្តោបទាន ទី ៨

ក្នុងកប្ប ទី ៧០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ
 ព្រះនាមសុខ្ទិញាបកៈ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិព្វា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាសន្នបង្គោយកត្តោមានអាយុ បានសម្ដែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អាសន្នបង្គោយកត្តោបទាន ។

ពិឡាណិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

(៩) ខ្ញុំនៅជិតព្រៃហិមពាន្ត អង្គុយលើកម្រាលស្លឹកឈើ
 ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមានសេចក្ដីជាប់ចំពាក់ ក្នុងគ្រឿងទទួល
 ទាន ដូចបុរសលោកដេក ។ ខ្ញុំកំពុងដឹកមើមដំឡូងផ្លា និង
 ដំឡូងវល្លិផល ដំឡូងដៃខ្វា និងដំឡូងជ្រូកផង ខ្ញុំនាំមកនូវ
 ផ្លែពន្លា ផ្លែក្រូច ផ្លែផ្លែផ្កាផ្សេងៗដែលខ្ញុំតាក់តែងហើយ ។
 ព្រះលោកវិទូ ទ្រង់ព្រះនាមបទុមគ្រោះ គួរទទួលគ្រឿងបូជា
 ទ្រង់ជ្រាបនូវតំរិះរបស់ខ្ញុំ ទើបនិមន្តមកកាន់សំណាក់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ធុរោគតំ មហានាគំ	នេវនេវំ នរាសកំ
ពិណ្ឌលំ បក្កហេត្វាន	បត្តមំ ធីតេវី អហំ ។
បរិកុញ្ញំ មហារីរោ	តោសយន្តោ មមំ តទា
បរិកុញ្ញត្វាន សព្វញ្ញ	ឥមំ តាចំ អភាសថ ។
សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា	ពិណ្ឌលំ មេ អនា តុរិ
កម្មានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតំ ធូបបដ្ឋសិ ។
ធរិមំ វត្ថុតេ មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
នារមិ អន្តមំ ទេហំ	សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
ចតុប្បញ្ញាសិតោ កម្មេ	សុមេខលិមស្សវិយោ
សត្តរតនសម្មន្តោ	ចក្កវត្ថំ មហាពុលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ពិណ្ឌលិទាយកោ មេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ពិណ្ឌលិទាយកថ្មេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានឃើញនូវព្រះមហានាគជាទេវតា ប្រសើរជាងទេវតា
 ជានរាសកៈ ទ្រង់ចូលមកជិត ខ្ញុំក៏យកដំឡូងដៃខ្លាដាក់ចុះក្នុង
 បាត្រ ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាមហាវីរៈ ទ្រង់ញ៉ាំង
 ខ្ញុំឲ្យត្រេកអរហើយ ទ្រង់សោយ លុះព្រះសព្វញ្ញសោយរួច
 ហើយ ទើបសំដែងតាមនេះថា អ្នកចូរញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យ
 ជ្រះថ្លា ហើយថ្វាយដំឡូងដៃខ្លាដល់តថាគត អ្នកនឹងមិនទៅ
 កាន់ទុគ្គតិ អស់១សែនកប្ប ។ ភពជាទីបំផុតរបស់ខ្ញុំកំពុង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ភពទាំងអស់ខ្ញុំបានតាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំទ្រទ្រង់
 រាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។
 ក្នុងកប្បទី ៥៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ
 ឈ្មោះសុមេខលិរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះពិស្ពាលិទាយកត្តោមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវ

តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ពិស្ពាលិទាយកត្តោបទាន ។

ទេសមំ វេណុប្បជិកត្ថេរាបទានំ

[១០] សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធិំ សត្វំសីវ កាលាមំ
 ឡិកាសេន្តំ និសា សព្វា ឧទ្យានជីវ បូរិតំ ។
 បុរក្ខតំ សាវកេហិ សាករេលេវ មេទង្គិ
 ធាកំ បក្កយេ វេណូហិ វិមស្សិស្សានិកេបយី ។
 ឯកនុត្ថេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ វេណុមភិប្បជយី
 ទុក្ខតំ ធាកិជាធាមិ ពុទ្ធប្បជាយំនិ ដលំ ។
 បណ្ណតាឡីសិតោ កក្កេយ្យ វេណុ ធាមាសិ ខត្តិយោ
 សត្វតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពុលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឧទ្យានិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិំ អាយស្សា វេណុប្បជកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វេណុប្បជិកត្ថេរស្ស អបទានំ សម្ពុទ្ធិំ ។

វេណុប្បជិកត្ថេរាបទាន ទី ១០

(១០) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មានវណ្ណៈដូចមាស ទ្រង់ដូចព្រះអាទិត្យ
 មានរស្មីច្រើន ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺស្វាង ឬដូចព្រះចន្ទ
 ពេញវង់ ទ្រង់មានពួកសាវ័កចោមរោម ដូចដែនដីមាន
 សមុទ្រ (ត្បូងដុំវិញ) ខ្ញុំយកលំអង់ផ្កាខ្ចីទាំងឡាយបូជា
 ចំពោះព្រះវិបស្សី ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាលំអង់ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៤៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
 ជាស្តេចបក្រពត្តិ ១ អង្គ ទ្រង់ព្រះនាមវេណុរាជ ទ្រង់បរិច្ចណិ
 ដោយភិវ ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តា
 ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះវេណុប្បជកត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ វេណុប្បជិកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទាស្គំ

ភិក្ខុនាយី ញាណាសញ្ញំ ហត្ថិយោ បទប្បជកោ

មុដ្ឋិមុដ្ឋំ ឧទកតោ នឡមាលី និដាវកោ(១)

តិឡាលីនាយី វេលុ ច តាវាយោ ឆ ច សដ្ឋិ ច ។

ភិក្ខុទាយីត្ថោ ឯកាទសមោ ។

១ ប. នឡមាលី ឧបដ្ឋាកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទានំ

ឧទាសិ

ភិក្ខុទាយកត្ថេរាបទាន ១ ញាណសព្វកត្ថេរាបទាន ១ ឧប្បលី-
ហត្ថិយត្ថេរាបទាន ១ បទេប្បជកត្ថេរាបទាន ១ មង្គបប្បិយត្ថេរា-
បទាន ១ ឧទេកប្បជកត្ថេរាបទាន ១ នឡមាលីយត្ថេរាបទាន ១
អាសន្តបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ១ ពិទ្យាលីទាយកត្ថេរាបទាន ១
វេណប្បជកត្ថេរាបទាន ១ មានគាថា ៦៦ ។

ចប់ ភិក្ខុទាយវគ្គ ទី ១១ ។

ព្យាសមោ មហាបរិវារិតោ

បឋម្ម មហាបរិវារិតោបទានំ

[១១] វិបស្សនាម ភគវា លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ

អដ្ឋសង្ខេបសហស្សហិ ចារិសំ ពន្ធមំ តទា ។

នគរា អភិធិក្ខម្ម អគម្មំ ទីបចេតិយំ

អន្ធីសំ វិរជំ តុទ្ធិ អាហុតំនំ បដិគ្គហំ ។

ចុល្លាស័តិសហស្សានិ យក្ខា មយ្ហំ ឧបន្តិកេ

ឧបដ្ឋហន្តិ សក្កន្តិ^(១) ឥន្ទ្រំ តិទសា គណា។

កវេនា អភិធិក្ខម្ម ទុស្សំ បក្ខយហំ តទា

សិរសា អភិវាទេសី តញ្ញាទាសី មហេសិនោ។

អហោ តុទ្ធា អហោ ធម្មា អហោ នោ សត្តសម្បទា

តុទ្ធស្សំ អាទុកាវេន វស្សាយំ បកម្បថ ។

តញ្ញា អន្ធរយំ ទិស្វា អត្ថំ លោមហិសនំ

តុទ្ធវេ ចិត្តំ បសាទេមិ ទិបទិដ្ឋម្ហំ តាទិនេ ។

១ ម. ឧបដ្ឋហន្តិ មំ និព្វំ ។

មហាបរិវារវគ្គ ទី ១២

មហាបរិវារតេរាបទាន ទី ១

[១១] ក្នុងកាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវិបស្សី
 ជាច្បងក្នុងលោក ជានកសកៈ ស្តេចចូលទៅឯក្រុងពន្ធមៈ
 ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ ៦៨.០០០ អង្គ ។ ខ្ញុំចេញទៅអំពីទីក្រុង
 ដើរសំដៅទៅកាន់ទីបចេតិយ បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មាន
 ធូលីគឺរតនៈទៅប្រាសហើយ ទ្រង់គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ។
 ពួកយក ៨៤.០០០ រូប តែងបំរើខ្ញុំ ដោយគោរព ដូចពួក
 ទេវតា បម្រើព្រះឥន្ទ្រ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំដើរចេញអំពីលំនៅ
 កាន់យកសំពត់ រួចថ្វាយបង្គំដោយសិរសា ហើយថ្វាយ
 សំពត់នោះដល់ព្រះមហេសីសម្មាសម្ពុទ្ធ (ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាថា)
 ឧព្រះពុទ្ធាងឡាយ ឧព្រះធម៌ចាំងឡាយ ឧសម្បទារបស់
 ព្រះសាស្តាវនយេន្ទ ផែនដីនេះញាប់ញ័រ ដោយភានុភាព
 របស់ព្រះពុទ្ធ ។ ខ្ញុំឃើញនូវហេតុ ដ៏អស្ចារ្យ ចំឡែក
 គួរព្រមទាំងនោះ ក៏ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ ជាង
 ជាងសត្វដ៏ធំពីរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សោហំ ចិត្តំ បសាទេត្វា ទុស្សំ ទត្វាន សត្តនោ
 សរណាញ ខុទ្ទកញ្ចំ សាមថ្វោ សបរិជ្ជនោ ។
 ឯកនុត្តរេ វេតោ កក្កេយ្យ យំ កក្កមករី តទា
 ទុក្ខតិ ធាតុជាធាមិ ពុទ្ធប្បជាយំទំ ផលំ ។
 វេតោ បណ្ណាសេ កក្កេយ្យ សោឡសាសីសុ វាហនា
 សត្តរតនសម្បជ្ជា ចក្កវត្ថុ មហាពុលា ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ចា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន្តិ ។
 វត្ថុ សុទ្ធិ អាយស្មា មហាបរិវារោ ថេរោ វេតោ
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មហាបរិវារត្ថេស្ស អបទានំ(១) សមគ្គំ ។

ទុតិយំ សុមង្គលត្ថេរាបទានំ

(១២) អត្ថទស្សំ ជិនវារោ លោកុដេដ្ឋោ នរាសកោ
 វិហារា អភិទិត្តម្ហ តទ្បាកំ ឧបសង្កមិ ។

១ ម. មហាបរិវារត្ថេស្សបទានំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

លុះខ្ញុំពាំនាំចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាហើយ ក៏ថ្វាយសំពត់ដល់ព្រះសាស្តា
 ខ្ញុំព្រមទាំងអាមាត្យ នឹងជនជាបរិស័ទ ក៏បានដល់នូវព្រះពុទ្ធជា
 ទីពឹង ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
 នេះជាផល នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១៥ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ទ្រង់ព្រះនាមវហនៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមហាបរិវារគ្រូមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ធម្មាបរិវារត្ថេរចទាន ។

សូមផ្តល់ត្រៃរាបទាន ទី ២

(១២) ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ព្រះនាមអត្តទស្សី ជាច្បងក្នុងលោក
 ជានរាសកៈ ស្តេចចេញអំពីវិហារ ចូលសំដៅទៅកាន់ស្រះ ។

ទុតិយំ សុមង្គលព្រោបពាង្គំ

បាត្រា បិត្រា ច សម្ពុទ្ធោ ឧត្តរិត្រកង្វរោ
 អដ្ឋាសិ កកវា តត្ថ វិលោកេន្តោ ទិសោ ទិសំ ។
 កវនេ ឧបវិជ្ជាហំ អទ្ទសំ លោកនាយកំ
 ហដ្ឋោ ហដ្ឋេន ចិត្តេន អប្បោវេសី^(១) អហំ តនា ។
 សត្វិសីវំ ជោតន្តំ បកាសន្តិវំ កញ្ចនំ^(២)
 នច្ចេ កំតេ ច យុត្តោហំ បញ្ចន្តុវិយេចិ^(៣)
 យំ យំ យោន្តបបដ្ឋាមិ ទេវតំ អថ មាទុសំ
 សព្វេ សត្តេ អភិគោមិ វិបុលោ ហោតិ មេ យសោ ។
 នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ ធមោ តេ បុរិសុត្តម
 អត្តានំ តោសយិត្វាន បវេ តោសេសិ ភ្នំ មុនិ ។
 បរិក្កហិត្វា^(៤) ទិសំ ទិត្វា ហាសំ កត្វាន សុពុតោ
 ឧបដ្ឋហិត្វាន សម្ពុទ្ធំ តុសីតិ ឧបបដ្ឋហំ ។
 សោឡសិតោ កប្បសតេ ទ្វិនវា ឯកចន្ទិតា
 សត្វតនសម្បជ្ជា ចក្កវត្តំ មហាពុលា ។

១ ម. អញ្ជោជេសិ ។ ២ កត្តចិ ចោត្តរោ រោត្តនត្ថំ ទិស្សតិ ។ ៣ ម. បញ្ចន្តុវិយាមម្បិច ។

៤ ម. បរិក្កហេន ។

សូមដួលព្រះបាទ ទី ២

លុះព្រះសម្តេចទ្រង់ស្រង់នឹងសោយរួចហើយ ទ្រង់មានវត្ថុច្រើន
 មួយស្តេចយាងឡើងមក ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឈរក្រឡេក
 មើលទិសឆ័សតូច ក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំចូលទៅក្នុងលំនៅ
 បានឃើញព្រះលោកនាយក កាលនោះខ្ញុំជាអ្នករីករាយ ក៏
 ទះដៃដោយចិត្តរីករាយ ។ ទើបខ្ញុំប្រកបក្នុងការរាំច្រៀង និង
 ប្រគំដូរ្យតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥ (ថ្វាយ) ចំពោះព្រះសម្តេច
 ទ្រង់រុងរឿងដូចព្រះអាទិត្យ ភ្លឺច្រាលដូចមាស ខ្ញុំទៅកើត
 ក្នុងកំណើតណា ។ ទោះបីជាទេវតា ឬជាមនុស្ស ខ្ញុំតែងគ្រប
 សង្កត់នូវសត្វទាំងពួងបាន ខ្ញុំរមែងមានយសដ៏ធំ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គ ជាបុរសអាជានេយ្យ ខ្ញុំសូមមម្ពស្តារចំពោះព្រះអង្គ
 បពិត្រព្រះអង្គជាបុរសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ខ្ញុំសូមមម្ពស្តារចំពោះព្រះ
 អង្គ បពិត្រព្រះមុនី ព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើព្រះអង្គឲ្យត្រេកអរ ហើយ
 ធ្វើអ្នកដទៃឲ្យត្រេកអរផង ។ ខ្ញុំអង្គុយកំណត់ធ្វើនូវសេចក្តី
 រីករាយ ជាអ្នកមានវត្ថុល្អ បម្រើនូវព្រះសម្តេច ហើយបាន
 ទៅកើតក្នុងគុសិត ។ ក្នុងកប្បទី ១.៦០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៨ ជាតិ ព្រះនាមឯកច័ន្ទៈដូចគ្នា
 ទ្រង់បរិច្ចាណដោយភែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយ ស្ស អបរាជំ

បដិសង្កម្ពា ធនស្សោ វិហោត្តាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យកិញ្ញា សង្ខតតា កតិ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សុមង្គលោ បេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

សុមង្គលត្ថេរស្ស អបរាជំ សមត្ថំ ។

តតិយំ សរណគមនីយត្ថេរាបរាជំ

(១៣) ឧទិដ្ឋំ ធម្មោជ្ឈនំ សង្ខាយោ បត្តបដ្ឋិតោ(១)

អហោសិ សមុបស្សន្តោ មហាយោសោ អវត្តថ ។

បទុមុត្តរោ លោកវិទូ អាហុតិដំ បដិគ្គហោ

អន្តលត្ថោ វិហោ សត្តា សំវេជេសិ មហាជនំ ។

សព្វេ ទេវា អត្តមនា ជិត្យត្តកវចារុនា

សមុទ្ធិ អភិវធិតា ឯកត្តាសីស្ស តាវទេ ។

១ ម. សមុបដ្ឋិតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិព្វា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុមង្គលត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងហើយនូវ
តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សុមង្គលត្ថេរាបទាន ។

សរណេយ្យនិយមត្ថេរាបទាន ទី ៣

(១៣) សង្គ្រាមរបស់ពួកទេវរាជទាំងពីរព្រះអង្គ តាំង
ផ្ដើមឡើង មានកងទ័ពតាំងឡើងព្រម សំឡេងភ័ក្ដកងខ្លាំង
ប្រព្រឹត្តទៅ ។ ព្រះលោកវិទូ ព្រះនាមបទុមគ្គរៈ ព្រះអង្គគួរ
ទទួលនូវគ្រឿងបូជា ជាព្រះសាស្តា ទ្រង់បិតនៅនាអាកាស
ហើយញ៉ាំងមហាជនឲ្យកើតសង្វេគ ទៅតាមទាំងអស់ មាន
ចិត្តរីករាយ ក៏ទំលាក់អាវក្រោះនិងអាវុធចុះ ហើយថ្វាយបង្គំ
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាពួកទេពមានចិត្តមូលតែមួយក្នុងវេលានោះ ។

គតិយំ សរណគមនិយត្តោបទានំ

មហំ សង្កម្មមញ្ញាយ វាទាសកិមុទីរយំ
 អនុកម្មតោ លោកវិនុ និព្វាបេសិ មហាជនំ ។
 មនុជ្ជនិត្តោ មនុជោ ឯកំ មាណំ វិហេវយំ
 តេន ចិត្តប្បនោសេន អមាយំ ឧបបជ្ជតិ ។
 សង្កមសីសេ ជាតោ តហុចាណោ វិហេវយំ
 និព្វាបេស សកំ ចិត្តំ មា ហញ្ញត្ថ បុនប្បជំ ។
 ទ្ធិន្ទិមំ យត្ថុរាជ្ជនំ សេនាបិ សមិតា អហុ(១)
 សរណញ្ច ឧចាគញ្ញំ លោកជេដ្ឋំ សុតាទិនំ ។
 សញ្ញាបេត្វាន ជនតំ ឧទ្ធរំ បន ចត្តមា
 បេត្តមាធាវ ទេវេហិ បក្កាមិ ឧត្តរាមុខោ ។
 បវេមំ សរណំ កញ្ចំ ទិបទិន្ទស្ស តាទិនោ
 កប្បជំ សតសហស្សំ ទុក្ខតី ធូបបជ្ជហំ ។
 មហាចុន្ទភិណ្ឌាមា ច សោឡសាស្សំ រវេសកា
 តិសកកប្បសហស្សមំ រាជាណោ ចក្កវត្តិនោ ។

 ១ ម. សេនា សោវិម្ពិតា អហុ ។

សរណតមន័យព្រះបទ ទី ៣

ព្រះលោកវិទូទ្រង់អនុគ្រោះ ទ្រង់ជ្រាបនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ហើយ
 ទ្រង់បន្តឡើងនូវវាចាដ៏អង់អាច ទ្រង់ញ៉ាំងមហាជនឲ្យរលត់ទុក
 (ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា) មនុស្សមានចិត្តប្រឡូស បៀតបៀន
 តែសត្វមួយ នឹងទៅកើតក្នុងអបាយដោយចិត្តប្រឡូសនោះ ។
 អ្នកទាំងឡាយគួរញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យរលត់ អ្នកទាំងឡាយកុំ
 បៀតបៀនសត្វរឿយៗឡើយ ដូចជាដំរីឯប្រសើរដែលបៀត
 បៀនសត្វច្រើន ក្នុងប្រធាននៃសង្គ្រាមនោះឡើយ ។ ឯពួក
 សេនារបស់ស្តេច នៃទេវតាទាំងសងខាងបានស្ងប់ ហើយ
 បានដល់នូវព្រះលោកជេដ្ឋ ជាតាទិបុគ្គលដ៏ប្រសើរជាទីពឹង ។
 ព្រះចក្ខុមសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ធ្វើប្រជុំជនឲ្យយល់ច្បាស់ ទ្រង់ស្រោច
 ស្រង់ប្រជុំជន ហើយទ្រង់ក្រឡេកមើល បែរព្រះភ័ក្ត្រទៅកាន់
 ទុត្តរទិស ចៀសចេញទៅចាកពួកទេវតា ។ ខ្ញុំបានដល់នូវ
 សរណតមន័យដ៏បូរណ៍ ចំពោះព្រះពុទ្ធជាធំជាងពួកសត្វជើងពីរ
 ជាតាទិបុគ្គល ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់ទុត្តរទិស ១ លៃនកប្ប ។
 ក្នុងកប្បទី ៣០.០០០ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ
 ទ្រង់ព្រះនាមមហាចុន្ទរិក៍ ដូចគ្នា ទ្រង់ប្រសើរក្នុងរថ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពាទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិក អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្សា សរណាគមនិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សរណតមនិយត្ថោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

បុត្តតំ ឯកាសនិយត្ថេរាបទានំ

(១២) វុរុណោ នាម នាមេន នេវរាជា អហំ តនា

ឧបជ្ឈមេសី សម្ពុទ្ធិំ សយោគ្គពលវាហានោ

និព្វតេ លោកនាថម្មិ អត្ថនស្សនិបទុត្តមេ

តុរិយំ សព្វមាទាយ អគមំ ពោធិមុត្តមំ ។

វាទិតេន ច នច្ឆេន សព្វតាឡសមាហិតោ

សម្ពុទ្ធា វិយ សម្ពុទ្ធិំ ឧបជ្ឈី ពោធិមុត្តមំ ។

ឧបជ្ឈហិត្វា តំ ពោធិំ ជរណ៍រូបាទានបំ

បល្លង្គំ អាកុដិក្ខាន តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិពោ ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះសវណគមនិយត្ថេរមានអាយុ បានសំដែង
ហើយ ឮវាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សវណគមនិយត្ថេរវេទនា ។

ឯកាលនិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

(១៤) គ្រានោះ ខ្ញុំកើតជាទេវរាជឈ្មោះវរុណៈ មានយាន
ពលវរហនៈ បានចូលទៅបំរើព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ កាលព្រះអគ្គទស្សី
ទត្តមជាតិសត្វផ្សេងៗ ជាលោកនាថ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំ
នាំយកត្បូងទ្រីទាំងបួន ទៅកាន់ពោធិព្រឹក្សដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំ
ប្រមូលគ្រឿងដេញដំទាំងអស់ ចូលទៅបម្រើដើមពោធិព្រឹក្ស
ដ៏ប្រសើរ ដោយការប្រគំនិងការរាំ ដូចជាបម្រើព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនឹងទី
ចំពោះព្រះកត្ត ។ ខ្ញុំបម្រើដើមពោធិព្រឹក្សក្នុងទីនោះ ជាលើ
ដុះលើផែនដី ខ្ញុំអង្គុយផ្គត់ផ្គង់កាលកិរិយាក្នុងទីនោះ ។

បញ្ចង្គ ឯកសន្តិយន្តរបទនំ

សកកញ្ញាភិវទ្ធោហំ បសន្នោ ពោធិមុត្តមេ
 តេន ចិត្តប្បសាទេន ជិម្ពានំ ឧបបជ្ជហំ ។
 សដ្ឋី ភិវាយសហស្សានិ បរិវារេន្តំ មំ សនា
 មនុស្សេស្ស ច នេវេស្ស វត្តមានំ ភវភវេ ។
 តិច្ឆិកំ ជិត្តតា មយ្ហំ ភវ សព្វេ សម្មហតា
 ជាវេមិ អន្តិមំ នេហំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
 សុតាហុ ជាម ជាមេន ចតុត្ថិសាស្ស ខត្តិយា
 សត្តវគទសម្បជ្ជា បញ្ចកប្បសតេ ឥតោ ។
 មជ្ជិមគ្គិណា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ឯកាសនិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកសន្តិយន្តរបទនំ សប្បង្គ ។

ឯកាសនិយត្តេរាបទាន ទី ៤

ខ្ញុំប្រារព្ធនូវអំពើរបស់ខ្លួន មានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះពោធិព្រឹក្ស
 ដ៏ប្រសើរ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋាននិរ្មានរតី ដោយចិត្តជ្រះថ្លា
 នោះ ។ ត្បូងត្រី ៦ ម៉ឺន តែងហែហមខ្ញុំសព្វៗកាល ដែល
 កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងពួកមនុស្សនិងទេវតា ក្នុងភពតូចនិង
 ភពធំ ។ ភ្លើង ៣ ប្រការរបស់ខ្ញុំរលត់ហើយ ភពទាំងអស់
 ខ្ញុំគាស់រំលើងចោលហើយ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយ ជាទីបំផុត
 ក្នុងសាសនា របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៥០០ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រ ៣៤ ជាតិ មានព្រះនាមសុពាហុ
 ដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយភិវ ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកាសនិយត្តេរាមានអាយុ បានសំដែងហើយ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អប្បទានំ

បញ្ចមំ សុវណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

(១៥) វិបស្សី ឆាម ភគវា លោកដេដ្ឋោ នរាសភោ

និសិន្នោ ជនកាយស្ស ទេសេសិ អមតំ បទំ ។

តស្សាហំ ធម្មំ សុត្វាន ទិបទិន្ទស្ស តាទិណោ

សោវណ្ណបុត្វានិ ធឯត្តារិ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។

សុវណ្ណធនំ អាសិ យាវតា បរិសា តទា

ពុទ្ធាកា ច សុវណ្ណកា អាណោកោ វិបុលោ អហុ ។

ឧទត្តចិត្តោ សុមនោ វេទិយាតោ កតញ្ចលំ

មិត្តសញ្ញននោ តេសំ ទិដ្ឋធម្មសុខាវរោ ។

វាយាចិត្វាន សម្មទ្ធិំ វិជ្ជិតាន ច សុព្វតំ

ចារោដ្ឋំ ជនយិត្វាន សកំ ភវនុចារិសី ។

ភវំនំ ឧបវិដ្ឋោហំ ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរំ

តេន ចិត្តប្បសារេន តុសិតំ ឧបបដ្ឋហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សុវិណ្ណបប្ផិយតោរាបទាន ទី ៥

(១៥) ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមវិបស្សី ជាច្បងក្នុងលោក
 ជានរកសកៈ ទ្រង់គង់សំដែងអមតបទដល់ពួកជន ។ ខ្ញុំស្តាប់
 ធម៌របស់ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ជាធំជាងសត្វដើរ
 ពីរ ជាតាទិបុគ្គល ហើយបានថ្វាយផ្កាជាវិការៈនៃមាស ៤
 ទង ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកាលនោះ បរិស័ទមានចំ-
 នួនត្រឹមណា ដំបូលជាវិការៈនៃមាស ក៏មានចំនួនត្រឹមនោះ
 ពន្លឺដ៏ធំទូលាយក៏កើតប្រាកដឡើង ព្រោះរស្មីព្រះពុទ្ធនិងរស្មី
 មាស ។ ខ្ញុំមានចិត្តខ្ពស់ឯក មានចិត្តរីករាយ មានសេចក្តី
 ត្រេកអរកើតឡើង ខ្ញុំធ្វើអញ្ជើញ ញ៉ាំងបីតិឲ្យកើតឡើង
 ចំពោះពន្លឺទាំងនោះ នាំមកនូវសេចក្តីសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទើប
 ថ្វាយបង្គំអារាធនាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់មានវត្ថុល្អ ញ៉ាំងប្រាមោជ្យ
 ឲ្យកើត ហើយចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន ។ លុះខ្ញុំចូល
 ទៅកាន់លំនៅហើយ ក៏រក្សានូវព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំក៏បាន
 ទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លានោះឯង ។

ឆដ្ឋំ បិពកប្បជីកត្តោបទានំ

ឯកនុត្ថេ ឥតោ កុប្បេ យំ បុប្ផមភិរោមយំ
 ទុត្ថតិ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធបូជាយំទំ ដលំ ។
 សោឡសាសីស្ក រាជាធា ធម៌សម្មតនាមកា
 តេតាឡីសេ ឥតោ កុប្បេ ចក្កវត្ថុ មហាពុលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្នកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សុវណ្ណបុប្ផិយោ ថេរោ ឥនា
 តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

សុវណ្ណបុប្ផិយត្ថោស្ស អបទានំ សបត្ថំ ។

ឆដ្ឋំ បិពកប្បជីកត្តោបទានំ

(១៦) វិសាមិ រាជាយតនេ សាមន្មោ សមវិជ្ជនោ
 បរិនិព្វតេ ភកវតិ សិទ្ធិនោ លោកតទ្ធិនោ ។
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ ចិត្តកំ អកមាសហំ
 តុរិយំ តត្ថ វាទេត្វា កន្ធិនាលំ សមោកិរី ។

បិណ្ឌបូជិតត្ថេរាបទាន ទី ៦

ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុតតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី
 ៤៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេច ១៦ ជាតិ ព្រះនាម
 នេមិសម្ភតៈ ដូចគ្នា ជាស្ដេចចក្រពត្តិ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុវណ្ណបុព្វបុរិយត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងហើយ នូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សុវណ្ណបុព្វបុរិយត្ថេរាបទាន ។

បិណ្ឌបូជិតត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១៦] ខ្ញុំនឹងអាមាត្យព្រមទាំងជនជាបរិស័ទ នៅក្បែរ
 រាជាយតនៈ (ដើមកែស) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បរិ-
 និព្វាន ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ ដើរទៅកាន់
 ជើងថ្កូវរបស់ព្រះសិវី ជាលោកពន្ធ ខ្ញុំប្រគំត្បូតត្រ្រី ហើយ
 បានពេញរាយគ្រឿងក្រអូប និងផ្កាកម្រង ក្នុងទីនោះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចិត្តកម្មំ បូជំ កត្វាន វុទ្ធិត្វា ចិត្តកំ អហំ
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ សតិ កវនុបាតមី ។
 កវនេ ឧបវិជ្ជាហំ ចិត្តកបូជំ អនុស្សំ
 តេន កម្មេន ទីបទីន្ត លោកដេដ្ឋ ធនសភ ។
 អនុភត្វាន សម្មត្ថំ ទេវេសុ មាណុសេសុ ច
 បត្តោម្ហំ អចលំ ហំ មិត្វា ជយបរាជយំ ។
 ឯកត្ថីសេ ឥតោ កម្មេ យំ បុព្វមភិរោបយំ
 ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ចិត្តកបូជាយំ ទំ វលំ ។
 ឯក្ខន្ធត្ថីសេ កម្មម្ហំ ឥតោ សោឡសរាជិនោ
 ឧក្ខតា នាម នាមេន ធក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោត្វាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ចិត្តកបូជិតោ វេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បិទបូជកម្មេស្ស អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបូជាដើងថ្កូវរួចហើយ ថ្វាយបង្គំដើងថ្កូវ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
 មានចិត្តរីករាយ ទើបចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន ។ លុះ
 ចូលទៅក្នុងលំនៅហើយ ក៏ព្យាយាមការបូជាដើងថ្កូវ បតិត្រ
 ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វដើងតិរ ជាច្បងក្នុងលោក ជានរាសកៈ
 ខ្ញុំសោយសម្បត្តិក្នុងទេវលោកនិងមនុស្សលោក លះបង់នូវ
 ការឈ្នះនិងការចាញ់ ហើយបានដល់នូវអចលដ្ឋាន ដោយ
 កុសលកម្មនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃការបូជាដើងថ្កូវ ។ ក្នុងកប្បទី ២៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមទុត្តភវជដ្ឋចក្ខា
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចិត្តកប្បជកត្តរមានអាយុ បានសម្លឹងហើយនូវ
 តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ចិត្តកប្បជកត្តរអបទាន ។

សត្វមី ពុទ្ធសព្វកត្តាបទានំ

(១៧) យនា វិបស្សី លោកត្តោ អាយុសង្ខារមោស្សជិ
 បឋវី សម្បកម្មត្ថំ មេនធីជលមេឧលា ។
 ឌុកតំ វិតតំ មញ្ញំ សុចិ ចិត្តំ បបញ្ចកំ(១)
 កវំទិបំ បកម្មត្ថំ ពុទ្ធស្ស អាយុសង្ខយេ ។
 តាសោ មញ្ញំ សមុប្បន្នោ កវំនេ សម្បកម្មតេ
 ឧប្បនោ នុ តិមន្តាយ អាលោកោ វិបុលោ អហុ ។
 វេស្សវលោក ឥនាគម្ម ទិញាបេសិ មហាជនំ
 ចាលាក្ខតំ កយំ នត្ថំ ឯកត្តា ហោម សតារវា ។
 អហោ ពុទ្ធោ អហោ ធម្មោ អហោ នោ សត្វសម្មទា
 យស្មី ឧប្បជ្ឈមាធស្មី បឋវី សម្បកម្មតិ ។
 ពុទ្ធានុភាវំ តិក្ខុត្វា កម្មំ សត្វម្ហំ មោទហំ
 អវសេសេសុ កប្បេសុ តុសលំ កវិតំ(២) មយា ។

១ ម. ឧបតំ វិតតំ មញ្ញំ សុវិចិត្តបដិសកំ ។ ២ ម. ការិតំ ។

ពុទ្ធសញ្ញាកថាបទដ្ឋកថា ទី ៧

(១៧) ព្រះវិបស្សីសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាកំពូលក្នុងលោក ទ្រង់ដាក់
 អាយុសង្ខារ ក្នុងកាលណា ដែលដឹងនឹងសមុទ្រកកម្រើក
 ញាប់ញ័រ ក្នុងកាលនោះ ។ សូម្បីលំនៅរបស់ខ្ញុំដ៏ចិត្តស្អាត
 ទូលាយ ប្រាកដដូចផ្កាក្នុងចុង ឬរាត្រីចេញ កម្រើកញាប់ញ័រ
 ក្នុងកាលជាទីអស់ទៅ នៃព្រះជន្មាយុរបស់ព្រះពុទ្ធ ។ កាល
 ដែលលំនៅនៃខ្ញុំញាប់ញ័រហើយ ខ្ញុំក៏មានសេចក្តីតក់ស្លុតកើត
 ឡើងថា ពន្លឺដ៏ធំបានកើតឡើងហើយ ដើម្បីអ្វីហ្ន៎ ឬក៏ព្រះ
 បាទវេស្សវណ្ណស្តេចមកក្នុងទីនេះ ញ៉ាំងមហាជនឲ្យរលត់
 ទុក្ខ ឧបសគ្គ ភ័យដែលកើតដល់ដ៏រឹតមិនមានទេ ខ្លួនអ្នកឯង
 ត្រូវតែមានសេចក្តីគោរព ត្រូវមានចិត្តនឹងតែមួយ ឧព្រះពុទ្ធ
 ឧព្រះធម៌ ឧសម្បទា របស់ព្រះសាស្ត្រានៃយើង ព្រោះ
 កាលដែលព្រះអង្គត្រាស់ឡើង (ក្នុងលោក) មហាប្រថពី
 ក៏កម្រើក ញាប់ញ័រដែរ ។ ខ្ញុំសរសើរ នូវពុទ្ធានុភាព
 (យ៉ាងនេះ) ក៏បានរីករាយ ក្នុងឋានសួគ៌ អស់មួយរកប្ប
 ថែមទាំងខ្ញុំធ្វើកុសលកម្ម ក្នុងកប្បជ័យសេសទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

ឯកនុត្តរេ ឥតោ កប្បេ យំ សញ្ញាមលក្ខំ ននា

ទុក្ខតំ នាភិជាជាមិ ពុទ្ធសញ្ញាយំទំ ជលំ ។

ឥតោ ចុទ្ធសកប្បម្ហំ រាជា អាសី បតាបវា

សមិតោ នាម នាមេន ធក្រវត្តំ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទ្ធា ធនស្សោ វិមោត្តាបិក អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្សសាសនន្តំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ពុទ្ធសញ្ញាកោ បេរោ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្ថានិ ។

ពុទ្ធសញ្ញាខ្មេរស្ស អបរាជំ សម្ពុត្តំ ។

អដ្ឋមំ មគ្គសញ្ញាកត្តោបទានំ

(១៨) បទុមន្តរពុទ្ធស្ស សាវកា វិនិច្ឆារោ

វិវដ្ណនដ្ឋា ព្រហ្មារញ្ញេ អន្ធាវ អនុស្សយេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ កងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបាននូវសេចក្តីសំគាល់ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃសេចក្តីសំគាល់កងព្រះពុទ្ធ ។ កងកប្បទី ១៤ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មានព្រះនាមសមិតរាជ
 ទ្រង់មានព្យាយាម មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះពុទ្ធសញ្ញាកត្តមានអាយុ បានសម្តែងហើយ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ពុទ្ធសញ្ញាកត្តាអបទាន ។

មគ្គសញ្ញាកត្តាអបទាន ទី ៨

(១៨) ពួកសាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជាអ្នក
 គ្រាប់ទៅក្នុងវិប្រា វង្វេងភ្នំក្នុងវិប្រាធំ ដូចជាមនុស្សខ្វាក់ ។

អដ្ឋម៌ មគ្គសញ្ញាបទដ្ឋកថា

អនុស្សវិត្តា សមុទ្ធំ បទុមុត្តរនាយកំ

តស្ស តេ មុនំនោ បុត្តា វិប្បនដ្ឋា មហាវនេ ។

កវនា ឡំហិត្តាន អាគម៌ ភិក្ខុសង្ខតេ

តេសំ មគ្គញ្ញំ អាចិក្ខំ ភោជនញ្ញំ អនាសហំ ។

តេន កប្បន ទិបទិដ្ឋំ លោកិយេជ្ឈ នរសក

ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហន្តំ អមាបុណ្ណំ ។

សចក្ខុ នាម នាមេន ប្បាទស ចក្កវត្តនោ

សត្តវតនសម្មជ្ជា បញ្ចកប្បសតេ ឥតោ ។

បដិសម្ពុត្តា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥតំ សុទ្ធំ អាយស្មា មគ្គសញ្ញាកោ បេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មគ្គសញ្ញាបទដ្ឋកថា អបទដ្ឋកថា សម្ពុត្តំ ។

មគ្គុទ្ទេសក្កោបទាន ទី ៨

ពួកសាវ័កទាំងនោះ ជាបុគ្គលរបស់ព្រះមុនីនោះ វង្វេងភ្នែកក្នុងព្រៃធំ
 ក៏រកឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបទេសត្រូវជាងាយក ។ ខ្ញុំក៏ចុះចាកលំនៅ
 ដើរមកក្នុងសំណាក់របស់ភិក្ខុ ហើយប្រាប់ផ្លូវផង ប្រគេន
 ភោជនផង ដល់សាវ័កទាំងនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាង
 សត្វដើរពីរ ទ្រង់ជាច្បងក្នុងលោក ជានរកសកៈ ខ្ញុំមានអាយុ
 ៧ ឆ្នាំអំពីកំណើត ក៏បានដល់នូវអរហត្ត ដោយកុសលកម្ម
 នោះ ។ ក្នុងកម្សាន្ត ៥០០ អំពីកម្សាន្តនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចចក្រពត្តិ ១២ ជាតិ ព្រះនាមសច្ចករដ្ឋបូត្តា ទ្រង់
 បរិបូណ៌ដោយវិវា ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមគ្គុទ្ទេសក្កោប មានអាយុ បានសំដែងហើយ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មគ្គុទ្ទេសក្កោបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ធីរិមំ បបបដ្ឋានលពាកតោរបទានំ
 ៧ ៨ ៩

(១៧) អត្តទស្សីមិ សុកតេ និព្វតេ សមនន្តរា
 យក្កយោជំ ឧបវដ្ឋី យសំ បត្តោ ភហំ ភនា ។
 ទុល្លទ្ធិំ វត មេ អាសិ ទុប្បភាតំ ទុវដ្ឋតំ
 យំ មេ ភោគេ វិជ្ជមានេ បរិនិព្វាយំ ចក្កុមា ។
 មម សង្ឃប្បមញ្ញាយ សាករោ នាម សាវកោ
 មមទ្ធវត្ថុតាមោ សោ អាកត្តំ មម សន្តិកេ ។
 កី ធុ សោភសំ មា ភាយិ ពរ ធម្មំ សុមេធស
 អនុប្បទិន្នា ពុទ្ធនេ សព្វេសំ វិជ្ជសម្បទា ។
 យោ ក ប្បជេយ្យ សម្ពុទ្ធិំ តិដ្ឋន្តំ លោកនាយកំ
 នាតុំ សាសនមត្តម្បំ និព្វតស្សាបិ ប្បជេយេ ។
 សមេ ចិត្តប្បសាទម្មំ សមំ បុញ្ញំ មហាក្កតំ
 ភស្តា ប្បបំ កវត្តាន ប្បជេហិ នីននាតុយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

បឋមបដិសញ្ញាកថាបទាន ទី ៩

(១៩) កាលព្រះសុគតព្រះនាមអត្តទស្សី ទ្រង់បរិនិព្វាន
 ខំបានទៅកើតក្នុងកំណើតយក្ខក្នុងលំដាប់ស្មើគ្នា កាលនោះ
 ខំបានដល់នូវយស ។ ខំគិតថា អត្តភាពជាមនុស្ស អាត្មាអញ
 បានមិនល្អ ភ្នំស្វាងមិនល្អ តាំងឡើងមិនល្អ ព្រោះថា កាល
 ដែលគោតៈ របស់អាត្មាអញនៅមាន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានចក្ខុ
 ទ្រង់បរិនិព្វាន ។ សារីក៍ឈ្មោះសាគរៈ ជាបច្ច្យាសន្យុត្តម្រិះ
 របស់ខំ លោកប្រាថ្នានឹងស្រង់ខំ ទើបនិមន្តមកក្នុងសំណាក់ខំ
 (ហើយពោលថា) នៃបុរសអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អ អ្នកយំ
 សោកពីរឿងអ្វី អ្នកកុំខ្លាចឡើយ ចូរប្រព្រឹត្តធម៌ចុះ ការបរិ-
 បូរណ៍ ដោយពូជគឺកុសល របស់សត្វទាំងអស់ ព្រះពុទ្ធជា
 ម្ចាស់បានប្រគល់ឲ្យហើយ ។ បុគ្គលណាបូជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជា
 លោកនាយក ដែលទ្រង់គង់ព្រះជន្មនៅភី បូជាព្រះសារីក៍-
 ធាតុ ប្រមាណប៉ុនគ្រាប់ស្ពៃ របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដែលបរិនិព្វាន-
 ហើយភី កាលបើចិត្តមានសេចក្តីជ្រះថ្លាស្មើ ចំណ្យជាមហត្ថត-
 កុសលស្មើគ្នា (គង់ចំរើនដល់បុគ្គលនោះ) ហេតុនោះ អ្នក
 ចូរធ្វើព្រះសូប បញ្ចុះព្រះសារីកធាតុ របស់ព្រះជិនស្រីចុះ ។

ទសមំ ជាតិបូជិតត្ថេរាបទានំ

សាករស្ស វិទោ សុត្វា ពុទ្ធច្បំ អភាសិហំ
 បញ្ច វិស្សេ បរិចរី មុនិលោ ជ្ជបម្ភតមំ ។
 តេន កម្មេន និបទិន្ទ លោកិយេន នវសក
 សម្បត្តិ អនុភោត្វាន អរហន្តំ អចាប្បណី ។
 ភវិបញ្ញាវ ចត្តារោ សត្តកប្បសតេ ឥតោ
 សត្តរតនសម្បដ្ឋា ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា បច្ចបដ្ឋានសញ្ញកោ វេរោ
 ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បច្ចុប្បន្នសញ្ញាត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ទសមំ ជាតិបូជិតត្ថេរាបទានំ

(២០) ជាយន្តស្ស វិបស្ស័ស្ស អាណោកោ វិបុលោ អហុ
 បវរី ច បកម្បត្ថ សសាគរា សបព្ភតា ។
 ធម៌ត្តា ច វិយាកំសុ ពុទ្ធា លោកេ ភវិស្សតិ
 អត្តោ ច សព្វសត្តានំ ជនតំ ឧទ្ធរិស្សតិ ។

ជាតិបូជិកត្ថេរាបទាន ទី ១០

ខ្ញុំបានស្តាប់វេទាព្រះសាគរត្ថេរហើយ ខ្ញុំកសាងនូវពុទ្ធសូប
 ថែទាំព្រះសូបដ៏ប្រសើររបស់ព្រះមុនី អស់ ៥ ឆ្នាំ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ជាឧបាសកៈ
 ខ្ញុំសោយសម្បត្តិ បានដល់នូវអរហត្ត ដោយកុសលកម្មនោះ។
 ក្នុងកប្បទី ៧០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤
 ជាតិ ទ្រង់មានប្រាជ្ញាក្រាស់ដូចផែនដី បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ៧ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨
 នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបច្ចុបដ្ឋានសញ្ញាត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែង
 ហើយ នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បឋមបុគ្គលសញ្ញាត្ថេរាបទាន ។

ជាតិបូជិកត្ថេរាបទាន ទី ១០

(២០) កាលព្រះវិបស្សីទ្រង់ប្រសូត ពន្លឺដ៏ធំក៏កើតឡើង
 ទាំងផែនដី សមុទ្រនិងភ្នំ ក៏ញាប់ញ័រ ។ ពួកជនអ្នកទាយ
 និងមិត្ត (ហោរ) បានទាយថា ព្រះសម្តេចនឹងកើតឡើងក្នុង
 លោក ទ្រង់ជាកំពូលសព្វសត្វ នឹងស្រង់ឡើងនូវប្រជុំជន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នេមិត្តានំ សុណិត្តាន	ជាតិប្បជំ អកាសហំ
ឯទិសា បូជនា នត្ថិ	យោទិសា ជាតិបូជនា ។
សំហរិត្តាន កុសលំ	សកំ ចិត្តំ បសាទយី
ជាតិប្បជំ ករិត្តាន	តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
យំ យំ យោន្តបបដ្ឋាមិ	នេវត្ថំ អថ មាណសំ
សព្វេ សត្តេ អតីតោម្ហិ(១)	ជាតិប្បជាយំទំ ផលំ ។
នាតិយោ មិ ឧបដ្ឋន្តិ	មម ចិត្តវសានុតា
ន តេ សក្កោន្តិ កោបេតិ	ជាតិប្បជាយំទំ ផលំ
ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បូជមករី តទា
ឧត្តតិ នាភិជាធាមិ	ជាតិប្បជាយំទំ ផលំ ។
សុទារិចរិយា នាម	ចតុត្ថិស ជនាធិនា
ឥតោ តតិយកប្បម្ហិ	ចក្កវត្ថំ បហព្វលា ។
វជិសម្ព័ន្ធា ចតស្សោ	វិហោត្វាបិច អដ្ឋិមេ
នឡ្ហកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស ភាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានឮទំនាយពួកហោរហើយ ក៏ធ្វើនូវជាតិបូជា (បូជាក្នុងថ្ងៃ
 ប្រសូត) ជាតិបូជានេះ ឥតមានបូជាណាប្រហែលឡើយ ។

ខ្ញុំប្រមូលកុសល ធ្វើចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា លុះខ្ញុំធ្វើជាតិបូជា
 ហើយ ក៏ធ្វើកាលកិរិយាក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំចូលទៅកើតក្នុង
 កំណើតណា ។ ទោះបីជាទេវតា ឬជាមនុស្ស តែឯកន្ទង់
 លើសពួកសត្វទាំងអស់ នេះជាផលនៃជាតិបូជា ។ ពួកស្រី
 មេនៃតែងបំរើខ្ញុំ ទាំងជនដ៏សេស ក៏ព្រះអំណាចចិត្តរបស់ខ្ញុំ
 ជនទាំងនោះមិនអាចនឹងធ្វើខ្ញុំឲ្យក្រោធឡើយ នេះជាផលនៃ
 ជាតិបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើបូជា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះ
 ជាផលនៃជាតិបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រតត្តិ ៣២ ជាតិ ព្រះនាមសុបារិចរិយៈ ដូច
 គ្នា ទ្រង់ជាធំជាងជន មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្ត ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើជាកំច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ទូតំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ជាតិប្បជគោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

ជាតិប្បជគោធម្មស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឧទ្ទានំ

បរិវារសុមង្គល្យា សរណាសនប្បដ្ឋកា
ចិត្តប្បជី ពុទ្ធសញ្ញា មគ្គបដ្ឋានជាតិទា(១)
តាថាយោ នុត្ថំ វត្ថា គណិតាយោ វិការិហិតិ ។

មហាបរិវារត្រោ ទូទសមោ ។

១ ម. បរិវារសុមង្គលា សរណាមនឯកាសនី សុវណ្ណបុប្ផិតប្បជា ពុទ្ធសញ្ញា មគ្គដ្ឋាន.
ជាតិទាតិ ទិស្សន្តំ ។

ឧទាន

បានឮថា ព្រះជាតិបូជកត្តមានអាយុ បានសំដែងហើយ នូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ផាតិបូជកត្តោបទាន ។

ឧទ្ទិស

មហាបរិវារត្តោបទាន ១ សុមង្គលត្តោបទាន ១ សរណ-
គមនិយត្តោបទាន ១ ឯកាសនិយត្តោបទាន ១ សុវណ្ណ-
បប្ផនិយត្តោបទាន ១ ចិត្តកបូជកត្តោបទាន ១ ពុទ្ធសព្វាកត្តោ-
បទាន ១ មគ្គសព្វាកត្តោបទាន ១ បឋមដានសព្វាកត្តោប-
ទាន ១ ជាតិបូជកត្តោបទាន ១ ឯតាថា ៩០ គត៍ ពួកអ្នក
ប្រាជ្ញបានរាប់ជាក់ច្បាស់ហើយ ។

ចប់ មហាបរិវារវគ្គ ទី ២ ។

តេរសមោ សេរេយ្យវគ្គោ

បឋមំ សេរេយ្យកត្តោបទានំ

(២០) អដ្ឋោយំកោ មន្តេនេវ វិនិច្ឆ័យំ វេទានទារក្ខ
អញ្ញោកាសេ(១) បិកោ សន្តោ អន្តសំ លោកនាយកំ
សំហំ យថា វេទនំ ព្យក្សរជីវំ វិនិច្ឆ័យំ
វិនិច្ឆ័យំ មាតុនំ តុញ្ញវិវំ មហេសិនំ ។
សេរេយ្យកំ កហេត្វាន អាតាសេ ឧត្តិមំ អហំ
តុទ្ធស្ស អាទុកាវេន បរិវារេន្តិ សព្វសោ ។
អនិជ្ជហំ មហាវិហេ សព្វញ្ញ លោកនាយកោ
សមន្តោ បុប្ផននំ ឌីក្រីស្សំ ធរាសកំ ។
តតោ សា បុប្ផកញ្ចកា អន្តោវណ្ណា តហិមុខា
សត្តាហំ ធនំ កត្វា តតោ អន្តរាយថ ។
តញ្ច អន្តរិយំ វិនិច្ឆ័យំ អត្ថំ លោមហិសិនំ
តុទ្ធវិ វិនិច្ឆ័យំ បសាដេសី សុគតេ លោកនាយកេ ។
តេន វិនិច្ឆ័យំសាដេន អត្ថកម្មលេន ហេតិកោ

១ ឬ. អត្ថោកាសេ ។

សេរេយ្យវគ្គ ទី ១៣

សេរេយ្យកត្តោបទាន ទី ១

(២១) ខ្ញុំជាអ្នកស្វាឡាយមន្ត អ្នកចងចាំមន្ត អ្នកដល់នូវ
គ្រើយនៃវេទចាំ ៣ កំពុងឈរនៅក្នុងទីវាល បានឃើញ
ព្រះលោកនាយក ទ្រង់ស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ដូចជាវាជសីហ៍
ត្រាច់ទៅក្នុងព្រៃ ឬដូចស្តេចខ្មៅដែលមិនគក់ស្អុត ឬក៏ដូចដំរី
ឈ្មោះមាតង្គៈ ដែលកំពុងចុះប្រេង ៣ កន្លែង ។ ខ្ញុំកាន់យក
ផ្កាសេរមាន់ បោះឡើងនាអាកាស ផ្កាចាំនោះ ក៏ឮឡើង
ជុំវិញដោយអានុភាពព្រះពុទ្ធ ។ ព្រះសព្វពាង្សលោកនាយក
មានព្យាយាមធំ ទ្រង់អធិដ្ឋានថា ផ្កាចាំឡើយចូររោយរាយ
ជាវាចាំផ្កាជុំវិញតថាគត ដ៏ប្រសើរជាងនរ ។ លំដាប់នោះ
សំណុំផ្កានោះ មានទង់ចូលក្នុង មានមុខចេញក្រៅ ធ្វើជា
វាចាំប្រក់អស់៧ ថ្ងៃ តពីនោះមក ក៏បាត់អស់ទៅ ។ លុះខ្ញុំ
បានឃើញហេតុជាអស្ចារ្យបំផុត គួរត្រឡប់មកនោះ បានញ៉ាំង
បិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ ជាព្រះសុគត លោកនាយក ។

ទុតិយំ បុប្ផបិយត្ថរាបទានំ

កក្កដំ សតសហស្សំ ទុក្ខតំ ធូបបដ្ឋហំ ។
 បណ្ណាសសហស្សមិ កក្កដំ បញ្ចវិសេត
 វិលាមាលាសនាមា ៥(១) ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មតិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សេរយ្យកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

សេរយ្យកោស្មេស្មេ អបទានំ សមត្ថំ ។

ទុតិយំ បុប្ផបិយត្ថរាបទានំ

[២២] ហិមវន្តស្ស អវិទូរេ កុក្ករោ នាម បព្វតោ
 វេមជ្ឈេ តស្ស វិសតិ ព្រាហ្មណោ មន្តនាវត្ថ ។
 បញ្ច សិស្សសហស្សានិ បរិវរេត្ថំ មំ សនា
 ពុទ្ធជាយី ច តេ អាស្មិ មន្តេស្ម ច វិសារនា ។

១ ម. វិគមលាសនាមា ៥ ។

បុប្ផបិយត្ថេរាបទាន ទី ២

ខ្ញុំត្រូវកុសលម្យុទ្ធជាសំភ្លឺន មិនដែលទៅកើត ក្នុងទុគ្គតិ
 អស់មួយសែនកប្ប ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ។ ក្នុងកប្បទី
 ១៥.០២៥ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិច្រើនជាតិ ព្រះនាម
 វិលាមាលៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិតា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសេរយ្យកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បប្ផ សេរយ្យកត្តេរាបទាន ។

បុប្ផបិយត្ថេរាបទាន ទី ២

(២២) មានភ្នំមួយ ឈ្មោះកុក្ករៈ នៅជិតព្រហ្មមពាន្ត
 ព្រាហ្មណ៍អ្នកដល់នូវគ្រឿងនៃមន្ត (គឺខ្ញុំនេះឯង) តែងអាស្រ័យ
 នៅចំកណ្តាលភ្នំនោះ ។ មានសិស្ស ៥.០០០ នាក់ ចោម
 រោមខ្ញុំសព្វ ។ កាល សិស្សទាំងនោះ ក្រោកឡើងមុន
 ផង ជាអ្នកក្ស័រវិក្កា ក្នុងមន្តទាំងឡាយផង (ប្រឹក្សាគ្នាថា)

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាមំ

តុទ្ធោ លោកេ សមុប្បន្នោ នំ វិជានាម នោ ភរិ

អស្មតិ ព្យញ្ញនាមស្ស តត្ថីស វេលក្ខណា ។

ព្យាមប្បភោ ជិនវេកោ អាទិទ្ធោវ វិរោចតិ

សិស្សាជំ វចនំ សុត្វា ព្រាហ្មណោ មន្តទាវគ្វ ។

អស្សមា អភិធិក្ខម្ម ទិសំ បុច្ឆតិ ព្រាហ្មណោ

យម្ហិ ទេសេ មហាវិរោ វសតិ លោកនាយកោ ។

តាហំ ទិស្វា នមស្សិស្សំ ជិនំ អប្បដិប្បកុលំ

ឧទក្ខតិភោ សុមនោ បូជេសី នំ ភថាភតំ ។

ឯវេ សិស្សា ភមិស្សម ទត្ថិស្សម ភថាភតំ

វន្តិស្វា សត្តនោ ទានេ សោស្សម ជិនសាសនំ ។

ឯកាហំ អភិធិក្ខម្ម ព្យាជី បដិលភី អហំ

ព្យាជីនា បិដ្ឋិតោ សន្តោ សាលន្តោ សយិតុំ ភមី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ហើយក្នុងលោក អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងច្បាស់
 នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ថាជាបុគ្គលប្រសើររបស់យើងទាំងឡាយ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ទ្រង់មានព្យញ្ជនៈ ៨០ មានលក្ខណៈដ៏
 ប្រសើរ ៣២ ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ មានរស្មីមួយព្យាម តែងរុត្ត
 រឿងដូចព្រះអាទិត្យ ។ ព្រាហ្មណ៍អ្នកដល់នូវគ្រឿងនៃមន្ត គឺ
 ខ្ញុំនេះឯង លុះឮពាក្យរបស់សិស្សហើយ ក៏ចេញអំពីអាស្រម
 សួររកទិសថា ព្រះលោកនាយក មានព្យាយាមធំ ស្ដេចគង់
 នៅ ក្នុងប្រទេសណា ។ លុះខ្ញុំបានឃើញព្រះជិនស្រីអង្គ
 នោះ មិនមានបុគ្គលប្រៀបធៀបហើយ ក៏បាននមស្ការ ខ្ញុំមាន
 ចិត្តអណ្ដែតឡើង មានចិត្តរីករាយ បូជាចំពោះព្រះតថាគត
 នោះ ។ ខ្ញុំបបួលសិស្សថា នៃសិស្សទាំងឡាយ អ្នកបួរមក
 ពួកយើង នឹងទៅគាល់ព្រះតថាគត យើងនឹងថ្វាយបង្គំព្រះ
 បាទទាំងគូរបស់ព្រះសាស្តា ហើយស្តាប់នូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ
 របស់ព្រះជិនស្រី ។ ខ្ញុំតែម្នាក់ឯង ចេញទៅ ខ្ញុំមានជម្ងឺ
 ត្រូវជម្ងឺហៀតចៀន ក៏ដើរទៅប្រុងនឹងដេក ក្រោមដើមឈើ ។

ទុតិយំ បុព្វប្បិយន្តោបទានំ

សព្វេ សំស្សេ សមាទេត្តា អប្បន្នំ តេ តថាគតំ
 កំទិសំ លោកុណាថស្ស កុណំ បរមពុទ្ធិនោ ។
 តេ មេ បុដ្ឋា ព្យាករីសុ(១) យថា ទស្សារីនោ តថា
 សក្កច្ឆំ ពុទ្ធសេដ្ឋំ តំ ទស្សេស្តំ មម សម្មា ។
 តេសាហំ វេទនំ សុត្វា សកំ ចិត្តំ បសាទយី
 បុប្ផហំ ជ្ជមំ ករិត្វាន តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
 តេ មេ សរីរំ ឈាបេត្វា អគម្ពំ ពុទ្ធសន្តិកេ
 អញ្ចលី បក្កហិត្វាន សត្វារំ អភិវាទយុំ ។
 បុប្ផហំ ជ្ជមំ ករិត្វាន សុគតស្ស មហេសិរោ
 កក្កាដំ សតបហស្សំ ទុក្ខតំ ទ្ធិបបដ្ឋហំ ។
 ចត្តាឡីសសហស្សម្ភិ កក្កេសោឡីស ខត្តយា
 នាមេនក្ខិសមា នាម កក្កវត្ថំ មហាព្វលា ។
 វីសកប្បសហស្សម្ភិ វាជានោ កក្កវត្ថិនោ
 យថាសនសមា នាម អដ្ឋត្ថិស មហាបតី ។

 ១ អ. តេ មេ ឥន្ទ្រ វិហារីសុ ។

បុព្វត្ថបិយត្ថេរាបទាន ទី ២

ខ្ញុំប្រជុំពួកសិស្សទាំងអស់ ហើយបានសួរអំពីព្រះតថាគត និង
សិស្សទាំងនោះថា គុណរបស់ព្រះលោកនាថ ទ្រង់មាន
ប្រាជ្ញាដ៏ក្រៃលែង តើដូចម្តេច ។ ពួកសិស្សទាំងនោះដែល
ខ្ញុំសួរហើយ ក៏ព្យាករសំដែងអំពីព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរនោះ ដោយ
គោរពចំពោះមុខខ្ញុំ តាមដែលគេបានឃើញ ។ លុះខ្ញុំបាន
ស្តាប់ពាក្យរបស់ពួកសិស្សទាំងនោះហើយ ក៏ញ៉ាំងចិត្តរបស់
ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា បានសាងព្រះស្តូបដោយផ្កាទាំងឡាយ ហើយ
ក៏ធ្វើកាលកិរិយាក្នុងទីនោះ ។ ពួកសិស្សទាំងនោះ ដុតសរីរៈ
របស់ខ្ញុំហើយ នាំគ្នាទៅក្នុងសំណាក់របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ផ្គត់
អញ្ជូលថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តា ។ ខ្ញុំសាងព្រះស្តូបដោយផ្កា
ទាំងឡាយ ថ្វាយព្រះសុគតមហេសី ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់ទុគ្គតិ
អស់មួយសែនកប្បដោយកុសលនេះ ។ ក្នុងកប្បទី ២០.០០០
ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមអគ្គិសមៈ ដូចគ្នា
ដោយព្រះនាម ជាស្តេចចក្រពត្តិ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
ក្នុងកប្បទី ២០.០០០ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣៨ ជាតិ
ជាម្ចាស់ផែនដី ព្រះនាមយាសនសមៈ ដូចគ្នា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

វេជ្ជសង្ការា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មេភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា មុប្បដ្ឋបិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បុប្ផបិយញ្ចេស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

តតិយំ បាយាសទាយកត្តោបទានំ

(២៣) សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធិ តតិសវលក្ខណំ
 បវេនា អភិធិក្ខន្ធិ ភិក្ខុសង្ឃបុរក្ខតិ ។
 សហត្ថា កំសចាដិយា វង្សេត្ថា ចាយាសំ អហំ
 អាហុតិ យដ្ឋកាមោ សោ អគមី សម្ពលី អហំ ។
 ភក្ខវា តត្ថិ សមយេ លោកដេដ្ឋោ នវាសកោ
 ចដ្ឋមី សុសមារុទ្ធោ អម្ពរេ អនិលាយនេ ។
 តញ្ចា អច្ឆរិយំ ទិស្វា អព្ភតំ លោមហំសនំ
 វេបយត្ថា កំសចាដិ វិបស្សំ អភិវធម្មេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមាគ្គ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះបុព្វបូរិយត្រូវមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បុព្វតូចិយត្ថេរចទាន ។

បាយាសទាយកត្តោបទាន ទី ៣

(២៣) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានវណ្ណៈដូចមាស មានលក្ខណៈដ៏
ប្រសើរ ៣២ ប្រការ មានកិក្ខុសង្ឃចោមរោម ទ្រង់ចេញអំពី
ព្រៃធំ ខ្ញុំផ្អសបាយាសជាក់ក្នុងភាជន៍សម្រី ដោយដែរបស់
ខ្លួន ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងបូជាថ្វីត្រីបូជា ក៏ដើរសំដៅទៅកាន់ទី
បូជា ។ ក្នុងសម័យនោះ ព្រះមានព្រះភាគជាច្បងក្នុងលោក
ជានរាសកៈ ទ្រង់ឡើងកាន់ទីចង្រ្គម ឮដ៏អាកាស ជាផ្លូវ
ខ្យល់ ។ ខ្ញុំឃើញហេតុដ៏អស្ចារ្យ ចម្លែក គួរព្រមរោមនោះ ក៏
ជាក់ចុះនូវភាជន៍សម្រី ថ្វាយបង្គំព្រះវិបស្សី (អារាធនាថា)

ពាយាសទាយកញ្ជ្រោបទាន់

តុរិ តុរោសិ(១) សព្វញ្ញ សនេវតេ សមាធុសេ
 អនុកម្មំ ឧបាទាយ បដិក្កុល្លា មហាមុនិ ។
 បដិក្កុល្លាសិ ភក្ក ភក្ក សព្វញ្ញ លោកនាយកោ
 មម សង្កប្បមញ្ញាយ សត្តា លោកេ អនុត្តរេ(២)។
 ឯកនុត្តេ ឥតោ កម្មេ យំ នាធមទទំ តទា
 ទុក្ខតំ ធាតុជាធម៌ ពាយាសស្ស ឥទំ ដលំ ។
 ឯកត្តាធិសីតោ កម្មេ តុរោ ធាមាសិ ឧត្តិយោ
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ តុរិស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្សា ពាយាសនាយកោ ខេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ពាយាសទាយកញ្ជ្រោស្ស អបទាន់ សម្ពត្ថំ ។

១ ម. ទេវាសិ ។ ២ ម. មហាមុនិ ។

បឋមសមាសកថាបទ ៤ ៣

បតិគ្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គជាសព្វព្រាហ្មណ៍ ក្នុងមនុស្សលោក
និងទេវលោក សូមព្រះអង្គស្រ្ទិលសេចក្តីអនុគ្រោះ ទទួល
យក ។ ព្រះមានព្រះភាគជាសព្វព្រាហ្មណ៍ លោកនាយក ជាសាស្តា
ដ៏ប្រសើរក្នុងលោក ទ្រង់ជ្រាបតំរិះរបស់ខ្ញុំ ហើយទ្រង់ទទួល
យក ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា
ផលនៃបាយាស ។ ក្នុងកប្បទី ៤១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ១ ជាតិ ព្រះនាមពុទ្ធរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌
ដោយកែវ៧ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤
វិមាត្រ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបាយាសនាយកត្រូវមានអាយុ បានសម្តែង
ហើយនូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បគ្គតំ គន្លោទកិយត្ថេរាបទានំ

(២២) និសង្ខ ចាសាទវេរ វិបស្សី អន្តសំ និទំ
 កក្កដំ វិលសន្តិវ សព្វញ្ញាតមនាយកំ ។
 ចាសាទស្សវិទូរេ ច កច្ចតិ លោកនាយកោ
 បភា និទ្ធាវតេ តស្ស សត្វសិទ្ធិ និព្វតេ(១) ។
 គន្លោទកំ ច បក្កយ ពុទ្ធសេដ្ឋី សមោកិរី
 តេន ចិត្តប្បសាទេន តត្ថកាលំ កតោ អហំ ។
 ឯកទវតេ ឥតា កប្បេ យំ គន្លោទកមោកិរី
 ទុក្ខតំ នាភិជាធាមិ ពុទ្ធប្បជាយំទំ ផលំ ។
 ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ សុគន្លោ នាម ខត្តិយោ
 សត្វតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា គន្លោទកិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

គន្លោទកិយត្ថេរាបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. យថា ច សត្វសិទ្ធិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

គន្ថោទកិយត្ថេរាបទានំ ទី ៤

(២២) ខ្ញុំអង្គុយក្នុងប្រាសាទដ៏ប្រសើរ បានឃើញព្រះ
 ជិនស្រីព្រះនាមវិបស្សី ជាសព្វញ្ញនាយកដ៏ឧត្តម ទ្រង់ល្ងាស
 ល្ងង់ដូចដើមថ្ងាវង្រ្យាង ។ ព្រះលោកនាយក ទ្រង់ធ្វើពុទ្ធ
 ដំណើរទៅជិតប្រាសាទ ពន្លឺរបស់ព្រះអង្គ ផ្សាយចេញក្នុង
 កាលព្រះអាទិត្យអស្ចន្តត ។ ខ្ញុំកាន់យកទឹកអប់មកប្រសំព្រំ
 ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ខ្ញុំក៏ធ្វើកាលកិរិយា
 ក្នុងទីនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំប្រសំព្រំទឹកអប់ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
 ពុទ្ធចូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ ព្រះនាមគន្ធរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគន្ថោទកិយត្ថេរមានអាយុ បានសំដែង
 ហើយនូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ គន្ថោទកិយត្ថេរាបទាន ។

បញ្ចម៍ សម្ភាសិកត្ថោបទានំ

(២៥) ជាយមាធនេ វិបស្សន្តិ និមិត្តំ ព្យាករី អហំ
 និព្វាបយំ^(១) ច ជនតំ ពុទ្ធា លោកេ ភវិស្សតិ ។
 យស្មី ច ជាយមាធន្មី ទសសហស្សី បកម្បតិ
 សោទានំ ភកវា សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា ។
 យស្មី ច ជាយមាធន្មី អាណោកោ វិបុលោ អហំ
 សោទានំ ភកវា សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា ។
 យស្មី ច ជាយមាធន្មី សុវត្ថាយោ ន សន្តិស្មំ^(២)
 សោទានំ ភកវា សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា ។
 យស្មី ច ជាយមាធន្មី អវិច្ឆិកំ ន បដ្ឋលំ
 សោទានំ ភកវា សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា ។
 យស្មី ច ជាយមាធន្មី បក្ខិសង្ឃោ ន សញ្ជរិ
 សោទានំ ភកវា សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា ។
 យស្មីញ្ច ជាយមាធន្មី វាតក្ខត្តោ ន វាយតិ
 សោទានំ ភកវា សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា ។

១ ម. និព្វាបយំ ។ ២ ម. ន សន្តិយំ ។

សម្ភាសន៍ក្រុមប្រឹក្សាប្រទេស ទី ៥

(២៥) កាលដែលព្រះវិបស្សន៍ទ្រង់ប្រសូត ខ្ញុំបានទាយ
និមិត្តថា ព្រះពុទ្ធនឹងញ៉ាំងប្រជុំជន ក្នុងលោកឲ្យរលត់ទុក្ខ ។
កាលព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត លោកធាតុ
១០.០០០ តែងញាប់ញ័រ ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ
ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ចាចក្ខុ នឹងសំដែងធម៌ ។ កាលព្រះ
មានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត ពន្លឺដ៏ធំក៏កើតប្រាកដ
ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មាន
បញ្ចាចក្ខុ នឹងសំដែងធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ អង្គ
ណា ទ្រង់ប្រសូត ស្ទឹងទាំងឡាយមិនហូរ ឥឡូវនេះ ព្រះ
មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ចាចក្ខុ នឹង
សំដែងធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ អង្គណា ទ្រង់
ប្រសូត ភ្លើងអវិច្ចមិនឆេះ ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ
អង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ចាចក្ខុ នឹងសំដែង
ធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត
ពួកសត្វស្វាបមិនហើរ ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ
ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ចាចក្ខុ នឹងសំដែងធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យស្មីញ្ច ជាយមាធន្មី	សព្វាភនាធិ ជាតិស្មី
សោនាធិ ភគវា សត្វា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា ។
យស្មីញ្ច ជាយមាធន្មី	សត្វាស្មី បទវិក្កមា
សោនាធិ ភគវា សត្វា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា ។
ជាតមត្តោវ សមុទ្រោ	ទិសា សព្វា វិលោកយិ
វាចាសភិមុទីវេសិ	ឯសា ពុទ្ធាន ធម្មតា ។
សំវេជយិត្វា ជនតំ	ថវិត្វា លោកនាយកំ
សម្ពុទ្ធំ អភិវាទិត្វា	បក្កាមី ចាចិនាមុខោ ។
ឯកនុត្តោ ឥតោ កក្កោ	យំ ពុទ្ធមភិវោមយី
ទុក្ខតិ នាភិវាជានិ	វោមនាយ ឥទំ ជលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត គំនរខ្យល់មិន
 បក់ផាត់ ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា
 ទ្រង់មានបញ្ចាចក្ក នឹងសម្តែងធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ
 អង្គណា ទ្រង់ប្រសូត ពួកកែវទាំងពួងក៏រុងរឿង ឥឡូវនេះ
 ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មានចក្ក នឹង
 សម្តែងធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត
 ទ្រង់ឈានដើរបាន ៧ ជំហាន ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ចាចក្ក នឹងសម្តែង
 ធម៌ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធគ្រាន់តែទ្រង់ប្រសូតរួចភ្លាម ទ្រង់រមិល
 មើលសព្វទិស ទ្រង់បន្តិ នូវវាចាដ៏អង្គអាច នេះជាធម្មតា
 របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ។ ខ្ញុំព្រាងប្រជុំជនឲ្យកើតសង្ខេប
 ហើយសរសើរព្រះលោកនាយក ថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ហើយ
 បែរមុខទៅកាន់ទិសខាងកើត ដើរចេញទៅ ។ ក្នុងកប្បទី
 ៩១ គំពឹកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល ខ្ញុំបានសរសើរព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការសរសើរ ។

បញ្ចម៍ សម្មាសម្ពុទ្ធិវិញ្ញាណបទដ៏

ឥតោ នុត្តរិកកម្មម្នី	សម្មាសម្ពុទ្ធិវិញ្ញាណបទដ៏
សត្តរតនសម្មាសម្ពុទ្ធិ	ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។
បឋវីទុន្ទភិ ជាម	ឯក្ខន្ធនុត្តរិកកម្មម្នី
សត្តរតនសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធិ	ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។
អដ្ឋាស័តិម្នីតោ កក្កប្ប	ឡិកាសោ ជាម ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធិ	ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។
សត្តាស័តិម្នីតោ កក្កប្ប	ស័តិច្ឆេទនុត្តរិកកម្មម្នី
សត្តរតនសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធិ	ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។
អក្កនិព្វាបនោ ជាម	កក្កប្បនិ ធម្មស័តិយា
សត្តរតនសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធិ	ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។
រាជា វាតសមោ ជាម	កក្កប្បនិ បញ្ចស័តិយា(១)
សត្តរតនសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធិ	ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។
កតិបច្ឆេទនោ ជាម	កក្កប្បនិ ចុល្លស័តិយា(២)
សត្តរតនសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធិ	ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។
រតនប្បដ្ឋលោ ជាម	កក្កប្បនិ តេអស័តិយា
សត្តរតនសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធិ	ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។

សម្ភាសន៍ក្នុងត្រកូល ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៧០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះ
សម្ភាសន៍ក្នុង ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
ច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រ-
ពត្តិ ឈ្មោះបរិវេទន៍ក្នុង ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើតជាក្សត្រ
ឈ្មោះ ឧត្តាសរាជ ជាស្តេចចក្រពត្តិ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះសិរីវរ្ម័ន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
កែវ ៧ ប្រការមានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ ខ្ញុំកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះអគិនិវារ្ម័ន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ
៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៥ ខ្ញុំកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិ ឈ្មោះវរ្ម័ន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៦ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
ឈ្មោះគតិវរ្ម័ន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៧ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះ
រតនប្បជ្ឈន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បទវត្ថុមនោ ជាម កឃ្មនំ ទ្រេអសីតិយា
 សត្តវតនសម្បជ្ឆោ ធករវត្ថំ មហាពូលោ ។
 រាជា វិលោកនោ ជាម កឃ្មនំ ឯកសីតិយា
 សត្តវតនសម្បជ្ឆោ ធករវត្ថំ មហាពូលោ ។
 ភិវសារោតិ ជាមេន កឃ្មនំសីតិម្ហំ ខត្តិយោ
 សត្តវតនសម្បជ្ឆោ ធករវត្ថំ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ព័ន្ធោ ធនស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភត្តា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សម្មាសម្ពុទ្ធវិគោ យេវេ វិមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សម្មាសម្ពុទ្ធវិគោ អបទានំ សម្ពុទ្ធំ ។

ឆដ្ឋី កុស្តមាសនីយត្ថេរាបទានំ

(២៦) ធម្មេ ធម្មាវតិយា អហោសី ព្រាហ្មណោ តទា
 លក្ខណោ វតីហាសេ ច សនីយណ្ណាសកេដ្ឋកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ឧបទាន

ក្នុងកប្បទី ៨២ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះបទវិក្កមនរោជ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី
 ៨១ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះវិលោកនរោជ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៨០
 ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះគិរិសារោជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨
 និធិអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្បែកត្រូវមានអាយុ បានសំដែងហើយ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សម្ពុទ្ធបរិកញ្ញេយ្យបទាន ។

កុសមាសនិយត្តោបទាន ទី ៦

(២៦) គ្រានោះ ខ្ញុំបានកើតជាព្រាហ្មណ៍ នៅក្នុងក្រុង
 ធីញាវតី ជាអ្នកឈ្មាស ក្នុងគម្ពីរលក្ខណសាស្ត្រ ឥតិហា-
 សាស្ត្រ ព្រមទាំងនិយណ្ឌសាស្ត្រ និងកេដ្ឋកសាស្ត្រ ។

ឆ្លើយ ពុទ្ធសូតាសនិយត្តោបទានំ

បទគោ វេយ្យាករណោ ធិមិត្តោ កោវិទោ អហំ
 មន្តោ ច សិស្សោ វិទេសី តិល្លា វេទាន ចារក្ខ ។
 បញ្ច ឧប្បលហត្ថានំ បដ្ឋយំ វេបិតានំ មេ
 អាហុតិ យដ្ឋកាមោហំ បិតុមាតុសមាគមេ ។
 តទា វិបស្សិ ភកវា ភិក្ខុសង្ឃបុគ្គតោ
 ឱកាសោនោ ទិសា សព្វា អាគច្ឆតិ ធរាសកោ ។
 អាសនំ បញ្ចវេត្តានំ ធិមន្តិត្តា មហាមុនី
 សន្តិគ្គានំ តិ បុប្ផំ អតិទេសី សកំ យរំ ។
 យំ មេ អត្ថំ សកេ គេហោ អាមិសំ បច្ចបដ្ឋិតំ
 តាហំ តុទ្ធស្ស ចានាសី បសន្នោ សេហិ ចាណិភិ ។
 កុត្តរីកាលមញ្ញាយ ឯកំ ហត្ថំ អនាសហំ
 អនុមោទិត្តានំ សព្វតា បកាមិ ឧត្តរាមុខោ ។
 ឯកនុត្តោ វតោ កុប្បោ យំ បុប្ផមទដ្ឋំ តទា
 ឧត្តតិ ពាកិជាតាមិ បុប្ផនាស្សីទំ ដលំ ។

ក្នុងរោងរំលាយព្រឹក្សាទាន ទី ៦

ជាអក្ខរាវិរុទ្ធិ ក្នុងបទ ក្នុងវេយ្យាករណ៍ ក្នុងនិមិត្ត បេះចប់
 ត្រៃវេទ បានបង្ហាញមន្តចំពោះពួកសិស្ស ។ ខ្ញុំតម្កល់ផ្កា
 ទយ្យល៥ កម្រងលើខ្នង ខ្ញុំមានប្រាថ្នា ដើម្បីបូជាទូរគ្រឿង
 បូជា ក្នុងការជួបជុំបិតានិមិត្តមាតា ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគព្រះនាមវិបស្សី ទ្រង់ជានរោសកៈ មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម
 ទ្រង់ញ៉ាំងទិសទាំងបួនឲ្យភ្លឺ ហើយស្តេចនិមន្តមក ។ ខ្ញុំបាន
 ក្រាលអាសនៈ ហើយនិមន្តព្រះមហាមុនី បានក្រាលផ្កានោះ
 ហើយ នាំព្រះអង្គហួសទៅកាន់ផ្ទះរបស់ខ្លួន ។ អាមិសៈណា
 ដែលខ្ញុំបានតម្កល់ទុក មានក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំជ្រះថ្លាបានថ្វាយ
 អាមិសៈនោះចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។ ខ្ញុំដឹង
 នូវកាលដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់សោយរូបហើយ ក៏បានថ្វាយ
 ផ្កាមួយកាប់ ព្រះសព្វញ្ញ្ញ្ញ្ញ ធ្វើអនុមោទនារួចហើយឈប់
 ព្រះភក្ត្រទៅកាន់ទិសទុត្តរ និមន្តចេញទៅ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 ថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គ្រឿង នេះជាផលនៃបុប្ផាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អនន្តរា ឥតោ កាយ្យោ រាជាហុ វរទស្សនោ
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា កុសុមាសនិយោ វេរោ
 ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

កុសុមាសនិយញ្ញេស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

សត្តមំ ផលទាយកញ្ចោបទានំ

(២៧) អជ្ឈាយិកោ មន្តជរោ តិណ្ឌំ វេនាន ចារក្ខ
 ហិមវន្តស្សវិទូរេ វសាមិ អស្សមេ អហំ ។
 អត្ថិហត្ថញ្ច មេ អត្ថិ បុណ្ណវិកាសលានិ ច
 បុជកេ ធិត្ថិបិដ្ឋាន ទុមក្កេ លត្ថិតំ មយោ ។
 មទុមត្ថរោ លោកវិទូ អាហុត្ថំ បដិក្កហោ
 មមុទ្ធវិគុកាមោ សោ ភិក្កុន្តោ មមុចាភមិ ។
 មសន្និច្ឆោតោ សុមនោ ដលំ ពុទ្ធស្សនាសហំ
 បិសិស្សាននោ មយំ ធិដ្ឋជម្មេ សុខាវហោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

ក្នុងកប្បជានំជាប់ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រភត្តិ
 ឈ្មោះវរទេស្យនេះ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុសុមាសនិយត្ថរមានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់កុសុមាសនិយត្ថរមាន ។

ផលទាយកត្តោបទាន ទី ៧

(២៧) ខ្ញុំជាអ្នកស្វាធារមន្ត ចង់ចាំមន្ត ចេះចប់
 ត្រៃវេទ នៅក្នុងអាស្រម ដិតព្រហ្មមពាន្ត ។ ការបូជា
 ភ្លើង របស់ខ្ញុំតែងមាន ខ្ញុំរាក់ផ្លែឈូកទាំងឡាយក្នុងកញ្ចប់
 ហើយព្យួរលើចុងឈើ ។ ព្រះលោកវិទូ ព្រះនាមបទុមត្តរៈ
 ទ្រង់គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ទ្រង់មានប្រាថ្នា នឹងស្រង់ខ្ញុំ
 ស្តេចនិមន្តទៅដើម្បីភិក្ខុ ក៏ចូលមកកាន់សំណាក់នៃខ្ញុំ ។

សម្ពុំ ផលទាយកញ្ចេរាបទាន់

សុវណ្ណវណ្ណា សម្ពុំឆ្នោ អាហ្មត្ថំ បដិគ្គហោ
 អន្តរិក្ខេ បិគោ សត្វា ឥមំ តាមំ អភាសថ ។
 ឥមំនា ផលនាទេន ចេតនាបណ្ឌិតំហំ ឥ
 កម្មំ សត្វសហស្សំ ទុក្ខតំ ទ្ធិបបដ្ឋតិ ។
 តេជេ សុក្កម្មលេន អនុក្ខតាន សម្មា
 វត្តេម្ហំ អចលំ ហំនំ ហិត្វា ជយបរាជយំ ។
 ឥតោ សត្វកម្មសតេ រាជា អាសី សុមជ្ឈលោ
 សត្វតនសម្មុទ្ទោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពុទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ផលនាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ផលទាយកញ្ចេរាបទាន់ សម្ពុំ ។

ផលទាយកញ្ចេរឋាន

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តសាមនស្ស បានថ្វាយផ្ទៃឈូក
 នោះ ចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាសាស្តា ទ្រង់មានវណ្ណៈ
 ដូចមាស ទ្រង់ញ៉ាំងបីតិខ្ញុំឲ្យកើត ទ្រង់នាំមកនូវសេចក្តីសុខ
 ដល់ខ្ញុំក្នុងបច្ចុប្បន្ន គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ទ្រង់បិតនៅនា
 ពាកាសហើយសម្តែងភាពនេះថា កុលបុត្តនេះ នឹងមិនទៅ
 កាន់ទុគ្គតិអស់មួយសែនកប្ប ដោយផលនៃការថ្វាយផ្ទៃឈូក
 នេះផង ដោយផលនៃការតម្កល់ទុកនូវចេតនានេះផង ។
 ព្រោះកុសលមូលនោះឯង ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាហេតុមិនញាប់ញ័រ ខ្ញុំលះ
 ចោលរកាឈ្នះនិងការចាញ់ ។ ក្នុងកប្បទី ៧០០ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះសុមង្គលៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវទាំង៧ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ចងិសម្ពុទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះផលទាយកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ផលទាយកញ្ចេរឋាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាគំ

អដ្ឋមិ ញ្ញាណសញ្ញាកតោបទានំ ញ ១

(២៨) បព្វតេ ហិមវន្តមិ វសាមិ បព្វតន្តរេ
 បុទ្ធានំ សោកនំ ទិស្វា ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សវី ។
 ញ្ញាណោ ខុបនិធិំ នត្ថិ សង្កមិ នត្ថិ សត្តនោ
 សព្វធម្មំ អភិញ្ញាយ ញ្ញាណោ ន អនិម្មច្ចតិ ។
 នមោ តេ បុរិសាជញ្ញា នមោ តេ បុរិសុត្តម
 ញ្ញាណោ ន តេសមោ នត្ថិ យាវតា ញ្ញាណមុត្តមិ ។
 ញ្ញាណោ ចិត្តំ បសាទេត្វា កប្បំ សត្តមិ មោទហំ
 អវសេសេស្ត កប្បេស្ត កុសលំ កវនំ(១) មយា ។
 ឯកនុត្ថេ វតោ កប្បេ យំ សញ្ញមលក្ខំ តទា
 ទុក្ខតី ឆានិជាឆានិ ញ្ញាណសញ្ញាយំនិ ដលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ញាណសញ្ញាកថាបទាន ទី ៨

(២៨) ខ្ញុំនៅនាភ្នំហិមពាន្ត ឃើញផ្នូកខ្សាច់ដ៏លក់ចន្លោះភ្នំ
 ខ្ញុំរក្សានូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរថា ការប្រៀបធៀប ក្នុងញាណ
 (របស់ព្រះសាស្តា) មិនមានឡើយ សង្គ្រាមរបស់ព្រះសាស្តា
 ក៏មិនមានដែរ ព្រះសាស្តាបានជ្រាបនូវធម៌ទាំងពួង ទ្រង់សិប្ប
 ស្នូនដោយញាណ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាបុរសអាជានេយ្យ ខ្ញុំ
 សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គជាបុរសដ៏ទុក្ខម ខ្ញុំ
 សូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ សភាពដទៃស្មើដោយញាណរបស់ព្រះ
 អង្គមិនមានឡើយ មានតែញាណរបស់ព្រះអង្គ ទើបទុក្ខមជា
 កំណត់ ។ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឱ្យជ្រះថ្លា ក្នុងញាណហើយ ក៏បាន
 ទៅរករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់មួយកប្ប ខ្ញុំបានកសាងកុសល
 ក្នុងកប្បដ៏សេស ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
 នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាននូវសេចក្តីសំគាល់ ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃសេចក្តីសំគាល់ក្នុងញាណ ។

នវិម៌ គន្ធបឋមីយតោរាបទានំ

ឥតោ តេសត្តតិកកេយ្យ ឯកោ បុឡិនបុឡិយោ
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធម្មស្មោ វិហោត្វាបិម អដ្ឋមេ
 ធម្មតិកា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនដ្ឋិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ញាណសញ្ញាតោ ខេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។
 ញាណសញ្ញាតោស្ស អរាហំ សម្ពុត្ថំ ។

នវិម៌ គន្ធបឋមីយតោរាបទានំ

(២៧) សុវណ្ណវណ្ណោ កកា វិបស្សី ទត្តិណារមា
 បុរត្ថតោ សាវតេហិ អារាមា អភិទិត្តមិ ។
 ទិស្វានហំ ពុទ្ធសេដ្ឋំ សព្វញ្ញំ អនាសវំ
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ កតមត្ថំ អប្បជយំ ។
 តេន ចិត្តប្បសាទេន ទិបទិទ្ធស្ស តាទិណោ
 ហដ្ឋោ ហដ្ឋេន ចិត្តេន បុន វដ្ឋំ តថាភត្ថំ ។

គន្ថប្បវិធីត្រៃវិបាក ទី ៨

កងកប្បទី ៧៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រតត្តិ ១
 ជាតិ ព្រះនាមបុព្វនិប្បាយៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្រ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះញាណសញ្ញាភក្ត្រមានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ញាណសញ្ញាភក្ត្រត្រៃវិបាក ។

គន្ថប្បវិធីត្រៃវិបាក ទី ៩

(២៩) ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមវិបស្សី មានវណ្ណៈដូចមាស
 ទ្រង់ត្រឡប់ទៅទិសណាទាន មានពួកសាវ័កចោមរោម ស្តេច
 ចេញអំពីភាគ ។ ខ្ញុំឃើញព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ជាសព្វញ្ញ
 មិនមានអាសាវៈ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តសោមនស្ស បាន
 បូជាផ្លូវដែលស្តេចនិមន្តទៅ ។ ខ្ញុំជាអ្នករីករាយ មានចិត្តរីក
 រាយ ចំពោះព្រះសម្ពុទ្ធជាតាទីបុគ្គល ប្រសើរជាងសត្វដ៏ធំព័រ
 ទើបថ្វាយបង្គំព្រះគម្ពីរគត្តម្មន៍ទៀត ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកនុត្ថេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិរោមយំ
 ធុត្ថតិ នាភិជាធាមិ តុទ្ធព្វជាយំនំ ដលំ ។
 ឯកត្តាឡីសីតោ កម្មេ វុរុណោ នាម(១) ខត្តិយោ
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ភតស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋមេ
 ធុឡភិញ្ញា សម្មិកតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុនំ អាយស្មា គន្ធព្វប្បិយោ ខេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ធុត្ថប្បិយញ្ញេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទិសមំ បទុមប្បជីកិត្តោបទានំ

[៣០] ហិមវត្តស្សវិទូរេ តោតោ នាម បព្វតោ
 នាណុត្តេហិ សព្វជ្ជោ មហាភូតកណាលោ ។
 វេមជ្ឈមិ ច ភស្សសិ អស្សោ អភិធម្មិតោ
 បុរត្ថតោ សសិស្សេហិ វសាមិ អស្សមេ អហំ ។

១ ម. បរណេ ឆាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានថ្វាយដាក់ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃពុទ្ធបូជានោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៤១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើតជាក្សត្រ
 ចក្រពត្តិ ឈ្មោះវរុណៈ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគន្ធបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់គន្ធបុប្ផិយត្ថេរាបរាទ ។

បទុមប្បជីកត្រៃវាបទាន ទី ១០

(៣០) មានភ្នំ ១ ឈ្មោះគោតមៈ នៅព្រៃហិមពាន្ត ដេរ
 ជាសដោយឈើផ្សេងៗ ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកភ្នំត្រើន ។
 ខ្ញុំបានសាងអាស្រម ត្រង់កណ្តាលភ្នំនោះ មានពួកសិស្ស
 ចោមរោម តែងនៅក្នុងអាស្រម (ខ្ញុំបបួលពួកសិស្សថា)

ទស្សន៍ បទុមបូជិកត្ថេរាបទានំ

អាយុន្ត មេ សិស្សកុណា បទុមំ អាហារន្ត មេ
 ពុទ្ធបូជី ករិស្សាមិ ទិបទិន្នស្ស តាទិលោ ។
 ឯវន្ត តេ បដិស្សតា បទុមំ អាហារីសុ មេ
 តថា ទិមន្តំ កត្វាហំ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
 សិស្សេ តថា សមាធនត្វា សាធុកំ អនុសាសហំ
 មា ខោ តុម្ពេ បមជ្ជិតា អប្បមាទោ សុខាវហោ ។
 ឯវំ សមនុសាសិត្វា ស សិស្សេ វចនក្ខមេ
 អប្បមាទកុណោ យុត្តោ តថា កាលំ កតោ អហំ ។
 ឯកនុតេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិរោមយី
 ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ វលំ ។
 ឯកបណ្ណាសកប្បម្ពិ រាជា អាសី ជលុត្តមោ
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
 បដិសន្ធិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិញ្ញា សន្ធិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

បទុមបូជនាធម្មបទ ទី ១០

សូមពួកសិស្ស មកកាន់សំណាក់យើង សូមពួកសិស្សនាំគ្នា
 ឈូកមកឲ្យយើងៗនឹងធ្វើពុទ្ធបូជា ចំពោះព្រះពុទ្ធជាតាទីបុគ្គល
 ទ្រង់ប្រសើរជាងសត្វជើងពីរ ។ ពួកសិស្សទាំងនោះ ទទួល
 ពាក្យខ្ញុំថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ បានយកផ្កាឈូកមកឲ្យខ្ញុំ ខ្ញុំ
 ធ្វើនិមិត្តតាមទំនងដូច្នោះហើយ បានបង្ហាត់ថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធ
 ជាម្ចាស់ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានប្រជុំពួកសិស្ស ហើយប្រៀន
 ប្រដៅដោយប្រពៃថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរកុំប្រមាទ សេចក្តី
 មិនប្រមាទជាគុណនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ។ ខ្ញុំនោះបានប្រៀន
 ប្រដៅពួកសិស្សដែលជាអ្នកគួរដល់ពាក្យនេះហើយ ខ្ញុំប្រកប
 ក្នុងអប្បមាទគុណ ក៏បានធ្វើមរណកាលក្នុងពេលនោះ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុត្តិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៥១
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមដល្យត្តមៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
 សម្ភិតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា បទុមបូជកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បទុមបូជកន្លេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឧទ្ធុន្តំ

សេរេយ្យកោ បុប្ផដ្ឋបិ តាយាសោទតិ ថោមកោ(១)

អាសន្នំ ដលសត្ថាញ ច កន្ធិបទុមបុប្ផយោ

បញ្ចត្តរសតា តាថា កណ៌តា អន្ធិទស្ស្រិកិ ។

សេរេយ្យកវគ្គោ គេរសមោ ។

១ ប. ឆាយាសោ គន្ធិបោមកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា បទុមបូជកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងឡាយ
នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឈប់ បទុមបូជកត្ថេរឧបទាន ។

ឧទ្ធយាន

សេដេយ្យកត្ថេរឧបទាន ១ បុប្ផប្បិយត្ថេរឧបទាន ១ បាយាស-
នាយកត្ថេរឧបទាន ១ គន្ធាទកិយត្ថេរឧបទាន ១ ថេមកត្ថេរ-
ឧបទាន ឬ សម្មាធិការត្ថេរឧបទាន ១ កុសុមាសនិយត្ថេរឧបទាន
១ ផលនាយកត្ថេរឧបទាន ១ ញាណសព្វកត្ថេរឧបទាន ១
គន្ធប្បិយត្ថេរឧបទាន ១ បទុមប្បិយត្ថេរឧបទាន ១ មាន
គាថា ១០៥ ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានរាប់ហើយ ។

ឈប់ សេដេយ្យកត្ថេរ ទី ១៣ ។

បុទ្ធសមោ សោភិតវិគ្គោ

បឋមំ សោភិតត្ថេវាបទានំ

(៣០) បទុម្ភត្ថកេ នាម ជីវោ លោកដេដ្ឋោ នវាសកោ

មហតោ ជនកាយស្ស ទេសេតិ អមតំ បទំ ។

តស្សាហំ វចនំ សុត្វា វាចាសកម្មង្គវតិ

អស្គាលំ បត្តហេត្វាន ឯកត្តោ អាសហំ វាចា ។

យថា សមុទ្ទោ ឧទដ្ឋនមត្តោ

មេវ នកានំ បវរោ សិលុច្ចយោ

តថេវ យេ ចិត្តវសេន វត្តវេ

ន ពុទ្ធភ្លាណស្ស កាលំ ឧបេន្នំ តេ ។

ធម្មវដ្ឋំ វេបេត្វាន ពុទ្ធា កាវុណិកោ វសិ

ភិក្ខុសង្ឃំ ជីវិតត្វា វេហ តាថា អភាសថ ។

យោ សោ ញាណំ បកេត្តសិ ពុទ្ធម្មំ លោកនាយកេ

ករ្យាជំ សតសហស្សំ ទុក្ខតិ សោ ន កច្ចតិ ។

លោកិតវិគ្គ ទី ១៤

លោកិតត្ថេរាបទាន ទី ១

(៣១) ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមត្ថរៈ ជាច្បងកងលោក
ទ្រង់ជានរាសកៈ ទ្រង់សម្តែងធម៌ ជាចំណែកព្រះនិព្វាន ដល់
ពួកជនច្រើន ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់នូវព្រះពុទ្ធដីកា
របស់ព្រះអង្គនោះ ដែលទ្រង់ពោលដោយវាចា ដ៏អង់អាច
ខ្ញុំផងអញ្ចាលី មានចិត្តនឹងកងការម្នាក់តែមួយ ។ សម្បទ្រ
ប្រសើរជាងស្ទឹងទាំងឡាយ ក្នុងព្រះសុរាមរុ ប្រសើរជាងក្នុង
ទាំងឡាយ យ៉ាងណាមិញ ជនណាប្រព្រឹត្តដោយអំណាច
ចិត្ត ជននោះមិនដល់មួយចំណិត នៃពុទ្ធាណាឡើយ
ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាឥសី ប្រកបដោយ
សេចក្តីករុណា ទ្រង់បញ្ជប់នូវធម៌វិធី គង់កងកណ្តាលដំនុំ
ភិក្ខុសង្ឃ ហើយសម្តែងនូវតាមទាំងឡាយនេះថា ជនណា
បានសរសើរ នូវញាណនៃព្រះពុទ្ធ ជាលោកនាយក
ជននោះឯង រមែងមិនទៅកាន់ទុគ្គតិ អស់មួយសែនកប្ប

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កិលេសេ ឈាបយិត្តាន ឯកត្តោ សុសមាហិតោ
 សោភិតោ នាម នាមេន ហេស្សនិស្សត្តសាវកោ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហិ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បញ្ញាសេ កប្បសហស្សនិ សត្តេវាសី សមុគ្គតា
 សត្តរតនសម្ពុទ្ធា ធម្មត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធម្មស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សោភិតោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិតាតិ ។

សោភិតត្ថេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ សុទ្ធស្សន្តត្ថេរាបទានំ

(៣២) វិគ្គតាយ(១) ននិយា តិវេ មិលត្តុដលំ(២) អហ្ម
 តាហិ វត្ថុំ កវេសេន្តោ អន្តសំ លោកនាយកំ ។

១ ម. វិគតា ។ ២ ម. មិលត្តុដលំតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

នឹងដុតបំផ្លាញកិលេសទាំងឡាយ មានចិត្តនឹងក្នុងការម្ស្រាង
តែមួយ មានចិត្តតម្កល់មាំ នឹងបាននាមថាសោភិតៈ ជា
សាវ័កនៃព្រះសាស្តា ។ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញកិលេសហើយ
កត់ទាំងពួងខ្ញុំបានដកចេញហើយ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេច
ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
ក្នុងកប្បទី ៥០.០០០ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ ព្រះ
នាមសមុត្តតៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិច្ចណ៍ដោយកែវទាំង ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសោភិតត្រូវមានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សោភិតត្រូវអបទាន ។

សុទ្ធស្សន្តត្រៃវាបទាន ទី ២

(៣២) ពួកឈឺមិលក្នុងផ្ទៃ នៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹងដ៏ធំ ខ្ញុំ
កំពុងស្វែងរកឈឺនោះ បានឃើញព្រះលោកនាយក ។

ទុក្ខយំ សុទ្ធស្សនញ្ញោបទានំ

កេតកំ(១) បុប្ផតំ ទិស្វា	វណ្ណោ វេត្វានហំ តនា
ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី	សិទិវោ លោកតពុទ្ធា ។
យេន ញ្ញាណោន បត្តោសិ	អច្ឆតំ អមតំ បទំ
តំ ញ្ញាណំ អភិបូជេសី	ពុទ្ធសេដ្ឋ មហាមុនី ។
ញ្ញាណម្ហំ វុជំ កត្វាន	មិលក្កំ អន្តសំ អហំ
បដិលទ្ធាម្ហំ តំ សញ្ញំ	ញ្ញាណបូជាយិទំ ដលំ ។
ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្ប	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ	ញ្ញាណបូជាយិទំ ដលំ ។
ឥតោ តេសកប្បម្ហំ	ទ្វាទសាភំ ពលុកតា
សត្តរតនសម្ពុទ្ធា	ចក្កវត្ថំ មហាព្វណ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិហោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្និកញ្ញា សង្ខិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា	សុទ្ធស្សនោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិតាតិ ។	

សុទ្ធស្សនញ្ញោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

១ ម. ពេជ្ជិកំ ។

សុទ្ធស្សនត្ថេរាបទាន ទី ២

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំឃើញដើមកែវសមានផ្ការីក ទើបកាប់ផ្កាទាំង
 ទង នាំចូលទៅថ្វាយចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសិវី ជា
 លោកតន្ត្រី ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ប្រសើរ
 ជាមហាមុនី ព្រះអង្គដល់ហើយ នូវអមតបទ ជាទីមិនឃ្លាត
 ដោយញាណណា ខ្ញុំបូជាចំពោះញាណនោះ ។ លុះខ្ញុំធ្វើ
 ការបូជាចំពោះញាណហើយ ទើបបានឃើញនូវឈើមិលកុ
 ខ្ញុំជាបុគ្គលបាននូវការសំគាល់នោះ នេះជាផលនៃញាណ-
 បូជា ។ ក្នុងកថាខណ្ឌ ៣១ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 ថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃញាណបូជា ។
 ក្នុងកថាខណ្ឌ ១៣ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១២
 ជាតិ ព្រះនាមពលុគ្គតៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុទ្ធស្សនត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សុទ្ធស្សនត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ បុណ្ណប្បជីកិតេវាបទានំ

[៣ ៧] ឥន្ទគាតាននិទានេ	អបេកាសី តិច្ឆហេ តនា
បុប្ផកក្ខោ ចហំ អាសី	បុប្ផានំ វសនោ អហំ(១) ។
អត្ថនស្សី តុ ភគវា	លោកដេដ្ឋោ នវសកោ
បវនក្កេន(២) និយ្យសិ	ហំសវាជារ អក្កេ ។
នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ	ចិត្តំ តេ សុរិសោជិតំ
បសន្នមុខវណ្ណាសិ	វិប្បសន្នមុខិច្ឆ័យោ ។
ឌុរោហិត្រាន អាគាសា	ភ្លិបញ្ញោ សុមេធសោ
សង្ឃដី បត្តិត្រាន	បល្ល័ង្កេន ឧបាវិសិ ។
វិលំនំ ឥន្ទនាទាយ	អគមាសី ជិនន្តិតេ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	តុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
អភិវនេត្រាន សម្ពុទ្ធិ	លោកដេដ្ឋំ នវសកំ
នាមោជ្ជំ ជនយិត្រាន	បក្កាមី ឧត្តរាមុខោ ។

១ ម. រហិ ។ ២ ម. វិបស្សនេ ។

សត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បន្ទុនបដិកត្តោបទាន ទី ៣

(៣៣) គ្រានោះ ខ្ញុំកើតជាកុំនរ នៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងចន្ទ-
 ភាតា ជាអ្នកទទួលទាននូវផ្កាឈើ ជាអ្នកស្ងៀកនូវផ្កាឈើ ។
 កាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមអត្តទស្សី ជាច្បងក្នុង
 លោក ជានរកសកៈ ស្តេចហោះទៅតាមទីបំផុតនៃព្រៃធំ ដូច
 ស្តេចហង្ស (ហើរទៅ) នាអាកាស (ខ្ញុំសរសើរពុទ្ធភូណថា)
 បពិត្រព្រះអង្គជាបុរសអាជានេយ្យ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះ
 អង្គ ព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ ស្អាតល្អហើយ ព្រះអង្គមាន
 សម្បុរព្រះក្រិត្យជ្រះថ្លា មានឥន្ទ្រិយគឺព្រះក្រិត្យស្រស់បស់ ។
 លុះព្រះអត្តទស្សី មានបញ្ជាដូចផែនដី មានបញ្ជាជាគ្រឿង
 ពុះពារ ស្តេចចុះអំពីអាកាស ហើយក្រាលសង្ស័យដី ទ្រង់
 ចូលមកទាំងភ្នែក ។ ខ្ញុំបានយកខ្ទឹមចន្ទន៍ដ៏ល្អិតផង ហើយ
 ដើរចូលមកក្នុងសំណាក់ព្រះជិនស្រី ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មាន
 ចិត្តសោមនស្ស បានបូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ខ្ញុំថ្វាយបង្គំ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាច្បងក្នុងលោក ជានរកសកៈ ហើយក៏កើត
 ប្រាមោជ្យ ឈមមុខទៅកាន់ទុត្តរទិស ដើរចេញទៅ ។

ចក្កតំ បុប្ផទនិយត្តោបទានំ

អដ្ឋារសេ កប្បសតេ ចន្ទនំ យំ អប្បជយី
 ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធវជ្ជាយំនំ ដលំ ។
 ចតុទ្ទសេ កប្បសតេ ឥតោ អាសីសុ តេ តយោ
 រោភិណំ នាម នាមេន ចក្កតំ មហាពុលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ចន្ទភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថំ ។
 ឥតំ សុទ្ធំ អាយស្សា ចន្ទនប្បជកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ចន្ទនប្បជកត្ថេស្ស អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

អដ្ឋិមំ កាលាវំ ។

បត្តតំ បុប្ផទនិយត្តោបទានំ

(៣២) សុខន្នោ នាម នាមេន ប្រាហ្មណោ មន្តទារក្ខ
 អដ្ឋាយកោ យាចយោកោ វាជេយ្យំ អយាចយំ ។
 បទុមត្ថរោ លោកវិទូ អត្តោ កក្កុណិកោ ឥសិ
 ជនតំ អនុកម្មន្នោ អមរេ ចន្ទមិ តទា ។

បុប្ផធនិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

កងកប្បទី ១១៨ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជា
 ខ្ញុំមចន្ទន៍ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។
 កងកប្បទី ១១៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
 ៣ ជាតិ ព្រះនាមរោហិណីដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះចន្ទនបូជកត្រូវមានអាយុ បានសម្លឹងនូវ
 តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ចន្ទនបូជកត្ថេរាបទាន ។

ចប់ រាណវិរៈ ទី ៨ ។

បុប្ផធនិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

(៣៤) មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ មាននាមសុខន្ទៈ ជាអ្នកចេះ
 ចប់មន្ត ស្វាឡាយមន្ត គួរគេសូមបាទ បានបង្កើនស្នូលយោធា
 ឈ្មោះរាជបេយ្យៈ ។ កាលនោះ ព្រះលោកវិទូជាអគ្គបុរស
 ព្រះនាមបទុមត្ថវៈ ទ្រង់ប្រកបដោយសេចក្តីករុណា ទ្រង់ស្វែង
 រកនូវគុណ អនុគ្រោះដល់ពួកជន ស្តេចចង្រ្កមនាមកាស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចង្កមិត្តាន សមុទ្ទោ សព្វញ្ញុ លោកនាយកោ
 មេត្តាយ អដរិ សត្ត អប្បមាណំ ធិរុបដ៏(១) ។
 វណ្ណោ ធិត្តាន បុច្ឆាធិ ព្រាហ្មណោ មន្តោរាគូ
 សព្វេ សិស្សេ សមាធនត្វា អាកាសេ ឧត្តិចាបយិ ។
 យាវតា នករំ អាសិ បុច្ឆាធិ ធននំ តទា
 ពុទ្ធស្ស អាទុកាវេន សត្តាហំ ន វិភច្ចថ ។
 តេជេ សុត្តម្ភលេន អនុកោត្តាន សម្បទា
 សព្វាសវេ បរិញាយ តិណ្ណោ លោកេវិសត្តិកំ ។
 ឯការសេ កិច្ចសតេ បញ្ចតិសាសុ ខត្តិយា
 អម្ពរិសសនាមា(២) តេជក្កវត្តំ មហាពុលា ។
 បដិសម្ពិទា ពតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទ្ធិ អាយស្មា បុប្ផធននិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

បុប្ផធននិយោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

 ១ ម. អប្បមាណេ ធិរុបដ៏ ។ ២ ម. រាត្នបិ ហេតុពេ អមាតាមា ប រាជានោធិ ទិស្សត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាសព្វញ្ញ ជាលោកនាយក ទ្រង់ចង្រ្កមរួច
 ហើយ ក៏ផ្សាយមេត្តាចំពោះពួកសត្វ (សព្វទិស) មិនមាន
 ប្រមាណ មិនមានទបធំ ។ ព្រាហ្មណ៍ជាអ្នកចេះចប់មន្ត
 បានបេះយកផ្កាទាំងឡាយ ប្រជុំពួកសិស្សទាំងអស់ ហើយ
 បោះទៅលើអាគាស ។ ក្នុងកាលនោះ នគរក៏មានគ្រឿង
 ប្រក់ដោយផ្កាជាកំណត់ ហេតុតែអាទុភាពនៃព្រះពុទ្ធ ផ្កា
 មិនបានវិនាស អស់៧ថ្ងៃ ។ ដោយកុសលមូលនោះឯង
 ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិ កំណត់ជើងនូវអាសវៈទាំងពួង ឆ្លងនូវ
 គណ្ណាជាគ្រឿងចាក់ស្រែះក្នុងលោក ។ ក្នុងកប្បទី ១១១ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣៥ ជាតិ មានព្រះ
 នាមអម្ពរសៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤
 វិមោក្ខ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា បុប្ផទទនិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែង នូវគាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បុប្ផទទនិយត្ថេរអបរាជ ។

បញ្ចម៍ រហោសញ្ញកតោបទ្បំ

(៣៥) ហិមវន្តស្បវិទូរេ វសកោ នាម បព្វតោ
 តស្មី បព្វតទានម្មិ អស្សមោ អាសិ មាបិតោ ។
 ភីណិ សិស្សសហស្សនិ វិទេសី ព្រាហ្មណោ តទា
 សិសារិត្រាន តេ សិស្សេ ឯកមន្តំ ទុចារិសំ ។
 ឯកមន្តំ ធិសិទិត្វា ព្រាហ្មណោ មន្តទារក្ខ
 ពុទ្ធវេសំ កវេសន្តោ ញ្ញាណោ ចិត្តំ បសាទយិ ។
 តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា ធិសិទិ បណ្ឌិតន្តរេ
 បល្ល័ង្កំ អាភុជិត្រាន តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
 ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ យំ សព្វាមលក្ខី តទា
 ទុក្ខតំ នាភិជាជាមិ ញ្ញាណសញ្ញាយំទំ វេលំ ។
 សត្តវិសម្មំ កប្បម្មិ វាជា សិវិជរោ អហុ
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។
 បដិសក្កិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មិកញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

រហោសញ្ញកត្តោបទាន ទី ៥

(៣៥) មានក្នុងមួយឈ្មោះវេសកៈ នៅជិតព្រហ្មមពាន្ត ខ្ញុំ
សាងអាស្រមនៅនាដើមក្នុងនោះ ។ កាលនោះ ខ្ញុំជាព្រាហ្មណ៍
បានបង្រៀនសិស្សបីពាន់នាក់ លុះបង្រៀនសិស្សទាំងនោះ
រួចហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍ គឺខ្ញុំ
នេះឯង ជាអ្នកចេះចប់មន្ត អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ស្វែងរក
មើលរកទេវរបស់ព្រះពុទ្ធ ក៏បានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងញាណ ។
លុះខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងញាណនោះរួចហើយ ក៏អង្គុយ
លើកម្រាលស្លឹកឈើ ពែនភ្នែកធ្វើមរណកាលក្នុងទីនោះ ។
ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំបានដល់នូវសេចក្តីសំគាល់ (ក្នុងញាណ) ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃញាណសញ្ញា ។ ក្នុងកប្បទី ២៧
អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ ព្រះនាមសិរីធរៈ ទ្រង់
បរិច្ចណ៍ដោយវិក្ក ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ
៤ វិមោក្ខ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្សា រហោសត្វាតោ បេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

រហោសត្វាតោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឆដ្ឋំ បម្បកបប្បិយត្ថេរាបទានំ

(៣ ៦) កណិការិវំ ជោតន្តំ ធិសិន្នំ បព្វតន្តរេ
ឌីកាសេន្តំ ធិសវ សត្វា ឌីសនី វិយ តារកំ(១) ។
តយោ មាណវកា អាសុំ សកេ សិប្បេ សុសិត្តិតា
ខារិការិ គហេត្វាន អន្ទេន្តំ មម បច្ឆតោ ។
បុដកេ សត្ត បុច្ឆានិ ធិត្តិតានិ តបស្សីនា
គហេត្វា តានិ ញាណម្ហិ វេស្សកុស្មភិរោមយី ។
ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ យី បុប្ផមភិរោមយី
ធុត្ថតិ នាភិជានាមិ ញាណបូជាយិទំ ជលំ ។
ឯក្ខន្ធត្ថីស កប្បម្ហិ វិហតាភាសនាមកោ(២)
សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថីមហាពូលោ(៣) ។

១ ម. ឧសនី វិយ ការោ ។ ២ ម. វិបុលភាសនាមកោ ។ ៣ ម. រាជាហោសិ
មហាពូលោ ។

សត្តមំ អន្តសន្តស្សកត្តោបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យកិញ្ញា សម្ពិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ចម្បកប្បុយោ ខេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ចម្បកប្បុយន្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្តមំ អន្តសន្តស្សកត្តោបទានំ

(៣៧) វិសាលមាឡេ អាសិន្នោ អន្តសំ លោកនាយកំ

ទីណាសរិ ពលប្បត្តំ កិត្តុសង្ឃបុរក្ខតំ ។

សតសហស្សា តេវិជ្ជា ធន្យកិញ្ញា មហិទ្ធិកា

បរិវរេន្តិ សម្ពុទ្ធិ កោ ទិស្វា ធម្មសីទតិ ។

ញាណោ ឧបទិដាយស្ស ន វិជ្ជតិ សនេរកេ

អនន្តញាណំ សម្ពុទ្ធិ កោ ទិស្វា ធម្មសីទតិ ។

អត្ថសន្និស្សកត្តោបទាន ទី ៧

បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិចត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចម្បកបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

អត្ថសន្និស្សកត្តោបទាន ទី ៨

(៣៧) ខ្ញុំអង្គុយនៅក្នុងរោងធំ បានឃើញ (ព្រះបទុមុត្តរៈ) ជា
លោកនាយក ទ្រង់អស់អាសវៈ ទ្រង់ដល់នូវពលធម៌ មានភិក្ខុ
សង្ឃចោមរោម ។ (ខ្ញុំសរសើរថា) ភិក្ខុសង្ឃទាំងមួយសែនអង្គ
សុទ្ធតែជាអ្នកបានវិជ្ជា ៣ អភិញ្ញា ៦ មានបូទ្ទិច្រើន តែងចោម
រោមព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អ្នកណាឃើញហើយ នឹងមិនជ្រះថ្លាបាន ។
(ក្នុងលោក) ព្រមទាំងទេវលោក ឥតមានញាណណានឹង
ប្រៀបធៀបក្នុងញាណព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបានឡើយ អ្នកណាឃើញព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធបានញាណរកទីបំផុតគ្មានហើយ នឹងមិនជ្រះថ្លាបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ធម្មកាយញ្ច ទីបេន្ត្រី(១) កេវលី រតនាករំ
 វិកោមេត្តំ ន សក្កោន្តិ កោ ទិស្វា នប្បសិទ្ធិតិ។
 ឥមាហំ ភិហំ តាថាហំ ធារនោ បុរុគ្គេ សោ (២)
 បទុមុត្តំ បរិត្តាន សម្ពុទ្ធិ អបរាជិតំ ។
 តេន ចិត្តប្បសាទេន ពុទ្ធសន្តវនេន ធន
 កប្បនំ សតសហស្សំ ទុក្ខតី ទ្ធិបបដ្ឋហំ ។
 ឥតោ ភិសេ កប្បសតេ សុមិត្តោ ធាម ខត្តិយោ
 សត្តរតនសម្បត្តោ ធក្កវត្តំ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិធន អដ្ឋមេ
 ធន្នកិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន្តិ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា អត្ថសន្តស្សកោ បេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អន្តសុត្តប្បកល្កេស្ស អបទានំ លម្អតំ ។

១ ម. ទីបេន្ត្រី ។ ២ ម. វិញ្ញវិច្ឆលោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

ម្យ៉ាងទៀត សាវ័កទាំងឡាយសម្តែងនូវធម្មកាយ ជាទីកើតនៃ
 រតនៈតែប៉ុណ្ណោះ តែមិនអាចឲ្យព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធកម្រើកបានទេ អ្នក
 ណាឃើញហើយ នឹងមិនជ្រះថ្លាបាន ។ នារទបុរសគឺខ្ញុំនោះ
 ដើរទៅពីរាងមុខ ហើយពោលសរសើរ នូវព្រះបទមុត្តរៈ
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ឥតមានបុគ្គលផ្ទាល់ផ្ទាញ់បាន ដោយគាថា
 ទាំង ៣ នេះ ។ ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះផង ដោយការស្ម័គ្រ
 ស្មាលនឹងព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ផង ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ
 អស់មួយសែនកប្ប ។ ក្នុងកប្បទី ១៣០ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រចក្រពត្តិ ព្រះនាមសុមិត្តៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអគ្គសន្តស្សកត្តមានអាយុ បានសម្តែងនូវ

គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់អគ្គសន្តស្សកត្តមានអាយុ ។

អដ្ឋមី ឯកវិសនិយត្ថេរាបទានំ

(៣៨) នារោទោ ឥតិ នាមេន កេសរោ(១) ឥតិ មំ វិទូ

កុសលាកុសលំ ឯសំ អគមី ពុទ្ធសន្និកំ ។

មេត្តចិត្តោ កាវុណិកោ អន្តទស្សី មហាមុនិ

អស្សាសយន្តោ សត្តោ សោ ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កមា។

សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា សិវេ កត្វាន អញ្ចលំ

សត្វារំ អភិវទេត្វា បក្កាមិ ចាចិនាមុខោ ។

សត្តរសេ កប្បសតេ រាជា អាសិ មហិបតិ

អមិត្តតបនោ នាម ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពុទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥតិ សុទិ អាយស្មា ឯកវិសនិយោ(២) ថេរោ

ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឯកវិសនិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ កត្តិ ពេត្តកេ កស្សពោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ម. ឯកបទាសនិយោ ។

ឯកវិសនិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

(៣៨) ខ្ញុំឈ្មោះនារទេ តែគេស្គាល់ខ្ញុំថា កេសវៈវិញ
 ខ្ញុំកំពុងស្វែងរកកុសលអកុសល ក៏បានទៅកាន់សំណាក់ព្រះ
 ពុទ្ធជាម្ចាស់ ។ ព្រះអគ្គទស្សីមហាមុនី មានព្រះហឫទ័យ
 ប្រកបដោយមេត្តាករុណា ព្រះចក្ខុមសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់
 ញ៉ាំងសត្វឲ្យស្រុះស្រួល ហើយទ្រង់តែងសំដែងធម៌ (ចំពោះ
 សត្វ) ។ ខ្ញុំបានញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា ហើយធ្វើអញ្ជើ
 លើសិរ្សៈ ថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តា រួចឈមមុខទៅកាន់បាចិន-
 ទិស ចៀសចេញទៅ ។ ក្នុងកថាទី ១១៧ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចចក្រពត្តិជាម្ចាស់ដែនដី ព្រះនាមអមិត្តភបនៈ ទ្រង់មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកវិសនិយត្ថេរ មានអាយុ បានសំដែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកវិសនិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នវិមំ សាលទាយកិត្តោបទានំ

[៣៧] មិគភជា តនា អាសី អភិជាតោសុ កេសរី
 កិរុទ្ធកំ កវេសនោ មទ្ទសំ លោកនាយកំ
 អយំ នុ ទោ មហារីរោ ជិញ្ញាបេតិ មហាជនំ
 យន្តនិមិ(១) ឧទាសេយ្យំ ទេវទេវំ នរាសកំ ។
 សាទំ សាលស្ស កញ្ចត្វា សកោជំ(២) បុប្ផហហរី
 ឧបកន្ធាន សម្ពុទ្ធិ អនាសី បុប្ផមត្តមំ ។
 ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិរោមយី
 ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ បុប្ផនាទស្សនំ ផលំ ។
 ឥតោ ច នវមេ កប្បេ វិរោចនសនាមកា
 តយោ អាសីសុ រាជាណោ ឆក្កវត្តំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ឆតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ចា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សាលនាយកោ បេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សាលទាយកិត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. យន្តនាហំ ។ ២ ម. សកោសំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

សាលទាយកត្តោបទាន ទី ៩

(៣៩) គ្រានោះ ខ្ញុំកើតជាកេសរមិត្តរាជ ជាអភិជាន
 កំពុងស្វែងរកក្នុងដែលគេទៅបានដោយកម្រ ក៏បានឃើញព្រះ
 លោកនាយក (ទើបគិតថា) ឧហ្មា ព្រះមហាវិរៈនេះហើយ
 ទ្រង់ញ៉ាំងមហាជន ឲ្យរលត់ទុក បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ
 ចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធនេះ ព្រះអង្គជាទៅតាមរបស់ទៅតា
 ជានរាសកៈ ។ ទើបខ្ញុំកាច់យកមែកកំរង ព្រមទាំងចង្កើមផ្កា
 ចូលទៅគាល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ហើយថ្វាយផ្កាដ៏ប្រសើរ ។ ក្នុង
 កប្បទី៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃបុប្ផទាន ។ ក្នុងកប្បទី
 ៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះ
 នាមវិរោចនៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសាលទាយកត្តោមានអាយុ បានសំដែងនូវ

តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សាលទាយកត្តោបទាន ។

ទេសមំ ផលទាយកត្តោបទានំ

[៤០] បរោជកោ(១) តនា អាសី បរមាធុបរោជកោ

បញ្ចារេ សេយ្យំ កប្បេមិ អវិទូរេ សិទិសត្ថោ ។

សាយំ ចាតត្ថ បស្សមិ ពុទ្ធិំ លោកក្កនាយកំ

នេយ្យជម្មោ ច មេ នត្ថំ ទិបទិទ្ធស្ស តាទិណោ ។

បិយាលសេវមាណាយ អគមំ ពុទ្ធសន្និកំ

បដិក្កហេសិ កកវា លោកដេដ្ឋោ នវាសកោ។

តតោ បរំ ឧបាទាយ បវរិទំ(២) វិនាយកំ

តេន ចិត្តប្បសាទេន តត្ថ កាលំ តតោ អហំ ។

ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ យំ ដលំ អទទី អហំ

ឧត្ថតិ ឆាភិជាឆាមិ ដលនានស្សីទិំ ដលំ ។

ឥតោ បណ្ណារសេ កប្បេ តយោ អាសីសុ មាលភិ(៣)

សត្តរតនសម្បត្តា ចក្កវត្ថំ មហាឡា ។

១ ម. បារវិកា ។ ២ ម. បរិបារី ។ ៣ ម. តយោ អាសី បិយាលីតោ ។

ផលទាយកត្តោបទាន ទី ១០

(៤០) គ្រានោះ ខ្ញុំកើតជាសត្វបរោធរៈ(១) ជាសត្វបរោធរៈ
យ៉ាងតូចបំផុត ទទួលបានដំណេកនៅក្បែរញ្ចក់ ក្នុងទី
ជិតសំណាក់ព្រះសាស្តា ព្រះនាមសិរី ។ ខ្ញុំតែងឃើញ
ព្រះពុទ្ធជាសោកគួរនាយក ទាំងល្ងាចព្រឹក តែខ្ញុំនឹងរកឲ្យ-
ធម៌ថ្វាយព្រះសម្ពុទ្ធ មានព្រះទ័យនឹង ប្រសើរជាងសត្វជើង
ពីរពុំបាន ។ ខ្ញុំបានយកផ្លែឆ្នើម ទៅកាន់សំណាក់
ព្រះពុទ្ធ ព្រះមានព្រះភាគ ជាច្បងក្នុងលោក ជាឧបាសកៈ
ទ្រង់ក៏បានទទួលយក ។ លំដាប់តពីនោះ ខ្ញុំធ្វើមរណកាល
ក្នុងទីនោះ ដោយចិត្តជ្រះថ្លា អាស្រ័យព្រះវិនាយកដែល
ខ្ញុំប្រាថ្នាហើយនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្លែឆ្នើម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ
នេះជាផល នៃផលទាន ។ ក្នុងកប្បទី ១៥ អំពីកប្បនេះ
បានជាភ័ក្ត្រស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមមាលភិ ទ្រង់
បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។

• ក្នុងបាលីព្រះត្រៃបិដកភូមាថា “បារពោ” ប្រែថា “ប្រាប” ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មភិព្វា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ ភាយស្មា វេលាយកោ វេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តតិ ។

វេលាយកោស្ស អបទានំ សម្ពុំ ។

ឧទ្ទិសំ

សោភិ សុទ្ធស្សនោ វេរ ចន្ទនោ បុប្ផននោ

រមោ ធម្មកប្បវ្វិច អត្ថសន្តស្សកេន ច ។

ឯកវិសី សាលននោ ធនមោ វេលាយកោ

តាថាយោ សត្តតិ ទ្វេ ច កណ៌តាយោ វិភាវិហិតិ។

សោភិវត្តោ ពុទ្ធសមោ ។

លុត្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះផលទាយកត្តោមានអាយុ បានសម្តែងនូវ
ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ផលទាយកត្តោអបទាន ។

ឧទ្ទាស

សោភិតត្ថេរាបទាន ១ សុទ្ធស្សនត្ថេរាបទាន ១ ចន្ទនបូជ-
កត្ថេរាបទាន ១ បុប្ផទនិយត្ថេរាបទាន ១ រហោសញ្ចកត្ថេ-
រាបទាន ១ ចម្បកបុប្ផត្ថេរាបទាន ១ អត្ថសន្តស្សកត្ថេរា-
បទាន ១ ឯកវិសនិយត្ថេរាបទាន ១ សាលទាយកត្ថេរាប-
ទាន ១ ផលទាយកត្ថេរាបទាន ជាគម្រប់ ១០ ភាព ៧២
ពួកអ្នកប្រាជ្ញ បានគណនាហើយ ។

ចប់ សោភិតវិគ្គ ទី ៤៤ ។

បណ្ណាល័យ ឆត្រវិគ្គ
 បរិម័ អធិឆត្រិយ៍ត្រេវបទានំ

(២០) បរិធិព្វតេ កកវតិ អន្តទស្សន៍ត្រេម
 ឆត្រតិច្ឆតិ កាលេត្វា ឫបម្មិ អភិរោបយី ។
 កាលេន កាលំ អាក្ខន្ធ ធមស្សី លោកនាយកំ
 បុប្ផធនំ កត្វាន ឆត្រម្មិ អភិរោបយី ។
 សត្តរសេ កប្បសតេ ទេវជ្ជមការយី
 មនុស្សតិ ន កត្វាមិ ឫបប្បជាយិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆន្ទ្រកញ្ញា សច្ចិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា អធិឆត្រិយោ ខេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តតិ ។

អធិឆត្រិយ៍ត្រេវបទានំ សម្ពុតំ ។

ឆត្រវិគ្គ ទី ១៥

អធិឆត្រិយត្ថេរាបទាន ទី ១

(៤១) កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមអត្តទេស្សី ទ្រង់ប្រសើរជាងពួកនរៈ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំបានឲ្យគេធ្វើឆត្រភ្ជួរហើយឲ្យលើកឡើងត្រង់ព្រះស្នូប ។ ខ្ញុំបានមកនមស្ការព្រះលោកនាយក សព្វៗ កាល ហើយធ្វើគ្រឿងប្រក់ដោយផ្កាលើកឡើងតម្កល់ពីខាងលើឆត្រ ។ ក្នុងកប្បទី ១១៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានសោយជាទេវរាជ ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតជាមនុស្សម្តងឡើយ នេះជាផលនៃថ្មបឫជា ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និធិអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអធិឆត្រិយត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងនូវភាពទាំង

នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុតិយំ បិម្ពាវោបកត្តោបទានំ

(២២) និព្វតេ លោកេនាថម្មិ ធម្មនស្សីនភសកេ
 អាហោមេសី ធនត្ថម្ភំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស ចេតិយេ ។
 និស្សេណី មាមយិត្វាន ជ្វេបសេដ្ឋំ សមារុហំ^(១)
 ជាតប្បម្ភំ កហេត្វាន ជ្វេបម្ភិ អភិរោមយី ។
 អហោ ពុទ្ធា អហោ ធម្មា អហោ នោ សត្តសម្បទា
 ទុក្ខតី ធាតុជាធាមិ ជ្វេបប្បថាយិទំ ផលី ។
 ចត្តន្តរតេ ឥតោ កេហ្ស ជ្វេបសីខសនាមកា
 សោឡសាសីសុ រាជាជោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសេម្ភិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា បិម្ពាវោបកោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្ថាតិ ។

បិម្ពាវោបកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. សមារុហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បិម្ពារោបកត្តោបទាន ទី ២

(៤២) កាលព្រះលោកនាថព្រះនាមធម្មទស្សី ជាឧបាសកៈ
 ទ្រង់បរិនិព្វាន ខ្ញុំបានលើកដងទង់ ត្រង់ចេតិយរបស់ព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធជីប្រសើរ ។ ខ្ញុំបានធ្វើដំណើរសម្រាប់ឡើងទៅកាន់
 ព្រះស្វបដ៏ប្រសើរ បានទាំងយកផ្កាជាតត្រឹមត្រូវទៅដោតលើព្រះ
 ស្វប ដោយតាំងចិត្តថា ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលអស្ចារ្យ ព្រះធម៌ជា
 សកាពអស្ចារ្យ សម្បទារបស់ព្រះសាស្តាវនយេន្ទ ជារបស់
 អស្ចារ្យ ។ ដោយសារកុសលកម្មនេះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃចូបចូរ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមចូបសិខៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តិ ៤ វិមាត្ថ ៨
 នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចម្ការោបកត្តោមានអាយុ បានសំដែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បិម្ពារោបកត្តោបទាន ។

តតិយំ វេទិការកត្តោបទានំ

(២៣) ធិតុតេ លោកនាថម្មិ បិយទស្សីនុត្តមេ
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ ពុទ្ធវេទិមកាសហំ ។
 មណីហិ បរិវារេត្វា អកាសិមហាមុត្តមិ^(១)
 វេទិកាយ មហំ កេត្វា តត្ថកាលំ កតោ អហំ ។
 យំ យំ យោធម្មបបដ្ឋាមិ ទេវតំ អថ មាទុស្សី
 មណី ជាវេន្តិ អាកាសេ បុញ្ញកម្មស្សីទំ ផលំ ។
 សោឡសិតោ កឡ្យសតេ មណីប្បភាសនាមកា
 តត្ថិហសីសុ^(២) រាជាណោ ធកត្តត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា កតស្សោ វិមោត្តាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មវិញ្ញា សង្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស ហសនត្ថំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា វេទិការកតោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិតាតិ ។

វេទិការកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម អកាសិ វេទមុត្តមំ ។ ២ ម. ធកត្ថិហសីសុ ។

វេទិការកត្តោបទាន ទី ៣

(៤៣) កាលព្រះលោកនាថ ព្រះនាមបិយទស្សី ជានរៈ
 ដ៏ឧត្តម ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្ត
 សោមនស្ស បានសាងឡើងចេតិយសម្រាប់ជាពុទ្ធបូជា ។
 ខ្ញុំឮឡើងនោះ ដោយកែវមណី ហើយរៀបចំធ្វើបុណ្យឆ្លង
 ឡើងដ៏ប្រសើរ ហើយក៏ធ្វើមរណកាល ក្នុងវេលានោះ ។
 ខ្ញុំទៅកើតក្នុងកំណើតណា ។ ទោះបីជាទេវតា ឬជាមនុស្ស
 ទេវតាទាំងឡាយ តែងបាំងកែវមណីឲ្យដ៏អាកាស (ចំពោះខ្ញុំ)
 នេះជាផលនៃបុញ្ញកម្ម ។ ក្នុងកប្បទី១១៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣២ ជាតិ ព្រះនាមមណិប្បកាស
 ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាកច្ចាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវេទិការកត្តោមានអាយុ បានសំដែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អប្បកាខំ

បព្ពត្តិ សបរិវារិយត្ថេវាបទានំ

(២២) បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ លោកុដេដ្ឋោ នវាសភោ
 ជលិត្វា អភិក្ខុឆោវ សម្មាសោ បរិនិព្វតោ ។
 និព្វតោ ច មហាវិវេ ដូចោ វិត្តាវិកោ អហ្ម
 ដូបទត្ថំ^(១) ខុបដ្ឋេន្តំ ធាតុគេហោ វុត្ថមេ^(២) ។
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ អកំ ចន្ទនវេទិតំ
 ជ័យតិ ចូបកត្វោ ច ដូចាទុត្ថវិកំ តនា ។
 ភវេ និព្វត្តមាទម្មំ ទេវតោ អថ មាទុសេ
 ឌុមត្ថំ មេ ន បស្សមិ បុព្វកម្មសង្ឃំ ផលំ ។
 បញ្ចនសេ កប្បសតេ ឥតោ អដ្ឋ ជនា អហ្ម
 សព្វេ សមត្តនាមា តេ ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពាទា ចតស្សោ វិហោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធសង្ឃ សាសនន្តំ ។

១ ម. ក្រពោរ ។ ២ ម. ធាតុគេហវុត្ថមេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សបរិវាយត្រៃវាបទាន ទី ៤

(៤៤) ព្រះជិនស្រីសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមបុព្វមុត្តរៈ ជាច្បងក្នុងលោក
 ជានរាសកៈ រុងរឿងដូចគំនរភ្លើង ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ។
 លុះព្រះមហាវិរៈ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ព្រះសូបជារបស់ធំ
 សម្បើមកំភើតមានឡើង (ក្នុងកាលនោះ) ពួកជនតែងនាំគ្នា
 ចូលទៅបម្រើព្រះសូប ត្រង់ល្វែងតម្កល់ព្រះធាតុ ដ៏ប្រសើរ
 ទុក្ខម ។ កាលនោះខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តសោមនស្ស
 បានសាងឡើងខ្ទឹមចន្ទន៍ បានថ្វាយធូបនិងគ្រឿងក្រអូប ដ៏
 សមគួរដល់ព្រះសូប ។ កាលខ្ញុំកើតក្នុងភព (ណា ៗ) ទោះ
 បីជាទេវតា ឬជាមនុស្ស ខ្ញុំមិនបានជួបនូវភាពថោកទាប
 ឡើយ នេះជាផលនៃបុព្វកម្ម ។ ក្នុងកម្សាន្តទី ១១៥ អំពីកម្សាន្ត
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះនាមសម្មាសម្ពុទ្ធៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមាត្ថ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បញ្ចម៍ ឧម្មាបុប្ផបិយ ឆ្នាំបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយ ស្មា សមរិវរិយោ វេរោ ឥមា
តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

សមរិវរិយត្ថេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បញ្ចម៍ ឧម្មាបុប្ផបិយត្ថេរាបទានំ

(២៥) និព្វតេ លោកមហិតេ អាហុតំ បដិគ្គហេ
សិទ្ធកុម្មំ កកវតិ មហាជ្ជបមហោ អហុ ។
មហោ បវត្តមាទម្មំ សិទ្ធកុស្សំ មហាសិរោ
ឧម្មាបុប្ផំ កហេត្វាន ជ្ជបម្មំ អភិរោបយំ ។
ចតុន្ទរេតេ ឥតោ កហេយ្យ យំ បុប្ផមភិរោបយំ
ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ បុប្ផជ្ជាយំទំ វលំ ។
ឥតោ ច នវមេ កហេយ្យ សោមនេវសនាមកា
បញ្ចាសិតិសុ រាជាធា ចក្កវត្ថំ មហាព្វលា ។
បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខា វិច អដ្ឋមេ
ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថំ ។

ឧម្មាប្បប្បិយត្រៃវិបទាន ទី ៥

បានឮថា ព្រះសបរិវរិយត្រៃវិបទាន បានសំដែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។
 ចប់ សបរិវរិយត្រៃវិបទាន ។

ឧម្មាប្បប្បិយត្រៃវិបទាន ទី ៥

(៤៥) កាលព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមសិទ្ធក្ខៈ ដែលពួក
 សត្វលោកបូជាហើយ គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ទ្រង់បរិនិព្វាន
 ហើយ ក៏មានការឆ្លងព្រះស្វបដ៏ធំ ។ កាលដែលកំពុងរៀប
 ចំឆ្លងព្រះស្វប ខ្ញុំក៏បានយកផ្កាទៅដោតលើព្រះស្វប នៃព្រះ
 សិទ្ធក្ខៈមហេសី ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តតិ នេះជាផលនៃ
 បុប្ផបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៧៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ ៨៥ ជាតិ ព្រះនាមសោមទៅដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ឧម្មាបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ឧម្មាបុប្ផិយស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ជំងឺ អនុលោមទាយកិច្ចោបទានំ

[២២] អនោមទស្សីស្ស មុនិនោ ពោធិវេទី អភាសហំ
សុបាយ វិល្លា ទត្វាន ចាណិកម្មំ អភាសហំ ។
ទិស្វា តំ សុភតំ កម្មំ អនោមទស្សី ធុត្តមោ
ភិក្ខុសង្ឃេ បិតោ សត្តា ឥមំ តាមំ អភាសថ
ឥមិនា សុធកម្មេន ចេតនាបណិធិហិ ច
សម្បត្តិ អនុកោត្វាន ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតិ ។
បសន្នមុខវណ្ណាមិ ឯកត្តោ សុសមាហិតោ
នាវេមិ អន្តិមំ ទេហំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
ឥតោ កប្បសតេ អាសី បរិបុណ្ណា អន្ធនកោ
រាជា សម្បស្សនោ(១) នាម ចក្កវត្តំ មហាពូលោ ។

១ ឆ. សព្វយតោ នាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងនូវគាថា ទាំង

នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរមាន ។

អនុលោមទាយកត្តោបទាន ទី ៦

(៤៦) ខ្ញុំបានធ្វើឡើងពោធិព្រឹក្ស នៃព្រះមុនីព្រះនាម
អនោមទស្សី បានដាក់ដុំបាយអ ហើយធ្វើនូវបាណិកម្ម
(បូក) ។ ព្រះសាស្តាព្រះនាមអនោមទស្សី ប្រសើរជាងនេះ
គង់ក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃ ឃើញអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះហើយ
ទើបសំដែងគាថានេះថា កុលបុត្តនេះ បានសោយសម្បត្តិ
ដោយការបូកបាយអនេះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនា
ផង ហើយនឹងធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតទុក ។ ខ្ញុំមានសម្បត្តិ
មុខថ្វាស្រស់ មានចិត្តនឹងនៅក្នុងអារម្មណ៍តែមួយ មានចិត្ត
តម្កល់មាំល្អ ខ្ញុំទ្រទ្រង់នូវរាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា
របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកថាទី ១០០ អំពីកថ្យនេះ
ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសម្បស្សនៈ ទ្រង់
បរិបូណ៌ មិនខ្វះខាត (ដោយសម្បត្តិ) មានកម្លាំងច្រើន ។

សត្វម៍ មគ្គទាយកត្ថេរាបទានំ

វេជ្ជសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនតំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា អនុលោមនាយកោ(១) បេរោ
 ឥមា តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

អនុលោមទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្វម៍ មគ្គទាយកត្ថេរាបទានំ

(២៧) ឧត្តរត្រាជ នទិកំ វនំ កច្ចតិ ចក្ខុមា
 តមទ្ធសាសី សមុទ្ធិំ សិទ្ធិត្ថំ វេលក្ខណំ ។
 កុដាលបិដកមាណយ សមី កត្វាន តំ បដិ
 សត្វំ អភិវទេត្វា សកំ ចិត្តំ បសាទយី ។
 ចតុន្ទ្រេ ឥតោ កប្បេ យំ កម្មមករី តនា
 ទុក្ខតំ យាភិជាតាមិ មគ្គនានស្សីទំ ដលំ ។

១ ម. អនុលោមទាយកោ ។

មគ្គទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៧

បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអនុលោមទាយកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែង
នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អនុលោមទាយកត្ថេរាបទាន ។

មគ្គទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨

(៤៧) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានបញ្ជាចក្ក ព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ ទ្រង់ឆ្លង
ស្ទឹង ស្តេចពុទ្ធជំណើរទៅកាន់ព្រៃ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈនោះ ទ្រង់មានលក្ខណៈដ៏ប្រសើរ ទើបខ្ញុំកាន់
យកចបនិងកញ្ជើ ធ្វើផ្លូវនោះឲ្យរាបស្មើ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះ
សាស្តា ហើយញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា ។ ក្នុងកប្បទី៧៤
អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសល
កម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយផ្លូវ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តបញ្ញាសកប្បម្ភិ ឯកោ អាសី ជនាធិបោ
 នាមេន សុប្បត្តន្តោតិ នាយកោ សោ នវិស្សរោ ។
 បដិសម្ភិទា ចតុស្សោ វិមោត្តាមិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា មគ្គនាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

មគ្គទាយកន្តោស្ស អបទានំ ឥមន្តំ ។

អដ្ឋមិ ផលកថាយកត្តោបទានំ

(២៨) យានកាហេ បុរេ អាសី នាវុកក្មេ សុសិត្តិតោ
 ធន្តនេន ផលកំ កត្តា អនាសី លោកតទ្ធិនោ ។
 បកាសតិ ឥទ្ធំ ព្យម្ភំ សុវណ្ណាស្ស សុនិម្មិតំ
 ហត្ថិយានំ អស្សយានំ ទិព្វយានំ ឧបដ្ឋិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

ក្នុងកថាខណ្ឌ ៥៧ អំពីកថាខណ្ឌនេះ ខ្ញុំនោះបានកើតជាស្តេច ១ អង្គ
ព្រះនាមសុប្បត្ត ជាធំជាងជន ជានាយក ជាស្បៀងលើ
ពួកនរជន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមគ្គទាយកត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មគ្គទាយកត្ថេរាបរាស ។

ផលទាយកិត្តិយសបទ ទី ៨

(៤៨) កាលពីដើមខ្ញុំជាអ្នកធ្វើយាន បានសិក្សាស្វាគមន៍ការ
ឈើ បានធ្វើផែនការដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ថ្វាយចំពោះព្រះលោក
ពន្ធ ។ (ដោយកុសលកម្មនោះ) ទើបវិមាននេះ ដែល
បុត្រាកម្មតាក់តែងដោយមាស តែងភ្លឺស្វាងរុងរឿង មានទាំង
យានដំរី យានសេះ យានទិព្វ កើតប្រាកដឡើង (ដល់ខ្ញុំ) ។

នវិមំ វិជ្ជាសកិយញ្ញោបទានំ

ចាសាទា សិរិកា ចេវ ធិព្វត្ថន្តំ យ ធិច្ចកំ
 អក្កម្ពំ រតនំ មយ្ហំ ដលកស្ស ឥទំ ដលំ ។
 ឯកនុត្ថេ ឥតោ កប្បេ ដលកំ យំ អហំ ធនំ
 ធុត្ថតិ ធាតិជាធាមិ ដលកស្ស ឥទំ ដលំ ។
 សត្តបញ្ញាសកប្បម្ពំ ចតុរោ កវធិម្ពតា
 សត្តរតនសម្បជ្ជា ចក្កវត្ថំ មហាព្វលា ។
 បដិសង្កិទា ចតស្សោ វិហោឡាមិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ធុត្ថស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ដលកនាយតោ ថេរោ ឥមា
 តាវាយោ អភា បិត្តាតិ ។

ធិលកាយកន្ថេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

នវិមំ វិជ្ជាសកិយញ្ញោបទានំ

(២៩) សុមេធា ធាម ធាមេន សយម្ព អមរាជិតោ
 វិរេកមនុប្រាប្កោ អន្យោតាហិ មហាវនំ ។

វិធីសក្ខីយត្ថេរាបទាន ទី ៩

ទាំងប្រាសាទ និងគ្រែស្នូន ក៏កើតឡើង (ដល់ខ្ញុំដែរ)
 កែវជារបស់មិនរំភើប គួរតាមប្រាថ្នា (ក៏កើតឡើង) ដល់ខ្ញុំ
 នេះជាផល នៃផែនការ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផែនការ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គ្រឹះ
 នេះជាផលនៃផែនការ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមកវិនិម្មិតៈដូចគ្នា
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះផលទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសំដែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ផលទាយត្ថេរាបទាន ។

វិធីសក្ខីយត្ថេរាបទាន ទី ៩

(៤៩) ព្រះសយម្ព ព្រះនាមសុមេធាៈ ឥតមានបុគ្គល
 ផ្ដាញ់បាន ទ្រង់បម្រើនវិវេក ស្តេចចូលទៅកាន់ព្រៃធំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សលទ្ធំ បុប្ផនំ ទិស្វា

កន្ទិត្វាន វជិសតិំ

ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី

សម្មា លោកនាយតិំ ។

តិសកប្បសហស្សម្ហិ

យំ បុប្ផមភិរោមយី

ទុក្ខតិំ ធាតិជាធាមិ

ពុទ្ធច្បជាយំទិំ ដលំ ។

ឡឯវិសេ កប្បសតេ

សោឡសាសីសុំ ទិម្ហិតា

សត្តរតនសម្មដ្ឋា

ធករតិំ មហាព្វលា ។

បដិសម្ពិទា ធនស្សោ

វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យភិក្ខា សង្ខតតា

កតិំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិំ ។

ឥតិំ សុំទិំ អាយស្មា វជិសតិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វជិសកិយេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

ខ្ញុំបានឃើញដើមស្រល់មានផ្ការីក (ទើបកាច់យកមក) ដោត
 ក្រងធ្វើជាគ្រឿងប្រដាប់ក្បាល បង្ហាត់ថ្វាយព្រះពុទ្ធ ជា
 លោកនាយក ចំពោះព្រះភក្ត្រ ។ ក្នុងកប្បទី ៣០.០០០ អំពី
 កប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១១៩ អំពីកប្ប
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមនិម្មិតៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់បរិច្ចាណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិស័សក៏យកត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងនូវតាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ វិស័សក៏យកត្ថេរមាន ។

ទេសមំ បល្លង្គទាយកត្តោបទានំ

(៥០) សុមេធស្ស ភកវតោ លោកេជេដ្ឋស្ស តាទិដោ
 បល្លង្កោ ហិ មយា ទិដ្ឋោ សឧត្តរសបច្ឆនោ ។
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ បល្លង្កោ អាសិ សោ តនា
 មម សង្កប្បមញ្ញាយ ទិព្វត្ថតិ សនា មម ។
 តិសកប្បសហស្សម្ហិ យំ បល្លង្កមទិទិដ្ឋនា
 ឧត្ថតិ ធាតិដាធាមិ បល្លង្កស្ស ឥទំ ដលំ ។
 វិសកប្បសហស្សម្ហិ សុវណ្ណភា តយោ ជនា
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ពក្កវត្ថិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ពតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនទិទិ ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា បល្លង្កនាយកោ ខេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្ថាតិ ។

បល្លង្កទាយកត្តោ អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

បល្ល័ង្កាយកត្តោបទាន ទី ១០

(៥០) ខ្ញុំបានថ្វាយបល្ល័ង្ក (គ្រៃ) ព្រមទាំងពិភាន ចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគព្រះនាមសុរេនៈ ជាច្បងក្នុងលោក ទ្រង់ប្រកប
 ដោយតាទិគុណ ។ ពេលនោះ បល្ល័ង្កដ៏បរិបូណ៌ដោយភ័ក្ត្រ
 ប្រការនោះ (ហាក់ដូចជា) ដឹងតម្រិះរបស់ខ្ញុំ តែងកើតសម្រាប់
 ខ្ញុំ សព្វៗកាល ។ ក្នុងកប្បទី ៣០.០០០ អំពីកប្បនេះក្នុងកាល
 នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយបល្ល័ង្ក ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយបល្ល័ង្ក ។ ក្នុងកប្បទី ២០.០០០
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមសុវណ្ណភា
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយភ័ក្ត្រ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
 សម្ភិទា ៤ វិវេមាភូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបល្ល័ង្កាយកត្តោបទាន បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បល្ល័ង្កាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុទ្ធំ

ឆត្តថន្តោ(១) ច វេទី ច បរិវារម្មប្បដ្ឋិយោ(២)

អនុលោមោ ច មន្តោ ច ជលគោ ច វដិសគោ

បល្ល័ង្កនាយិ(៣) តាថាយោ ឆប្បញ្ញាស បតិភ័ត្តតា ។

ឆត្តវគ្គោ បន្ទាសមោ ។

១ ម. ឆត្តំ ។ ២ ម. បរិវារម្មប្បដ្ឋិយោ ។ ៣ ម. បល្ល័ង្កទោ ច ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

ឱទ្ធ្បាស

អធិន្តិយភក្កេតបទ ១ ឥម្បារេបកភក្កេតបទ ១ វេទិការ-
 ភក្កេតបទ ១ សបរិវារិយភក្កេតបទ ១ ទម្បាបប្បិយភក្កេ-
 បទ ១ អនុលោមទាយភក្កេតបទ ១ មគ្គទាយភក្កេត-
 បទ ១ ផលកទាយភក្កេតបទ ១ វង្សសភិយភក្កេតបទ ១
 បល្លង្កទាយភក្កេតបទ ១ មានគាថា ៥៦ អ្នកប្រាជ្ញបាន
 ពោលទុកហើយ ។

ចប់ ធម្មវិគ្គ ទី ១៥ ។

សោឡាសមោ ពន្ធដីកវិគោ

បឋម ពន្ធដីកត្ថេរាបទានំ

(៥០) កន្ទំវេ វិមលំ សុទ្ធិ វិប្បសន្នមនាវិលំ
នន្ទិកវេក្កិណំ^(១) តិណ្ឌំ លោកេ វិសត្តិកំ ។
និព្វាយន្តំ ជនតំ តិណ្ឌំ តារយតំ មុនី^(២)
វនស្មី ឈាយមាទន្តំ ឯកក្កំ សុសមាហិតំ ។
ពន្ធដីកបុត្តានិ លក្ខត្វា សុត្តកេ អហំ^(៣)
ពុទ្ធស្ស អភិរោមសី សិខិនោ លោកពន្ធនោ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ យំ កម្មមករី តនា
ទុក្ខតំ នាភិជាធាមិ ពុទ្ធបុជាយិនំ ដលំ ។
ឥតោ សត្តមកេ កប្បេ មនុជិន្ទោ មហាយសោ
សមន្តតក្កំ នាមាសី ចក្កវត្តំ មហាពុលោ ។
បដិសម្ពិទា ពតស្សោ វិមោត្តាបិព អដ្ឋមេ
ចន្ទ្យភិញ្ញា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

១ ម. ឧត្តិរាធិបិក្ខុណំ ។ ម. វិវ ។ ៣ ម. សុត្តកេនហំ ។

ពន្លឺជីវិត ទី ១៦

ពន្លឺជីវិតត្រេវាបទាន ទី ១

(៥១) (ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធព្រះនាមសិវី) ទ្រង់បរិសុទ្ធ
 ប្រាសចាកមន្ទិលដូចព្រះចន្ទ មានព្រះហឫទ័យថ្លាស្អាត មិន
 ល្អក៏ មាននន្ទិរគន្លងនិងកតាអស់ហើយ ព្រះអង្គឆ្លងហើយនូវវិស-
 ត្តិកាតណ្ហាក្នុងលោក ព្រះអង្គពាក់ប្រជុំជនឲ្យរលត់ទុក្ខ ទ្រង់
 ឆ្លងហើយ ជាព្រះមុនីរបស់ពួកជនអ្នកឆ្លង កំពុងបម្រើនឈាន
 មានព្រះហឫទ័យនឹងក្នុងអារម្មណ៍តែមួយ តាំងមាំលក្នុងព្រៃ ។
 ខ្ញុំពាក់កន្សែងវាច្បាស់លើខ្សែអំបោះ ហើយថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធព្រះ
 នាមសិវី ជាដៅពន្យល់នៃលោក ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្ប
 នេះ គ្រានោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើបុត្រាម្នាក់ ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៧
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសមន្តចក្ខុ
 ទ្រង់មានយសច្រើន ជាធំក្នុងមនុស្ស មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
 សម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយតាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយ ស្មា ពន្ធដីវគោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អតាសត្តាតិ ។

ពន្ធដីវគោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ តម្កបបិយត្ថេវាបទានំ

(៥២) បរកម្មាយនេ យុត្តោ អបរាជំ អតាសហំ

វន្តំ អតិចារិស្សំ កយវេសមម្បតោ ។

បុប្ផតិ ចាទបំ ទិស្វា បិណ្ឌិតន្តំ សុទ្ធិម្មតំ

តម្កបបំ កហេត្វាន ពោជយំ ឌុតិវី អហំ ។

សម្មជ្ជត្វាន តំ ពោជំ ចាជលី ចាទម្កត្តមំ

បល្លង្គំ អាភុទ្ធិត្វា ពោជម្បលំ ឧចារិសី ។

កតមក្កំ កវេសត្វា អាភត្ថា មម សន្តតិ

តេ ច ទិស្វានហំ តត្ថ អាវជ្ជី ពោជម្កត្តមំ ។

វន្តត្វា ច អហំ ពោជំ វិប្បសន្នេន ថេតសា

អនេកតាឡេ បបតី ភិវុទ្ធក្កំ កយានកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

បានឮថា ព្រះពុទ្ធជីវិតត្រូវមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ពុទ្ធិពិភពលោក ។

តម្រូវប្រយោជន៍ ទី ២

(៥២) ខ្ញុំប្រកបក្នុងការងាររបស់ជនដទៃ បានធ្វើនូវកំហុស
 ជាអ្នកពេញប្រៀបដោយភ័យនិងព្រៃ ហើយក៏ស្ទុះរត់ទៅ
 ក្នុងកងទ័ពព្រៃ ។ ខ្ញុំឃើញដើមឈើ ដែលមានផ្កាភ័ស្តុ
 សាយចងជាចង្កោម ដែលធម្មតានិមិត្តល្អហើយ កាន់យកនូវ
 ផ្កាក្រហមរោយរាយចុះទៀបពោធិព្រឹក្ស ។ ខ្ញុំបោសដើមច្រ-
 នៀងជាឈើដ៏ទុក្ខជាពោធិព្រឹក្សនោះ ហើយចូលទៅជិត
 គល់ពោធិព្រឹក្ស អង្គុយផ្គត់ភ្នែក ។ កាលពួកជនស្វែងរក
 ផ្លូវដែលខ្ញុំទៅ ក៏មកកាន់សំណាក់ខ្ញុំ លុះខ្ញុំឃើញនូវពួកជន
 ទាំងនោះ ក៏នឹកដល់ពោធិព្រឹក្សដ៏ទុក្ខ ក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំ
 មានចិត្តជ្រះថ្លា ថ្វាយបង្គំដើមពោធិព្រឹក្ស រួចហើយក៏ធ្លាក់
 ទៅក្នុងជ្រោះក្នុងដែលគួរខ្លាច មានជម្រៅច្រើនជួរដើមគោត ។

តតិយំ វិបិសមុជ្ជិតត្ថេរាភានំ

ឯកនុត្ថេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមភិរោមយំ
 ទុក្ខតំ ភាគិជាតាមិ ពោធិប្បជាយិទំ ផលំ ។
 ឥតោ ច តតិយេ កក្កេយ្យ រាជា សម្មសិរោ អហុ
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាឡលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សម្ពិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្សា តម្កប្បិយោ ថេរោ ឥនា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

គម្ពបុរិយោស្ស អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

តតិយំ វិបិសមុជ្ជិតត្ថេរាបទានំ

(៥៣) ឧទេន្តំ សតរិស័វ មីនរិស័វ កាណាមិ
 បណ្ណាសេ យថា ចន្តំ និយ្យន្តំ លោកនាយកំ ។
 អដ្ឋសដ្ឋិសហស្សានិ សព្វេ វិណាសកំ អហំ
 ចរិវរិស្ស សម្ពុទ្ធិ ទីបទីន្តំ នរសកំ ។

វិធីសម្បជ្ឈកត្តោបទាន ទី ៣

ក្នុងកប្បទី៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការបូជាពោធិព្រឹក្ស ។
 ក្នុងកប្បទី ៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិព្រះ
 នាមសម្មសិគៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន បរិច្ចណិដោយកែវ
 ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតម្កបុជ្ឈិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ តម្កបុជ្ឈិយត្ថេរាបទាន ។

វិធីសម្បជ្ឈកត្តោបទាន ទី ៣

(៥៣) ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធជានាយកនៃលោក កំពុង
 ស្តេចទៅ ដូចព្រះអាទិត្យមានរស្មីដ៏ច្រើន កាលរះឡើងមាន
 រស្មីពណ៌លឿង ឬដូចព្រះចន្ទ្រក្នុងថ្ងៃទី ១៥ កើត ។ ពួក
 ព្រះវិណាស្រពទាំងពួងមានប្រមាណ ៦៨.០០០ ចោមពេម
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វដ៏ធំពីរ ជានពសកៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សម្មជ្ឈិតានំ ភិ វីថី ធិយ្យន្តោ លោកនាយកេ
 ឧស្សាបេសី ធនំ តត្ថ វិប្បសន្នោន ចេតសា ។
 ឯកនុតោ ឥតោ កប្បេ យំ ធនំ អភិរោបយំ
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ ធននានស្សំទំ ផលំ ។
 ឥតោ ចតុត្ថកេ កប្បេ រាជាហោសំ មហាពូលោ
 សព្វាការេន សម្មន្នោ សុដដោ ឥតិ វិស្សតោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិទ អន្តិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា វីថិសម្មជ្ឈតោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

វីថិសម្មជ្ឈិតោស្ស អបទានំ សម្ពត្តំ ។

បិច្ចតំ កក្ការបុជិកត្ថេរាបទានំ

[៥៤] ទេវតុត្ថោ អហំ សន្តោ បូជយី សិទិទាយកំ
 កក្ការបុជំ បក្ខយ ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
 ឯកត្ថសេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិរោបយី
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

កាលព្រះលោកនាយកកំពុងយាងទៅ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បាន
 បោសថ្នល់នោះ ហើយលើកនូវទង់ជ័យក្នុងទីនោះ ។ ក្នុង
 កប្បទី៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទង់ ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយទង់ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច ព្រះនាមសុធឆៈ
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយអាការៈទាំងពួង ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិថីសម្មជកត្រូវមានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់វិថីសម្មន្តកត្តោទាន ។

កក្ការប្បដិកត្តោបទាន ទី ៤
 កក្ការ

(៥៤) ខ្ញុំជាទេវបុត្ត បានចូលជាចំពោះព្រះពុទ្ធជានាយកព្រះ
 នាមសិរី ខ្ញុំកាន់យកផ្កាឈូក បង្ហាត់ថ្វាយព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
 ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល នៃពុទ្ធបូជា ។

បញ្ចមំ មគ្គារិប្បប្បដិកត្តោបទានំ

ឥតោ ច ធនំមេ កក្កេយ្យ រាជា សត្តតមោ អហុ
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មតិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធំ អាយស្មា កក្ការុប្បជកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

កក្ការុប្បដិកត្តោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

បញ្ចមំ មគ្គារិប្បប្បដិកត្តោបទានំ

[៥៥] ទេវតុត្តោ អហំ សន្តោ ប្បជយី សិទ្ធិនាយកំ
 មន្ទារវេន បុប្ផេន ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
 សត្តាហំ ធននំ អាសិ ទិព្វមាល្យំ តថាកតេ
 សព្វេ ជនា សមាគន្ធា នមស្សីសុ តថាកតំ ។
 ឯកត្ថីសេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមភិរោមយី
 ទុក្ខតិ ធាតិជាធាមិ ពុទ្ធប្បជាយិទិ ជលំ ។

មគ្គាវិបុលបូជិកត្ថេរាបទាន ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានជាស្តេចបក្រពត្តិ ៧ ជាតិ
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ទ្រង់ឧត្តម បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការ ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិព្វា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះភក្ត្ររបស់កត្តាមានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កត្តាវិបុលបូជិកត្ថេរាបទាន ។

មគ្គាវិបុលបូជិកត្ថេរាបទាន ទី ៥

(៥៥) ខ្ញុំជាទេវបុត្ត បានបូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ជានាយក
 ព្រះនាមសិទ្ធិ ខ្ញុំបានបូជា ចំពោះព្រះពុទ្ធដោយផ្កាមន្ទារវៈ ។
 ផ្កាកម្រងទិព្វ ជាគ្រឿងប្រក់ពេញព្រះតថាគត អស់៧ ថ្ងៃ
 ពួកជនទាំងអស់មកចូលជុំគ្នាហើយ នមស្ការព្រះតថាគត ។
 ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
 ថា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ច មសេមេ កកម្មេ វាជាយោសី ជុតិទ្ធកេ
 សត្តវតនសម្មន្នោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិក្ខា សង្ខិកតា កកំ ពុទ្ធស្ស សាសនង្គិ ។
 ឥតំ សុទ្ធំ អាយស្មា មន្ទារវប្បប្បជកោ ថេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

មន្ទារវប្បប្បជកេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ កិទម្មបបិយត្ថេរាបទានំ

(៥៦) ហិមវន្តស្សវិទូរេ កកកុដោ នាម បព្វតោ
 តម្ហិ បព្វតចានម្ហិ សត្ត ពុទ្ធា វសង្គិ តេ ។
 កនម្ហំ បុប្ផនំ ទិស្វា ទីបរាជីវ ខុក្កនំ
 ឧកោហត្ថេហិ បក្កយ សត្ត ពុទ្ធេ សមោក្ខវី ។
 ចតុន្ទវតេ ឥតោ កកម្មេ យំ បុប្ផមកិរោមយី
 ឧក្កតិ នាភិជានាមិ ពុទ្ធប្បដាយនំ ជលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកថា ១០ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ ព្រះ
 នាមជុតិន្ទ្រៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ចរិយ្យណិដោយកែវ ៧
 ប្រការ ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមន្ទារវប្បបូជកត្តោ មានអាយុ បានសម្លឹង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មន្ទារវប្បបូជកត្តោអបទាន ។

កិទម្មបប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៦

(៥៦) ភ្នំឈ្មោះកក្កដៈ មានកងទ័ពភិក្ខុហិមពាន្ត ព្រះពុទ្ធ ៧
 ព្រះអង្គនោះ តែងគង់នៅទៀបដង់ភ្នំនោះ ខ្ញុំបានឃើញដើម
 កទម្មដែលមានផ្ការីកស្កុះស្កាយ ដូចព្រះអាទិត្យរះឡើង ទើប
 កាន់យកដោយដៃទាំងពីរ ហើយរោយរាយថ្វាយព្រះពុទ្ធទាំង
 ៧ អង្គ ។ ក្នុងកថា ៨៤ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធចប្បថា ។

សត្វម៌ ពិណស្វលកញ្ជ្រោបទានំ

ទ្រេន្តុតេ ឥតោ កឃ្មេ សត្វាសុំ បុប្ផនាមកា
 សត្វតនសម្បជ្ជា ចក្កវត្ថុ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ពតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សង្ខកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥត្ថំ សុំ អាយស្មា កន្ថម្ពុប្បិយោ បេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ពុទ្ធបុប្ផិយត្ថេស្ស អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

សត្វម៌ ពិណស្វលកញ្ជ្រោបទានំ

[២៧] ហិមវន្តស្សវិទូរេ ភូតគណោ នាម បព្វតោ
 វសតេកោ ដិវោ ឥត្ថ សយម្ពុលោកនិស្សដោ។
 តិណស្វលេ កហេត្វាន ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី
 ឯក្យនសតសហស្ស- កប្បំ ន វិទិហតកោ ។
 ឥតោ ឯកានសេ កឃ្មេ ឯកោសី ធរណីរុហោ
 សត្វតនសម្បជ្ជា ចក្កវត្ថុ មហាពូលា ។

តិណស្សលកត្តោបទាន ទី ៧

ក្នុងកថា ៩២ អំពីកថាប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧
 ជាតិ ព្រះនាមប្តេជ្ញវង្ស ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកម្ពុជបុរិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ប៉េ កម្ពុជបុរិយត្តោបទាន ។

តិណស្សលកត្តោបទាន ទី ៨

(៩៧) ភ្នំឈ្មោះភ្នំតត្ថណៈ មានក្នុងទីដ៏ត្រង់ភ្នំហិមពាន្ត ព្រះ
 ជិនស្រី សយម្ព ទ្រង់រលាស់ចេញចាកលោក ទ្រង់គង់
 មួយអង្គឯក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំយកផ្កាម្លិះរួតទាំងឡាយ ឬជា
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតជាវិនិបាត អស់ ៩៩ ពាន់
 កថា ព្រោះកុសលនេះ ។ ក្នុងកថា ១១ អំពីកថាប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាមធរណីរុហៈ
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

មជ្ជិមគ្គិណា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មតិកា សុត្តិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា តិណស្វលកោ ដេវេ ឥមា

តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

តិណស្វលកន្ថេស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

អដ្ឋមិ ពាក្យប្រយោជន៍

(៥៨) សុវត្ថោ នាម នាមេន ព្រាហ្មណោ មន្តចារក្ខ

បុរក្ខតោ សសិស្សេហិ វសតិ បព្វតន្តរេ ។

បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ អាហុតិទំ បដិក្ខហោ

មមុទ្ធវិគុកាមោ សោ អាគញ្ញិ មម សន្តិកំ ។

វេហាយសេ ធម្មមតិ ជីវោ បដ្ឋលិតេ តថា

ហាសំ មម វិទិតានំ បក្កាមិ ចាចិនាមុចោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ចដិសម្ពុតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគិណសូលកត្ថោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ គិណសូលកត្ថោអបទាន ។

នាគបុរិយោគ្នោបទាន ទី ៨

(៥៨) ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះសុវត្ថុៈ ជាអ្នកដល់នូវត្រើយ
នៃមន្ទ មានពួកសិស្សចោមរោម តែងនៅក្នុងចន្លោះភ្នំ ។
ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមត្ថរៈ ទ្រង់គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា
ព្រះអង្គមានប្រាថ្នាដើម្បីស្រោចស្រង់នូវខ្ញុំ ទើបស្តេចមកកាន់
សំណាក់ខ្ញុំ ។ ទ្រង់ចង្រ្ទមលើអាទាស ដូចប្រទីប រុងរឿង
ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ នូវសេចក្តីត្រេកអររបស់ខ្ញុំ ហើយមាន
ព្រះភ័ក្ត្របែរទៅទិសខាងកើត ស្តេចចៀសចេញទៅ ។

នវិម៌ បុត្តាគប្បវិយត្ថេរាបទានំ

តញ្ច អន្ធរិយំ ទិស្វា អត្ថតិ លោមហំសំ
 នាគប្បុប្ផំ កហេត្វាន កតមក្ខតំ ឌីកេរិ ។
 សតសហស្សេ ឥតោ កហេយ្យ យំ ប្បុប្ផំ ឌីកេរិ អហំ
 តេន ចិត្តប្បសាទេន ទុក្ខតិ ទ្ធិបបដ្ឋហំ ។
 ឯកត្ថិសេ ឥតោ កហេយ្យ រាជា អាសី មហារាជា
 សត្រតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិហេត្វាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្និកិញ្ចា សម្ពិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថិ សុទ្ធិ អាយស្មា នាគប្បុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្ថតិ ។

នាគប្បវិយត្ថេរាស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

នវិម៌ បុត្តាគប្បវិយត្ថេរាបទានំ

(៥៩) កាននំ វនមោក្ខយ វសាមិ លុទ្ធកោ អហំ
 បដ្ឋាភិ បដ្ឋិភិ ទិស្វា ពុទ្ធសេដ្ឋិ អនុស្សរិ ។

បុណ្យបូជ្ជៈត្រៃវិបាក ទី ៩

ចំណែកខាងខ្ញុំ ឃើញហេតុអស្ចារ្យចម្លែក គួរជាទីត្រេកអរ
 នោះហើយ ក៏កាន់យកនូវផ្កាខ្ចី រោយរោយលើផ្លូវដែល
 ព្រះអង្គស្តេចទៅ ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានរោយរោយផ្កា ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ
 ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតកងទុក្ខតិ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមមហាវថៈ ទ្រង់មាន
 កម្លាំងច្រើន បរិច្ចណ៍ដោយកែវ ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ភិតា ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនាគបូជ្ជៈត្រៃវិបាក បានសម្តែងនូវភាព
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ត្រៃវិបាក ទី ៩

បុណ្យបូជ្ជៈត្រៃវិបាក ទី ៩

(៩៩) ខ្ញុំជានាយព្រាន បានចូលទៅនៅអាស្រ័យ ក្នុង
 ព្រៃធំ បានឃើញដើមបុណ្យត្រីក្ស ដែលមានផ្កាភ័ក្ត្រ
 ស្លាយ ហើយនឹករលឹកចំពោះព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលដ៏ប្រសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តំ បុប្ផំ ខុំចិន្ទត្វាន	សុត្តន្តំ កន្ទកន្ទិកំ(១)
ភូមិ ករិត្វាន បុប្ផិទេ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ទ្រេនុតេ ឥតោ កក្កេ	យី បុប្ផំ អភិបូជយី
ទុក្ខតំ ឆាភិជាឆាមិ	ពុទ្ធបូជាយំទំ ឯលំ ។
ឯកម្មំ ទុតេ កក្កេ	ឯកោ អាសី តមោទុនោ
សត្តរតនសម្មាញោ	ចក្កវត្ថុ មហាពុលោ ។
បដិសម្ពុទោ ចតុស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្និកញ្ញា សង្ខតតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា បុណ្ណកបុប្ផិយោ ខេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

បុណ្ណកបុប្ផិយោស្ស អបទានំ ឥមន្តំ ។

ទេសមិ កុម្មទោយកត្ថោបទានំ

(៦០) វាមវន្តស្សវន្តរេ	មហាជាតស្សរោ អហុ
បទុមប្បលសញ្ញោ	បុណ្ណវីកសមោវាតោ(១)។

១ ម. បុណ្ណវីកសមោត្ថដោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

ខ្ញុំបេះផ្កានោះ ដែលមានភ្លិនក្រអូប យ៉ាងក្រៃលែង ហើយ
 ធ្វើជាព្រះស្លឹក លើផ្នែកខ្សាច់ រួមជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកថា
 ទី ៧២ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុត្តិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកថាទី ៧១
 អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១ អង្គ ព្រះនាម
 តមោនុទៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបុណ្យគប្បីយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បុណ្យបុណ្យបុណ្យបទ ។

កុម្មុទិយាយកិច្ចវាបទាន ទី ១០

(៦០) មានស្រះកើតឯងដ៏ធំ ក្នុងទីជិតភ្នំហិមពាន្ត ជាស្រះដេរ-
 ដាសដោយឈូកនិងទម្រល ព្រោងព្រាតដោយផ្កាឈូកស ។

វេសមំ កុម្មុទោយកន្តោបទានំ

កុក្កុដោ(១) ឆាម ឆាមេន តត្ថាសី សក្កុណោ តនា
 សីលវា វត្ថុសម្បជ្ជោ បុញ្ញបុញ្ញសុ កោដិដោ ។
 បទុមុត្តរោ លោកវិទូ អាហុតិទំ បដិគ្គហោ
 ជាតស្សវស្សវិទូរេ សញ្ញាវត្ថុ មហាមុទំ ។
 ជលជំ កុម្មុទំ ភិក្ខុ(២) ឧបទេសី មហោសិដោ
 មម សង្កប្បមញ្ញាយ បដិគ្គហិ មហាមុទំ ។
 តញ្ច ទានំ ទទ្ទត្ថាហំ សុក្កម្ភលេន ចោទិតោ
 កប្បទំ សតសហស្សំ ទុក្ខតី ធូបបដ្ឋហំ ។
 សោឡិសេតោ កប្បសតោ អាសុំ វុណឆាមកា
 អដ្ឋ ឯតេ ជនា តត្ថ តត្ថវត្ថុ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពុទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
 ឥត្ថំ សុទិំ អាយស្មា កុម្មុទោយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិតាតិ ។

កុម្មុទោយកន្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

កុម្មុទទាយកញ្ជោបភាន ទី ១១

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាមាន់ ជាសកុណជាតិ នៅជិតស្រះ
 នោះ ជាសត្វមានសីល បរិច្ចណ៍ដោយវត្ថុ ឈ្លាសវៃក្នុងអំពើ
 បុណ្យនិងបាប ។ ព្រះពុទ្ធជាមហាមុនី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ
 ជ្រាបច្បាស់នូវលោក ទ្រង់គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ត្រាច់ទៅ
 ក្នុងទីមិនឆ្ងាយអំពីជាតិប្រះនោះ ។ ខ្ញុំបានកាច់ដាក់កុម្មុទ ដែល
 កើតក្នុងទឹក បង្កើនចូលមកថ្វាយព្រះមហេសី ។ ព្រះពុទ្ធ
 ជាមហាមុនី ទ្រង់ជ្រាបនូវរបបក្តីគ្រិះរិះរបស់ខ្ញុំ ទ្រង់ក៏ទទួល
 យក ។ ខ្ញុំត្រូវកុសលមូលជាសំភ័យនៃ ព្រោះបានឲ្យភាននោះ
 ខ្ញុំក៏មិនទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ អស់មួយសែនកប្ប ។ ក្នុងកប្បទី
 ១១៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះ
 នាមវរុណៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិរាា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុម្មុទទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទូទ្វាណំ

តាទ្ធីជីវតម្បយិ

វិជិតក្ការប្បយិយោ

មន្ទារវោ កធម៌ ធន

សូលកោ នាគប្បយិយោ

បុត្តាគោ កោមុទី តាដា ធម្មញ្ញាសា បកិត្តតា ។

ឥន្ទុដ៏វិវត្តោ សេឡសមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ធយានិ

ពានជីវិតត្ថេរាបទាន ១ តម្កបប្បិយត្ថេរាបទាន ១ វីថិសម្ម-

ជីវិតត្ថេរាបទាន ១ កក្ការប្បជីវិតត្ថេរាបទាន ១ មន្ទារប្បបបជីវិត-

ត្ថេរាបទាន ១ ភទ្ទម្កបប្បិយត្ថេរាបទាន ១ តិណស្គលកត្ថេរា-

បទាន ១ នាគប្បិយត្ថេរាបទាន ១ បន្ទាគប្បិយត្ថេរាបទាន ១

កុម្មទទាយកត្ថេរាបទាន ១ តាថា (ទាំងនេះ) មាន ៥៦ ដែល

លោកសម្តែងទុកហើយ ។

ធម៌ពន្ធដីវិត ទី ១៦ ។

សត្វសមោ សុប្បវិបរិយវិត្តោ

បឋមំ សុប្បវិបរិយត្តោបទានំ

(៦១) វេទុមោ នាម នាមេន ទិបទិន្នោ នរាសកោ
បវេនា វេទុក្ខំ ធម្មំ នេសេតិ ចក្កមា ។
យត្វានំ សមយោ អាសិ អវិទូរេ មហេសិនោ
យេន កិច្ចេន សម្បត្តា អដ្ឋាបេក្ខុស្យ^(១) តាវទេ ។
ពុទ្ធស្ស កិរមញ្ញាយ អមតស្ស ទេសនំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ អប្បោដេត្វា ឧបដ្ឋហំ ។
សុចិត្តោស្ស ផលំ បស្សំ ឧបដ្ឋានស្ស សត្វនោ
តិសក្កប្បសហស្សេស្យ ទុក្ខតំ នោបបដ្ឋហំ ។
ឧនត្ថសេ កប្បសតេ សមលដ្ឋតនាមកោ
សត្វាននសម្បន្នោ ចក្កវត្ថំ មហាពុលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសននំ ។

១ ប. អដ្ឋិច្ចេសុ ។

សុប្បារិបរិយវិត្ត ទី ១៧

សុប្បារិបរិយតោរាបទាន ទី ១

(៦១) ព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមៈ ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វដើង
 ពីរ ជានរាសកៈ ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ ទ្រង់ចេញចាកព្រៃ
 គីតណ្ហា តែងសម្ដែងនូវធម៌ ។ ពួកយក្ខបានប្រជុំគ្នាក្នុងទីជិត
 ព្រះពុទ្ធមហេសី ដោយកិច្ចដែលពួកយក្ខទាំងនោះមកជួបជុំគ្នា
 ហើយប្រាថ្នាមើល (នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ក្នុងឈ្មោះនោះ ។ ខ្ញុំមាន
 ចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តត្រេកអរ ដឹងច្បាស់នូវវាចារបស់ព្រះពុទ្ធ
 ជាគ្រឿងសំដែងនូវព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ ទះដៃហើយ
 ចូលទៅបម្រើ ។ ខ្ញុំជួបនូវផលនៃការបម្រើ ដែលខ្ញុំសន្សំល្អ
 ហើយ ចំពោះព្រះសាស្តា ក្នុងកប្បទីបីម៉ឺន ខ្ញុំមិនដែល
 ទៅកើតក្នុងទុគ្គតិឡើយ ។ ក្នុងកប្បទី ១២៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមរាមលង្គតៈ ទ្រង់បរិច្ចណ៍
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៣ ៤
 វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សុចារិត្តរិយោ វេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សុបាវចនិយន្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ កណ្ឌវេរប្បប្បិយត្រោបទានំ

(៦២) សិទ្ធិត្ថោ នាម កកវា	លោកដេដ្ឋោ នវាសកោ
បុរុត្ថតោ សាវកេហំ	នករំ បដិបដ្ឋេ ។
វរោ អន្តេបុរោ អាសី	តោបកោ អភិសម្មតោ
ចាសានេ ឧបវិដ្ឋោហំ	អន្ធីសំ លោកនាយកំ ។
កណ្ឌវេរំ កហេត្វាន	ភិក្ខុសង្ឃេ សមោកិរី
ពុទ្ធស្ស វិស្សំ កត្វាន	តតោ ភិយ្យោ សមោកិរី ។
ចត្ថន្ទវតេ ឥតោ កម្មេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតំ នាភិជាធម៌	ពុទ្ធបដាយនំ ដលំ ។
សត្តាសីតិម្មតោ កម្មេ	ចត្ថវាស្សំ មហិទ្ធិកា
សត្តវតនសម្មនា	ចត្តវត្ថំ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ចន្ទ្រភិក្ខា សង្ខិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះសុបាវចរិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។
ចប់ សុបាវចរិយត្ថេរអបទាន ។

កណ្តារិបប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ២

[៦២] ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមសិទ្ធក្នុង ជាចម្បងក្នុងលោក
ជានពសកៈ មានពួកសាវ័កចោមរោមហើយ ទ្រង់ស្តេចមក
កាន់ក្រុង ។ ខ្ញុំជាអ្នកគ្រប់គ្រងក្នុងខាងក្នុងប្តី របស់ស្តេច
ដែលស្តេចតែងតាំង ខ្ញុំចូលទៅក្នុងប្រាសាទ បានឃើញ
ព្រះពុទ្ធជាលោកនាយក ។ ខ្ញុំយកផ្កាច្បារ រោយរាយចំពោះ
ភិក្ខុសង្ឃ រោយរាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ធ្វើឲ្យផ្សេងច្រើនក្រៃ
លែងជាងនោះ ។ ក្នុងកថាទី ៧៤ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
ពុទ្ធចូបជា ។ ក្នុងកថាទី ៨៧ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះមហិទ្ធិកៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

តតិយំ ខុដ្ឋោយកត្តោបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា កណ្តារេបុប្ផិយោ វេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ពណេបប្បិយញ្ចេស្ស អបវាធំ ឈមត្ថំ ។

តតិយំ ខុដ្ឋោយកត្តោបទានំ

(៦៣) ឥស្សស្សចោ កកវតោ បុព្វេ ដលមនាសហំ

នាឡិកេរត្តា ចានាសី ខុដ្ឋតំ អភិសម្មតំ ។

តុទ្ធិស្ស តមហំ នត្វា ឥស្សស្សតុ មហេសិនោ

មោទាមហំ កាមកាមី ឧបបដ្ឋី យមិច្ឆកំ ។

ទ្វេនុវតោ ឥតោ កប្បេ យំ នានមនទី តនា

ទុក្ខតិ នាភិជាធាមិ ដលនានស្សីនំ ដលំ ។

ឥតោ តេរសកប្បម្ភិ រាជា ឥន្ទសមោ អហុ

សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។

បដិសម្ភិទា ចតស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋិមេ

ធម្មកិច្ចា ឥន្ទកតា កតំ តុទ្ធិស្ស សាសនត្ថំ ។

ខណៈកាលក្រោយបទាស ទី ៣

បានឮថា ព្រះករុណាវរបុព្វបទាស មានអាយុ បានសម្លឹងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កាលវេរបុព្វបទាស ។

ខណៈកាលក្រោយបទាស ទី ៣

(៦៣) ក្នុងកាលពិធីម ខ្ញុំបានថ្វាយផ្លែឈើ បានថ្វាយ
ផ្លែដូង ដែលគេសន្មតថាជាបង្គំម ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
ព្រះនាមគិស្សៈ ។ លុះខ្ញុំថ្វាយផ្លែឈើនោះ ចំពោះព្រះពុទ្ធ
ព្រះនាមគិស្សៈជាមហេសីហើយ ក៏រីករាយ ខ្ញុំមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាក្នុងកាម ក៏បានទៅកើតតាមសេចក្តីប្រាថ្នា ។ ក្នុង
កប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងគ្រានោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានថ្វាយទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការឲ្យ
នូវផ្លែឈើ ។ ក្នុងកប្បទី ១៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមឥន្ទ្រសមៈ ទ្រង់បរិច្ចាធដោយកែវ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្សា ខុទ្ទនាយកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ខុទ្ទកាយកថេស្ស អបរាជំ សម្ពុតំ ។

បត្តតំ ទេសបូជីកត្រេហបទានំ

(៦៤) អត្តទស្សី តុ ភគវា លោកដេដ្ឋោ នរាសតោ
អត្តកុញ្ញំ វេហាសំ កត្តន្តោ អនិលញ្ចសេ ។
យម្ហិទេសេ បិតោ សត្តា អត្តកុញ្ញំ មហាមុនី
តាហំ ទេសំ អប្បជេសី មសន្នោសេហិ ចាណិវា ។
អដ្ឋារសេ កប្បសតេ អន្តសំ យំ មហាមុនី
ទុក្ខតំ នាភិជាធាមិ ទេសបូជាយំទំ វេលំ ។
ឯកាទសេ កប្បសតេ តោសុជាតសនាមកោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
មជ្ជិសម្ពុតា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិក អដ្ឋមេ
ចជ្ឈិតញ្ញា សច្ចិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះខន្ធទាយកត្ថេរមានអាយុ បានសំដែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ខន្ធទាយកត្ថេរមាន ។

ទេសបូជិកត្ថេរាបទាន ទី ៤

(៦៤) ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមអត្ថស្សី ជាចម្បង
ក្នុងលោក ជានរកសកៈ ហោះទៅកាន់អាកាស ស្តេចទៅក្នុង
ផ្នូរអាកាស ។ ព្រះសាស្តាជាមហាមុនី បិតានៅក្នុងប្រទេស
ណា ហើយទ្រង់ហោះទៅ ខ្ញុំជ្រះថ្លាបានបូជាចំពោះប្រទេស
នោះ ដោយវិធីរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកប្បទី ១១៨ អំពីកប្បនេះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឃើញព្រះមហាមុនី ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការបូជាចំពោះប្រទេស ។ ក្នុង
កប្បទី ១១១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិព្រះ
នាមគោត្តមជាត ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បញ្ចម៍ កណ៌ការប្បទនីយត្ថេរាបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ទេសប្បជគោ ថេរោ ឥតា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ទេសប្បជគោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បញ្ចម៍ កណ៌ការប្បទនីយត្ថេរាបទានំ

(៦៥) វេស្សក្ខនាម សមុទ្ធោ លោកដេដ្ឋោ នរាសគោ
និវា វិហារាយ មុនិ ឱតាហយិ មហាវនិ ។
កណ៌ការិ ឱចិន្ទា ធន្តំ កត្វានហន្តនា
បុប្ផធនិ កត្វាន ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផំ អភិរោមយី
ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធប្បជាយនិ ផលំ ។
ឥតោ វីសតិកប្បម្មិ សោណ្ណាភា អដ្ឋ ឧត្តិយោ
សត្តរតនសម្ពុទ្ធា ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
ចដិសម្ពុទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្តិកត្តា សង្កតតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

កណ្តិការប្បទានិយត្តោបទាន ទី ៥

បានឮថា ព្រះទេសបូជកត្រូវមានអាយុ បានបរិវេណនូវតាម
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ទេសបូជកត្តោបទាន ។

កណ្តិការប្បទានិយត្តោបទាន ទី ៥

(៦៥) ព្រះសមុទ្ធ ព្រះនាមវេស្សក្ខ ជាចម្បងក្នុងលោក
ជាឧបាសកៈ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ស្តេចចូលទៅកាន់បហវ័ន
ដើម្បីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកាច់ផ្កាកណ្តិ
ការធ្វើជាន់គ្រ លុះខ្ញុំធ្វើឲ្យជាដំបូលដោយផ្ការួចហើយ ទើប
បូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះនាមសោណ្តារកៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិ-
បូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤
វិហារ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យឆក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា កណិកាវច្ឆននិយោ វេរោ
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កណិកាវច្ឆននិយោស្ស អបទានំ សម្ពុត្តំ ។

ឆដ្ឋំ សប្បទាយកត្តោបទានំ

[៦៦] ឌុស្កោ នាមាសិ កកវា អាហុត្ថំ បដិគ្គហោ
គច្ឆតេ វិនិយោ វេរោ និព្វាបេន្តោ មហាជនំ ។
អនុបុត្រោ កកវា អាគត្ថំ មម សន្តិកំ
តតោហំ បត្ត បក្កយេ សប្បតេលំ អនាសហំ ។
ទ្រេនុតេ ឥតោ កប្បេ យំ សប្បមទទី តនា
ទុក្ខតិ នាភិជាជាមិ សប្បនានស្សំនំ វេលំ ។
ឆប្បញ្ញាសេ ឥតោ កប្បេ ឯកោ អាសី សមោទកោ
សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចត្តវត្ថុ មហាពុលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្កោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆប្បភិញ្ញា សន្តិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះកណិការជួទនិយត្តោមានអាយុ បានសំដែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កណិការជួទនិយត្តោអបទាន ។

សប្បិទាយកត្តោបទាន ទី ៦

(៦៦) ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមស្កុស្កៈ ទ្រង់គួរទទួល
នូវគ្រឿងបូជា ព្រះអង្គជាវិរបុរស ស្តេចទៅតាមផ្លូវ ញ៉ាំង
មហាជនឲ្យរលត់ទុក្ខ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ស្តេចមកកាន់
សំណាក់របស់ខ្ញុំតាមលំដាប់ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំទទួលយក
បាត្រ ហើយបានថ្វាយទឹកដោះថ្ងា និងប្រេង ។ ក្នុងកថា
ទី ៩២ អំពីកថានេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានថ្វាយទឹកដោះថ្ងា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃ
ការថ្វាយទឹកដោះថ្ងា ។ ក្នុងកថាទី ៩៦ អំពីកថានេះ ខ្ញុំ
បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាមសមោទកៈ
ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

សត្វមំ យុទ្ធិកប្បិយញ្ចេរាហនំ

ឥត្ថំ សុតំ អាយុស្ស សម្បជានាយកោ ខេរោ ឥមា
តាវាយោ អភាសិតាតិ ។

សប្បិកាយកន្ថេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្វមំ យុទ្ធិកប្បិយញ្ចេរាហនំ

(៦៧) ចន្ទភាតានន័ត្តរេ	អនុសោតិ វជានហំ
សយម្ពំ អន្តសំ តត្ថ	សាលរាជីវ ដុល្លិតិ ។
បុម្ពំ យុទ្ធិកមាទាយ	ឧបគច្ឆំ មហាមុទ្ធិ
បសន្និច្ឆតោ សុមហោ	ពុទ្ធស្ស អភិរោមយំ ។
ចតុន្ទរេត ឥតោ កប្បេ	យំ បុម្ពំ អភិរោមយំ
ទុក្ខតំ ឆានិជាឆានិ	ពុទ្ធវជាយនំ ផលំ ។
សត្វសង្ខមិតោ កប្បេ	ឯកោ សាមុទ្ធិរោ អហ
សត្វវតនសម្បជោ	ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ	វិមាត្វាបិច អដ្ឋមេ
ចន្ទរិក្ខា សង្ខតតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

យុទ្ធិកប្បប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

បានឮថា ព្រះសប្បិទាយកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សប្បិទាយកត្ថេរាបទាន ។

យុទ្ធិកប្បប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

(៦៧) ខ្ញុំទៅតាមទីបណ្តោយវិទ្យុទឹក ទៀបឆ្នេរស្ទឹង
ឈ្មោះចន្ទគាតា ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធ សយម្ប ដូចសាល-
រាជព្រឹក្ស ដែលមានផ្ការីកស្កុះស្កាយ ដិតស្ទឹងនោះ ។
ខ្ញុំកាន់យកផ្កាដក់ទឹម ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមហាមុនី ខ្ញុំ
មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ។
ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុង
កប្បទី ៦៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ
ព្រះនាមសាមុទ្រៈ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយភិក្ខុ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ ជិនអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា យុទ្ធិកម្មត្ថិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

យុទ្ធិកម្មត្ថិយោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

អដ្ឋមំ ទុស្សទាយកត្តោបទានំ

(៦៨) តិវរាយំ បុរេ រម្មេ	រាជពុត្តោ អហំ តទា
បណ្ណាការំ លភិត្តាន	ទុបសន្តស្សនាសហំ ។
អធិកសេសំ កកក	វត្ថុ(១) ហត្ថេន អាមសំ
សិទ្ធពត្តោ អធិកសេត្វា	វេហាសំ នកម្មត្ថមិ ។
ពុទ្ធស្ស កង្ខមាទស្ស	ទុស្សា ធាវន្តំ បច្ឆតោ
តត្ថ ចិត្តំ បសាទេសំ	ពុទ្ធា ធា អត្ថបុត្តលោ ។
ចតុន្ទវតោ ឥតោ កប្បេ	យំ ទុស្សមទទី តទា
ទុក្ខតី ធាភិជានាមិ	ទុស្សនាទស្សីទំ ដលំ ។
សត្តសដ្ឋមិតោ កប្បេ	ចក្កវត្ថំ តទា អហ
បរិសុទ្ធាតិ ធាមេន	មនុជ្ជោ មហាពុលោ ។

១ ម. ឥវំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

បានឮថា ព្រះយុធិកបុរិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ធម៌ យុធិកបុរិយត្ថេរមហាទ ។

ទុស្សុទ្ធាយកត្តេរាបទាន ទី ៨

(៦៨) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាពជបុត្រក្នុងប្តីឈ្មោះតិវរា ជា
ទីក្រុងគួររីករាយ ខ្ញុំបាននូវបណ្ណាការ ហើយថ្វាយព្រះពុទ្ធ
ព្រះអង្គជាបុគ្គលស្ងប់រម្ងាប់ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួល
ហើយទ្រង់ពាល់សំពត់ដោយព្រះហស្ត លុះព្រះពុទ្ធព្រះនាម
សិទ្ធត្ថៈទទួលហើយ ក៏ហោះទៅកាន់អាគារសរេហាស៍ ។
កាលព្រះពុទ្ធស្ទេចទៅ សំពត់ទាំងឡាយក៏អណ្តែតទៅតាម
ក្រោយ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាចំពោះព្រះពុទ្ធនោះថា ព្រះពុទ្ធ
ជាអគ្គបុគ្គលរបស់យើង ។ ក្នុងកថាទី ៩៤ អំពីកថ្យនេះ ក្នុង
កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយសំពត់ ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយសំពត់ ។ ក្នុងកថាទី
៦៧ អំពីកថ្យនេះ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
ព្រះនាមបរិសុទ្ធៈ ជាធំជាងមនុស្ស ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

នវិម៌ សមាទបកត្រៃរាបទាន់

បដិសម្ព័ន្ធា ធនស្សោ វិមោក្ខាប័ន អដ្ឋមេ
 ធន្យតិញ្ចា សង្ខតតា កតិ តុន្តស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទ្ធិ អាយស្មា ទុស្សនាយកោ វេរោ
 ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ទុស្សនាយកត្រៃស្ស អបទាន់ សមគ្គំ ។

នវិម៌ សមាទបកត្រៃរាបទាន់

[៦៩] តន្តមតិយា ធនេ មហាបូតតលោក អហុ
 តេសាហំ បរិវោ អាសី មម បដ្ឋតរា^(១) វ តេ ។
 តេ សទ្ធេ សង្ខិទានេត្វា បុញ្ញកម្មេ សមាទិយី
 មាលី តតិស្សាម សង្ឃស្ស បុញ្ញទេត្តមនុតិ ។
 សាទ្ធិតិ តេ បដិស្សត្វា មម ធន្តវសានុតា
 ធិដ្ឋាបេត្វាវ ភិ មាឡិ វិបស្សីស្ស អនុម្ពសេ ។
 ដិវេនេវតេ ធនោ កម្មេ យី មាឡាមទទី តនា
 ទុត្តតិ ធាតិដាទាមិ មាឡាមទទី ធនិ ។

សមាទមកត្ថេរាបទាន ទី ៥

បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិហារ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យធាតុច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះទុស្សទាយកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងឲ្យគាត់
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ទុស្សទាយកត្ថេរាបទាន ។

សមាទមកត្ថេរាបទាន ទី ៩

(៦៩) ខ្ញុំជាអ្នកមានពួកគណៈច្រើនក្នុងក្រុងពនមតិ ជាបុគ្គល
ប្រសើរ ជាងពួកជនទាំងនោះ ពួកជនទាំងនោះ សុទ្ធតែ
ប្រព្រឹត្តតាមសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំ ។ ខ្ញុំប្រជុំពួកជនទាំងអស់
នោះ ហើយបបួលក្នុងបុព្វាកម្មថា យើងនឹងធ្វើឲ្យរោងសម្រាប់
ជាបុព្វាកម្មដ៏ប្រសើរ របស់ព្រះសង្ឃ ។ ពួកជនទាំងនោះ
ក៏ទទួលស្តាប់ថា ប្រពៃ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចសេចក្តី
ប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំ លុះធ្វើរោងនោះឲ្យសម្រេចហើយ ក៏ថ្វាយ
ចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ។ ក្នុងកថាទី ៩១ អំពីកថា
នេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយរោង ខ្ញុំមិន
ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយរោង ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបគង់

ឯក្ខន្ធសង្ខតកម្មវិធី^(១) ឯកោ អាសិ ជនាធិតោ
 អាវេលោ នាម^(២) នាមេន ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ព័ន្ធនា ចតុស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន្តិ។
 ឥន្ទំ សុទ្ធំ អាយស្មា សមាធមគោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

សមាធមគោស្ស អបគង់ សមត្ថំ ។

ទសមំ បញ្ចង្គលីយតោរបទានំ

(៧០) តិស្សោ នាមាសិ កកា លោកនាថោ នរាសគោ
 បរិសុទ្ធិ^(៣) កុទ្ធកុដ្ឋំ វិហារកុសលំ មុន្តិ^(៤)
 សុកុទ្ធមាល្យមាណយ អគមាសី ជិនន្តិកំ
 អប្បសន្ធា^(៥) ច សម្ពុទ្ធោ បញ្ចង្គលីមនាសហំ ។

១ ម. ឯក្ខន្ធសង្ខតកម្មវិធី ។ ២ ម. អាវេយ្យោ នាម ។ ៣ ម. បរិសុទ្ធំ ។ ៤ ម.

វិហារកុសលេន មុន្តិ ។ ៥ ម. អប្បសន្ធា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

កងកប្បទី ៥៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិមួយ
 អង្គ ព្រះនាមអាវេលៈ ទ្រង់ជាធំជាងជន មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសមាទបកត្ថេវ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។
 ធម៌ សមាទបកត្ថេវ អបរាស ។

បញ្ចង្គលីយត្ថេរាបទានី ទី ១០

[៧១] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមភិស្សៈ ជាទីពឹងនៃសព្វ
 លោក ជានរាសកៈ ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធមហាមុនី ព្រះអង្គជា
 អ្នកល្បាស់វៃក្នុងវិហារធម៌ កំពុងចូលគន្លង ទើបកាន់យក
 នូវផ្កាគម្រងមានភ្លិនក្រអូប ហើយដើរទៅកាន់សំណាក់ព្រះ
 ជិនស្រី ។ ខ្ញុំមានសម្បត្តិចត្ថចសោះ បានថ្វាយនូវគ្រឿង
 ក្រអូប ប្រសំព្រំដោយម្រាមដៃប្រាំ ចំពោះព្រះសម្ពុទ្ធ ។

ឧបម៌ ព្រហ្មវិញ្ញាណក្ខន្ធ

ឆ្នេរក្រៃ ឥតោ ក្រហ្វ យំ ក្នុងមគ្គិយោបយំ

ឧត្តរំ ឆានិជាឆានិ បញ្ចង្គលីស្សីទំ ផលំ ។

ឆ្នេរត្តត្ថិម្ភិតោ ក្រហ្វ រាជា អាសី សយម្បតោ

សត្វតនសម្បជ្ជោ ក្រត្តត្ថិ មហាឲ្យោ ។

បដិសម្ពិទ្ធា ក្រស្សោ វិមោត្តាបិច អង្គមេ

ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កត្តំ ឲ្យឲ្យស្ស សាសនត្ថំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា បញ្ចង្គលីយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តត្ថិ ។

បញ្ចង្គលីយោស្ស អបរាជំ សម្ពត្ថំ ។

បញ្ញត្តិវិយោហបទាន ទី ១០

ក្នុងកថា ៧២ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
 គ្រឿងក្រអូប ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គ្នា នេះជាផលនៃគ្រឿង
 ក្រអូប ដែលប្រសព្វដោយប្រាមដៃប្រាំ ។ ក្នុងកថា ៧២
 អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្សព្រឹត្តិ ព្រះនាមសយម្យកៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រគល់ត្រឡប់ ។

បានឮថា ព្រះបញ្ញត្តិវិយោហ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ

តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការផ្សេងៗ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទិសំ

សុត្តានិច្ចរិយកណ្តាលី ខន្ធកោ ទេសប្បជកោ
 កណ្តាលីកោ សប្បជនោ យុត្តិកោ ទុស្សនាយកោ
 មាឡោ ច បញ្ចុដ្ឋលិកោ ចតុប្បញ្ញាសតាថកាតិ ។
 សុត្តានិច្ចរិយកោ សន្តរសមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អប្បទាន

ឧទ្ទាស

សុប្បាចិយត្ថេរាបទាន ១ កណ្តវេរបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ ខ្ព័-
 ទាយកត្ថេរាបទាន ១ ទេសបុជកត្ថេរាបទាន ១ កណ្តិការបុ-
 និយត្ថេរាបទាន ១ សប្បិទាយកត្ថេរាបទាន ១ យុធិកបុប្ផិយ-
 ត្ថេរាបទាន ១ ទុស្សទាយកត្ថេរាបទាន ១ សមាទេបកត្ថេរាប-
 ទាន ១ បពាស្តិលិយត្ថេរាបទាន ១ មានគាថា ៥៤ ។

ចប់ សុប្បាចិយវគ្គ ទី ១៧ ។

អដ្ឋារសរោ កុម្មទវិគ្គោ
បរិមំ កុម្មទមាលិយត្ថោបទានំ

(៧០) មត្តតេ ហិមវន្តន្តំ	មហាជាតស្សរោ អហុ
តត្ថដោ រត្តសោ អាសី	យោរូតោ មហត្ថលោ ។
តុម្ពំ បុប្ផំ តត្ថ	តត្ថមត្តានិ ជាយេ
ឡិច្ចិមិ ធម៌ បុប្ផំ	ដលំលោ កសិមិ តនា ។
អត្ថទស្សី តុ កកវំ	ទិបទិដ្ឋោ នរសភោ
បុប្ផំ សង្កាតិ ទិស្វា	អាគច្ឆំ មម សន្តិកោ ។
ឧបាគតញ្ច សម្ពុទ្ធំ	ទេវទេវំ នរសកំ
សត្វញ្ច បុប្ផំ បុគ្គលំ	តុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
យោវតា ហិមវន្តន្តំ	យោវ មាលា តនា អហុ ^(១)
តាវច្ឆននសម្បជ្ជោ	អគអាសី តតាគតោ ។
អដ្ឋារសោ តេជ្ឈសតេ	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្ខនី ភាគិជាយិ	តុទ្ធប្បជាយិ ដលំ ។

១ ប. យាវតា ហិមវន្តន្ត បរិសា លា តនា អហុ ។

កុម្មុទវិគ្គ ទី ១៧

កុម្មុទមាណិយត្ថេរាបទាន ទី ១

(៧១) មានស្រះកើតឯងដ៏ធំ នៅទៀបភ្នំហិមពាន្ត ខ្ញុំជា
 អារក្សទឹក កើតក្នុងស្រះនោះ មានរូបដ៏សម្បើម កាន់កាប់
 ច្រើន ។ កុម្មុទមានផ្ការីកស្កុះសាយក្នុងស្រះនោះ ពួកផ្កា
 កុម្មុទ ប្រហណប៉ុនកង់រទេះ កើតឡើងក្នុងស្រះនោះ ខ្ញុំតែង
 បេះផ្កាផង ផ្លែផង ដាំរឿយៗ ។ គាប់ចួន ព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមអត្ថទស្សី ជាធំជាងសត្វដើរពីរ ជាឧបាសកៈ ទ្រង់
 ឃើញផ្កា ដែលខ្ញុំបេះគេទុក ក៏ស្តេចមកក្នុងសំណាក់របស់
 ខ្ញុំ ។ លុះ (ខ្ញុំឃើញ) នូវព្រះម្តង ជាដេវតារបស់ទេវតា
 ជាឧបាសកៈហើយ ខ្ញុំក៏យកផ្កាទាំងអស់ មកប្រោសព្រះពុទ្ធ ។
 ក្នុងកាលនោះ ផ្កាក្រង់ទាំងប៉ុន្មាន ក៏ទៅជាគ្រឿងប្រក់
 ថ្វាយព្រះឥសាន ដែលស្តេចនៅទៀបភ្នំហិមពាន្ត ។ ក្នុង
 កប្បទី ១១៨ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បាន
 ថ្វាយផ្កា ខ្ញុំបានដែលស្គាល់ទុក្ខគឺ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ បណ្ណាសេ កប្បេ សត្តាហេតុំ ជនាធិបា

សហស្សរជនាមា តេ ឥត្តវត្ថំ មហាពុលា

បដិសម្ពុទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ចា សង្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនដ្ឋិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា កុម្មទមាលីយោ បេរោ ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កុម្មទមាលីយន្តោស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

ទុតិយំ និស្សេណីទាយកត្រេវាបទានំ

(៧២) កោណ្ឌកាស្ស ភគវតោ លោកនាថស្ស តាធិនោ

អាហេហត្ថាយ ចាសាទិ ជិស្សេណី ការិតា មយា

តេន ចិត្តវស្សាទេន អនុកោត្វាទ សម្ពុទា

នារមិ អន្តិមំ ទេហំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

ក្នុងកថាខណ្ឌ ១៥ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧
 ជាតិ ជាធំជាងជន ព្រះនាមសហស្សរថ ទ្រង់មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុម្មុទមាលិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កុម្មុទមាលិយត្ថេរអបរាទ ។

និស្សេណីទាយកត្តោបទាន ទី ២

(៧២) ខ្ញុំបានឲ្យគេធ្វើដំណើរសម្រាប់ឡើងកាន់ប្រាសាទ
 ថ្វាយព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមកោណ្ឌព្វា ជាទីពឹងនៃសត្វ-
 លោក ទ្រង់ប្រកបដោយតាទិគុណ ។ ខ្ញុំបានបំពេញសម្បទា
 (នៃបុណ្យ) ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លានៃចិត្តនោះ ទើបខ្ញុំទ្រទ្រង់
 នូវរាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

តតិយំ វតិយបបិយត្រោបទានំ

ឯកត្តសម្ព័ន្ធំ កត្តស្សន្ធំ សវេស្សន្ធំ តយោ មហា(១)

សម្ពុលំ ធាម រាជានោ កត្តវត្ថុ មហាពូលំ ។

អនិសម្ព័ន្ធំ កត្តស្សន្ធំ វិហោត្វា បិក វដ្តិមេ

ធម្មភិក្ខុ ធម្មភិក្ខុ កត្ត តុទ្ធស្ស ហសន្តិ ។

ឥត្តំ សុទ្ធំ អាយស្មា ធម្មស្សន្ធំ ធាយកោ វេរោ

វេរោ តាវាយោ អភាសិត្តាតិ ។

និស្សេណិយាយកម្មស្ស អទានំ ធម្មតំ ។

តតិយំ វតិយបបិយត្រោបទានំ

(៧៣) មិគលុខោ បុរេ អាស អរោ កាននេ អហំ

វេស្សន្ធំ អន្តសំ តុទ្ធិ នេវនេវំ ធម្មសភំ ។

វត្ថុកំ បុប្ផិកំ ធម្មា កុដនំ ធម្មសភំ ។

សម្ពុលំ បុប្ផោត្វា ធម្មនេសំ មហេសំ នោ ។

ឯកនុវត្តេ ឥតោ កត្តស្សន្ធំ យំ បុប្ផភិក្ខុ ធម្មយំ

ធម្មតំ ធម្មតំ ធម្មតំ ធម្មតំ ធម្មតំ ធម្មតំ ។

វិធីបបួបិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

កងកប្បទី ១.០៧១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រ-
ពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមសម្តេចហ្មង្គៈវង្ស ទ្រង់មានកម្លាំង
ច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិទ្យា ៨ វិទ្យា ៦ នេះ ខ្ញុំបាន
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនិស្សលីយកត្តេរា មានអាយុ បានសម្តែង
នូវតាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បបួបិយត្ថេរាបទាន ។

វិធីបបួបិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(៧៣) កងកប្បទី ខ្ញុំជាព្រះម្ចាស់ នៅក្នុងព្រះ ខ្ញុំ
បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ជាទេវតាបសទេវតា
ជានិក្ខេប ។ ខ្ញុំបានឃើញដើមឈើខ្ពង់គង់ ដែលមាន
ជ្រកស្រស់ស្រាយ ប្រកបដោយសេចក្តីត្រេកអរ ហើយកាន់
យកទាំងថ្ងៃ មកថ្វាយព្រះពុទ្ធ បរិភោគ ។ កងកប្ប
ទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាមដែលខ្ញុំ បានថ្វាយដាក់
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទេ លេខដែល នៃកម្រាយផ្កា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ធន អដ្ឋមេ កកេយ្យ សុប្បសន្នសនាមតោ
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ធកក្កតិ មហាពូលោ^(១) ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ចា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា រត្ថយបុប្ផិយោ មេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្ថតិ

គ្រិយបុប្ផិយន្តេស្ស អបទានំ សម្ពុំ ។

បិដកំ ខុទ្ទកនិកាយកត្តោបទានំ

[៧២] វិបស្សនោ កករតោ ឧទទាមោ កតោ មយា
 បិណ្ឌាចារិកំ កហេត្វាន ជិយ្យទេសី អហំ តនា។
 ឯកនុតោ ឥតោ កកេយ្យ យំ កក្កមករី តនា
 ឧត្តតំ នាភិដាមាមិ ឧទទានស្សនំ ដលំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ចា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. រាជិយោសំ មហាពូលោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៨ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិព្រះ
 នាមសុប្បសន្នៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវត្តយបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ រង្គុយបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ខុទ្ទបាសនិកាយកត្តោបទាន ទី ៤

(៧៤) ខ្ញុំបានធ្វើអណ្ណន៍ ថ្វាយចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមវិបស្សី ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំយកចង្កាន់បិណ្ឌបាតថ្វាយ
 (ថែមទៀត) ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើបុញ្ញកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
 នេះជាផលនៃការថ្វាយអណ្ណន៍ ។ បដិសម្ពុតា ៤ វិមោក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បញ្ចម៍ សីហាសន ភយកន្តោបទានំ

ឥត្ថំ ឡើង អាយ ស្មា ឧទ្ទាននាយកោ ខេរោ
 ឥរា ភាវាយោ អភាសិត្តានិ ។

ឧទាននាយកន្តោស្ម អបទានំ សច្ចំ ។

បញ្ចម៍ សីហាសន ភយកន្តោបទានំ

(៧៥) ឥត្ថាន លោកនាជិត្តំ	អនុឧត្តនាយកោ
មស្មន្ទិច្ឆោ សុមនោ	សីហាសនមនាសហំ ។
តហ្វរិ ឥន្ទនាលេហំ	មរលោកសុខាវហោ(១)
តន្ត បូរិ ករិត្តាន	ធិញ្ញាយតិ តហ្វន្ទនោ ។
មស្មន្ទិច្ឆោ សុមនោ	វិជ្ជិត្តា ពោធិមុត្តមិ
តរក្សានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតិ ធូបបដ្ឋហំ ។
មណ្ឌាសសហស្សន្ទិ	តរក្សានំ អដ្ឋ អាសុ តេ(២)
សិលុច្ឆយសនាគា ច	រាជានោ ចក្កវត្តនោ ។
បដិសម្ព័ន្ធា ចតស្សោ	វិភោគ្វាបិច អដ្ឋមេ
ធន្យភិក្ខា សច្ចិត្តាន	កតិ តុន្ទស្ស សាសនដ្ឋិ ។

១. ធន្យភិក្ខុ, ភាគ ។ ២. ធន្យ, ពេលឃើញ ។

សិហាសនទាយកត្តោបទាន ទី ៥

បានឮថា ព្រះទេវតាទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ទេវតាទាយកត្តោបទាន ។

សិហាសនទាយកត្តោបទាន ទី ៥

[៧៥] កាលព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុម្ពត្តរៈ ជានាយក ជាទីពឹង
នៃលោក បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ
បានថ្វាយសីហាសនៈ ។ សេចក្តីពិត ជនមានប្រមាណ
ច្រើននាក់ បាននូវសេចក្តីសុខក្នុងបរលោក ហើយរំលូត
ទុក្ខបាន ព្រោះធ្វើនូវការបូជា ដោយគ្រឿងក្រអូបនិងផ្កា
កម្រងជាច្រើន ក្នុងទីបរិនិព្វាននោះ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
មានចិត្តរីករាយ ថ្វាយបង្គំនូវពោធិ៍ព្រឹក្សដ៏ទន្តម ខ្ញុំមិនទៅ
កើតក្នុងទុគ្គតិ អស់មួយសែនកថ្វ ព្រោះកុសលនេះ ។
ក្នុងកថ្វ ទី ១៥.០០០ អំពីកថ្វនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ
៨ ជាតិ ព្រះនាមសីលុច្ឆយៈដូបគា ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិហាកូ
៨ និងភិក្ខា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យរាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាលនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា សីហាសននាយកោ ថេរោ
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សីហាសននាយកន្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឆដ្ឋី មគ្គទុតិកត្រៃវាបទានំ

[៧៦] អនោមទស្សិ កកវា	ទិបទិដ្ឋោ នវាសកោ
ទិដ្ឋធម្មសុខត្ថាយ	អញ្ញោកាសម្មិ ចដ្ឋមិ ។
ឧទ្ធកេ ចានេ បុច្ឆានិ	សោភិ(១) មុទ្ធនិ តិដ្ឋវេ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	វន្តិទ្ធា បុប្ផមោតិវី ។
វីសកប្បសហស្សម្ភិ	ឥតោ បញ្ច ជនា អហំ
បុប្ផននិយា នាម	ចក្កវត្ថុ មហាពូលា ។
បដិសម្ភិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិបេ
ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតិ ពុទ្ធស្ស សាសននិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា មគ្គនត្ថិកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មគ្គទុតិកត្រៃវស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

បានឮថា ព្រះសីហាសនទាយកត្តោ មានអាយុ បាន
សំដែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សីហាសនទាយកត្តោបទាន ។

មគ្គទុតិកត្រៃវាបទាន ទី ៦

(៧៦) ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមអនោមទស្សី ជាធំជាង
សត្វដើរពីរ ជានរកសកៈ ទ្រង់ចង្រ្កមក្នុងទីវាលស្រឡះ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់សេចក្តីសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ដែលទ្រង់លើកឡើង
ហើយខ្ញុំបេះផ្កាទាំងឡាយដែលល្អបិតលើកំពូលភ្នំ មករោយ
រាយថ្វាយ ។ ក្នុងកប្បទី ២០-០០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ៥ ជាតិ ព្រះនាមបុប្ផទនិយៈដូចគ្នា មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមគ្គទុតិកត្តោ មានអាយុ បានសំដែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មគ្គទុតិកត្រៃវាបទាន ។

សង្គម ឯកទ័យត្រេវាបទានំ

(៧៧) បទុមុត្តរស្ស មុជិលោ សលឡេ តោជិមុត្តមេ

បសន្នចិត្តោ សុមលោ ឯកទ័យំ អនាសហំ ។

កវេ និព្វត្តមានិម្ហំ និព្វត្តេ បុព្វាសញ្ញាយេ

ទុក្ខតំ នាភិជាយាមិ ទីបទានសង្ឃិទំ ផលំ ។

សោឡសេ កាម្មសហស្សេ ឥតោ តេ ចតុរោ ជនា

ចន្ទាភា នាម នាមេន ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោឡាបិក អដ្ឋមេ

នឡកិញ្ចា សង្ឃិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ឯកទ័យិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកទ័យត្រេវាបទានំ សម្ពត្ថំ ។

សម្ព ភាណវំ ។

ឯកទីបិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

(៧៧) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយ
 ប្រទីបមួយដល់ព្រះមុនី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទៀបដើមស្រល់
 ជាពោធិព្រឹក្សដ៏ប្រសើរ ។ កាលខ្ញុំកើតកង្កកត កាលការ
 សន្សំបុណ្យកើតហើយ ខ្ញុំក៏មិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផលនៃការថ្វាយប្រទីប ។ ក្នុងកប្បទី ១៦ ពាន់ អំពីកប្ប
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមចន្ទភក្តៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិតា ៤ វិមោក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា រចសព្វគ្រប់ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះឯកទីបិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
 នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកទីបិយត្ថេរាបទាន ។

ចប់ កាលាវារៈ ទី ៩ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អដ្ឋមិ មណិប្បជ្ជិកត្ថេរាបទានំ

(៧៩) ឱវេន វាមវន្តស្ស ននិកោ(១) សម្មវត្ថុថ
 ភស្តុ ចាទ្ធមទេត្ថម្ភិ សយម្ប វសតេ តនា ។
 មណី បត្តយ មន្ត្រំ សាធុចិត្តំ មនោរមិ
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយំ ។
 បត្តន្តវតេ ឥតោ កម្មេ យំ មណី អភិរោមយំ
 ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធម្បជាយនិំ ដលំ ។
 ឥតោ ច ទ្វាទសេ កម្មេ សតវស្ថីសនាមកា
 អដ្ឋ តេ វាជាតោ អាស្តំ កក្កវត្តំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិត អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទិំ អាយស្មា មណិប្បជ្ជកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

មណិប្បជ្ជិកត្ថេរស្ស អបទានំ សម្ពុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

មណិប្បដិកត្តោបទាន ទី ៨

(៧៨) ស្នឹងតែងហូរចេញអំពីខាងអាយុក្នុងហិមពាន្ត តាម
 ចូនគ្រានោះ ព្រះពុទ្ធសយម្ប ទ្រង់គង់នៅក្នុងខេត្តជាបន្ទាប់
 នៃស្នឹងនោះ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ យក
 បល្ល័ង្កកែវមណី ដែលគេរចនាដោយប្រពៃ ជាទីត្រេកអរ
 នៃចិត្ត ថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយបល្ល័ង្កកែវមណី ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១២
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះនាម
 សតវង្សិជ្ជចគ្គា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមណិប្បដកត្តោ មានអាយុ បានសំដែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មណិប្បដិកត្តោបទាន ។

នវិម៌ តិកិប្បកត្តោបទានំ

(៧៩) ធនេវ ពុទ្ធមតិយា	វេជ្ជោ អាសី សុសិក្ខុតោ
អាតុរាជំ សុទ្ធិក្ខំ(១)	មហាជនសុខាវហោ ។
ព្យាធិតំ សមណំ ទិស្វា	សីលវុទ្ធិំ មហាជុតី
បសុទ្ធិចិត្តោ សុមនោ	ភេសជ្ជមន្តទី តទា ។
អរោតោ អាសី តេជេវ	សមណោ សុវត្ថិប្បិយោ
អសោកោ នាម នាមេន	ឧបជ្ឈាកោ វិបស្សនោ ។
ឯកនុត្ថេ ឥតោ កម្មេ	យំ ឱសថមនាសហំ
ទុក្ខតំ នាគិជាតាមិ	ភេសជ្ជស្ស ឥទិ ជលំ ។
ឥតោ ច អជ្ឈមេ កម្មេ	សព្វោសថសនាមកោ
សត្តរគនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចគស្សោ	វិមោទ្ធាបិច អជ្ឈមេ
ចន្ទ្យភិក្ខា សច្ចិតតា	កតំ ពុទ្ធស្ស កាសន្តិទ្ធ ។

តិកិបកត្តោបទាន ទី ៧

(៧៧) ខ្ញុំជាពេទ្យមានវេជ្ជសាស្ត្រសិក្សាល្អហើយ នៅ
ក្នុងនគរពនមតី ជាអ្នកនាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់មហាជន
ពិសេសចំពោះពួកជនអ្នកមានជម្ងឺ មានទុក្ខខ្លាំង ។ ខ្ញុំឃើញ
សមណៈអ្នកមានសីល មានសេចក្តីរឿងច្រើន ដែល
កំពុងឈឺថ្លាត់ ក្នុងកាលនោះ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្ត
រីករាយ បានប្រគេនភេសជ្ជៈ ។ សមណៈនោះ ឈ្មោះ
អសោកៈ មានឥន្ទ្រិយសង្រួមល្អ ជាបង្គោលរបស់ព្រះវិបស្សី
សមទេ ក៏សះជាពេគ ដោយភេសជ្ជៈនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានប្រគេនភេសជ្ជៈ ខ្ញុំ
មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃភេសជ្ជៈ ។ ក្នុងកប្បទី
៨ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រព័ន្ធ ព្រះនាម
សោតោសថៈ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
ច្រើន ។ បដិសម្ពុតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អប្បធានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា វិកកិច្ចកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តិកិច្ចកន្ថេរស្ស អប្បធានំ សមត្ថំ ។

ទេសមំ សង្ឃបដ្ឋាកត្តោបទានំ

(៨០) វេស្សកុម្មំ កក្កវត្ថំ អាសី អារាមិកោ អហំ(១)

បស្មន្នចិត្តោ សុមនោ ឧបជ្ជី សង្ឃមគ្គមំ ។

ឯកត្ថសេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ កម្មមករី តទា

ទុក្ខតំ នាភិជាជានិ ឧបជ្ជានសង្ឃិទំ ជលំ ។

ឥតោ តេ សត្តមេ កក្កេយ្យ សត្តោសំ សមោត្តកា

សត្តវតនសម្បជ្ជា កក្កវត្ថំ មហាពូលា ។

បដិសម្ពិទា កក្កស្មោ វិមោត្តាបិច អដ្ឋមេ

ធន្នកិញ្ចា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះតិកិច្ចកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ធម៌ តិកិច្ចកត្តោ ទាន ។

សង្ឃបដ្ឋិកត្ថេរាបទាន ទី ១០

(៨០) ខ្ញុំជាអារាមិកជន (អ្នកទំនុកបម្រុងអារាមបូព្វោមវត្ត)
ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវេស្សក្ខ ខ្ញុំមានចិត្ត
ជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានបម្រើព្រះសង្ឃដ៏ទុក្ខម ។ ក្នុង
កប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងគ្រានោះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំបានធ្វើបុព្វកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខភិ នេះជាផលនៃ
ការបម្រើ ។ ក្នុងកប្បទី ៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រភត្តិ ៧ ជាតិ ព្រះនាមសមោត្តកៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌
ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ឧទានំ

ឥត្ថំ ឥត្ថំ អាយស្មា សង្ឃវដ្ឋាកោ យេវេ
ឥនា តាជាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សង្ឃបដ្ឋិកធម្មស្ស អចរានំ សម្ពុតំ ។

ឧទ្ធយានំ

កុម្មុនោ អថ និស្សេយ្យំ រត្តិកោ ឧទទាននោ
សីលាសនី មគ្គប្បនោ ឯកាដិបី មណិប្បនោ
តិកិត្តិកោ ឧបដ្ឋាកោ ឯត្ថនបញ្ញាសតាជកាតិ ។

កុម្មុវេត្ថោ អដ្ឋិកសមោ ។

ឧទាហរណ៍

មានពួក ព្រះសង្ឃបដ្ឋកត្តោ មានអាយុ មានសម្បត្តិ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សង្ឃបដ្ឋកត្តោបទ ។

ឧទាហរណ៍

កុម្មុទមាល័យត្ថេរាបទ ១ និសេស្សណីតាយត្ថេរាបទ ១
រត្និយបុប្ផិយត្ថេរាបទ ១ ទទេប្បានទាយត្ថេរាបទ ១
សីហាសនទាយត្ថេរាបទ ១ មគ្គទត្តិកត្ថេរាបទ ១
ឯកទិប័យត្ថេរាបទ ១ បណ៌បូជត្ថេរាបទ ១ តិកិច្ច-
ត្ថេរាបទ ១ សង្ឃបដ្ឋកត្តោបទ ១ មានគាថា ៤៧ ។

ចប់ កុម្មុទរត្ន ទី ៤៧ ។

ឯក្ខន្ធសីលតំមោ កុដិជប្បិយវគ្គោ

បឋមី កុដិជប្បិយត្ថេរាបទានំ

[៨០] សុវណ្ណាវណំ សម្ពុទ្ធំ សតវសីវ ឧត្តមិ(១)
 ទិសំ អនុវិលោកេន្តំ ភត្តន្តំ អនិលញ្ជាសេ ។
 កុដជំ បុប្ផនំ ទិស្វា សិរិភ្នកសមោភ្នកំ
 វុក្ខតោ ឡិច្ឆិទ្វាជ ផុស្សស្ស អភិរោមយី(២)។
 ទ្វេនុតោ ឥតោ កប្បេ យំ ពុប្ប អភិរោមយី
 ឧត្តតី ឆាភិដាឆាមំ ពុប្បវាយិទំ វេលំ ។
 ឥតោ សត្តរសេ កប្បេ តយោ អាសីតុ បុប្ផតា
 សត្តរភន្តសម្បជ្ជា ភក្កវតី មហាពុលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិក អដ្ឋិមេ
 ធម្មភិព្វា សង្ខតតា កតំ ពុប្បស្ស សាសនន្តិ។
 ឥតំ សុទ្ធំ អាយស្មា កុដជបុប្ផិយោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កុដិជប្បិយត្ថេរាស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ឆ. ឧត្តមី ។ ២ ឆ. ផុស្សស្សអភិរោមយី ។

កុដិបប្បិយវិគ្គ ទី ១៩

កុដិបប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ១

(៨១) (ខ្ញុំឃើញ) នូវព្រះផុស្សសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈដូច
 មាស ទ្រង់ទុក្ខដូចព្រះអាទិត្យ ទ្រង់ក្រឡេកមើលទិស
 ទ្រង់ធ្វើពុទ្ធដំណើរទៅព្រះធម្មគោតស ។ ខ្ញុំបានឃើញដើម
 ខ្វែងគង់មានផ្ការីក ហើយបេះផ្ការីកនិងផ្កាក្រពុំអំពីដើម ឬជា
 ដល់ព្រះផុស្សសម្ពុទ្ធ ។ កងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃពុទ្ធបូជា ។ កងកប្បទី ១៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមបុប្ផិតៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិច្ចណិ
 ដោយកែវ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុតា ៤
 វិរមាភូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុដបប្បិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កុដិបប្បិយត្ថេរាបទាន ។

អង្គជីវិតឈោបទាន

(៨២) សោភិតោ ភាម សុត្តោ សយទ្ធ សត្តិណ្ឌិតោ
 សោភនី សោ សមាបន្នោ ជីសិទិ បព្វតន្តរេ ។
 ជានត្តវេ ភវសន្តោ ធម្មនី បដ្ឋមតម៌
 តន្តវីរេត្តន្តនី អន្តសំ សមនន្តរំ ។
 ឧភោហត្តេហិ បដ្ឋយេ ឧបត្តិ បហាមនី
 បសន្នចិត្តោ សុតនោ សោភិតស្សភិរោបយី(១)។
 តត្តវិតេ ឥតោ កប្បេ យី ត្ថប្បមតិរោបយី
 ត្ថត្តនី ចាភិជាធម៌ តុទ្ធវជាយិទិ ឥសំ ។
 ឥតោ តត្តនសេ កប្បេ ឯកោ អាសី ជនាធិទោ
 សត្តុតាប្បេ រោបេន តត្តវិតិ បហាត្ថលោ ។
 បដិសត្តនា តតស្សោ វិហាត្ថាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មវិញ្ញា សច្ចិតតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តិ សុទិ អាយស្ស តន្តវីរេតោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយេ ធម្មាសីតាតិ ។

ពុទ្ធជីវិតឈោស្ស អបរាជំ សេដ្ឋំ ។

១. ឯ. ត្ថវិញ្ញាបិរោបយី ។

ពន្លឺដីវិក្កេតបទាន ទី ២

(៨២) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសោភ័តៈ ជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ដែលសប្បុរសសរសើរហើយ ព្រះអង្គស្តេចចូលសមាធិ គង់
 នៅត្រង់ចន្លោះភ្នំ ។ ខ្ញុំកំពុងស្វែងរកផ្កាដ៏ប្រសើរ ដែលកើត
 ក្នុងទឹកនៃជាតិស្រះ ក៏បានឃើញផ្កាច្បារ ក្នុងលំដាប់ស្មើ ។
 ខ្ញុំកាន់យកដោយដៃទាំងពីរ ចូលទៅគាល់ព្រះមហាមុនី ខ្ញុំ
 មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានបូជាដល់ព្រះសោភ័តៈ-
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។
 ក្នុងកប្បទី ១៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយ
 អង្គ ព្រះនាមសម្មាសម្ពុទ្ធកប្បៈ ជាធំជាងផន បានកម្លាំងប្រើប្រាស់ ។
 បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះពន្លឺដីវិក្កេត មានពាយុ បានសំដែងឱ្យគាត់ថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ កោតុម្ហិយត្ថេរាបទានំ

[៨ ក) ករណីការីវ ដោតន្តំ ធិសិទ្ធិំ បព្វតន្តរេ
អរ្យមេយ្យិវ ឧទេតិ ឧទ្ធីតិ(១) ធរណី យថា
បុរេតំ ទេវសរដ្ឋេន ធិសកាជានិយំ យថា
ហរោ ហរេន ចិត្តេន ឧបកត្តំ នរត្តមិ ។
សត្តំ បច្ឆាជំ បក្ខយេ កោតុម្ហិ ឧមាគ្គលំ
តុទ្ធស្ស អភិរោមេសី សិទ្ធិនោ លោកតទ្ធិនោ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិរោមយំ
បុគ្គតិ នាភិជានាមិ តុទ្ធិប្បជាយនិ ជលំ ។
ឥតោ វិសតិកប្បមិ មហានេលសនាមកោ
ឯកោ អាសី(២) មហាតេជោ ធក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិទ អដ្ឋមេ
ធន្យភិក្ខា សម្មិកតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា កោតុម្ហិយោ បេរោ ឥមា
កាថាយោ អរាសិត្តាតិ ។

កោតុម្ហិយត្ថេរស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

—————

១ ម. វិទ្យុតំ ។ ២ ម. អាសិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កោតុម្ពិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(៨៣) ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ ចូលទៅរកព្រះសិវីស្ពុទ្ធ ទ្រង់
 រៀនដូចជាកណ្តិការ ដែលគង់នៅត្រង់បន្ទោះភ្នំ ដូចជា
 សមុទ្រប្រមាណមិនបាន ឬដូចផែនដីដ៏ក្រាស់ ព្រះអង្គមាន
 ពួកទេវតាហែហមហើយ ទ្រង់ដូចជាអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ
 ទ្រង់ជានរណៈដ៏ទុត្តម ។ ខ្ញុំយកផ្កា ៧ ទង់ និងសំពត់រោមសក្ខ
 ដែលលាយល្អ ឬជាដល់ព្រះសព្វុទ្ធ ព្រះនាមសិវី ជា
 លោកពន្ធ ។ ក្នុងកថាទី ៣១ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តម នេះជាដល់នៃ
 ពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកថាទី ៤០ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាមមហានេលៈ ទ្រង់មានគេជៈ
 ច្រើន មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិហាក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាកញ្ចប់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រគល់ត្រឡប់ហើយ ។

បានឮថា ព្រះកោតុម្ពិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កោតុម្ពិយត្ថេរាបទាន ។

ប្រតិទិន្ន បញ្ចហត្ថិយត្រៃវិបទានំ

[៨២] តំស្មោ ធាបាសិ ភគវា លោកដេដ្ឋា ធម្មសកោ

បុត្តតោ សារកេហិ រដិយំ បដិបដ្ឋេ ។

បញ្ច ឧប្បលហត្ថា ធម្ម ធម្មឌុដ្ឋបិតា មយា(១)

រាហាតិ ហត្ថតាមោហិ បុត្តាមិ ហិសិទ្ធិយា(២)។

សុវណ្ណាសិ សុវណ្ណំ កុដ្ឋនំ អន្តរាបលោ

ឧទ្ធរិសិហិ ដុដ្ឋាមិ កុដ្ឋេសិ ធម្មឧត្តមិ ។

ទ្រេនុតោ តំតោ កាប្បេ យំ បុត្តមភិរោមយំ

ឧត្តតិ ធាកិដាហមិ ឧទ្ធរូដាយិទិ ផលំ ។

តំតោ តេសត្ថប្បមិ បញ្ចសុលកសម្មតា

សត្តរតនសម្បត្តា កក្កដ្ឋំ មហាគុលា ។

បដិលក្ខិទា ធម្មស្មោ វិចោត្តាមិ ធម្មដ្ឋិមេ

ធម្មកញ្ញា សុត្ថតតា កក្កដ្ឋំ ឧទ្ធរូស្មោ សាសនន្តិ ។

តំតំ សុដំ កាយស្មោ បញ្ចហត្ថិយោ វេរោ វេរោ
តាវាយោ អាកាសិតាតិ ។

បញ្ចហត្ថិយត្រៃវិបទានំ ធម្មតំ ។

១. ឧ. បញ្ច ឧប្បលហត្ថយោ ធម្មតំ បបទ មយា ។ ២. បុត្តតោ វិសិទ្ធិយា ។

បញ្ចហន្តិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

(៨/៤) ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាច្បងក្នុង
 លោក ជានរាសកៈ ដែលពួកសាវ័កចោមកេម ស្ដេចទ្រង់
 ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងថ្នល់ ។ ខ្ញុំតាំងទុកនូវផ្កាឫស្សី ៥ ក្ដាប់
 ឬ ៤ ក្ដាប់ ខ្ញុំជាកូននៃមាតាឈ្មោះហិតសិទ្ធិ ប្រាថ្នានឹងថ្វាយ
 ត្រៀមបូជា ។ ខ្ញុំដែលស្ម័គ្រព្រះពុទ្ធភាល់ត្រូវហើយ បានបូជា
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈដូចជាមាស ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុង
 ចន្លោះរានផ្សារ ព្រះអង្គទតមជាន់សត្វជើងពីរ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុត្តិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី១៣
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រតត្ថិ ៥ ឆាតិ ព្រះនាម
 សុលកសម្មតៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិព្វា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបញ្ចហន្តិយត្ថេរ មានពាយុ បានសម្ដែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមំ វិសិមុត្តទាយក្កេវបទានំ

(៨៥) ឧទេន្តំ សនរិសីវ បីនរិសីវ កាលាមំ
 កក្កនំ វិលសន្តិ(១) បទុមុត្តរនាយកំ ។
 ឥសិមុត្តំ និមន្តេត្ថា(២) មជ្ជទុទ្ទេ អនីលកេ
 ពាសាទេបិ បិតោ សន្តោ អនាសី លោកតទ្ធិនោ ។
 អដ្ឋសតសហស្សនិ អហេសុំ ពុទ្ធសាវកា
 សព្វេសំ បត្ត បូរេន្តំ តតោ វាបិ ពហូតំ ។
 តេន ចិត្តប្បសាទេន សុត្តម្ភលេន ចោទិតោ
 កប្បនំ សតសហស្សំ ទុក្ខតំ ធូបបដ្ឋហំ ។
 ពត្តាឡិសម្មិ សហស្សេ កប្បនំ អដ្ឋតិសតេ
 មហិសមន្តនាមា តេ(៣) ពក្កវត្តំ មហាពុលា ។
 បដិសម្ពុទ្ធា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិម អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ឥសិមុត្តនាយកោ ខេរោ
 ឥមា តាជាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វិសិមុត្តទាយក្កេវស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. វិលម្ពន្តំ វិ ។ ២ ម. ឥសិមុត្តានិ បិ សិញ្ញា ។ ៣ ម. វិសិមុត្តសតាមេតេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អប្បោស

ឥសិមុត្តទាយកត្តោបទាន ទី ៥

(៨៥) ខ្ញុំបាននិមន្តព្រះបទុមុត្តរេវរោទិយ ទ្រង់មានរស្មី
 ដូចព្រះអាទិត្យដែលទើបនឹងរះឡើង ឬដូចព្រះអាទិត្យមានរស្មី
 លឿង ទ្រង់ល្ងាសល្ងន់ ដូចដើមថ្ងាវង្សាវល្ល ។ ខ្ញុំបិតានៅ
 លើប្រាសាទ បាននិមន្តព្រះអង្គជាតសីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ហើយថ្វាយ
 ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងផែនដីមានមេ ដល់ព្រះពុទ្ធជាសាសនា ។ ពុទ្ធ-
 សាវ័កមានចំនួន ៨ វិសេស ខ្ញុំបំពេញបាត្រ របស់ពុទ្ធសាវ័ក
 ទាំងអស់ឲ្យពេញ ម្ស៊ីទៀត ខ្ញុំប្រគេនឲ្យវត្តច្រើនលើសជាង
 នោះទៀត ។ ខ្ញុំត្រូវកុសលមូលដាស់តឿន ខ្ញុំមិនដែលទៅ
 កើតកងទុក្ខ អស់មួយវិសេសក្ស ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ។
 ក្នុងក្សទី ៤០.០៣៨ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រតី ព្រះ
 នាមមហិសមន្តៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឥសិមុត្តយទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្លឹងឃើញ
 តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចំណុំ ពោធិឧបដ្ឋាយកត្រៃបទានំ

[៨៦] នគរេ រម្មតិយោ អាសី ម្យាដវនគោ
 ធិត្ថមជ្ឈានយុត្តោមិ គតោហំ ពោធិមុត្តមំ ។
 ហរិ ពាតិ ឧបដ្ឋិតា សុក្ខមុលេន បោទិតោ
 អដ្ឋារសេ កប្បសតេ ធុត្តំ ធូបបដ្ឋហំ ។
 បញ្ចនសេ កប្បសតេ ឥតោហោសី ជនាធិតោ
 ធម្មតោ ពាម (១) ពាមន ធម្មត្ថំ មហាពុលោ ។
 មជ្ជិសម្ពិទ្ធា ធម្មស្សោ វិមោក្ខាបិត អដ្ឋិមេ
 ធម្មតិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស ហសនត្ថំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ពោធិឧបដ្ឋាយកោ វេរោ
 ឥរោ តាវាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ពោធិឧបដ្ឋាយកត្រៃបទានំ សម្ពុតំ ។

ពោធិ៍ឧបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦

(៨៦) ខ្ញុំជាអ្នកវាយសំភោ ក្នុងឧត្តរេប្បវត្តិ បានទៅ
 ប្រកបការបម្រើជាទីចូល ឲ្យដើមពោធិ៍ព្រឹក្ស ដ៏ប្រសើរ ។
 ខ្ញុំបម្រើល្ងាចព្រឹក ត្រូវកុសលមូលជាសំភៀនហើយ ក្នុង
 កប្បទី ១.៨០០ ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ ។ ក្នុងកប្បទី
 ១.៥០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ជាធំ
 ជាងជន មានព្រះនាមទេមថៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
 សម្ភិទា ៤ វិហោត្ត ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ តាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះពោធិ៍ឧបដ្ឋាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 ឲ្យគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ពោធិ៍ឧបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តមំ ឯកបិដិកតោរាបទានំ

(៨៧) យនា ទេវេ(១) នេវកាយា ពវតេ(២) អាយុស្ក្ខយា

តយោ សទ្ធា និច្ឆរន្តិ	ទេវេនំ អនុមោទនំ
ឥតោ កោ សុគតី កច្ច	មនុស្សានំ សហព្យតំ
មនុស្សក្ខតោ សទ្ធម្មេ	លភ សទ្ធិ អនុត្តរំ ។
សា តេ សទ្ធា និវេជ្ជស្ស	មូលជាតា បតិដ្ឋិតា
យាវជីវំ អសំហារា	សទ្ធម្មេ សុបវេទិតេ ។
កាយេន កុសលំ កត្វា	វិនាយ កុសលំ ពហំ
មនសា កុសលំ កត្វា	អព្យាបជ្ឈំ ជីវ្ជបជំ ។
តតោ ឧបតិគំ(៣) បុញ្ញំ	កត្វា នាទេន តំ ពហំ
អញ្ចោច មន្តេ សទ្ធម្មេ	ព្រហ្មគរិយេ និវេសយ ។
ឥមាយ អនុកម្មយ	ទេវទេវំ យថាវិទូ
កវន្តំ អនុមោទនំ	ឯហំ ទេវ បុណ្យានំ ។

១ ម. ទេវា ។ ២ ម. បរិនិ ។ ៣ ម. ទេវតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកបិណ្ឌិកត្ថេរាបទាន ទី ៧

(៨៧) កាលណា ទេវតាច្យុតចាកពួកទេវតា ព្រោះអស់អាយុ សំឡេង ឆាយ៉ាង របស់ពួកទេវតាកាលអនុមោទនា តែង លាន់ឮឡើងថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកច្យុតអំពីទេវលោកនេះ ហើយទៅកាន់សុគតិ នៅជាមួយនឹងពួកមនុស្ស លុះកើតជា មនុស្សហើយ ចូរបាននូវសទ្ធាដ៏ប្រសើរ ក្នុងព្រះសង្ឃមួយ ព្រះសង្ឃរបស់អ្នកដែលតាំងខ្លាចខ្លួនហើយនោះ នឹងកើតជាមូល តាំងនៅចំពោះ ជាសទ្ធាមិនកម្រើក ក្នុងព្រះសង្ឃដែលព្រះ សុគតសម្តែងល្អហើយ ដរាបដល់អស់ជីវិត ។ អ្នកត្រូវធ្វើ កុសលដោយកាយ ធ្វើកុសលឲ្យច្រើនដោយវាចា ធ្វើកុសល គឺមិនព្យាបាទ មិនមានទុបធិដោយចិត្ត ។ គតីនោះ អ្នកត្រូវធ្វើ បុណ្យនោះ ដែលខ្លួនសន្សំហើយឲ្យច្រើន ដោយការឲ្យទាន មួយវិញទៀត ត្រូវញ៉ាំងពួកសត្វដទៃ ឲ្យតាំងនៅក្នុងព្រះ សង្ឃ និងព្រហ្មចរិយធម៌ ។ ទេវតាជាអ្នកប្រាជ្ញតាំងឡាយ តែងរីករាយនឹងអ្នកដ៏ចម្រើន ដែលជាទេវតាវិសេស ដោយ សេចក្តីអនុគ្រោះនេះថា ម្ចាស់ទេវតា អ្នកចូរមករឿយ ។ ។

ឯកច្ឆ័ត្តកត្តោបទាន ទី ៧

កាលពួកទេវតាភិក្ខុប្រជុំគ្នា គ្រានោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ខេប
 ថា អាត្មាអញ រៀនចាត់អត្តភាពនេះ ហើយនឹងទៅកាន់
 កំណើតអ្វី⁺ ។ មានសមណៈមួយរូប មានវត្ថុន្ទ្រិយស្រគត់
 ស្រគត់ ជ្រាបសេចក្តីសង្ខេបរបស់ខ្ញុំ លោកមានប្រាថ្នានឹង
 ស្រង់ខ្ញុំ និមន្តមកក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ។ ក្នុងកាលនោះ
 សមណៈនោះ មាននាមថា សុមនៈ ជាសាវ័ករបស់ព្រះ
 បុព្វមគ្គសម្មាសម្ពុទ្ធ លោកបានប្រដៅអត្តនិងធម៌ ធ្វើឲ្យខ្ញុំកើត
 សង្ខេប ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យ របស់សមណៈនោះហើយ ក៏
 ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ បានថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ
 ធ្វើកាលភិក្ខុយាក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំនោះ ត្រូវកុសលបូជនាស
 តៀន ក៏ចូលទៅកើតក្នុងទេវលោកនោះផងដែរ ខ្ញុំមិនដែល
 ទៅកាន់ទុគ្គតិ៍ គឺសម្បយសនកម្ម ។ ចងសម្ពិត ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងភក្តិការ ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកច្ឆ័ត្តកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អដ្ឋមី តិកណ្ឌិបបិយត្ថេវាបទានំ
ណា ដេ ល

[៨៨] ទេវត្ថតោ អហំ សន្តោ អន្ធរាហំ បុរត្ថតោ

បុព្វកម្មំ សុភីតានំ ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរី ។

តិកណ្ឌិបបិយ្យ(១) បក្កយេ សកំ ចិត្តំ បសាទយី

ពុទ្ធមិ អភិរោចេសី វិបស្សនិ ធរាសតេ ។

ឯកនុត្ថេ ឥតោ គរិយ្យេ យំ បុប្ផំ អភិរោចយី

ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ដលំ ។

តេសត្ថតម្ភតោ គរិយ្យេ ចតុរោសី(២) រម្មត្ថមា

សត្តរតនសម្បត្តា ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។

បដិសម្ពុតា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនតិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា តិកណ្ឌិបបិយ្យោ(៣) ថេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

តិកណ្ឌិបបិយត្ថេវាស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. តិកណ្ឌិបបិយ្យ ។ ២ ម. ចតុរសី ។ ៣ ម. តិកណ្ឌិបបិយ្យោ ។

សន្តត្តិបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អប្បទាន

ពិកណ្ឌិប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

(៨៨) ខ្ញុំកើតជាទេវតា មានពួកស្រីអប្បរចោមរោម រត្នក
 នូវបុព្វកម្ម (របស់ខ្លួន) ហើយរត្នកនូវព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។
 ខ្ញុំកាន់យកផ្កាតិកណ្ឌិត្រីក្ស ធ្វើចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា បាន
 បូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ជាទរាសកៈ ។ កងកប្ប
 ទី ៨១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល នៃពុទ្ធបូជា ។ កងកប្ប
 ៧៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះ
 នាមមុត្តមៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយភវ ៧ ប្រការ មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិកណ្ឌិប្បិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បឋំ ពិកណ្ឌិប្បិយត្ថេរាបទាន ។

ផ្លូវមី ឯកចារិយត្ថេរាបទានំ

(៨៩) តាវត្ថីសេសុ ទេវេសុ មហាយោសោ តនា អហុ
 តុទ្វោ ច លោកេ ធិញ្ចតិ មយញ្ចម្ម សភគីនោ ។
 តេសី សំវេតជាតានំ សោកសលូសមន្តំ
 សតលេន ឧបត្ថទ្វោ អគមី តុទ្ធសន្តិកេ ។
 មហាវំ គហេត្វាន មន្តិភិ អភិធម្មតិ
 វរិធិញ្ចនកាលម្ហិ តុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
 សព្វេ ទេវនុមោទេសុ អច្ចរាយោ ច មេ តនា
 កណ្ណំ សតសហស្សំ ទុត្តតិ ទ្ធរបជ្ជហំ ។
 សន្និកញ្ញសហស្សម្ហិ ឥតោ សោឡស តេ ជនា
 មហាមល្លដនា នាម ចក្កវត្ថិ មហាពូលា ។
 បដិសន្ធិនា ចតស្សោ វិមោត្តាមិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភំញា សន្និកេតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្សា ឯកចារិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសត្ថាតិ ។

ឯកចារិយត្ថេរាបទានំ ពរមន្តំ ។

ឯកចារឹយត្រៃវិបទាន ទី ៩

(៨៩) ក្នុងកាលនោះ មានសម្លេងខ្លាំង ក្នុងពួកទេវតា ឋានតាវត្ថីង្សៗ ព្រះពុទ្ធបរិនិព្វាន ក្នុងលោកផង ពួកយើង នៅមានរាគៈផង ។ កាលទេវតាទាំងនោះ កើតសេចក្តី សង្កេត ប្រកបដោយសរ គឺសេចក្តីសោក ខ្ញុំជាអ្នករឹងប៉ឹង ដោយកម្លាំងរបស់ខ្លួន ក៏បានទៅក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ។ ខ្ញុំយកផ្កាមន្ទារវៈ ដែលពួកទេវតានិម្មិតជាកម្រង បានបូជា ដល់ព្រះពុទ្ធ ក្នុងកាលដែលទ្រង់បរិនិព្វាន ។ កាលនោះ ពួកទេវតាទាំងអស់ និងពួកទេពអប្សរ ក៏ត្រេកអរចំពោះខ្ញុំ ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ អស់មួយសែនកប្ប ។ ក្នុងកប្ប ទី ៦០.០០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមមហាមព្វជនៈវង្សចក្ខុ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមាត្ថ ៦ និងអភិពោ ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ ហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកចារឹយត្រៃវិបទាន មានអាយុ បានសម្តែងឲ្យគាថា ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស គបទានំ

វិទាមំ ពិវិណ្ឌិបប្បិយតោបទានំ
 ១ ២ ៣

(៧០) អភិក្កំ ថេរី បដិជ្ឈាម(១) សព្វេ សង្កម្ម តេ មយំ(២)

តេសំ និជ្ឈាយមាទានំ ចរិទ្យាហោ អនាមិទ ។

សុខន្តោ នាម នាមេន តុទ្ធស្ស សាវតោ តនា

ធម្មនស្សស្ស មុនិលោ អាគញ្ញំ មម សន្តិកេ ។

យេ មេ បដ្ឋេតព(៣) អាស្មំ តេ មេ បុប្ផំ អនុំ តនា

តាហំ បុប្ផំ គហេត្វាន សាវតោ អភិរោបយំ ។

សោហំ កាលំ កតោ តត្ថ បុណិមំ ខុបបដ្ឋហំ

អដ្ឋាសេ កត្ស បតេ វិនិច្ឆាតំ ន កត្តាហំ ។

តោសេតោ ចេ ឡសតេ អដ្ឋាសំ ច្ចមកេតុនោ

សត្តរតនសម្ពុទ្ធោ តត្ថវត្ថំ មហាពូលា ។

បដិសន្ធិនា តតស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋិមេ

ធម្មភិក្ខា សន្តិកតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

១ ម. អភិក្កំ បដិជ្ឈា ។ ២ ម. មម ។ ៣ ម. ពុទ្ធហា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

តិរិណ្ហិបបិយត្ថេរាបទាន ទី១០

(៧០) យើងទាំងអស់នោះ ដើរទៅសំឡឹងមើលនូវព្រះ
 ថេរៈ ឈ្មោះអភិក្ខុ កាលយើងទាំងអស់នោះ កំពុងសំឡឹង
 មើល សេចក្តីក្តៅក្រហាយក៏កើតឡើង ។ កាលនោះ ព្រះ
 ថេរៈ ឈ្មោះសុនន្ទៈ ជាសាវ័ករបស់ព្រះសុត្តុ ព្រះនាម
 ធម្មទស្សីជាមហាមុនី និមន្តមកក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ។ ក្នុង
 កាលនោះ ពួកជនណាស្ម័គ្រស្មាលនឹងខ្ញុំ ពួកជននោះបានឲ្យ
 ផ្កាមកខ្ញុំ ។ ក៏យកផ្កានោះ ទៅបូជាដល់សាវ័ក ។ ខ្ញុំនោះ
 ធ្វើកាលកិរិយាហើយ ទៅកើតក្នុងទីដែលនោះទៀត ខ្ញុំមិន
 ដែលទៅកើតក្នុងវិនិបាត អស់ ១.៨០០ កប្ប ។ ក្នុងកប្បទី
 ១.៣០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ
 ព្រះនាមធម្មកេតុជូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្ត ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ឧទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា វិវណ្ណិបុប្ផិយោ^(១) ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ធិវណ្ណិបុប្ផយន្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទ្ធ្យាណំ

តុដដា ពន្ធីជីវី ច កោតុម្ភិកហត្ថិយោ^(២)
ឥសិមុត្តោ ច ពោធិ ច ឯកចិន្ទំ វិគណ្ណិកោ^(៣)
ឯកចារី វិវណ្ណិ^(៤) ច តាថា សង្ឃំ បកិត្តិតា ។

កុជិមប្បិយន្តោ ឯកុទរីសតិមោ ។

១ម. ធិវណ្ណបុប្ផិយោ ។ ២ ម. កោតុម្ភិកយហត្ថិយោ ។ ៣ ម. កំរណិកោ ។
៤ ម. ធិវណ្ណំ ។

ឧទាន

បានឮថា ព្រះតិវណ្ណបូជិយតេរ មានភាយុ បានសម្បែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។
 ចប់ តិវណ្ណបូជិយតេររាបទាន ។

ឧទាន

ក្នុងជបូជិយតេររាបទាន ១ ពន្លឺដីកតេររាបទាន ១ កោតម្យា-
 យតេររាបទាន ១ បញ្ចហតិយតេររាបទាន ១ ឥស្សតទាយក-
 តេររាបទាន ១ ពោធិទបង្គាយកតេររាបទាន ១ ឯកប័ន្តិកតេររា-
 បទាន ១ តិវណ្ណបូជិយតេររាបទាន ១ ឯកចារិយតេររាបទាន ១
 តិវណ្ណបូជិយតេររាបទាន ១ មានភាព ៦០ ដែលលោកសម្បែង
 ទុកហើយ ។

ចប់ កុដិជបូជិយវត្ថុ ទី ១៩ ។

វិសតិមោ តមាលបុប្ផិយវិគោ

បឋមំ តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

(៧០) ចុល្លាសីតិសហស្សានិ ថត្តោសោវណ្ណាយោ អហ្ម
នេវលដ្ឋិបដិភាកំ វិមាទំ មេ សុទិម្ព័តិ ។
តមាលបុប្ផំ មគ្គយេ វិប្បសន្នេន ចេតសា
ពុទ្ធស្ស អភិរោចេសី សិទិចោ លោកតទ្ធិនោ ។
ឯកត្ថសេ ឥតោ កប្បេ យំ កម្មមករី តនា
ទុក្ខតំ ធាតិជាបាមិ ពុទ្ធវិជាយំទំ ផលំ ។
ឥតោ វិសតិមេ កប្បេ ចទ្គតិត្ថោតិ ឯកតោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ចទ្គតិកញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទិ អាយស្មា តមាលបុប្ផិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិតាតិ ។

តមាលបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

តមាលបុប្ផិយវិគ្គ ទី ២០

តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១

(៧១) វិមានរបស់ខ្ញុំ មានសសរ ៨៤.០០០ ជាវិការៈនៃមាស
 ដែលបុត្រាកម្មនិម្មិតឲ្យហើយ មានចំណែកប្រៀបដូចលង្ក័រនៃ
 ឡានរបស់ទេវតា ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាយក្នុងស្មារតី បូជា
 ដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមសិវី ជាលោកធាន ។ ក្នុងកម្សាន្ត
 ១៣ អំពីកម្សាន្តនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើ
 កុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គុតិ អេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។
 ក្នុងកម្សាន្ត ២០ អំពីកម្សាន្តនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រភូតិមួយ
 ព្រះអង្គ ព្រះនាមចន្ទគិក្ខុៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ ដោយកែវ ៧
 ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្វ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតមាលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ទុតិយំ តិណសត្តាទាយកត្ថោបទានំ

(៧២) យនា វនាសិកោ(១) ឥសិ តិណំ លាយាមិ(២)

សត្តោ

សព្វេ បទក្ខណាវត្តា	បឋេក្យា និបតីកុ តេ ។
តមហំ តិណាមាទាយ	សន្តរំ ធរណិមុត្តមេ(៣)
តិណោ តាលបត្តានិ	អាហរិត្តានហំ តនា
តិណោ ធននំ កត្តា	សិទ្ធិត្ថស្ស អនាសហំ
សត្តាហំ ធារយុំ តត្ថ(៤)	ទេវមនុស្សា សត្តោ ។
ចតុន្ទរតេ ឥតោ កប្បេ	យំ តិណំ អននី តនា
ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ	តិណានាធស្សិនំ ផលំ ។
បញ្ចសង្ខមិតោ កប្បេ	ចត្តារោកុំ មហាទូនា
សត្តរតនសម្បត្តា	ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
បដិសន្ធិនា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្យភិក្ខា សង្ខកតា	កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា តិណាសត្តាទាយកោ វេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តិណសត្តាទាយកត្ថោបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. វនាសិ ។ ២ ម. លាយាមិ ។ ៣ ម. ធរណ្ណមេ ។ ៤ ម. តស្ស ។

តិណសន្តារទាយកត្តោបទាន ទី ២

(៨២) ក្នុងកាលដែលខ្ញុំកើតជាឥសី នៅអាស្រ័យក្នុងព្រៃ
 តែងប្រកួតស្មៅថ្វាយព្រះសាស្តា ស្មៅទាំងអស់នោះធ្លាក់ចុះលើ
 ផែនដី វិលទៅខាងស្តាំ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំយកស្មៅនោះ
 ក្រាលលើធរណីដ៏ទុក្ខម ហើយខ្ញុំយកស្នឹកត្នោត ៣ ពាន់ធ្វើ
 ជាដំបូល លើកំណាត់ឈើ ៣ ដើម ថ្វាយដល់ព្រះសិទ្ធត្ថ-
 សមុទ្ធ ទៅតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រថ្វាយព្រះសាស្តាអស់
 ៧២ថ្ងៃ ក្នុងទីនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៨៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
 នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយស្មៅ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយស្មៅ ។ ក្នុងកប្បទី ៦៥ អំពីកប្ប
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមមហាទ្ននៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិណសន្តារទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ តិណសន្តារទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ
 ព័ត្តិយំ ខណ្ឌជុល្លិយត្រៃវាបទានំ

(៧៣) ដុស្សុស្សុ ខោ ភក្កវតោ ជូនោ អាសិ មហាវនេ
 កុញ្ញវេហិ តទា កិញ្ញោ សំរុទ្ធោ ចានោ តហិ ។
 វិសមញ្ច សមិ កត្វា សុធាបិណ្ឌំ អធាសហំ
 តិលោកកក្កោ តស្ស កុលោហិ បរិតោសិតោ ។
 ទ្រេនុតេ វតោ កម្មេ យំ កម្មមករី តទា
 ធុក្កតំ ធាកិជាធាមិ សុធាបិណ្ឌស្សំទំ ជលំ ។
 សត្តសត្តតិកប្បមិ ជិតសេនាសំ សោឡស
 សត្តវតនសម្បត្តា ចក្កវត្ថំ មហាពុលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិហោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សង្ខកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ខណ្ឌជុល្លិយោ(១) ខេរោ
 ឥមា មាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ខណ្ឌជុល្លិយត្រៃវាស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ឆ. ខណ្ឌជុល្លិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខណ្ឌផុល្លិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(៧៣) ព្រះសូបរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមផុស្សៈ
នៅក្នុងព្រៃធំ ក្នុងកាលនោះ (ព្រះសូបនោះ) ត្រូវពួកដំរី
កម្ទេចហើយ ដើមឈើដុះទ្រុឌទ្រុល ក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំធ្វើ
កន្លែងរងរបង (ប្រេះឆា) ឲ្យស្មើ ហើយលាបបាយអ ខ្ញុំ
ត្រេកអរដោយគុណទាំងឡាយ របស់សត្វក្នុងគ្រែលោក ។
ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
ដុំបាយអ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
១៦ ជាតិ ព្រះនាមជិតសេនៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
វិវា ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះខណ្ឌផុល្លិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ខណ្ឌផុល្លិយត្ថេរាបទាន ។

បុត្តតំ អសោកបូជិតតោបទានំ

(៧២) តិប្បកយំ(១) បុរេ រម្មេ ភជ្ជយ្យានំ អហុ តនា
 ឧយ្យានតាលោ តត្ថាសី រត្តោ បដ្ឋតរោ អហំ ។
 បទុមោ នាម នាមេន សយម្ប សម្បតោ អហុ
 និសង្ខំ បុណ្ណិកម្មំ នាយា ន ជហិតំ មុនំ ។
 អសោកំ បុត្តតំ និស្សា បិណ្ឌិការំ សុទ្ធស្សនំ
 ពុទ្ធស្ស អភិរោមសី ជលជុត្តមនាមិនោ ។
 ឧត្តរតេ ឥតោ កប្បេ យំ បុត្ត អភិរោមយំ
 ឧត្តតំ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធបូជាយំនិ ដលំ ។
 សត្តតម្មំ ឥតោ កប្បេ សោឡស អរណាញ្ចហា
 សត្តតនសម្បជ្ជា ឧត្តតំ មហាពូលា ។
 បដិសម្មិនា ឧត្តស្សោ វិមោក្ខាបិត អដ្ឋមេ
 ឧជ្ឈតិញ្ញា សង្ខិតតា កតំ ពុទ្ធស្សសាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា អសោកបូជិតោ ថេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

អសោកបូជិតតោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. តិវិរយំ ។

អសោកបូជិតត្ថេរាបទាន ទី ៤

(៧៤) កាលនោះ មានរាជទទ្យាន ១ ក្នុងតិប្បកប្បី ជាទីរីក
 រាយ ខ្ញុំជាទយ្យានបាល ជាអ្នកស្ម័គ្រសាលនឹងស្ដេចក្នុងក្រុង
 នោះ ។ ព្រះសយម្បុព្រះនាមបទុមៈ ស្ដេចមក (ក្នុងទទ្យាន
 នោះ) ម្ចាស់មិនលះបង់ព្រះមុនី ទ្រង់គង់នៅក្បែរដើមស្វាយស។
 ខ្ញុំឃើញដើមអសោក មានផ្ការីក មានចង្កើតមគ្គរមិលមើល
 ទើបខ្ញុំបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមបទុមៈ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាដល់នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៧០ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចបក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាម
 អរណញ្ញហៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយភិក្ខុ ៧ ប្រការ មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ប្បាសហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអសោកបូជិតត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមំ អង្គោលកត្តោបទានំ

[៧៥] អង្គោលំ បុប្ផំ ទិស្វា មាលាវសមោគតំ

ឡំ ទិទ្ធិត្ថានំ តំ បុប្ផំ អគមំ ពុទ្ធសន្និកេ ។

សិទ្ធិត្ថោ ភម្មំ សមយេ បដិលំ ឆោ មហាមុទិ

មហានំ បដិមាឆោត្ថា កុហាយំ បុប្ផមោគីវ ។

ចតុន្ទ្រតេ វតោ កប្បេ យំ បុប្ផំ អភិរោបយំ

ទុក្ខំ ធាតុវាធាមិ ពុទ្ធបូជាយំ ទិ វលំ ។

ធន្តិសម្មំ វតោ កប្បេ អាសេកោ ទេវគង្គិតោ

សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវតំ មហាពូលោ ។

បដិសម្មំ ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្និកំ ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

វត្ថុំ សុទ្ធិំ អាយស្មា អង្គោលកោ បេរោ វតោ

តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

អង្គោលកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អង្គោលកត្តោបទាន ទី ៥

(៧៥) ខ្ញុំឃើញដើមអង្គោលមានផ្ការីក សំយុងចុះជារបៀប
 ដ៏ល្អ ហើយបេះផ្កានោះយកទៅ ក្នុងសំណាក់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។
 ក្នុងសម័យនោះ ព្រះសិទ្ធត្ថមហាមុនីទ្រង់ពូនសម្ល់ ខ្ញុំរាប់អាន
 មួយរំពេច ហើយរោយរាយជាត្រង់គុហា ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃទុក្ខបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៣៦ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមអាសេកទេវគង្គតៈ ទ្រង់បរិ
 បូណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ
 ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិព្វា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអង្គោលកត្តោ មានអាយុ បានសម្លឹងឮវា
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ព្រំ អង្គោលកត្តោបទាន ។

ឆ្លើយ កិលលយប្បជកត្ថេរាបទានំ

(៧៦) ធម្មេ ទ្វារវតិយា	មាលាវន្តោ មមំ អហុ
ឧទទាមោ ច តត្ថេ	ចាទទានំ វិរោហមោ ។
សពលេន ឧបត្ថន្ធោ	សិទ្ធតោ អបរាជិតោ
មមាទុកម្បមាមោ សោ	កច្ចតេ អនិលត្វាសេ ។
អញ្ចំ កេត្តំ ន បស្សមិ	បូជាយោកំ មហេសិនោ
អសោកបល្លិ ទិស្វា	អាគាសេ ឧត្តិបំ អហំ ។
ពុទ្ធស្ស តេ កិសលយា	កច្ចតោ យន្តំ បច្ចតោ
តាហំ ទិស្វាន សំវិជី	អហោ ពុទ្ធស្សឡាតា ។
ចតុន្ទ្រេតេ វតោ កប្បេ	បល្លិ អភិរោបយំ
ទុក្ខតំ ធាតុជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយំទំ ផលំ ។
សត្តវីសេ វតោ កប្បេ	ឯកោ ឯកិស្សរោ អហុ
សត្តវតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
បដិសន្តិទា ភតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ចជ្ឈភិញ្ញា សច្ចិកេតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

កិសលយបូជិកត្ថេរាបទាន ទី ៦

(៧៦) គម្ពដារបស់ខ្ញុំនៅក្នុងទារកី ទាំងអណ្តូងទឹកនិងដើម
 ឈើ ក៏ដុះក្នុងក្រុងនោះដែរ ព្រះសិទ្ធត្ថសមុទ្ធ ទ្រង់ឈ្នះមារ
 ទ្រង់រឹងប៉ឹងដោយកម្លាំងព្រះអង្គ ព្រះសិទ្ធត្ថសមុទ្ធនោះ ទ្រង់
 អនុគ្រោះចំពោះខ្ញុំ និមន្តទៅព្រះវិហារភាគ ។ ខ្ញុំគន់រករបស់
 អ្វីមួយដទៃដែលគួរបូជា ដល់ព្រះមហេសី ស្រាប់តែឃើញ
 គ្រូយអសោក (ខ្ញុំកាច់) បោះឡើងទៅព្រះវិហារភាគ ។ គ្រូយ
 អសោកទាំងនោះ អណ្តែតទៅតាមក្រោយព្រះសមុទ្ធ ដែល
 កំពុងនិមន្តទៅ ខ្ញុំឃើញហេតុអស្ចារ្យនោះហើយ សង្កេតថា
 ឧបា⁺ ភាពនៃព្រះពុទ្ធជាឧបាសិកណាស់ ។ ក្នុងកថាខណ្ឌ ៧៤
 អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយគ្រូយអសោក ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកថាខណ្ឌ
 ២៧ អំពីកថានេះ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រតីមួយអង្គ ប្រាសាទ
 ឯកស្សរៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

វេទ្ខំ សុទ្ធំ អាយស្មា ភិសលយប្បជកោ ខេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាភិ ។

ភិសលយប្បជកញ្ចេស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

សត្តមំ តិណ្ឌកិទាយកត្តោបទានំ

[៩៧] ភិវុទ្ធក្ខេបោ អាសី មគ្គដោ ជាមវេគីកោ

ផលំនំ តិណ្ឌកំ ទិស្វា តុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សវី ។

និក្ខមិត្តា ភតិទាហំ វិច័នំ លោកនាយកំ

បស្មន្តត្ថោ សុមនោ សិទ្ធព្វំ តិកវន្តកុំ ។

មម សង្ឃមណ្ឌយ សត្តា លោកេ អនុត្តរោ

ទិណាសវសហស្សេហំ អាគញ្ញំ មម សន្តិកេ ។

ទាមដ្ឋំ ជនយិត្តាន ដលហត្ថោ ឧទាគមំ

បដិច្ចហេសិ ភគវំ សព្វញ្ញំ វិទតិ វរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះកិសលយបូជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្លឹងនូវ
ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កិសលយបូជកត្ថេរាបទាន ។

តិរ្យកទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៧

(៨៧) ខ្ញុំកើតជាស្វា ជាសត្វមានកម្លាំងនិងសន្ទុះ គ្រាច់
ទៅលើភ្នំ ដែលគេទៅបានដោយកម្រ ឃើញដើមទ្វារបំបាំង
ផ្ទៃ ក៏នឹកព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរ ។ ខ្ញុំចេញទៅបាន ២.៣ ថ្ងៃ
ពិនិត្យមើលព្រះលោកនាយក ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីក
រាយ ចំពោះព្រះសិទ្ធតួសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ដល់ទីបំផុតនៃត្រកូត ។
ព្រះសាស្តា ព្រះអង្គប្រសើរ ក្នុងលោក ទ្រង់ជ្រាបតម្រិះ
របស់ខ្ញុំ ទើបស្តេចមកក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ជាមួយនឹងព្រះ
វិណស្រត មួយពាន់អង្គ ។ ខ្ញុំកើតប្រាមោឡ កាន់យក
នូវផ្ទៃឈើ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាសព្វញ្ញ ទ្រង់
ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ទទួល (នូវផ្ទៃឈើនោះ) ។

អង្គម៍ គិរិលេមម្ពីបដិកព្រហ្មបទ៍

ចតុន្ទ្រតេ ឥតោ កក្កេ យំ ដលំ អនន្តំ តនា
 ឥន្ទ្រតំ ឆាតិជាតាមិ ដលនានស្ស័នំ ដលំ ។
 សត្តវត្តាសក្កម្ម ឧបនន្ទសនាមកោ
 សត្តវត្តនសម្មន្ទោ ចក្កាវត្តំ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចក្កស្ស័ន វិហោត្វាបិច អដ្ឋមេ
 ចន្ទ្រវត្តា សត្តិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ ស្សនំ អាយស្មា ត្ថន្ទកនាយកោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

គិរិលេមម្ពីបដិកព្រហ្មបទ៍ អបទ៍ លម្អំ ។

អង្គម៍ គិរិលេមម្ពីបដិកព្រហ្មបទ៍

[៧៨] សុមេធា ឆាម កកក លោកកដេដ្ឋោ នរាសកោ
 បដ្ឋមេ អនុកក្កាយ បដានំ បដហិ ដិលោ ។
 តស្ស ចន្ទ្រមហានស្ស ទិចទិទ្ធស្ស តាទិលោ
 គិរិលេស្ស ពុទ្ធានំ មដ្ឋំ ពុទ្ធស្ស រោបយី ។

គិរិទេវមុនីបដិកត្តោបទាន ទី ៨

ក្នុងកថា ៩៤ អំពីកថានេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្លែឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃការថ្វាយផ្លែឈើ ។ ក្នុងកថា ៩៧ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រតត្តិ ព្រះនាមឧបនន្ទ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិញ្ញាណ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិទុក្ខទាយកេត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ គិរិទេវមុនីបដិកត្តោបទាន ។

គិរិទេវមុនីបដិកត្តោបទាន ទី ៨

(៩៥) ព្រះជិនស្រី មានព្រះភាគ ព្រះនាមសុរមេធាវ្យាស
 កងលោក ជាឧបាសកៈ ទ្រង់តាំងព្យាបាប ដើម្បីអនុគ្រោះ
 ពួកសត្វជាតិក្រោយ ។ ព្រះសុរមេធាវ្យាសនោះ ជាជំងឺ
 សត្វដើរពីរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោភធម៌ ស្តេចកំពុង
 ចង្រ្កឹម ខ្ញុំបូជាផ្កាភិរទេវត្រីក្យមួយគ្នាប់ ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តេន និក្ខម្បសាទេន សុត្តម្ភលេន ហេនិតោ
 តិសកម្បសហស្សានិ ទុក្ខតិ ធូបបដ្ឋហំ ។
 តេវីសវិតកម្បសតេ សុនេលោ ឆាម ខត្តិយោ
 សត្តវគនសម្បជ្ជោ ឯកោ អាសី មហាពុលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា កិរិទេលមុដ្ឋិម្បជកោ បេរោ
 ឥសា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ពិរិទេលមុដ្ឋិម្បជកោស្ស អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

នវិមំ ពិកណ្ឌិបបិយ្យញ្ចោបទានំ

(៧៧) សុមន្តលោតិ ឆាមេន សយម្ហ អបរាជិតោ
 បវេណ(១) និក្ខមិត្តាន នគរំ ចាវិសិ ជិវោ ។
 បិណ្ឌចារិ ចរិត្តាន និក្ខម្ហ នគរា មុនិ
 កតតិច្ឆោវ សម្បជ្ជោ សោ វសិ វនមន្តវេ ។

១ ប. វិបតា ។

សុត្តន្តបដិក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំត្រូវកុសលមូលជាសំភៀន ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់ទុគ្គតិ អស់
 ៣០.០០០ កប្ប ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ក្នុងកប្បទី ២.៣០០
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមសុខេន្ទ្រៈ ទ្រង់
 បរិបូណ៌ដោយភក្តី ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធ
 ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគិរិវេនលម្ពជ័យជក្ខុរ មានអាយុ បានសម្ព័ន្ធ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ គិរិវេនលម្ពជ័យជក្ខុរ រតន្តបទាន ។

តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្រៃវាបទាន ទី ៩

(៩៩) ព្រះជិនស្រីសយម្ព ទ្រង់ឈ្នះមារ ព្រះនាមសុមង្គលៈ
 ស្តេចចេញអំពីព្រៃ ហើយចូលទៅកាន់ទីក្រុង ។ ព្រះមុនី
 ស្តេចទៅចំណូលច្រក ហើយចេញអំពីទីក្រុង លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 អង្គនោះ ទ្រង់ធ្វើកត្តកិច្ចរួចហើយ ក៏គង់ក្នុងចន្លោះព្រៃ ។

ឧបិស័ន្ធ ពិកណ្ឌិប្បញ្ញយន្ត្របទានំ

តិកណ្ឌិប្បញ្ញ(១) បក្កយ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី

បសន្និច្ឆតោ សុមនោ សយម្បស្ស មហេសីនោ ។

ចតុទ្ធាតុ ឥតោ កម្មេ យី បុប្ផមភិរោមយី

ទុក្ខតិ ឆាតិជាឆាមិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ជលំ ។

ធន្យាសីតិម្ពិតោ កម្មេ អបសេណសនាមកោ(២)

សត្តរតនសម្មុទ្ទោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យាភិក្ខា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតិ សុទិ អាយស្មា តិកណ្ឌិប្បញ្ញយោ ថេរោ

ឥមា តាថាយោ អកាសត្ថាតិ ។

ពិកណ្ឌិប្បញ្ញយន្ត្រស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

១ ម. ពិកណ្ឌិប្បញ្ញ ។ ២ ម. អបិណសិសនាមកោ ។

តិក្ខណ្ឌប្បធិយត្ថេរវគ្គ ទី ៩

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានយកផ្កាតិក្ខណ្ឌព្រឹក្ស

បូជាដល់ព្រះពុទ្ធសយម្ប ទ្រង់ស្វែងនូវគុណដ៏ធំ ។ ភ្នំកប្ប

ទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាថា ខ្ញុំបិន

ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ភ្នំកប្បទី ៩៦

អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាម

អបសេលៈ ទ្រង់បរិច្ចាណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង

ច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ

ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ

ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិក្ខណ្ឌប្បធិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ

ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ
ទូសមំ ប្បបិកប្បបិយត្ថេរាបទានំ

(១០០) បទុមុត្តរោ នាម ជំនោ អាហុតំនំ បដិក្កហោ

បវេនា និត្តមិត្តាន វិហារំ យាតិ ចក្កុហា ។

ឧកោហត្ថេហំ បក្កយេ យុជិតំ បុប្ផមុត្តមំ

ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី មេត្តចិត្តស្ស តាទិជោ ។

តេន ចិត្តប្បសារេន អនុកោត្តាន សម្ពុទ្ធា

កប្បាជំ សគសហស្សំ ទុក្ខតី ទ្វបបដ្ឋហំ ។

ឥតោ បញ្ញាសកល្យេស្ក ឯកោ អាសិ ជនាជំនោ

សមិត្តនន្ទនោ នាម ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិហោក្ខាបិត អដ្ឋមេ

ធន្យតិញ្ចា សច្ចិតតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។

ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្ក យុជិតបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ប្បបិកប្បបិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

យុច្ឆិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

(១០០) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមគ្គរៈ ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ
 ព្រះអង្គគួរទទួលគ្រឿងបូជា ទ្រង់ចេញអំពីព្រហ្មហើយស្ដេច
 ទៅកាន់វិហារ ។ ខ្ញុំកាន់ផ្កាយុថកាង្ស័រ ដោយដៃ
 ទាំងពីរ យកទៅបូជាដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យ
 ប្រកបដោយមេត្តា មិនញាប់ញ័រដោយលោភធម៌ ។ ខ្ញុំបាន
 សម្បទ៍រឿយ ។ មិនដែលទៅកាន់ទុត្តតិ អស់មួយសែនកប្ប
 ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៥០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្ដេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ជាធំជាងជន ព្រះនាមសម័ត-
 នន្ទនៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះយុច្ឆិកបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ យុច្ឆិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ឧទ្ទាហ៍

តមាលី តិណសត្តារោ ខណ្ឌដុល្លី អសោភិយោ
 អង្គោលតោ តិសលយោ(១) តិណ្ឌតោ ទេវបុត្តិយោ
 តិកណ្ឌតោ ច យុជិតោ(២) តាថា បញ្ចាស មដ្ឋ ច ។

គមលបុត្តិយវិញ្ញោ វិសតិមោ ។

អបិ វិគ្គហ៍

ភិក្ខុនាយិ បរិវារោ សេវេយ្យោ(៣) សោភិតោ តថា
 ឆត្ថោ(៤) ច តទ្ធិជីវិ ច សុភារិចរិយោ បិច
 កុម្មុនោ កុដដោ ចេវ តមាលី ទសោ កតោ
 ឆ សតាធិ ច តាថាធិ ឆសដ្ឋី ច តតុត្ថរិ ។

ភិក្ខុវិគ្គទសកំ ទុតិយសតកំ សត្តមំ ។

១ ម. បល្លោ ច ។ ២ ម. កំណតិយុជិតោ ច ។ ៣ ម. សោវេយ្យោ ។ ៤ ម. ឆត្ថំ ។

ឧទាស

តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ តណ្ហាសន្តារទាយកត្ថេរាប-
 ទាន ១ ខណ្ឌផ្សំល្អិយត្ថេរាបទាន ១ អសោកបូជកត្ថេរាបទាន
 ១ អង្គាលកត្ថេរាបទាន ១ ភិសលយបូជកត្ថេរាបទាន ១
 តិន្ទិកទាយកត្ថេរាបទាន ១ តិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្ថេរាបទាន ១
 តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ បេចិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ មាន
 គាថា ៥៨ ។

ចប់ តមាលបុប្ផិយវគ្គ ទី ២០ ។

មួយទៀត ឧទាសនៃវគ្គ

ភិក្ខុទាយវគ្គ ១ មហាបរិវាវគ្គ ១ សេរេយ្យវគ្គ ១ សោភិត
 វគ្គ ១ ឆតវគ្គ ១ ពន្ធដីវគ្គ ១ សុបារិបរិយវគ្គ ១
 ភិមទវគ្គ ១ កុដវគ្គ ១ តមាលបុប្ផិយវគ្គ ១ ត្រូវជា ១០
 វគ្គ មានគាថា ៦៦៦ ។

ចប់ វិច្ឆ័យវគ្គទសកៈ និង ទុតិយសតកៈ ។

ឯកវិសតិមោ កណ៌ការបុប្ផិយវគ្គោ

បឋមំ កណ៌ការបុប្ផិយត្ថេរាទាបនំ

(១០០) កណ៌ការិ(១) បុប្ផនំ ទិស្វា ឌុំចំឆន្ទានមាំ តនា

តិស្សស្ស អភិរោមេសី ឌុំយតិណ្ណាស្ស តាទិមោ ។

ទ្វេនុវតេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិរោមយំ

បុគ្គតី ធាតិជាធាមិ ពុទ្ធម្មជាយំទំ ដលំ ។

បញ្ចត្តិសេ ឥតោ កម្មេ អរុណាទាលោតិ វិស្សតោ

សត្វតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិព អដ្ឋមេ

ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុដំ អាយស្មា កណ៌ការបុប្ផិយោ មេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កណ៌ការបុប្ផិយត្ថេរាទាបំ សម្ពុំ ។

១ ម. កណ៌កំ ។

កណ្តិការបុប្ផិយវិគ្គ ទី ២១

កណ្តិការបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១

[១០១] ភ្នំកាលនោះ ខ្ញុំឃើញរដ្ឋមន្ត្រីមានផ្ការឹក
ទើបចេះយកទៅបូជាព្រះភិស្សសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ឆ្លងអន្ទង់ហើយ
មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ភ្នំកប្បទី ៩៦ អំពីកប្ប
នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តិ
នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ភ្នំកប្បទី ៣៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមអរុណបាលដូច
គ្នា ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ព័ត្ត ៤ វិមាតូ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាលនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះកណ្តិការបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឈប់ កណ្តិការបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ មិណេលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

សុវណ្ណវណ្ណា កកវា សត្វរិស័ បកាវរោ(១)
 ធន្តមនំ សមាវន្យោ មេត្តចិត្តោ សិខិ សតោ ។
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ ថោមេត្តា ញាណមុត្តមំ
 មិណេលបុប្ផិ បក្កយ ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កក្កេ យំ បុប្ផមភិប្បជយី
 ធុត្តិ យាភិជាយាមិ ពុទ្ធប្បជាយនំ ដលី ។
 ឯក្ខន្ធត្តិសេ កក្កេ យំ សុមេយយននាមកោ
 សត្វរិស័ ធន្តមនំ ធន្តរិស័ មហាពុលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្តរិស័ ធន្តរិស័ កក្កេ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តិ សុទ្ធិ អាយស្មា មិណេលបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មិណេលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ លទ្ធានំ ។

មិណេលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ២

(១០២) ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមស័ទ្ធិ ទ្រង់មានវណ្ណៈ
 ដូចមាស មានរស្មីច្រើន មានពន្លឺដ៏ប្រសើរ មានមេត្តាចិត្ត
 មានព្រះស្មារតី ស្តេចទៅកាន់ទីចង្អៀម ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
 មានចិត្តរីករាយ សរសើរនូវញាណដ៏ឧត្តម ហើយយកនូវ
 ផ្កាមិណេលព្រឹក្ស ទៅបូជាដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២៧
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមសុមេឃយនៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយភក្តី ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្បទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមិណេលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្រែង
 នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មិណេលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ កីកណិកបប្បិយត្រេវាបទានំ

(១០.៣) កក្កាធក្ស័យ សង្កាសោ សព្វញ្ច លោកនា-

យកោ

ឌុំទកំ ធម្មាមោក្ខយ្ហ សំនាយិ លោកនាយកោ ។

បក្ខយ្ហ កីកណិកប្បិយំ វិបស្សន្តិកោបយំ

ឌុំទក្ខចិត្តោ សុមនោ ធិបទិទ្ធស្ស តាទិនោ ។

ឯកធម្មតោ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមកោបយំ

ឌុំកុតិ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធភូជាយិទំ ផលំ ។

សត្តវិសតិកក្កេយ្យំ រាជា ភិមរេវោ អហ្ម

សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពុលោ ។

បដិសម្ពុទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបច អដ្ឋមេ

ធម្មកំណា សក្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។

ឥន្ទ្រំ សុបំ អាយស្មា កីកណិកប្បិយោ ថេរោ

ឥហ តាថាយោ អកាសីត្ថាតិ ។

កីកណិកប្បិយស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(១០៣) ព្រះសព្វញ្ញ លោកនាយក ប្រាកដស្នើដោយ
 គ្រឿងបូជាជារិការៈនៃមាស ព្រះលោកនាយក ស្តេចចុះកាន់
 ទឹកស្រះហើយទ្រង់ស្រង់ ។ ខ្ញុំមានចិត្តត្រេកអរ មានចិត្ត
 រីករាយ កាន់យកនូវផ្កាកណ្តឹង ទៅបូជាដល់ព្រះវិបស្សី ជា
 ធុរៈជាងសត្វជើងពីរ ទ្រង់មិនញាច់ញ័រដោយលោកធម៌ ។
 កងកប្បទី៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ កងកប្បទី
 ២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាម
 ភិមរថ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ២ វិមាតូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកីកណិកបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង

នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឬប៉ កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ប្រតិបត្តិ ពិរុទ្ធិយុទ្ធសាស្ត្រ

(១០២) អនុជស្នី តុ កកវា ទិបទិដ្ឋោ នវាសកោ
 បុរោតោ សាវកេហំ កង្ការី ឧបាគមិ ។
 សមត្ថំ ភាគាវេយ្យា កង្ការី អាសិ ទុរតក
 ឧត្តរាយំ ភិក្ខុសង្ឃំ ពុទ្ធា ទិបទុតមិ ។
 អដ្ឋាសេ កប្បសនេ យំ កេម្មមករី តទា
 ទុក្ខំ បាភិដាបាមិ តវលាយ ឥទំ ផលំ ។
 តេសីតោ កប្បសនេ បញ្ច សញ្ញេកវា អហំ
 សត្តរតនសម្មន្ទា ចក្កវត្ថំ មហាពូលា(១)។
 វដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិនោគ្វាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា តវលាយោ ថេរេ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ពិរុទ្ធិយុទ្ធសាស្ត្រ អបទានំ សម្ពត្តំ ។

១ ប. ឥតោ បំ បច្ចិមេ ប វាវ អស្មំ ជាតោហំ ព្រាហ្មណេ កុលេ សទ្ធិ ធីហិ
 សហាយេហិ បព្វន្តំ សព្វ សាសនេតំ ទិស្សន្តំ ។

តវណីយត្ថេរាបទាន ទី ៤

(១០៤) ព្រះមានព្រះកាគ ព្រះនាមអត្ថទស្សី ជាធំជាង
សត្វជើងពីរ ជាទសកៈ មានពួកសាវ័កហែហប ស្ដេចចូល
ទៅកាន់រោងទេវតភ្នំ ។ ឯទេវតភ្នំ មានទឹកពេញប្រៀប
ល្មមក្អកទុនដឹកបាន ជាស្ទឹងដែលគេធ្លងបានដោយកម្រ ខ្ញុំ
បានចម្លងភិក្ខុសង្ឃផង ព្រះពុទ្ធដ៏ទុក្ខមជ្ឈិមសត្វជើងពីរផង ។
ក្នុងកប្បទី ១.៨០០ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទេវតា នេះជាផល
នៃការចម្លង ។ ក្នុងកប្បទី ១.៧០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្ដេចចក្រពត្តិ ៥ ជាតិ ព្រះនាមសព្វោកវៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិ-
ចូណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា
៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
បានឮថា ព្រះតវណីយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ តវណីយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

បញ្ចមិ និគ្គណ្ឌិប្បធម្មតោរាបទានំ
 ៥ និ ៥ ១

(១០៥) វិបស្សនីស្ស កកវតោ អាសី អារាមិកោ អហំ

និគ្គណ្ឌិប្បធម្មំ បត្តហេ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។

ឯកនុត្ថេ វតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមភិរោមយី

នុត្ថំ នាភិជាជាមិ ពុទ្ធវជ្ជាយនំ ផលំ ។

បញ្ចត្ថិសេ វតោ កក្កេយ្យ ឯកោ អាសី ជនាធិបោ

មហាបតាបោ នាមេន ចក្កវត្ថុ មហាពុលោ ។

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

នឡិកិញ្ចា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

វត្ថុំ សុទ្ធិំ អាយស្មា និគ្គណ្ឌិប្បធម្មយោ វេរោ វេរោ

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

និគ្គណ្ឌិប្បធម្មតោរាបទានំ សម្ពត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

និគ្គហិបរិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

(១០៥) ខ្ញុំជាអារម្មណ៍ដទៃរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាម

វិបស្សី បានយកផ្កាលើភ្លើង ទៅបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុង

កប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា

ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គុតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី

៣៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ

ជាធំជាងផន ព្រះនាមមហាបតាបៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់

ញ្ញាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ

ហើយ ។

បានឮថា ព្រះនិគ្គហិបរិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ

ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ និគ្គហិបរិយត្ថេរាបទាន ។

ឆ្លង ឧទកហយកត្តោបទានំ

(១០៦) កុញ្ញនំ សមណំ ទិស្វា វិប្បសន្នមនាវិលំ

យដេវោធកមាទាយ សិទ្ធកុស្ណ អនាសហំ ។

ទិម្ពលោ ហោមហំ អដ្ឋ វិមលោ ទីណសំសយោ

កវេ ទិព្វត្ថមាទម្មិ(១) ដលំ ទិព្វត្ថតេ មម(២) ។

ចតុន្ទវតេ ឥតោ កប្បេ ឧទកំ អទទី តទា(៣)

ទុក្ខតំ នាភិជាជាមិ ឧទកនាទស្សនំ(៤) ដលំ ។

ឯកសដ្ឋមិតោ កប្បេ ឯកោវ វិមលោ អហុ

សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថិ មហាពូលោ ។

បដិសម្ព័ន្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិក អដ្ឋមេ

ធន្យកិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ឧទកនាយកោ វេហា ឥហ

តាវាយោ អភាសិតាតិ ។

ឧទកហយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. ទិព្វត្ថមាទស្ស ។ ២ ម. សុពំ ។ ៣ ម. ចក្កនុវត្តោ កប្បេ ឧទកំ យមហា-
សហំ ។ ៤ ម. ឧទកនស្សនំ ។

ឧទកទាយកត្តោបទាន ទី ៦

(១០៦) ខ្ញុំឃើញ (នូវព្រះសិទ្ធត្ថសម្ពុទ្ធ) ជាសមណៈ
 កំពុងឆាន់ បានដងទឹកថ្វាយមិនល្អក៏មួយក្អម ថ្វាយដល់ព្រះ
 សិទ្ធត្ថៈ ។ ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមិនមានមន្ទិល ប្រាសចាកមន្ទិល
 អស់សេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងភពដែលខ្ញុំកើតហើយ ផលរមែង
 កើតដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុងកប្បទី ៨៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយទឹក ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខគិ
 នេះជាផលនៃការថ្វាយទឹក ។ ក្នុងកប្បទី ៦១ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមរិមលៈ ទ្រង់បរិ-
 បូណ៌ដោយភិក្ខុ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធ
 ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧទកទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង

នូវតាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧទកទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តមំ សលឡមាលិយត្ថេរាបទានំ

(១០៧) កណ៌ការិវ ជោតន្តំ និសិន្នំ មទ្ធកន្តរេ
 ឡិកាសេន្តំ ទិសា សព្វា សិទ្ធិត្ថំ នរសារថី ។
 ធនំ អតេជ្ឈំ^(១) កត្វាន ឧស្សំ សន្ធាយហំ តនា^(២)
 បុដ្ឋំ សវណំ នេត្វាន ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
 ចន្ទន្តរតេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុព្វមភិរោបយី
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ដលំ ។
 ឯកបញ្ញាសិតោ កក្កេយ្យ ឯកោ អាសិ ដុតិទ្ធករោ
 សត្តរតនសម្មន្នោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
 បដិសង្កិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សលឡមាលិយោ ថេរោ
 ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សលឡមាលិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. អទ្រេជ្ឈំ ។ ២ ម. ឧស្សំ សន្ធាយ ហន្តា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

សលឡមាលីយត្ថេរាបទាន ទី ៧

(១០៧) (ខំបានឃើញ) ព្រះសិទ្ធតសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជាសារថ្មី
 ទូន្មាននូវនរៈ ទ្រង់រុំរឿងដូចជាកណ៌ការ គង់នៅត្រង់ចន្លោះ
 ភ្នំ ទ្រង់ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺស្វាង កាលនោះខំសៀតព្រួញ
 ធ្វើធម៌នឲ្យបែកជាពីរ បានកាច់ផ្កាទាំងទង បូជាព្រះពុទ្ធ ។
 ភ្នំកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខំបានបូជាផ្កា
 ខំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ភ្នំកប្ប
 ទី ៥១ អំពីកប្បនេះ ខំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ
 ព្រះនាមជុតិន្ទ្រៈ ទ្រង់ថរិបូណិដោយវៃកវ ៧ ប្រការ មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសលឡមាលីយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សលឡមាលីយត្ថេរាបទាន ។

អដ្ឋមី កោរណ្ណប្បិយត្ថេរាបទានំ

[១០៨] អក្កន្តញ្ច បទំ ទិស្វា ចក្កាលង្ការក្ខតំ

បទេនាធុបទំ យត្ថោ វិបស្សន្យ្គ មហេសិវោ ។

កោរណ្ណំ បុប្ផតំ ទិស្វា សម្បុលំ វុជិតំ មយា

ហដ្ឋោ ហដ្ឋេន ចិត្តេន អវុទ្ធិំ បទេត្ថតមំ ។

ឯកនុត្ថេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិវុជយី

ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធភ្លាសិកំ ជលំ ។

សត្តបញ្ញាសកប្បមិ ឯកោ វីតមលោ អហុ

សត្តរគនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពុលោ ។

បទិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មភិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថំ ។

ឥតំ សុទ្ធិំ អាយស្មា កោរណ្ណប្បិយោ បេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិតាភិ ។

កោរណ្ណប្បិយត្ថេរាស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

ការណ៍បង្កើតបទដ្ឋាន ទី ៨

(១០៨) ខ្ញុំឃើញស្នាមព្រះបាទ ដែលទ្រង់ជាន់ទុក ប្រដាប់
ដោយគ្រឿងអលង្ការគឺចក្ខុ ហើយដើរទៅតាមលំដាប់ នៃ
ស្នាមព្រះបាទ របស់ព្រះមហេសីព្រះនាមរិបស្សី ។ ខ្ញុំបាន
ឃើញផ្កាស្មៅកន្ទុបដំរីកល្អ ហើយបូជាទាំងឫស ខ្ញុំជាអ្នក
មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយបង្គំ សូមស្នាមព្រះបាទដ៏ប្រសើរ
ដោយចិត្តរីករាយ ។ ក្នុងកថាខណ្ឌ ៨១ អំពីកថានេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា
ផល នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកថាខណ្ឌ ៨៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមវិតមលៈ ទ្រង់បរិច្ចណ៍ដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកន្ទាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និង
អភិពារ ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះការណ៍បង្កើតបទដ្ឋាន មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ការណ៍បង្កើតបទដ្ឋាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នវិមំ អាណាទាយកត្តោបទានំ

[១០៧] អាណាភិ មយា ទិដ្ឋំ សិទ្ធិដោ លោកតន្តុដោ
 ធារេមិ បឋវី សត្វំ កេវលំ វស្សំ ឥមំ ។
 តិលេសា ឈាបិតា មយំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 ធារេមិ អន្តិមំ ធម៌ំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
 សត្វវិសេ ឥតោ កល្យែ អហេស្មំ ចតុរោ ជនា
 សមន្តវុណា ធាម ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥត្ថំ សុដំ អាយស្មា អាណាទាយកោ បេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

អាណាទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អាធារទាយកត្តោបទាន ទី ៩

(១០៩) ខ្ញុំបានថ្វាយដើងអាធារ ដល់ព្រះសិវី ជាលោក-

ពន្ធ (ដោយកុសលកម្មនេះ) ខ្ញុំទ្រទ្រង់ដែនដីទាំងមូលនេះ ។

ខ្ញុំដុតបំផ្លាញកិលេសទាំងឡាយ កត់ទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោល

ហើយ ខ្ញុំទ្រទ្រង់កាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា របស់

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន

កើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមសមន្តវុណ្ណដូចគ្នា

ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង

អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង

សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាធារទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ

តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អាធារទាយកត្តោបទាន ។

ទេសមី បាបនិវរិយតោបទានំ

[១១០] តំស្សស្ស ហិ កកវតោ ទេវទេវស្ស តាទិទោ

ឯកច្ឆត្តំ មយា ទិដ្ឋំ វិប្បសន្នោន ចេតសា ។

និវុតំ ហោតិ មេ ចាបំ កុសលស្សបសម្មទា

អាគាសេ ធន្តំ ជារេន្តំ បុព្វកម្មស្សីទំ ផលំ ។

ចរិមី វត្ថុតេ មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា

ជារមី អន្តិមំ ទេហំ សម្មាសម្ពុទ្ធិសាសនេ ។

ទ្វេនុវតេ ឥតោ កប្បេ យំ ធន្តមទទិ តទា

ទុក្ខតំ នាភិជាធាមិ ធន្តទានស្សីទំ ផលំ ។

ទ្វេសត្ថតិ ឥតោ កប្បេ អដ្ឋាសីសុ ជនាធិទា

មហានិទាននាមេន រាជាទោ ចក្កវត្ថុទោ ។

មជ្ជិមភ័ទ្ធា ចតស្សោ វិហោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្នកិញ្ចា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ចាបនិវរិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បាបនិវរិយតោបទានំ អបទានំ សមន្តំ ។

បាបនិរាយត្ថេរាបទាន ទី ១០

(១១០) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាបានថ្វាយឆត្រមួយ ដល់ព្រះមាន
 ព្រះភាគព្រះនាមគិស្សៈ ជាទេវតា របស់ទេវតា ជាតាទី
 បុគ្គល ។ ខ្ញុំបានយាត់អំពើបាប ហើយបំពេញតែអំពើកុសល
 ទេវតាតែងបាំងឆត្រ (ឲ្យខ្ញុំ) ព្រះអាកាស នេះជាផលនៃ
 បុព្វកម្ម ។ ភពជាទីបំផុតរបស់ខ្ញុំ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ភព
 ទាំងអស់ខ្ញុំបានគាស់រំលើងចោលហើយ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយ
 ជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី
 ៧២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 ថ្វាយឆត្រ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយ
 ឆត្រ ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ជាធំជាងជន ព្រះនាមមហានិទាន ។
 បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបាបនិរាយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ប៉េ បាបនិរាយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទូទ្វាសំ

កណ៌កាភេ មិទេលញ្ច ក៏កណ៌ តារណោ ន

ធិកុណ្ឌិវង្គំ នកនោ សលឡោ ន កុរណ្ឌកោ

អាធារនាធិ ទាបញ្ច អដ្ឋតាធិស តាថកា ។

កណ៌កាបុព្វិយវត្ថោ ឯកវីសតិមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អប្បទាន

ឧទ្ទាស

កណ៌ការបប្បិយត្ថេរាបទាន ១ មិនេលបប្បិយត្ថេរាបទាន ១

ភីកណ៌កបប្បិយត្ថេរាបទាន ១ ភវណិយត្ថេរាបទាន ១

និគណ៌បប្បិយត្ថេរាបទាន ១ ទទកទាយកត្ថេរាបទាន ១

សលទ្ធកមាលិយត្ថេរាបទាន ១ ភោរណបប្បិយត្ថេរាបទាន ១

អាធារទាយកត្ថេរាបទាន ១ បាបនិវរិយត្ថេរាបទាន ១

មានតាថា ៤៨ ។

ចប់ កណ៌ការបប្បិយវគ្គ ទី ២១ ។

ពារីសតិមោ ហត្ថិវគ្គោ

បរិម ហត្ថិទាយកញ្ចេរបទានំ

(១១១) សំទ្ធុត្ថស្ស ភកវតោ ទិបទិទ្ធុស្ស តាទិទោ
 ឆាតសេដ្ឋោ មយា ទិទ្ធា ត្បាសាទិទ្ធា ឧទ្ធុទ្ធា ។
 ឧត្តមត្ថំ អនុកោមិ សង្ខិមទមនុត្ថំ
 ឆាតទានំ(១) មយា ទិទ្ធា សព្វលោកហិតេសិទោ ។
 ចតុទ្ធាតេ ឥតោ កប្បេ យំ ឆាតមទទី តទា(២)
 ឧត្តតិ ឆាតិជាឆាមិ ឆាតទានស្សំទិ ផលំ ។
 អដ្ឋសត្តតិកប្បមិ សោឡសាសីសុ ខត្តិយា
 សមន្តទាសាទិកា ឆាម ចក្កវត្ថំ មហាពុលា ។
 បទិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិ ច អដ្ឋិមេ
 ឆន្សិកញ្ចា សង្ខិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទិ អាយស្មា ហត្ថិទាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ហត្ថិទាយកញ្ចេស្ស អបទានំ ឥមន្តំ ។

១ ម. អត្ថទានំ ។ ២ ម. ទានមទទ្ធា ។

ហត្ថវិគ្គ ទី ២២

ហត្ថិទាយកត្តោបទាន ទី ១

(១១១) ខ្ញុំបានថ្វាយដំរីដ៏ប្រសើរ មានក្នុង មានកម្លាំង
ព្យាយាមក្លាហាន ដល់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមសិទ្ធក្លះ ជា
ជំរាងសត្វជើងពីរ ជាតាទិបុគ្គល ។ ខ្ញុំបាននូវប្រយោជន៍
ដ៏ទុក្ខម គឺសន្តិបទដ៏ប្រសើរនេះឯង ព្រោះខ្ញុំបានថ្វាយដំរី
ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក
ទាំងពួង ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយដំរី ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ
នេះជាផលនៃការថ្វាយដំរី ។ ក្នុងកប្បទី ៧៨ ខ្ញុំបានកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមសមន្តបាណទិកៈដូចគ្នា
ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះហត្ថិទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ហត្ថិទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុតិយំ បាណជីវាយកត្តោបទានំ

(១១២) អរត្ថកេស្ស ឈាយនោ(១) មេត្តចិត្តតបស្សីតោ(២)

ធម្មស្ស ភារិតត្ថស្ស អនាសី ចាននី មហំ ។

តេន កម្មេន ទិបទិន្ទ លោកដេដ្ឋ ធរាសក

ទិព្វយានំ អនុកោមិ បុព្វកម្មស្សីទំ ផលំ ។

ចត្តន្តរតេ ឥតោ កម្មេ យំ កម្មមករី តនា

ទុក្ខតំ នាភិជាធាមិ ចាននិស្ស ឥទំ ផលំ ។

សត្តសត្តតិតោ កម្មេ អដ្ឋ អាសីសុ ខត្តិយា

សុយាធា នាម នាមេន ចក្កវត្ថំ មហាព្វលា ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ចាននិទាយកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តតិ ។

បាណជីវាយកត្តោស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

១ ម. វិសិគោ ។ ២ ម. ចិរញ្ចកបស្សីតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បាណិជាយកត្តោបទាន ទី ២

(១១២) ខ្ញុំបានថ្វាយស្បែកជើងដល់ឥសី អ្នកមានមេត្តា-
 ចិត្ត មានគបធម៌ នៅក្នុងព្រៃ ចម្រើនឈាន ចម្រើនធម៌ ។
 បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ជា
 នរាសកៈ ខ្ញុំតែងបានទទួលនូវយានជាទិព្វ ដោយកម្មនោះ
 នេះជាផលនៃបុព្វកម្ម ។ ក្នុងកម្សាន្ត ៩៤ អំពីកម្សាន្តនេះ ក្នុង
 កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខគឺ នេះជាផលនៃស្បែកជើង ។ ក្នុងកម្សាន្ត ៧៧
 អំពីកម្សាន្តនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះនាម
 សុយានៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះបាទជិហាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បាណិជាយកត្តោបទាន ។

តតិយំ សច្ចសញ្ញាកត្តោបទានំ

(១១៣) វេស្សក្ខ ឆាម កកវា កិក្ខុសង្ឃបុរុក្ខតោ
 ទេសេតិ អរិយសទ្ធានិ ទិព្វាបេន្តោ មហាជនំ ។
 បរមគារុណាបត្តាមិ សមិត្តិ អគមាសហំ
 សោហំ ទិសិន្នកោសន្តោ ធម្មំ អស្សោសិ សុត្តនោ ។
 តស្សហំ ធម្មំ សុត្តាន ទេវលោកិ អគច្ចហំ
 ភីស កប្បនិ ទេវេស្ស អវសី តត្ថហំ បុរេ ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ យំ សតាមលក្ខំ តទា
 ទុក្ខតិ នាភិជាធាមិ សច្ចសញ្ញាយំទំ ជលំ ។
 ធម្មសម្មិ ឥតោ កប្បេ ឯកោ អាសី ជនាធិតោ
 ឯកជ្យស្សិតនាមោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
 បដិសម្មិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចកេតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធំ អាយស្មា សច្ចសញ្ញាកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិតាតិ ។

សច្ចសញ្ញាកត្តោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

សច្ចសញ្ញាកត្តោបទាន ទី ៣

(១១៣) ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមវេស្សក្ខ មានភិក្ខុសង្ឃ
 ចោមកោមទ្រង់សម្តែងអរិយសច្ច ញ៉ាំងមហាជនឲ្យរលត់ទុក្ខ ។
 ខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីករុណា បានទៅកាន់ទីប្រជុំ ខ្ញុំនោះអង្គុយ
 ស្តាប់ធម៌របស់ព្រះសាស្តា ។ លុះខ្ញុំស្តាប់ធម៌របស់ព្រះសាស្តា
 នោះហើយ ក៏បានទៅកាន់ទេវលោក ខ្ញុំនៅក្នុងបូរីក្នុងទេវ-
 លោកនោះ អស់ ៣០ កប្ប ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាននូវសញ្ញា ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃសច្ចសញ្ញា ។ ក្នុងកប្បទី ២៦
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ជាធំជាងជន
 ព្រះនាមឯកផុស្សិតៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមាត្ថ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសច្ចសញ្ញាកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សច្ចសញ្ញាកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បព្ពត្តិ ឯកសព្វកត្តោបទានំ

(១១២) ទុមក្កេ បិសុក្ខលីកំ លក្ខំ និស្វាន សត្តោ
 អញ្ចលំ បក្កហេត្វាន បិសុក្ខលំ អវដ្ឋហំ ។
 ឯកត្ថសេ ឥតោ កម្មេ យំ សព្វាមលកំ គនា
 ទុក្ខតំ នាគិជាតាមិ ពុទ្ធប្បជាយនិំ ផលំ ។
 បញ្ចវសេ ឥតោ កម្មេ ឯកោ អាសី ជនាធិបោ
 អមិតាកោតិ នាមេន ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសង្កិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ឯកសព្វកោ វេហ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ឯកសព្វកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ចមំ វិសីសព្វកត្តោបទានំ

(១១៥) ឧទេន្តំ សតវស្សំ បិសុក្ខំ កាលាមិ
 ព្យក្សុសកំ បរិ សុជាតិ បព្ពត្តនេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកសញ្ញាកត្តោបទាន ទី ៤

(១១៤) ខ្ញុំឃើញសំពត់បង្កកូល ដែលទើរលើចុងឈើ
 ក៏ឆ្លងអញ្ជើញថ្វាយសំពត់បង្កកូលដល់ព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកថា
 ទី ៣១ អំពីកថានេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 នូវសញ្ញា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។
 ក្នុងកថាទី ២៥ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ
 មួយអង្គ ជាន់ជាន់ជន ព្រះនាមអមិតាកៈ ទ្រង់មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកសញ្ញាកត្តោ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវភាព
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកសញ្ញាកត្តោបទាន ។

វិសិសញ្ញាកត្តោបទាន ទី ៥

(១១៥) (ខ្ញុំបានឃើញ) ព្រះសុជាតសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវស្សាច្រើន
 ដូចព្រះអាទិត្យដែលទើបនឹងរះ ឬដូចព្រះចន្ទ្រមានវស្សាលឿង
 ព្រះអង្គប្រសើរ ដូចខ្លាជំនិញគោទសក ត្រង់ចន្លោះវែនក្នុង ។

បញ្ចប់ វិស័សញ្ញាព្រលបទាន់

ពុទ្ធស្ស អាណាភោ គោ ជលនេ បព្វតន្តរេ
 វិសេ ចិត្តំ បសាទេត្វា កម្សំ សត្តម្ហំ ហេទិហំ ។
 អវសេសេសុ កម្សេសុ កុសលំ ការិតំ មយា
 តេន ចិត្តប្បសាទេន ពុទ្ធានុស្សតិយោបិច ។
 តីសកកម្សសហស្សតោ យំ សញ្ញាមលភី តនា
 ទុក្ខតី ធាតិជាធម៌ ពុទ្ធសញ្ញាយិទំ ផលំ ។
 សត្តបញ្ញាសកកម្សម្ហំ ឯកោ អាសី ជនាធិបោ
 សុជាតោ ធាម កាមេន ចក្កវត្ថំ មហាព្វលោ ។
 ពដិសម្ពិទ្ធា តតស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មតញ្ញា សច្ចិតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា វិសិសញ្ញាកោ បេរោ ឥមា
 តាជាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

វិស័សញ្ញាព្រលប អបទាន់ សម្ពត្ថំ ។

វិសិសញ្ញាបត្របទាន ទី ៥

អាទុភាពរបស់ព្រះពុទ្ធនោះ រុងរឿងក្នុងចន្លោះក្នុង ខ្ញុំធ្វើចិត្ត
 ឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងរស្មីហើយ ក៏បានទៅរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់
 មួយកប្ប ។ ក្នុងកប្បទាំងឡាយដ៏សេស ខ្ញុំបានធ្វើកុសល
 ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះផង ដោយការលើកពុទ្ធភូណធន ។ ក្នុង
 កប្បទី ៣០.០០០ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំ បាននូវសញ្ញា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃសេចក្តីសំគាល់ក្នុងព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៥៧ អំពីកប្ប
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ មួយអង្គ ជាធំជាងជន
 ព្រះនាមសុជាត ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ប្បាសហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិសិសញ្ញាកត្តា មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឆដ្ឋី សន្និធិត្រៃរាបទានំ

(១១៦) អស្សត្ថេ ហរិតោកាសេ សិរិរុទ្ធិម្ហិ ចាទបេ

ឯកំ ពុទ្ធកតំ សញ្ញំ អលភិក្ខុំ បដិស្សតោ ។

ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ យំ សញ្ញាមលភិ តទា

តស្ស សញ្ញាយ វាហសា បតោ មេ អាសវក្ខយោ ។

ឥតោ តោសកប្បម្ហិ វនិទ្ធោ នាម ខត្តិយោ

សត្តវតទសម្បន្នោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សន្និទ្ធា ថេរោ ឥនា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សន្និធិត្រៃរាបទានំ អបទានំ សមត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

សន្និធិត្តោបទាន ទី ៦

(១១៦) ខ្ញុំមានស្មារតីបាននូវសញ្ញាមួយ ដែលតាំងនៅ
 ក្នុងព្រះពុទ្ធ គ្រងដើមអស្សត្រក្ស ដែលមានរស្មីខៀវ ដុះ
 ឡើងទ្រូបទ្រូល ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
 នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បាននូវសញ្ញា ខ្ញុំដល់នូវការអស់
 ទៅនៃអាសវៈ ដោយអំណាចនៃសញ្ញានោះ ។ ក្នុងកប្បទី
 ១៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមវន្ទៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពុតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ តាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបន្ទីតត្ថេរ មានអាយុ បានសង្ឃឹមនូវតាថា
 តាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សង្ខមំ តាលវណ្ណោទាយកត្តោបទានំ

[១១៧] តាលវណ្ណំ មយា ទិដ្ឋំ តិស្សស្ស ទិព្វតក្កោ
 តិម្ហំ ទិព្វាមនត្ថាយ មរិទ្ធហោមសន្តិយា ។
 សន្តិព្វាមេមិ រាគក្ខំ ទោសក្ខិញ តទុត្ថរិ
 ទិព្វាមេមិ ធម៌ មោហក្ខំ តាលវណ្ណស្សីទំ ផលំ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មយំ ភវា សត្វេ សម្មហតា
 ជាវេមិ អន្តិមំ ទេហំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
 ទ្រេនុត្ថេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ កក្កមករី តទា
 ទុក្ខតិ ធាតុជាធាមិ តាលវណ្ណស្សីទំ ផលំ ។
 តេសដ្ឋម្ហំ ឥតោ កក្កេយ្យ មហារាមសនាមកោ
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ធក្កវតិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា តាលវណ្ណោទាយកោ ខេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាភិ ។

តាលវណ្ណោទាយកត្តោស្ស អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

ពាលវិណ្ឌទាយកត្តោបទាន ទី ៧

(១១៧) ខ្ញុំបានថ្វាយផ្ចិតស្លឹកត្នោត ដល់ព្រះបុគ្គល ព្រះនាមតិស្សៈ ទ្រង់មានទិព្វចក្ខុ ដើម្បីរំលត់កម្ដៅ និងរក្សាសេចក្ដីក្រហល់ក្រហាយ ។ ខ្ញុំបានរំលត់ភ្លើងរក្ខតៈផង ភ្លើងគោសៈផង រំលត់ភ្លើងមោហៈផង ដែលជាភ្លើងក្ដៅក្រៃលែងជាងនោះ នេះជាផល នៃផ្ចិតស្លឹកត្នោត ។ ខ្ញុំផុតជំងឺញាតិលេសទាំងឡាយ គាស់រំលើងភពទាំងអស់ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា របស់ព្រះលម្អាសមុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៦ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គត៍ នេះជាផលនៃផ្ចិតស្លឹកត្នោត ។ ក្នុងកប្បទី ៦៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចបក្រព័ក្ខី មួយអង្គ ព្រះនាមមហាកមៈ ទ្រង់វរបូណីដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគាលវិណ្ឌទាយកត្តោ មាននាយុ បានសម្ដែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឈប់ ពាលវិណ្ឌទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អដ្ឋមី អកុសលញ្ញាបន្ទាណំ
១១ ញ ១

[១១៨] តុសាដកំ កហេត្វាន ឧបជ្ឈាយស្ស ចារុបេ(១)

មន្តេវា អនុសិក្ខាមិ កណ្ណកេនស្ស(២) បតិយា ។

អនុសិ វិរជំ ពុទ្ធំ អាពុតំ បដិក្កហំ

ឧសភំ បរិ អភិ តិស្សំ ពុទ្ធំ កដ្ឋតមិ(៣) ។

តុសាដកំ បត្តវតំ អក្កមនំ នវតមំ

សមុត្តតំ មហាវិ លោកុដេដ្ឋំ នវសភំ ។

ទិស្វា តំ លោកុបដ្ឋោតំ វិមលំ ចន្ទសន្និកំ

អវុទ្ធំ សត្តនោ មាទេ វិប្បសន្នេន ចេតសា ។

ចត្តន្តវេតេ វេតោ កប្បេ យំ អនាសំ តុសាដកំ

ទុក្ខតំ នាភិជាណមិ តុសាដកស្សីទំ ផលំ ។

សត្តតិសេ វេតោ កប្បេ ឯកោ អាសំ ជនាធិនោ

សុននោ នាម នាមេន ចក្កវតំ មហាឲ្យលោ ។

១ ម. ឧបជ្ឈាយស្សហំ ចុប ។ ២ ម. គណ្ណ ហេសស្ស ។ ៣ ម. គណ្ណតមំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

អក្ខន្ធសញ្ញាភិក្ខុវិភាងទី ៨
ក១១ ញ្ញា

(១១៨) ខ្ញុំយកសាដកអាក្រក់ (សាដកសាច់ក្រាស់) ហើយ
សិក្សាមន្ត ក្នុងខាងមុខនៃព្រះទេវជ្ឈាយ៍ ដើម្បីដល់នូវការ
ទម្លាយនូវពាក្យ ។ ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធព្រះនាមគិស្សៈ ទ្រង់
ប្រាសចាកធូលីគីកិលេស ក្នុងទទួលនូវគ្រឿងបូជា ព្រះអង្គ
ខ្ពង់ខ្ពស់ ប្រសើរលើសលុប ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ទុក្ខម
ជាតិគណៈ ។ លុះខ្ញុំបានឃើញព្រះមហាវិរៈ ជាទីរង់ចាំម
ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ជាច្បងក្នុងលោក ជាពនសកៈ ទ្រង់ជាន់សំពត់
សាដកដ៏អាក្រក់ ដែលខ្ញុំក្រាលហើយ ព្រះអង្គបិក្ខុលោក
ដូចព្រះចន្ទ ទ្រង់ប្រាសចាកមន្ទិល បានថ្វាយបង្គំព្រះបាទា
របស់ព្រះសាស្តាដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ ក្នុងកថា ៩៤ អំពីកថា
នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយសាដកអាក្រក់ ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយសាដកអាក្រក់ ។ ក្នុង
កថា ៩៧ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ
ជាកំជាងជន ព្រះនាមសុនន្ទៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

នវិមំ សប្បិទាយកត្តោបទានំ

បដិសម្ព័ន្ធា ពតស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មគិញ្ញា សច្ចិតតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសន្នំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា អក្កនិសង្ខារោ ជេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អក្កនិសង្ខារោ អបទានំ សមន្តំ ។

នវិមំ សប្បិទាយកត្តោបទានំ

(១០៩) និសិដ្ឋោ ចាសានវេ ឆារីកណបុរត្តតោ

ព្យាដិទំ សមណំ ទិស្វា អតិណមេសហំ យរិ

ឧបវិជ្ជំ មហារិកំ ទេវទេវំ ឆរាសកំ

សច្ចតេលំ មយា ទិដ្ឋំ សិទ្ធត្ថស្ស មហេសិនោ ។

បស្សន្ធនវេ ទិស្វា វិប្បសន្នមុទ្ធិជ្រៃយំ

វិជ្ជតា សត្តនោ ចានេ អនុសំសារយី បុរោ ។

សប្បិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិក្ខា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រគល់ហើយ ។

បានឮថា ព្រះអង្គសព្វគ្រាន់ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អក្ខរសព្វកត្តោបទាន ។

សប្បិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

(១១៩) ខ្ញុំអង្គុយក្នុងប្រាសាទដ៏ប្រសើរ មានពួកនារី
ចោមរោម បានឃើញព្រះសមណៈជាមហាវីរៈ ជាទេវតា
ដ៏ក្រៃលែង ជាទេវតាសកៈ ទ្រង់មានអាពាធ ស្តេចចូលមក
ជិត ខ្ញុំក៏នាំមកកាន់ផ្ទះ ខ្ញុំបានថ្វាយសប្បិទិន្ទ្រប្រង ដល់
ព្រះសិទ្ធតមហេសី ។ ខ្ញុំឃើញ (ព្រះអង្គ) បានក្រវល់
ក្រវាយរម្ងាប់ហើយ មានមុខទ្រិយស្រស់បស់ ក៏ថ្វាយ
បង្គំព្រះបាទរបស់ព្រះអាស្ថា ហើយដើរទៅខាងមុខ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទិស្វា មំ សុបសន្ននំ ឥទ្ធិយា ទាវមី កតោ

នកំ អត្ថកមំ វិរោ ហំសរាជាវ អម្ពរេ ។

ចតុន្ទវតេ ឥតោ កម្មេ យំ នានមទទំ តនា

ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ សម្មតេលសង្កំនំ ដលំ ។

ឥតោ សត្តរសេ កម្មេ ទុតិយេវសនាមកោ

សត្តរតនសម្មន្នោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ពតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្នកិញ្ចា សង្កកតា កកំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា សម្មនាយកោ វេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

សប្បិទាយកន្ថោស្ស អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះវិរាសមណៈ ទ្រង់ដល់នូវគ្រឿងនៃបុទ្ធ ទ្រង់ឃើញខ្ញុំនោះ
 មានសេចក្តីជ្រះថ្លាស្មោះ ក៏ហោះឡើងកាន់អាកាស ដូច
 ស្តេចហង្សហើរទៅព្រងឹងអាកាស ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្ប
 នេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុត្តតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយសប្បនិងប្រេង ។
 ក្នុងកប្បទី ១៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
 មួយអង្គ ព្រះនាមទុតិទេវៈ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧
 ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសប្បទាយកត្តោ មានមាយុ បានសម្តែង
 នូវតាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សម្បទាយកត្តោអបទាន ។

ទេសមី បាបនីវរិយត្ថេរាបទានំ

[១២០] បិយាទស្សន្តស្ស ភគវតោ ធម៌មី សោធិតំ មហោ

ធម្មតេហិ មជ្ជិច្ឆន្តំ វតាគមនិវរណំ ។

តាមី វិវដ្តនត្ថាយ កុសលស្សបសម្បទា

តិលសានំ មហាថាយ មទហី សត្តសាសនេ ។

ឥតោ ឯកាទសេ កម្សេ អត្ថត្រដោតិ វិស្សតោ

សត្តរគនសម្បទោ ធកត្តវត្ថុ មហាពុលោ ។

មជ្ជសម្ពុទោ ធកស្សោ វិហេត្វាមិច អដ្ឋិមេ

ធម្មតិញ្ចា សច្ចិតតា កតំ ពុទ្ធស្ស ភស្តសន្តិ។

ឥតំ សុទ្ធិ វាយស្មា តាមនិវរិយោ ដេហេ ឥហ

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បាបនីវរិយត្ថេរស្ស អបទានំ សន្តំ ។

បាបនិវរិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

(១២០) ខ្ញុំជម្រះទីចង្រ្គម បិទបាំងដោយដើមបុស ជា
គ្រឿងការពារខ្យល់និងកម្ដៅថ្ងៃ ដើម្បីព្រះមានព្រះភាគព្រះ
នាមបិយទស្សី ។ ខ្ញុំតម្កល់ទុកនូវការបំពេញកុសល ដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ការរៀបរៀងនូវបាប ដើម្បីលះបង់នូវកិលេស
តាំងឡាយ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកប្បទី ១១
អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមអត្ថតេជះ
ទ្រង់បរិច្ចណិដោយវិវា ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ជាក់ច្បាស់ហើយ តាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបាបនិវរិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
ភាពតាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បាបនិវរិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទូទ្វាជំ

ហត្ថិ ចានជិ សច្ចញ្ញា ឯកសញ្ញា ច វិសិយោ(១)

សច្ចិតោ តាលវណ្ណិ(២) ច តថា ឯកន្តសញ្ញាកោ(៣)

សម្មិ ចាបទិវរិ ច កតុប្បញ្ញាស តាថកោតិ ។

ហត្ថិវគ្គោ ពារីសតិមោ ។

១ ម. វិសិយោ ។ ២ ម. តាលវណ្ណិ ។ ៣ ម. អក្កន្តសញ្ញាកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទិស

ហត្ថទាយកត្ថេរាបទាន ១ បាទធិទាយកត្ថេរាបទាន ១ សច្ច-
សញ្ញាកត្ថេរាបទាន ១ ឯកសញ្ញាកត្ថេរាបទាន ១ វិសិសញ្ញា-
កត្ថេរាបទាន ១ សន្និកត្ថេរាបទាន ១ គាលវណ្ណទាយកត្ថេ-
រាបទាន ១ អក្កនសញ្ញាកត្ថេរាបទាន ១ សប្បទាយកត្ថេរា-
បទាន ១ បាបនិករិយេត្ថេរាបទាន ១ មានគាថា ៥៤ ។

ចចំ ហត្ថវិគ្គ ទី ២២ ។

តើវិសតិមោ អាលម្ពនទាយកវិគោ

បឋមំ អាលម្ពនទាយកញ្ចេរបទានំ

(១២០) អត្ថនុស្សំស្ស ភគវតោ លោកេជេដ្ឋស្ស តាទិហោ

អាលម្ពនំ មយា និទ្ធិ វិបទិន្ធស្ស តាទិហោ ។

ធរណី បដិបជ្ជាមិ វិបុលំ សាគរេវ្យំ

កាលោសុ ច វស្សវិយំ វត្តេមិ វសុនាយ ច ។

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

វតោ ទ្វេសង្កិកម្មមិ តយោ អាសីសុ ខត្តិយា

ឯកានុស្សិតនាមា តេ ចក្កវត្ថំ មហាពូណា ។

បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិហោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ចន្ទ្យភិញ្ញា សង្កិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

វត្ថំ សុទិ អាយស្មា អាលម្ពនទាយកោ ថេរោ

វតោ តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

អាលម្ពនទាយកញ្ចេស្ស បឋមំ លម្ពំ ។

អាលម្ពនទាយកវិគ្គ ទី ២៣

អាលម្ពនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១

[១២១] ខ្ញុំបានថ្វាយបង្គំនែដៃ ដល់ព្រះមានព្រះភាគព្រះ
នាមអត្ថទស្សី ជាច្បងក្នុងលោក ទ្រង់នឹងឆឹង ជាធំជាង
ពួកសត្វដើរឆ្មារ ជាតាទីបុគ្គល ។ ខ្ញុំគ្រប់គ្រងផែនដីធំទល់
នឹងសាគរ ញ៉ាំងឥស្សរិយយសឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងពួកសត្វផង
លើផែនពសុធាផង ។ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញកិលេសទាំងឡាយហើយ
តាសរំលើងកតាទាំងពួងចោលហើយ បានដល់វិជ្ជា ញ សាស
នារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ព្រោះកុសលកម្មនេះ ។
ក្នុងកប្បទី ៦២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣
ជាតិ ព្រះនាមឯកាទស្សីតៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ពុទា ៤ វិណេកុ ៨ និមិត្តិកា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាលម្ពនទាយកត្ថេរា មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឯ អាលម្ពនទាយកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ
ទុតិយំ អជីនទាយកត្រៃវាបទានំ

(១២២) ឯកត្តសេ ឥតោ កម្មេ កណាសន្តារកោ អហំ

អន្ទសំ វេជំ តុទ្ធិ អាហ្មត្ថំ បដិក្កហំ ។

ចម្ពុខណ្ឌំ មយា ទិដ្ឋំ សិខិនោ លោកតទ្ធិនោ

តេន កម្មេន ទិបទិដ្ឋំ លោកជេដ្ឋ ធម្មសភ ។

សម្បត្តិ អនុកោត្វាន កិលេសេ យាបយំ អហំ

នារមិ អន្តិមំ ទេហំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។

ឯកត្តសេ ឥតោ កម្មេ អជីនំ យំ អនាសហំ

ទុក្ខតំ នាភិជាជាមិ អជីនស្ស ឥទំ ផលំ ។

ឥតោ បញ្ចាសកេ កម្មេ រាជា អាសី សុទាយកោ

សត្តរតនសម្បដ្ឋោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ចជ្ឈកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ តុទ្ធិស្ស សាសន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

អដ្ឋិនិទាយកត្តោបទាន ទី ២

[១២២] ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាបុរស
អ្នកគោលកម្រាលសម្រាប់គណៈ បានឃើញព្រះពុទ្ធ ទ្រង់
ប្រាសចាកធូលីតីរតៈ គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ។ ខ្ញុំបាន
ថ្វាយកំណាត់ស្បែកខ្លា ដល់ព្រះសិវីជាលោកពន្ធ បពិត្រ
ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ជាឧបាសកៈ
ខ្ញុំបានទទួលនូវសម្បត្តិ ហើយដុតបំផ្លាញ នូវតួកកិលេស
ដោយកម្មនោះ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា
របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយស្បែកខ្លា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
នេះជាផលនៃការថ្វាយស្បែកខ្លា ។ ក្នុងកប្បទី ៥០ អំពីកប្ប
នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសុទាយកៈ ទ្រង់
បរិបូណ៌ដោយភិវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តា
៤ វិមាត្ថ ៨ នឹងអភិព្វា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

តតិយំ ទ្វេតតិយញ្ចេវបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា អជិននាយកោ ថេរោ
ឥហ តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អជិននាយកត្ថេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

តតិយំ ទ្វេតតិយញ្ចេវបទានំ

(១២៣) មិគលុទ្ធា បុរេ អាសី អរោញ្ច កាននេ មហំ
អន្ទុសំ វិវជំ តុទ្ធិ អាហុត្ថំ បដិក្កហំ ។
មិសបេសិ មយា ទិន្នា វិបស្ស័ស្ស មហោសិលោ
សនេវេកស្មំ លោកស្មំ ឥស្សរំ កាយាមហំ ។
ឥមិនា មិសនានេន រតនំ និព្វត្តតេ មម
នុរេ មេ រតនា លោកេ ទិដ្ឋធម្មស្ស បត្តិយា ។
តេហំ សព្វេ អតិកោមិ(១) មិសនានស្ស បត្តិយា
កត្តញ្ច មុទុកំ មយ្ហំ បញ្ញា និបុណវេទិនំ ។
ឯកនុវតេ ឥតោ កប្បេ យំ មិសមទទី តនា(២)
នុក្ខតី នាភិជាតាមិ មិសនានស្សិទំ ដលំ ។

១ ម. អនុកោមិ ។ ២ ម. អហំ ។

ទ្វេតនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

បានឮថា ព្រះអធិនតាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ធម៌ អធិនតាយកត្ថេរាបទាន ។

ទ្វេតនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(១២៣) ក្នុងកតមុន ខ្ញុំកើតជាព្រានម្រឹគនៅក្នុងព្រៃធំ
បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ប្រាសចាកធូលីគីរាតៈ គួរទទួល
នូវគ្រឿងបូជា ។ ខ្ញុំបានថ្វាយដុំសាច់ដល់ព្រះវិបស្សីមហេសី
ខ្ញុំបាននូវឥស្សរភាព ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក ។
រតនៈតែងកើតឡើងសម្រាប់ខ្ញុំ ដោយការថ្វាយនូវសាច់នេះ
រតនៈពីរយ៉ាងក្នុងលោក កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ដោយចំណែក
នៃផលបច្ចុប្បន្ន ។ ខ្ញុំគ្របសង្កត់នូវសត្វលោកទាំងអស់នោះ
ដោយចំណែកនៃការថ្វាយសាច់ ខ្លួនរបស់ខ្ញុំទន់ភ្លន់ផង ទាំង
បញ្ញា (របស់ខ្ញុំ) ក៏ដឹងនូវហេតុផលអ្វីតផង ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
អំពីកប្បនេះ ក្នុងគោលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
សាច់ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខគឺ នេះជាផលនៃបំណង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ឥតុត្ថកេ កក្កេ ឯកោ អាសី ជនាធិនោ
 មហាភោហិតនាគោ សោ ឥត្តវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពុទ្ធា ឥតស្សេ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សម្មិកតា កតំ តុទ្ធស្សសាសនត្ថិ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ទ្វេតនិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ទ្វេតនិយញ្ញេស្ស អបទានំ សម្ពុត្តំ ។
 វសមំ រាណារិ ។

បត្តិព័ អារក្ខនាយកញ្ជើរបទានំ

(១២២) សិទ្ធត្ថស្ស កកវតោ វេទិកា កាវិតា(១) មយោ
 អារក្ខោ ច មយោ ធិន្នោ សុកតស្ស មហេសិលោ ។
 តេន កម្មវិសេសេន ន បស្សេ(២) កយកេរិ
 កុហិត្ថំ ឧបបន្នស្ស តាសោ មយ្ហំ នវិជ្ជតិ ។
 ឥត្ថន្តវតោ ឥតោ កក្កេ យំ វេទី ការយំ បុរេ
 ឧត្ថតិ ឆាភិជានាមិ វេទិកាយ ឥទ្ធិ ផលំ ។

១ ម. បទ រាណិយ ។ ២ ម. ឥ បស្សី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំនោះបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ
 មួយអង្គ ជាធំជាងជន ព្រះនាមមហាពេហិត ទ្រង់មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិពា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះទ្រូរតនិយភោគ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ទ្វេរតនិយភោគបទាន ។

ចប់ កាលាវារៈ ទី ១០ ។

អារក្ខទាយកត្តោបទាន ទី ៤

(១៦២) ខ្ញុំឲ្យគេធ្វើបង្គំនៃដៃ ថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះ
 នាមសិទ្ធត្ថៈ មួយទៀត ខ្ញុំថ្វាយការរក្សាចំពោះព្រះសុគត
 មហេសី ។ ហេតុតែកម្មដ៏វិសេសនោះ ខ្ញុំមិនដែលចូលក៏យ
 ដែលគួរខ្លាចទេ ខ្ញុំដែលកើតក្នុងទីណា ។ មិនចេះមាន
 សេចក្តីតក់ស្លុតឡើយ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឲ្យគេធ្វើបង្គំនៃដៃ ថ្វាយព្រះពុទ្ធក្នុង
 កតមុន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃបង្គំនៃដៃ ។

បញ្ចម៍ អព្យជិតត្ថេរាបទានំ

ឥតោ ធម្មម្ហិ កក្កដម្ហិ អបស្សនសនាមកោ
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថិ មហាឡលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ញា សម្មិកតា កតំ ពុទ្ធស្សសាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា អារត្តនាយកោ ខេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អារត្តនាយកន្ទេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ចម៍ អព្យជិតត្ថេរាបទានំ

(១២៥) វិមស្សិស្ស ភក្កវតោ អត្ថិសាលំ អនាសហំ
 ព្យាធិការាណញ្ច អារាសំ ឧឡោនកក្កដិក្កហំ ។
 តេន កម្មេន យំ មយ្ហំ អត្តការោ សុទិម្ហតោ
 ព្យាធាហំ ធាភិជាធាមិ បុញ្ញកម្មស្សន្តិ ផលំ ។
 ឯកនុវតេ ឯតោ កម្មេ យំ សាលមននី តនា
 ទុក្ខតិ ធាភិជាធាមិ អត្ថិសាលាយនី ផលំ ។

អព្យាធិកត្តោបទាន ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិមួយ
អង្គ ព្រះនាមអបសេរ្យនៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្រ ៨ និងអភិព្វា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអារក្ខទាយកន្ត្រៃ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អារក្ខទាយកន្ត្រៃបទាន ។

អព្យាធិកត្តោបទាន ទី ៥

(១២៥) ខ្ញុំបានថ្វាយរោងភ្លើង ដល់ព្រះមានព្រះភាគព្រះ
នាមវិបស្សីផង បានប្រគេនអារាមសសម្រាប់ទទួលទឹកក្ដៅដល់
ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺផង ។ អត្តភាពរបស់ខ្ញុំដែលបុព្វាកម្មនិមិត្ត
ល្អហើយ ដោយកម្មណា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ជម្ងឺដោយកម្ម
នោះ នេះជាផលនៃបុព្វាកម្ម ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្ប
នេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយរោង
ភ្លើង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃរោងភ្លើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ច សត្តមេ កក្កេយ្យ ឯកោ អាសី ធរាជិទោ(១)
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ធកក្កវត្តំ មហាពុលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា អក្សរិកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

អព្ភធិកគ្រោស្ស អបទានំ សម្ពុត្តំ ។

ឆដ្ឋំ វិកលបប្បិយត្ថេរាបទានំ

(១២៦) ធារទោ(២) ឥតិ មេ ធាមិ កក្កេយ្យោ ឥតិ មិ វិទ្ធ
 អទ្ទសី សមណានក្ខំ វិបស្សី ទេវសក្កតិ
 អនុព្យាញនធជរិ(៣) ពុទ្ធិ អាហុតិទំ បដិគ្គហំ
 វក្កលប្បញ្ញំ(៤) បក្កយ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
 ឯកនុតោ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមភិរោមយី
 ទុក្ខតំ ធាភិជាធាមិ ពុទ្ធវិជ្ជាយិទំ ជលី ។

មេ. ឯកោសី អបរាជិកោ ។ ២៩. វរោ ។ ៣ ម. អនុព្យាញនរិ ។ ៤ ម. ពរោលប្បញ្ញំ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រតីមួយ
 អង្គ ជាធំជាងពួកនេះ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអព្យាធិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អព្យាធិកត្ថេរអបទាន ។

វិក្កលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៦

(១២៦) ខ្ញុំឈ្មោះនារទៈ តែគេស្គាល់ខ្ញុំថាកស្សបៈ ខ្ញុំ
 បានឃើញព្រះវិបស្សីសម្ពុទ្ធ ជាកំពូលនៃពួកសមណៈ ដែល
 ទៅតាតែងធ្វើសក្ការៈហើយ ជាព្រះពុទ្ធ ទ្រទ្រង់នូវអនុញ្ញា-
 ព្វនៈ គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ខ្ញុំយកផ្កាផលបូជាដល់ព្រះ
 សម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សត្តមំ លោវណ្ណវិជ្ជិសកិយត្ថេរាបទានំ

ធម្មុត្តត្ថតោ កម្មេ រោមសោ នាម ខត្តិយោ
 អាមុត្តមាណករណោ សយោគ្គតលវាហនោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធម្មស្សោ វិហោត្វាបិទ អដ្ឋិមេ
 ធម្មុត្តត្ថោ សម្មិកតោ កកំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា វត្ថុលម្ពិយោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្ថតិ ។

វត្ថុលម្ពិយន្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្តមំ លោវណ្ណវិជ្ជិសកិយត្ថេរាបទានំ

(១២៧) ឧយ្យានភូមិ និយ្យនោ អន្តសំ លោកនាយកំ
 វិជ្ជិសកំ កហេតាន លោវណ្ណំ សាដុនិម្ពិទ្ធិ ។
 សំយំ កតោ សមាសោ ហត្ថិខន្ធកតោ អហំ
 តុទ្ធស្ស អភិរោមសី សិខិនោ លោកតុទ្ធនោ ។
 ឯកត្ថិសេ ឥតោ កម្មេ យំ មុប្បអភិរោមយំ
 ឧត្ថតិ នាភិវាទាមិ តុទ្ធក្វជាយិទិ(១) ដលំ ។
 សត្ថិសេ ឥតោ កម្មេ ឯកោ អាសី ជនាធិនោ
 មហាបតាទោ នាមេន ធម្មត្ថិ មហាពុលោ ។

១ ម. បុព្វបដិយិទំ ។

សោវណ្ណវិជ្ជិតិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

ក្នុងកថា ៧៤ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រព្រះនាម
រាមសៈ ពាក់កម្រងផ្កានិងគ្រឿងអម្ពរ ប្រកបដោយយាន
និងពលពាហនៈ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិក្កលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បច្ចេក វិក្កលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

សោវណ្ណវិជ្ជិតិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

(១២៧) ខ្ញុំដើរទៅកាន់ទីទួល បានឃើញព្រះលោក-
នាយក ក៏កាន់ផ្កាប្រដាប់ក្បាលធ្វើដោយមាស ដែលជាង
និម្មិតល្អហើយ ។ ខ្ញុំដើរទៅដោយរួសរាន់ ឡើងដំរើលើក
ដំរី ហើយបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមសិវី ជាលោកពន្ធ ។
ក្នុងកថា ៣១ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្កា
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកថា ៣២
៣៣ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រព័ន្ធមួយអង្គ ជាធំ
ជាងផន ព្រះនាមមហាបតាបៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្ស សោវណ្ណវដិសតិយោ ខេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សោវណ្ណវដិសកិយញ្ចេស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

អដ្ឋមំ មិញ្ញវដិសកិយញ្ចេរាបទានំ

(១២៨) និព្វតេ លោកនាថម្មំ សង្ខម្មំ វនតំ វេ
 វដិសកេហំ អាគិណ្ឌំ ពោធិប្បដំ អភាសហំ ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កក្កេយ្យំ យំ ប្បជមករី តនា
 ទុក្ខតំ បាភិជាធាមិ ពោធិប្បជាយិទំ ផលំ ។
 ឥតោ ធាតុសតិកក្កេយ្យំ អហំ មេយត្តនាមកោ
 សន្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្តំ បហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសោវណ្ណវិជ្ជាសក្ខីយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សោវណ្ណវិជ្ជាសក្ខីយត្ថេរាបទាន ។

មិញ្ញាវិជ្ជាសក្ខីយត្ថេរាបទាន ទី ៨

(១២៨) កាលព្រះលោកនាថព្រះនាមសិវី ប្រសើរជាង
ពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំបានធ្វើការបូជាដើម
ពោធិព្រឹក្ស ដេរជាសដោយផ្កា ប្រដាប់ក្បាល ។ ក្នុងកប្បទី
៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើ
បូជាដោយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពោធិ
បូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមមេឃព្វៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិក័រ
៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមោក្ខ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

នវិមំ សុកតាវេឡិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា មិញ្ញវដិសកិយោ វេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។
 មិញ្ញវដិសកិយត្ថេរាស្ស ឧបទានំ សមត្ថំ ។

នវិមំ សុកតាវេឡិយត្ថេរាបទានំ

(១២៧) អសិកោ នាម នាមេន មាលាគារោ អហំ តនា
 អាវេឡិ បក្កហេត្វាន រត្តោ នាតុំ វជាមហំ ។
 អសម្មត្តោម្ហំ រាជានំ អន្តសំ សិទ្ធិនាយកំ
 ហដ្ឋោ ហដ្ឋេន ចិត្តេន ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
 ឯកត្ថិសេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិរោមយី
 ទុក្ខតិ នាភិជាមាមិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ផលំ ។
 បញ្ចវសេ ឥតោ កប្បេ រាជា ហោមិ មហាពូលោ
 វេរោ ឆោ នាម នាមេន តត្ថវត្ថំ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា តតស្សោ វិមោក្ខាបិទ អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ច សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សុកតាវេឡិយោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។
 សុកតាវេឡិយត្ថេរាស្ស ឧបទានំ សមត្ថំ ។

សុកតាវេជ្ជិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

បានឮថា ព្រះបិណ្ឌវដ្ឋសកិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឈប់ មិញ្ញវដ្ឋសកិយត្ថេរាបទាន ។

សុកតាវេជ្ជិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

(១២៩) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកក្រុងផ្កាឈូកៈ
កាន់កម្រងផ្កាប្រដាប់ក្បាលដើរទៅ ដើម្បីនឹងថ្វាយស្តេច ។
ខ្ញុំមិនទាន់ដល់ស្តេច ក៏បានឃើញព្រះសិវិនាយក ខ្ញុំមានចិត្ត
រីករាយ ក៏ប្តូរជាដល់ព្រះពុទ្ធ ដោយចិត្តរីករាយ ។ ក្នុងកម្សាន្ត
៣១ អំពីកម្សាន្តនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
ដែលទៅកាន់ទុគ្គតិ នេះជាដល់នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកម្សាន្ត
២៥ អំពីកម្សាន្តនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាម
វេតារៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុកតាវេជ្ជិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឈប់ សុកតាវេជ្ជិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទសមី ឯកវិន្ទនិយត្តោបទានំ

[១៣០] ឧសភំ បវរំ វីរំ វេស្សភំ វិជិតាវរំ

បសន្នចិត្តោ សុមនោ ពុទ្ធសេដ្ឋំ អវន្តហំ ។

ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ យំ កម្មមករំ តទា

ទុក្ខតំ នាភិជាធាមិ វន្តនាយ ឥទំ ដលំ ។

ចតុវិសម្មំ កប្បម្មំ វិគតានុទ្ធាមកោ

សត្វាតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពុលោ ។

បដិសម្ព័ន្ធោ ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ឯកវន្តនិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកវិន្ទនិយត្តោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកវិន្ទនិយត្តោបទាន ទី ១០

(១៣០) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយ
 បង្គំព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ព្រះនាមវេស្សក្ស ជាទសកៈដ៏ប្រសើរ
 ទ្រង់មានព្យាយាម ទ្រង់ឈ្នះមារ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពី
 កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសល-
 កម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខភិ នេះជាផលនៃការថ្វាយបង្គំ ។
 ក្នុងកប្បទី ២២ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាម
 វិគតានន្ទៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសង្កតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសា បនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកវិន្ទនិយត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកវិន្ទនិយត្តោបទាន ។

ឧទ្ទិស

អាលម្ពនញ្ច អដ្ឋនំ មិសនាត្តនាយតោ
អព្យាធិវត្ថុលសោណ្ឌំ មិញ្ចំ អាវេទ្យវន្តនំ
បញ្ចបញ្ចាស តាថាយោ វណ្ណតា អត្ថនស្សីហិតំ ។

អាលម្ពនាយកវិញ្ញាណ តេវីសតិមោ ។

ឱទ្ធាន

អាណត្តិទាយកត្ថេរាបទាន ១ អដ្ឋនទាយកត្ថេរាបទាន ១
 ទេវតនិយត្ថេរាបទាន ១ អារក្ខទាយកត្ថេរាបទាន ១ អព្យា-
 ធិកត្ថេរាបទាន ១ វក្កលបប្បិយត្ថេរាបទាន ១ សោវណវ-
 ដ័សតិយត្ថេរាបទាន ១ មិញ្ញវដ័សតិយត្ថេរាបទាន ១ សុក-
 តាវឡិយត្ថេរាបទាន ១ ឯកវន្ទនិយត្ថេរាបទាន ១ មាន
 តាថា ៥៥ ដែលពួកអ្នកប្រាជ្ញ ឃើញនូវប្រយោជន៍បានរាប់
 ហើយ ។

ចប់ អាណត្តិទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២៣ ។

បុត្រីលោ ឧទកសនទាយវិគ្គោ

បប្រមី ឧទកសនទាយកតោបទានំ

[១៣១] អារាមឆ្មារា ធិកុម្ម ដលតំ សន្តរី អហំ

ឧទកត្ថា ឧបដ្ឋាសំ ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា ។

ឯកត្ថិសេ ឥតោ កប្បេ យំ កម្មមករី តទា

ឧត្តរី ឆាភិជាឆាមិ អាសនេ ចោទតេ ដលំ ។

ឥតោ បណ្ណាសេ កប្បេ អភិសាមសម្បយោ

សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិហោក្ខាបិក អដ្ឋមេ

ធន្យកិញ្ចា សន្តិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុដំ អាយស្មា ឧទកាសនទាយកោ ថេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្ថាតិ ។

ឧទកសនទាយកតោបទានំ អបរាមំ សម្ពុតំ ។

ឧទកាសនទាយវិគ្គ ទី ២៤

ឧទកាសនទាយកត្តោបទាន ទី ១

(១៣១) ខ្ញុំចេញទៅអំពីទារអាភម បានក្រាលបន្ទុះក្តារ
ផង តម្កល់ទឹកទុកផង ដើម្បីសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។
កងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ កងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
ផលនៃអាសនៈនិងទឹក ។ កងកប្បទី ១៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមអភិសាមៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
ដោយវិក័រ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តា ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧទកាសនទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង

នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ទុតិយំ ភាជនទាយកត្ថេរាបទានំ

(១៣២) នគរេ ពន្ធមតិយា កុម្មុកាហេ អហំ តនា
 ភាជនំ អនុបាលេសី ភិក្ខុសង្ឃស្ស តាវនេ ។
 ឯកនុតិសោ កម្មេ ភាជនំ អនុបាលយី
 ទុក្ខំ ធាតិជាធាមិ ភាជនស្ស ឥទំ ជលំ ។
 តេបញ្ញាសេ ឥតោ កម្មេ អនន្តជលិធាមគោ(១)
 សត្តរតនសម្មុទ្ទោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោត្តាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សម្ពិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា ភាជនទាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ភាជនទាយកត្ថេរាបទានំ អបទានំ សមត្ថំ ។

តតិយំ សាលបប្បិយត្ថេរាបទានំ

(១៣៣) អរុណាតិយា នគរេ អហោសី បុរិកោ តនា
 មម ទ្វារេន កច្ឆន្តិ សិទ្ធិនំ អន្តសំ ជិនំ ។

១ ម. អន្តសាលំពាហ ។

រាជិនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២

(១៣២) កាលនោះ ខ្ញុំកើតជានាយសុនធានី នៅក្នុង
ក្រុងពន្ធមតី បានរក្សាកាជន៍របស់ភិក្ខុសង្ឃ ។ ក្នុងកប្បទី ៧១
អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានរក្សាកាជន៍ ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃកាជន៍ ។ ក្នុងកប្បទី ៥៣ អំពី
កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាម
អនន្តជលិ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
ច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកាជនទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ រាជិនទាយកត្ថេរាបទាន ។

សាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(១៣៣) កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកធ្វើនំ នៅក្នុងក្រុងអរុណវតី
បានឃើញព្រះជិនស្រី ព្រះនាមសិទ្ធិ ស្ដេចនិមន្តតាមទាររបស់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ពុទ្ធស្ស វត្ថំ បក្កយេ សាលបុព្វំ អនាសហំ
 សម្មក្កតស្ស ពុទ្ធស្ស វិប្បសន្នោន ចេតសា ។
 ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ យំ បុព្វមគិនាសហំ
 ទុក្ខតំ នាគិជាតាមិ សាលបុព្វសង្កេតំ ផលំ ។
 ឥតោ ទុក្ខសកប្បម្ហំ អហោសី អមិតញ្ញាលោ
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពុទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ចា សង្ខកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្សា សាលបុព្វិយោ ខេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាភិ ។

សាលបុព្វិយន្តោស្ស អបទានំ សម្ពត្ថំ ។

បច្ចតំ កិលញ្ចទាយកត្ថោរាបទានំ

(១៣២) តិវរាយំ បុរេ រម្មេ នឡូកាវេ អហំ តនា
 សិទ្ធិត្ថេ លោកបដ្ឋោតេ បសុញ្ញា ជនតា តហី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានទទួលបាត្ររបស់ព្រះពុទ្ធ ហើយថ្វាយ
 ផ្កាសាលព្រឹក្ស ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលកំពុងស្ដេចទៅតាម
 ផ្លូវតែមួយព្រះអង្គ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផល នៃផ្កាសាលព្រឹក្ស ។ ក្នុងកប្បទី ១២ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមអមិតញ្ញលៈ ទ្រង់បរិ-
 បូណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធ
 ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសាលបុព្វិយភ្នេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សាលបុព្វិយភ្នេរអបទាន ។

កិលញ្ញាយត្ថេរាបទាន ទី ៤

(១៣២) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកត្បាញដែង នៅ
 ក្នុងតិវបុរី ជាទីរមណីយដ្ឋាន ឯប្រជុំជនបានជ្រះថ្លាចំពោះ
 ព្រះសិទ្ធត្ថសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គទ្រង់បំភ្លឺលោក ក្នុងទីនោះ ។

បញ្ចម៍ វេទិទាយកត្តេរាបទានំ

បូជន្តំ លោកនាថស្ស កិលញ្ចំ បរិយេសតិ
 ពុទ្ធបូជំ កកេន្ទានំ កិលញ្ចំ អនិទំ អហំ ។
 ចក្កន្តរតេ ឥតោ កកេយ្យ យំ កក្កមករី តនា
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ កិលញ្ចស្ស ឥទំ ជលំ ។
 សត្តសត្តតិកប្បម្មំ រាជា អាសិ ជលទ្ធកេ
 សត្តតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា កិលញ្ចនាយកោ ខេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កិលញ្ចទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ចម៍ វេទិទាយកត្តេរាបទានំ

[១៣៥] វិបស្សនោ ភគវតោ ពោធិយា ពានបុត្តមេ
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ កាវេសី វេទិកំ អហំ ។
 ឯកន្តរតេ ឥតោ កកេយ្យ កាវេសី វេទិកំ អហំ
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ វេទិកាយ ឥទំ ជលំ ។

វេទិទាយកត្តោបទាន ទី ៥

ប្រជុំជនស្វនរកកន្ទេល ដើម្បីបូជាព្រះលោកនាថ ខ្ញុំបាន
 ឲ្យកន្ទេលដល់ពួកជនអ្នកធ្វើពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពី
 កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសល-
 កម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃកន្ទេល ។ ក្នុង
 កប្បទី ៧៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមផលន្ទ្រៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាកំច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកិលញ្ចទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្លឹង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កិលញ្ចទាយកត្តោបទាន ។

វេទិទាយកត្តោបទាន ទី ៥

(១៣៥) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បាន
 ឲ្យគេធ្វើខ្សឿន ត្រង់ដើមពោធិព្រឹក្ស ដ៏ប្រសើរ របស់
 ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវិបស្សី ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពី
 កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឲ្យគេ
 កសាងខ្សឿន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃខ្សឿន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ឯកានិសេ កក្កេយ្យ អរោហសី ស្វរិយស្សនោ
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិក អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា វេទិនាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អរោហិត្តាតិ ។

វេទិកាយកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ធម្មំ វិណ្ឌការកត្តេបទានំ

(១៣៦) នគរេ អរុណាវតិយា វណ្ណការោ អហំ តទា
 ចេតិយេ ទុស្សកណ្ណានិ នាធាវណ្ណំ រាជេមហំ(១) ។
 ឯកត្ថិសេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ វណ្ណំ រាជយំ តទា
 ទុក្ខតំ នាភិជាធាមំ វណ្ណានានស្ស័ទិ ផលំ ។
 ឥតោ តេវីសតិកក្កេយ្យ ចន្ទសមសនាមកោ(២)
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។

១ ម. រជំ អហំ ។ ២ ម. វណ្ណសមសនាមកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ១១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ
 ព្រះនាមសុរិយស្សមៈ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវេទិទាយកត្តរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ វេទិទាយកត្តរអបទាន ។

វិណ្ឌការកត្តេរាបទាន ទី ៦

(១៣៦) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាជាងជ្រលក់ ក្នុងក្រុង
 អរុណវតី បានជ្រលក់គ្រឿងប្រដាប់ជាក់សំពត់ ក្នុងចេតិយ
 ឲ្យមានពណ៌ផ្សេងៗ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុង
 កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានជ្រលក់ពណ៌ ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃវណ្ណទាន ។ ក្នុងកប្បទី ៦៣ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមចន្ទ-
 សមៈ ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។

សត្តមំ បិយាលបប្បិយត្ថេរាបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្ស វិណ្ឌការកោ បេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វិណ្ឌការក្សេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្តមំ បិយាលបប្បិយត្ថេរាបទានំ

(១៣៧) មិគលុទ្ធា បុរេអាសី អរញ្ញោ កាណនេ អហំ
 បិយាលំ បុប្ផតំ ទិស្វា កតមក្កេ ឱបី អហំ ។
 ពុទ្ធស្ស បត្តំ បក្កយេ បិយាលបុប្ផមទាសហំ
 មក្កេ កតស្ស ពុទ្ធស្ស វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
 ឯកនុតេ ឥតោ កល្យេ យំ បុប្ផមកិប្បជយី
 ទុក្ខតំ នាកិដាណមិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ដលី ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

បិយាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងភិក្ខា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ តាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវណ្ណការកត្តោ មានអាយុ បានសម្ពែងនូវ
ភាពតាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ វណ្ណការកត្តោបទាន ។

បិយាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

(១៣៧) កងកតមុន ខ្ញុំបានកើតជាព្រានម្រឹគ នៅក្នុង
ព្រៃធំ បានឃើញដើមទ្រូងដ៏វែងមានផ្ការីក ក៏បាចសាច
ទៅគ្រងផ្លូវដើរ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានកាន់យកបាត្រ
របស់ព្រះពុទ្ធ ហើយថ្វាយដាក់ទ្រូងដ៏វែងព្រះពុទ្ធ ដែលទ្រង់
ពុទ្ធដំណើរក្នុងផ្លូវ (នោះ) ។ កងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះ
ជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងភិក្ខា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ តាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ភត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា បិយាលបុច្ឆិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បិយាលបុច្ឆិយត្ថេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

អដ្ឋមិ អម្ពយាគទាយកត្ថេរាបទានំ

(១៣៨) សកេតេ សិប្បេ អបត្តន្តោ អគមិ កាននំ អហំ

សម្ពុទ្ធិំ យន្តំ ទិស្វាន អម្ពយាគំ អនាសហំ ។

ឯកនុត្ថេ ឥតោ កប្បេ យំ នានមទទី តនា

ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ អម្ពយាគស្សន្តំ ជលំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោត្តាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ភត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា អម្ពយាគទាយកោ ថេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អម្ពយាគទាយកត្ថេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឧត្តេស្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

បានឮថា ព្រះចិយាលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ

តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ចិយាលបុប្ផិយត្ថេរអបបទ ។

អម្ពយាគទាយកិច្ចោបទាន ទី ៨

[១៣៨] ខ្ញុំគានសេចក្តីរឹងត្អឹង ក្នុងសិប្បៈរបស់ខ្លួន បាន
ដើរទៅក្នុងព្រៃធំ ខ្ញុំឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ កំពុងធ្វើពុទ្ធដំណើរ
ទៅ ក៏ថ្វាយនូវការបូជាដោយផ្លែស្វាយ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
ទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាលទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការបូជាដោយផ្លែ
ស្វាយ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិកា ៦ នេះ ខ្ញុំ
បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអម្ពយាគទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង

នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អម្ពយាគទាយកត្ថេរអបបទ ។

នវិមំ ជិតិការកត្តោបទានំ

[១៣៩] និព្វតេ លោកនាថម្មំ អត្ថទស្សន៍បុត្តមេ
 ជកតី កាវតា មយំ ពុទ្ធស្ស បុប្ផតមេ(១) ។
 អដ្ឋាសេ កប្បសតេ យំ កម្មមករី តនា
 ធុកតី ធាតុជាធាមិ ជកតិយា ឥទំ ដលំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សក្ខ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ជកតិការកោ ខេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ជិតិការកត្តោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

ទសមំ វិសិទាយកត្តោបទានំ

[១៤០] កម្មារោហំ បុរេ អាសី តិវរាយំ បុត្តតមេ
 ឯកា វាសិ មយា ធិន្ទា សយម្ពំ អបរាជិតំ ។
 ចតុន្ទតេ ឥតោ កប្បេ យំ វាសិមទទី តនា
 ធុកតី ធាតុជាធាមិ វាសិនាធស្សន្តិ ដលំ ។

១ ប. បស្ថុចិត្តោ សុមតោ ជិតិ ការិកា មយាតិ ធិមេ ធាហិ ទិស្សន្តិ ។

ជំពូកការកត្តាបទាន ទី ៩

(១៣៧) កាលព្រះអគ្គទស្សីជាលោកនាថ ទ្រង់ប្រសើរ
ជាងពួកនេះ ព្រះអង្គបរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំបានឲ្យគេជម្រះផែនដី
ត្រង់កន្លែងព្រះស្នូបដ៏ប្រសើរ របស់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី
១,៨០០ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃផែនដី ។ បដិសម្ភិទា
៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះជតតិការកត្តា មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឈប់ ជំពូកការកត្តាបទាន ។

វិសិទ្ធិយកត្តាបទាន ទី ១០

(១៤០) ក្នុងកតមុន ខ្ញុំកើតជាជាងដែក ក្នុងក្រុងតិរវា
ជាបុរីដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំបានថ្វាយកាំបិតព្រាមួយ ដល់ព្រះសយម្ប
ទ្រង់ឈ្នះកិលេស ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុង
កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយកាំបិតព្រា ខ្ញុំ
មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយកាំបិតព្រា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្មិនា វត្ថុស្ស វិអោត្តាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មតិកា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្ស វាសិនាយកោ ថេរោ ឥមា

តាថាឈោ អភាសិន្ទានិ ។

វាសិកាយកត្តេស្ស អបទានំ សុត្តមំ ។

ឧទ្ធុនំ

ឧទិកោសមិ ភាជនីយោ សាលបុរិវី កិលញ្ចនោ(១)

វេទិកា វណ្ណកោហេ ច បិយាលម្ពយាគនោ

ជន្មនី វាសិនាយី(២) ច តាថា តិស ច អដ្ឋ ចាតិ ។

ទេវក.ឧទាយិវត្តោ បុគ្គលោ ។

១ ម. ទេវក.សនក.ជនី សាលបុរិវី កិលញ្ចកោតិ ធម៌សុត្តនោ ទិស្សតិ ។ ២ ម. វាសិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពុតា ៤ វិមាត្ថ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវាសិទ្ធិយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងខ្លួន
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ វិសិទ្ធិយកត្តោអបទាន ។

ឧទាហរណ៍

ឧទាហរណ៍ទី ១ កាសនទាយកត្តោអបទាន ១ កាសនទាយកត្តោអបទាន ១

សាលបុប្ផិយកត្តោអបទាន ១ កិលេសទាយកត្តោអបទាន ១ វេទិ-

ទាយកត្តោអបទាន ១ វណ្ណការកត្តោអបទាន ១ បិយាលបុប្ផិ-

យកត្តោអបទាន ១ អម្ពយាគទាយកត្តោអបទាន ១ ជគតិការ-

កត្តោអបទាន ១ វាសិទ្ធិយកត្តោអបទាន ១ មានគាថា ៣៨ ។

ចប់ ឧទាហរណ៍ទី ១ ទី ២៤ ។

បញ្ជីលោក ពុទ្ធិនិកាយវិជ្ជា

បឋម ពុទ្ធិនិកាយក្រសួងបទាន

(១៤១) មិត្តលុត្តោ មុន អាសី អរោ កាននេ មហា(១)

តំ ទិស្វា រុដិរមាធាយ(២) សង្ឃស្ស អននី អហំ ។

ឯកនុត្តោ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ ធានមននី តនា

ទុក្ខតំ យាភិជាធាមិ តុវរដ្ឋស្សនិ ផលំ(៣) ។

បដិសម្ពិទ្ធា ធម្មស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្សា តុវរដ្ឋនាយកោ(៤) ខេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ពុទ្ធិនិកាយវិជ្ជា អបទាន សម្ពុត្តំ ។

ទុតិយំ ពិគកេសរិយក្រសួងបទាន

(១៤២) ធម្មំ អរេជ្ជ(៥) កត្វាន វនមជ្ឈោ ភហំ អហំ

កេសរំ ឱសរំ ទិស្វា បព្វមក្ខំ(៦) សមុដ្ឋិតំ ។

ឧបោចាត្ថេហិ បក្ខយា សិវេ កត្វាន អញ្ចលំ

ពុទ្ធស្ស អភិបេតេសី តិស្សស្ស លោកតតទ្ធា ។

១ ម. រាជនគ្គហំ ។ ២ ម. ភិក្ខុ ពុទ្ធិនិកាយ ។ ៣ ម. ពុទ្ធស្ស ឥទំ ផលំ ។
៤ ម. ពុទ្ធិនិកាយ ។ ៥ ម. អរេជ្ជ ។ ៦ ម. បព្វមក្ខំ ។

តុរិយាយវិគ្គ ទី ២៥

តុរិយាយកត្តោបទាន ទី ១

(១៤១) ក្នុងភពមុន ខ្ញុំកើតជាព្រានប្រឹគ្គ នៅក្នុងវិប្បត្តិ
ខ្ញុំបានឃើញផ្នែកកំញាតនោះ មានសម្បុរក្រហម ហើយនាំ
យកទៅប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ ។ ក្នុងកម្មវិធី ៧១ អំពីភពនេះ
ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានឲ្យទាន ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃគ្រាប់កំញាណ ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤
វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
តាំងហេសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតុរិយាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្ព័ន្ធនូវ
ភាពតាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ តុរិយាយកត្តោបទាន ។

ឆាគកេសរិយត្តោបទាន ទី ២

(១៤២) ខ្ញុំធ្វើធម៌និម្មិតមុតហើយ ដើរចូលទៅក្នុងវិប្បត្តិ
បានឃើញដើមខ្លីង មានផ្ការីកកញ្ជ័រ ដែលតាំងឡើងខាង
ចុងបាំង ខ្ញុំកាន់យកដោយដៃទាំងពីរ ធ្វើអញ្ជាលើត្បូង
បានបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមភិស្សៈ ជាលោកពុទ្ធ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទ្វេនុវុតេ វតោ កុប្បេ យំ បុព្វមភិរោមយី^(១)
 នុត្តតិ ជាភិជាធាមិ តុទ្ធិប្បជាយនំ ផលំ ។
 សត្តសត្តតិមេ កុប្បេ សមោត្តរណាធមកោ^(២)
 សត្តរគនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពុលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ តុទ្ធិស្ស សាសនន្តិ ។
 វត្ថុ សុទ្ធិ អាយស្ស ជាតកេសវិយោ វេរោ
 វតោ តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

នាគពេសរិយត្ថេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

តតិយំ នទ្ធិនិកេសរិយត្ថេវាបទានំ

[១២៣] ជាតស្សរស្ស វេមជ្ឈេ វិសាមិ ផលកុក្កដោ
 អថន្ទសំ នេវនេរំ កត្តន្តំ អនិលញ្ចាសេ ។
 តុល្លោន កេសរិ^(៣) កុញ្ញ វិប្បសន្នោន ចេតសា
 តុទ្ធិស្ស អភិរោមេសី តិស្សស្ស លោកតទ្ធិនោ ។

១ ម. បុព្វមភិរោមយី ។ ២ ម. ពេស្តត្ថំត្ថិតប្បម្ពិ សុត្តពេសរាមកាតិ ឥមេ យាហ វិស្សន្តិ ។
 ៣ ម. កេសរី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយេ អបបទ

ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជា
 ជា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុង
 កប្បទី ៧៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសមោក្ខ-
 រណៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ៧ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 ចងសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាកំច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនាគកេសរិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។
 ចប់ នាគកេសរិយត្ថេរអបបទ ។

និទ្ទ័យកេសរិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(១៤៣) ក្នុងភពមុន ខ្ញុំកើតជាសត្វមរណ៍ទឹក នៅក្នុង
 កណ្តាលជាតស្រះ កាលនោះខ្ញុំបានឃើញ (ព្រះសម្ពុទ្ធ) ជា
 ទេវតាដ៏ប្រសើរ កំពុងស្ដេចធ្វើពុទ្ធដំណើរទៅឮដ៏អាកាស ។
 ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បាននាំយកកេសរ (ផ្កាឈូក) ដោយចំពុះ
 ហើយបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាលោកពន្ទ ។

បុគ្គលំ វិវិបុធិយត្ថេវាបទានំ

ទ្រុធនុតេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមភិប្បជយី
 ទុក្ខតិំ ឆានិជាឆានិំ ពុទ្ធប្បជាយំទិំ ដលំ ។
 តេសត្តតិមិំ កក្កេយ្យំ សត្តបត្តសធម៌កោ(១)
 សត្តវត្ថនសម្មាសោ ធកក្កតិំ មហាព្វលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធកក្កេយ្យំ វិមោក្ខាបធម៌ អដ្ឋិមេ
 ធម្មភិក្ខុញ សម្មិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស ហសនន្តិ ។
 ឥតិំ សុទិំ អាយស្មា នធម្មនកេសវិយោ ថេរោ
 ឥតោ តាថាយោ អកាសិត្តតិំ ។

ឧទ្ទិសេសិយាធម្មស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បុគ្គលំ វិវិបុធិយត្ថេវាបទានំ

(១៤៤) ឧណាសវសហស្សេហិ និយ្យាតិ លោក-

នាយកោ

វិវិបុធិ បក្កយ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយំ ។
 ឯកនុតេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមភិប្បជយី
 ទុក្ខតិំ ឆានិជាឆានិំ ពុទ្ធប្បជាយំទិំ ដលំ ។

១ ម. សត្តេសវត្ថមកា ។

វិវិបុលីយត្ថេរាបទាន ទី ២

ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជា
 ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុង
 កប្បទី ៧៣ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចបក្រព័ន្ធគ្នា ព្រះនាមសត្តបត្តៈ
 ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនឿនកេសរិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែង
 នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ នឿនកេសរិយត្ថេរាបទាន ។

វិវិបុលីយត្ថេរាបទាន ទី ២

(១៤៤) ព្រះលោកនាយក ទ្រង់ធ្វើពុទ្ធដំណើរ ជាមួយនឹង
 ព្រះវិណាស្រតមួយពាន់អង្គ ខ្ញុំកាន់យកផ្កាវិវិព្រឹក្សទៅបូជា
 ដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ធនស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា វិវិជ្ជន្តិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វិវិជ្ជន្តិយស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

បញ្ចមំ កុដិក្ខបកថោបទានំ

(១២៥) សិទ្ធត្ថស្ស ភក្កវតោ អហោសី តុដិគោបកោ
 កាលេន កាលំ ធូបេសី^(១) បរាប្បោ សេហិ បាលិភិ ។
 ចតុទ្ទុតេ ឥតោ កេឃ្មេ យំ កម្មមក្កវី តនា
 ទុក្ខតំ បាភិជាបាមិ ធូបនាធស្សន្តិ^(២) ដលំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ធនស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា តុដិធូបកោ^(៣) ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កុដិក្ខបកថោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

១ ឃ. ធូបេសី ។ ២ ឃ. ធូបនាធស្សន្តិ ។ ៣ ឃ. កុដិក្ខបកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទាន

បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិរិបុជ្ឈិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ វិរិបុជ្ឈិយត្ថេរាបទាន ។

កុដិជ្ជបក្កត្ថេរាបទាន ទី ៥

(១៤៥) ខ្ញុំជាអ្នករក្សាកុដិ របស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះ
នាមសិទ្ធិត្ថៈ ខ្ញុំជ្រះថ្លាបានបង្ហាញផ្សេងៗ ដោយដៃរបស់ខ្លួន
អស់កាលទាំងពួង ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃធូបទាន ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុដិជ្ជបក្កត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កុដិជ្ជបក្កត្ថេរាបទាន ។

សត្តមំ ធាតុបូជិតត្ថេរាបទានំ

ឆដ្ឋំ បត្តទាយកត្ថេរាបទានំ

(១៤៦) បរមេន ធម៌េន សិទ្ធិត្ថស្ស មហេសិទោ
 បត្តនាទំ មយា ទិដ្ឋំ ឧដ្ឋក្ខតស្ស តាទិទោ ។
 ចតុន្ទ្រតេ ឥតោ កម្មេ យំ នាទមទទី តនា
 ទុក្ខតី នាភិជាទាមិ បត្តនាទស្សនំ ដលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិញ្ចា សច្ចិកតា កេតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា បត្តនាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

បត្តទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ ធាតុបូជិតត្ថេរាបទានំ

(១៤៧) និព្វតេ លោកនាថម្ពិ សិទ្ធិត្ថមិ នរុត្តមេ
 ឯកជានុ មយា លទ្ធា ទិវទិទ្ធស្ស តាទិទោ ។

បត្តិទាយកត្តោបទាន ទី ៦

[១៤៦] ខ្ញុំមានចិត្តទូន្មាន ដ៏ក្រៃលែង បានប្រគេនបាត្រ
 ដល់ព្រះមហេសី ព្រះនាមសិទ្ធក្ខៈ មានព្រះទ័យត្រង់ មិន
 ញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ
 ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឲ្យទាន ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខភិ នេះជាផលនៃការថ្វាយបាត្រ ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបត្តិទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បត្តិទាយកត្តោបទាន ។

ធាតុបូជិតត្តោបទាន ទី ៧

[១៤៧] កាលព្រះលោកនាថ ព្រះនាមសិទ្ធក្ខៈ ទុក្ខមជ្ឈាន
 ពួកនេះ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំបានព្រះធាតុមួយអង្គ របស់
 ព្រះសិទ្ធក្ខៈ ព្រះអង្គប្រសើរជាងសត្វដ៏ធំពីរ ជាតាទិបុគ្គល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តាហំ ជានិក្ខំ កហោត្វាន ពុទ្ធស្សាទិច្ចពុទ្ធនោ
 បញ្ចវស្សេ បរិចរី តិដ្ឋន្តវ នុត្តមំ ។
 ចតុន្តវតេ ឥតោ កហ្មេ យំ ជានុមភិប្បជយី
 ទុក្ខតី ឆាភិជាឆាមិ ជានុបដ្ឋហនេ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិហោត្វាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ជានុប្បជកោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ធាតុបូជកន្ត្រៃស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

អដ្ឋមិ សត្តសត្តលីបបបដិកត្តោបទានំ

(១២៨) សត្ត សត្តលីប្បច្ឆានំ សីសេ កត្វានហន្តនា
 ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី វេស្សកម្មំ នុត្តមេ ។
 ឯកត្តីសេ ឥតោ កហ្មេ យំ ប្បមភិប្បជយី
 ទុក្ខតី ឆាភិជាឆាមិ ប្បប្បជាយិទំ ផលំ ។

ពន្លឺបិដក ខុទ្ទកនិកាយ សបទាន

ខ្ញុំកាន់យកព្រះធាតុនោះ របស់ព្រះពុទ្ធជាដៅពង្ស នៃព្រះ
 អាទិត្យ ហើយបម្រើ អស់៥ ឆ្នាំ ដូចកាលបម្រើព្រះអង្គជា
 បុគ្គលទុក្ខម ជាងពួកនរៈ កាលទ្រង់គង់ព្រះជន្មនៅឡើយ
 ដែរ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានបូជាព្រះធាតុ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃការបម្រើព្រះធាតុ ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមាត្ថ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះធាតុបូជកត្រូវ មានអាយុ បានសម្លឹងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ធាតុបូជកត្រូវបទាន ។

លតិសាសនបិបបបដិកត្តេរាបទាន ទី ៨
 ១៨៥

(១៨៥) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានក្រងផ្កាម្ល៉េះរួចទាំងឡាយ ៧
 កម្រង ដាក់លើក្បាល ហើយបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាម
 វេស្សភូ ព្រះអង្គប្រសើរជាងពួកនរៈ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១
 អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
 ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការបូជាផ្កា ។

សម្ដែង ពិម្ពិជ្ជាលប្បបិយត្ថេរាបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សត្តសត្តលិប្បប្បដកោ
 ថេរោ សមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។
 សត្តសត្តលិប្បប្បដកោស្ស អបទានំ សម្ពុត្តំ ។

សម្ដែង ពិម្ពិជ្ជាលប្បបិយត្ថេរាបទានំ

(១៤៧) បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សយម្ហ អត្តបុត្តលោ
 ចតុស្កុំ មកាសេតិ ទេសេតិ(១) អមតំ បដិ ។
 ពិម្ពិជ្ជាលកប្បនាមិ បុត្ត កត្វាធម៌ តនា
 ពុទ្ធស្ស អភិរោបេសី ទិបទិទ្ធស្ស តាទិវោ ។
 អដ្ឋសដ្ឋមិតោ កប្បេ ចតុរោ កិញ្ញាកេសរា
 សត្តរតនសម្ពុទ្ធា មកាវត្ថំ មហាពុលា ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. ទីបេតិ ។

ពិម្ពិដាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសត្វសត្វលីបុប្ផបដិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ធម៌ សត្វសត្វលីបុប្ផបដិកត្ថេរាបទាន ។

ពិម្ពិដាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

(១៤៩) ព្រះជិនស្រីសយម្ព ព្រះនាមបទុមត្ថរៈ ជាអត្ត-
បុគ្គល ទ្រង់ប្រកាសនូវសច្ចៈ ៤ សម្តែងនូវអមតបទ គឺ
ព្រះនិព្វាន ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំធ្វើផ្កាពិម្ពិដាលព្រឹក្សមាន
ប្រមាណច្រើន បូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ជាធំជាងសត្វដើរពីរ
ជាតាទីបុគ្គល ។ ក្នុងកប្បទី ៦៨ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមកិញ្ញាកេសរៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិ-
បូណ៌ដោយភ័ក្ត្រ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តា
៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា តិម្ពិជាលបុប្ផិយោ ថេរោ
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ពិម្ពិជាលបុប្ផិយន្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទេសមី ខុទ្ទាលទាយកិត្តោបទានំ

(១៥០) កុក្កុដោ ឆាម ឆាមេន សយេម្ប អបរាជិតោ
បវេណ(១) ធិត្ថមិត្វាន អនុប្បត្តោ មហានទី ។
ខុទ្ទាលតំ កហេត្វាន សយេម្បស្ស អនាសហំ
សំយតស្សជ្រុតស្ស បសន្នមនសោ តទា ។
ឯកត្ថីសេ ឥតោ កហេម្ប យំ បុប្ផមភិរោបយំ
ធុត្ថតិ ឆាភិជាឆាមិ បុប្ផនានស្សីទិ ដលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិព្វា សច្ចិកតា កតិ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ខុទ្ទាលទាយកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ខុទ្ទាលទាយកន្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

បានឮថា ព្រះពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរាបរាម ។

ឧទ្ទាលទាយកត្តោបទាន ទី ១០

[១៥០] ព្រះសយម្ភ ទ្រង់ឈ្នះកិលេស មាននាមថា កក្កុឆៈ
ស្តេចបេញអំពីព្រៃធំ បានដល់នូវស្នឹងធំ ។ ក្នុងកាលនោះ
ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា កាន់យកផ្ការាជព្រឹក្ស ថ្វាយដល់ព្រះសយម្ភ
ទ្រង់ជាអ្នកសង្គ្រោះ មានព្រះទ័យត្រង់ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១
អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃបុប្ផាន ។ បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧទ្ទាលទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧទ្ទាលទាយកត្ថេរាបរាម ។

ឧទ្ទាន្ត

តុវរដ្ឋនាគបុគ្គលា វិវរិកុដិដ្ឋបកោ
 បត្តា ធាតុសត្វលិយោ តិម្ព ឧទ្ទាលកេន ធន
 សត្វត្ថីសតិ តាថាយោ គណិតាយោ វិការិមាតិ ។
 តុវរិមយិវត្តោ បញ្ចវិសោ ។

ឧទ្ទិស

តុវេជ្ជទាយកត្ថេរាបទាន ១ នាគកេសវិយត្ថេរាបទាន ១
 នឡិនទាយកត្ថេរាបទាន ១ វិវេបប្បិយត្ថេរាបទាន ១ កុដិគ្គ-
 បកត្ថេរាបទាន ១ បត្តទាយកត្ថេរាបទាន ១ ឆាតុប្បជកត្ថេរា-
 បទាន ១ សត្តសត្តលិប្បប្បិយត្ថេរាបទាន ១ តិម្ពិជាលបប្បិយ-
 ត្ថេរាបទាន ១ ទទ្ទាលទាយកត្ថេរាបទាន ១ មានគាថា ៣៧
 ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានគណនាហើយ ។

ចប់ តុវេទាយវិគ្គ ទី ២៥ ។

ឆ្លៀតស្រពិចមោ ហើមកវិគ្គោ

បឋមី ហើមកត្ថេរាបទានំ

[១៥១] ទេវលោកេ វិគោ សន្តោ វិបស្សីស្ស មហេ-

សិនោ

ធម្មំ សុត្វាន មុទិតោ(១) ឥមំ វាចំ អភាសហំ

នមោ តេ បុរិសាជញ្ញំ នមោ តេ បុរិសុត្តម

តហុជ្ឈនំ តារយសិ ទេសេន្តោ អមតំ បទំ ។

ឯកនុវត្តេ ឥតោ កុប្បេ យំ វាចំ អភណី តនា

ទុក្ខតិ ធាតិជាធាមិ ដោមនាយ ឥទំ វេលំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ដោមតោ ថេរោ ឥមា

តាជាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ហើមកត្ថេរាបទានំ បឋមី សមន្តំ ។

១ ម. សុណិ បមោទិតោ ។

ហែមកវិគ្គ ទី ២៦

ហែមកត្ថេរាបទាន ទី ១

(១៥១) ខ្ញុំជាទេវតាបិតនៅក្នុងទេវលោក បានស្តាប់ធម៌
របស់ព្រះពុទ្ធ ជាមហេសី ព្រះនាមវិបស្សី មានចិត្តរីករាយ
ហើយបានពោល នូវវាចានេះថា បពិត្រព្រះអង្គជាបុរស
អាជានេយ្យ ខ្ញុំសូមមស្ការ ចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះ
អង្គជាបុរស ត្នង់ត្នស់ ខ្ញុំសូមមស្ការ ចំពោះព្រះអង្គ ព្រះ
អង្គសម្តែងនូវអមតបទ គឺព្រះនិព្វាន តែងចម្លងជនច្រើន
(ឲ្យផលនូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន) ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពី
កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានពោល
វាថា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការសរសើរ ។
បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបាន
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ
បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះថោមកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ហែមកត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ ឯកសនទាយកត្តោបទានំ (១)

(១៥២) វិជហិតា ទេវេណំ សករិយោ ឥធាកមី
អធិការំ កត្តកាមោ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សាសនេ ។
ទេវេណោ នាម នាមេន បទុមត្រសារីកោ
តស្ស ភិក្ខុ មយា ទិន្នា វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
សតសហស្សេ ឥតោ កម្មេ យំ កម្មមករំ តទា
ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ បិណ្ឌនាតស្សំទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្យភិក្ខា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ឯកាសនទាយកោ ថេរោ
ឥមា តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

ឯកសនទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

តតិយំ បិដកក្សដិកត្តោបទានំ

(១៥៣) អាធនោ នាម សម្ពុទោ សយម្ប អមរាជិតោ
អរោហោ បរិនិព្វាយិ អមនុស្សម្ពំ កាធនេ ។

១ ភិក្ខុទាយកត្តោបទានន្តំ បុត្តតវរិយេ ។

ឯកាសនទាយកត្តោបទាន ទី ២

[១៥២] ខ្ញុំព្រមទាំងភរិយា បានលះបង់នូវភេទនៃទេវតា
 ហើយមកក្នុងមនុស្សលោកនេះ ប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវការកសាង
 ក្នុងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ មានសាវ័ករបស់ព្រះ
 បទុមគ្រូរៈ ឈ្មោះទេវលៈ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយភិក្ខុ
 ដល់ព្រះទេវលៈនោះ ។ ក្នុងកប្បទិមួយសែន អំពីកប្បនេះ
 ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។ បដិសម្ពា ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកាសនទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកាសនទាយកត្តោបទាន ។

បិតកប្បជីកត្តោបទាន ទី ៣

[១៥៣] ព្រះសយម្ភសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ឈ្នះកិលេស ព្រះនាម
 អានន្ទ ទ្រង់បរិនិព្វានក្នុងព្រៃធំ ដែលមិនមានមនុស្ស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទេវលោកា ឥន្ទាគន្ធា ចិត្តំ កត្វានហំ តនា
 សរីរំ តត្ថ ឈាបេសី សក្ការញ្ច អកាសហំ ។
 ឯកនុត្ថេ ឥតោ កម្មេ យំ កម្មមករី តនា
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ តុទ្ធច្វាយិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោត្តាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ចិត្តកម្មជកោ បេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ចិត្តកម្មជកោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បត្តតំ បម្បកប្បប្បិយត្ថេរាបទានំ

(១៥៤) ហិមវន្តស្សវិទូរេ វិកោណោ ធាម(១) បព្វតោ
 តស្ស វេមជ្ឈេ វសតិ សមណោ ភាវិតិទ្ធិយោ ។
 ទិស្វាន តស្សោបសមំ វិប្បសន្នេន ចេតសា
 តិណិ ចម្បកប្បប្បាទិ កហេត្វាន សមោកិរី ។

១ ម.វិរោតោ ធាម។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ឧបទាន

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំចុះអំពីទៅលោកមកក្នុងទីនេះ ធ្វើជើងថ្កូវបូជា
 សរីរៈផង ធ្វើសក្ការៈផង ក្នុងព្រៃនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៧១
 អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើ
 កុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល នៃពុទ្ធ-
 បូជា ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំ
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចិត្តកប្បជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បឋមបិដកប្បដកត្ថេរឧបទាន ។

បម្បកប្បបិយត្ថេរឧបទាន ទី ៤

(១៥៤) មានភ័ក្ត្រមួយឈ្មោះវិភនៈ នៅជិតព្រៃហិមពាន្ត មាន
 សមណៈមួយអង្គ មានឥន្ទ្រិយស្រគត់ស្រគំ គង់នៅកណ្តាលភ្នំ
 នោះ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឃើញសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ របស់
 សមណៈនោះ ទើបកាន់យកផ្កាចម្បា ៣ ទង ចូលទៅរោយរាយ ។

បញ្ចម៍ សត្តបាដិលីយត្ថេរាបទានំ

ឯកន្ទុតេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិរោមយំ
 ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិធម អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ធម្មកម្មម្លិយោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

បញ្ចកប្បម្មយន្តោស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

បញ្ចម៍ សត្តបាដិលីយត្ថេរាបទានំ

(១៥៥) កណ៌ការីវេ ជោតន្តំ និសិន្នំ បព្វតន្តវេ
 សត្តនាដលិប្បនាទិ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយំ ។
 ធនន្ទុតេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិរោមយំ
 ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិធម អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សត្តបាដិលីយត្ថេរាបទាន ទី ៥

ក្នុងកថាទី ៧១ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្ពិទ្ធ
 ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចម្បកបុជ្ជិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ធម៌ ចម្បកបុជ្ជិយត្ថេរាបទាន ។

សត្តបាដិលីយត្ថេរាបទាន ទី ៥

[១៥៥] ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មានស្ម័គ្ររឿង ដូច
 ផ្កាកណ៌ការ ទ្រង់គង់ត្រង់ចន្លោះភ្នំ ខ្ញុំបានថ្វាយផ្កាច្រនៀង
 ៧ ទង់ដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកថាទី ៧២ អំពីកថានេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សត្តទាដលំយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាភិ ។

សត្តបាដិលំយន្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ ខុបាហនទាយកត្តោបទានំ

[១៥៦] អរោសី ចន្ទោ ឆាម សម្ពុទ្ធស្សត្រដោ តនា

ឯកោចាហនោ មយា ទិដ្ឋោ ពោធិ សម្បជ្ជ មេ ភុរិ ។

ឯកទុក្ខេតេ ឥតោ កុប្បេ យំ ចាទិ អទទី តនា(១)

ទុក្ខតី ឆាភិជាឆាមិ ខុបាហនស្សិទ្ធិំ ដលំ ។

បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ឆន្យភិព្វា សង្ខិកតា កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ខុបាហនទាយកោ ថេរោ
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាភិ ។

ខុបាហនទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះសត្វបាដលីយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សុត្តន្តបិដកខុទ្ទកនិកាយ ។

ឧបាហានទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១៥៦] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំឈ្មោះចន្ទនៈ ជាបុត្ររបស់
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំថ្វាយស្បែកជើងមួយសម្រាប់ (ដោយបំណង
ថា) សូមព្រះអង្គញ្ញាតិពោធិញ្ញាណឲ្យសម្រេចដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុង
កថាទី ៩១ អំពីកថានេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំបានថ្វាយស្បែកជើង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
នៃស្បែកជើង ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧបាហានទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧបាហានទាយកត្ថេរាបទាន ។

សត្វមី មញ្ញវិបុលកិច្ចោបទានំ

[១៥៧] មញ្ញវិកំ ករិត្តាន រដិយំ បដិបដ្ឋហំ
អន្ទុសំ សមណានត្ថំ ភិក្ខុសង្ឃបុរក្ខតំ ។
បសន្នចិត្តោ សុមនោ បរមាយ ច បិតិយា
ឧកោហត្ថេហិ បក្កយ្ហ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយំ ។
ទ្រេន្យតេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិប្បជយំ
ទុក្ខតំ នាភិជានាមិ បុប្ផប្បជាយនំ ដលំ ។
ឥតោ តេសត្ថតិកប្បេ ឯកោ អាសី មហ័បតិ
ដោតិយោ នាម នាមេន ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្យភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
ឥត្ថំ សុដំ អាយស្មា មញ្ញវិបុលកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មញ្ញវិបុលកិច្ចោបទានំ អបទានំ សមត្ថំ ។

មញ្ញវិបុលកថាបទាន ទី ៧

(១៥៧) ខ្ញុំធ្វើនូវផ្កាមញ្ញវិបុល (លើក្បាល) ហើយដើរ
ទៅកាន់ច្រក បានឃើញព្រះសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរលើសជាងពួក
សមណៈ មានពួកភិក្ខុសង្ឃចោមរោមហើយ ។ ខ្ញុំមានចិត្ត
ជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ ដោយបីតិយ៉ាងក្រៃលែង ហើយ
កាន់យកដោយដៃទាំងពីរ បូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកថា
ទី ៧២ អំពីកថានេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា ខ្ញុំ
មិនដែលស្គាល់ទុត្តតិ នេះជាផលនៃការបូជាផ្កា ។ ក្នុងកថា
ទី ៧៣ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ
ជាធំលើផែនដី ព្រះនាមជាតិយៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ព័ត្ត ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបាន
ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ
បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមញ្ញវិបុលកថា មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អដ្ឋមិ បណ្ឌទាយកត្តោបទានំ

[១៥៨] បព្វតេ ហិមវន្តម្ហិ វាកចិរជរោ អហំ
 អលោណាបណ្ឌកត្តាម្ហិ ជិយមេសុ ច សំវុតោ ។
 ចាតរាសេ អនុប្បត្តេ សិទ្ធពត្តោ ឧបកត្តា មិ
 តាហំ ពុទ្ធស្ស ចាទាសី បសន្នោសេហិចាណិហិ ។
 ចតុន្ទរតេ ឥតោ កប្បេ យំ បណ្ឌមទទី តទា
 ទុក្ខតី ឆាភិជាឆាមិ បណ្ឌទានសង្កឹទំ ផលំ ។
 សត្តវិសម្ហិ កប្បម្ហិ រាជា អាសី យទត្តិយោ(១)
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា បណ្ឌទាយកោ ជេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បណ្ឌទាយកត្តោស្ស អបទានំ សម្ពត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បណ្ណទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨

(១៥៨) ខ្ញុំស្ងៀកសម្ពត្តំសំបកឈើ នៅជិតភ្នំហិមពាន្ត ជា
អ្នកបរិភោគស្លឹកឈើ មិនមានរស្មីប្រផង សង្រួមក្នុងការ
ប្រព្រឹត្តិទាំងឡាយផង ។ ក្នុងពេលបាយព្រឹក ព្រះសិទ្ធត្ថ-
សម្ពុទ្ធស្តេចបូលមករកខ្ញុំ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយចង្ហាន់
ស្លឹកឈើនោះ ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ដោយវិធីរបស់ខ្លួន ។ ក្នុង
កថា ៧២ អំពីកថាប្បវេណីនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំបានថ្វាយស្លឹកឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តតិ នេះជាផលនៃ
ការថ្វាយស្លឹកឈើ ក្នុងកថា ២៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិ ព្រះនាមយទ្ធិវេរៈ ទ្រង់បរិច្ចាណិដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ឡាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបណ្ណទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានបម្រើម្ចាស់
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឈប់ បណ្ណទាយកត្ថេរាបទាន ។

នវិមំ កុដិទាយកញ្ចោបទានំ

(១៥៧) វិបិទំ ចារិ សមុទ្រោ វុត្តម្ហូលេ វសិ តទា
 បណ្ណសាលំ ករិត្យាន អទាសី អបរាជិតេ ។
 ឯកទុក្ខេ ឥតោ កប្បេ យំ បណ្ណកុដិកំ ទទា(១)
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធម៌ កុដិទានសង្ឃំ ផលំ ។
 អដ្ឋតិសេ ឥតោ កប្បេ សោឡសាសីសុ រាជិនោ
 សព្វត្ថ អភិវស្សិត វុច្ឆេ ចក្កវត្តិនោ ។
 បដិសម្មិនា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា កុដិទាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្ថតិ ។

កុដិទាយកញ្ចោស្ស អបទានំ លឝត្ថំ ។

កុដិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

(១៥៧) កាលនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចៅក្នុងព្រៃ គង់នៅ

ទៀបគល់ឈើ ខ្ញុំបានធ្វើបណ្ណសាលាថ្វាយដល់ព្រះសម្មា

សម្មាសម្ពុទ្ធនិលេស ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល

នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយបណ្ណកុដិ (ភូមស្វីក) ខ្ញុំ

មិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយកុដិ ។ ក្នុងកប្ប

ទី ៣៨ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ

ព្រះនាមអភិវស្សជ្ជបន្ទា ក្នុងលោកទាំងមូល ។ បដិសម្ពិទា ៤

វិមាត្ថ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ

ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុដិទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កុដិទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទូលមំ អត្ថប្រយោគោបទានំ
គ. ដេ

(១២០) សុវណ្ណវណ្ណំ សម្មទ្ធិំ និសង្កំ បព្វតន្តរេ

ឡិកាសយន្តំ រិសិយា សិខំនំ សិខំនំ យថា ។

អត្តជំ បុប្ផមាណាយ ឧបកញ្ចំ នុត្តមំ

បសន្នចិត្តោ សុមនោ ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។

ឯកត្ថិសេ វតោ ករម្បេ យំ បុប្ផមភិប្បជយី

ទុក្ខតំ នាភិជាយាមិ ពុទ្ធបូជាយំនំ ផលំ ។

បញ្ចវិសតិកប្បម្ភិ អយោសី មិត្តយាតកោ(១)

សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថិ មហាពូលោ ។

បដិសម្ភិទា ចតុស្សោ វិហោ ភូមិច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សម្មតិកា កាតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្ស អត្ថប្បដ្ឋិ ។ ខេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាភំ ។

អត្ថប្រយោគោស្ស អបទានំ លមន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អត្ថបប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

(១៦០) ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈដូចមាស
គង់នៅចន្លោះភ្នំ ទ្រង់ភ្លឺស្វាងដោយរស្មី ដូចអណ្តាតភ្លឺង ។
ខ្ញុំកាន់យកផ្ការក្ខជាតិដែលរីកមុនគេ ហើយចូលទៅរកព្រះ
សម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរជាងពួកនរ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីក
រាយ បានបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមមិត្តយាគកៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ចដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមាត្ថ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអគ្គបប្បិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អត្ថបប្បិយត្ថេរាបទាន ។

ឧទាហរណ៍

ដោយគោរព ភិក្ខុ ចិត្តកំ ធម្មគោរព សត្វបាដលី
 បាទុមញ្ញ បណ្ឌិត កុដិទោ អត្ថបុគ្គល
 តាថាយោ គណិតា ធម្ម ឯកត្តាឡិសមេវ ធម៌ ។
 ដោយការព្រួយ ឆ្លើយតបមោ ។

ទូទាត់

ថោមកត្តោបទាន ១ ភិក្ខុទាយកត្តោបទាន ១ ចិត្តក-
 ប្បជកត្តោបទាន ១ បម្បកប្បប្បិយត្តោបទាន ១ សត្តបាដលិ-
 យត្តោបទាន ១ ឧបាហនទាយកត្តោបទាន ១ មញ្ញវិប្បជក-
 ត្តោបទាន ១ បណ្ណទាយកត្តោបទាន ១ កុដិទាយកត្តោ-
 បទាន ១ អត្ថប្បប្បិយត្តោបទាន ១ មានគាថា ៤១ ដែលអ្នក
 ប្រាជ្ញរាប់ហើយក្នុងវគ្គនេះ ។

ចប់ ថោមកវគ្គ ទី ២៦ ។

សតវិសោ បទុមកេបរិគោ

បឋមំ អាកាសក្ខិបិយតោរាបទានំ

(១៦០) សុវណ្ណវណ្ណំ សិទ្ធីន្តំ កច្ចន្តំ អន្តរាបលោ

ជលជគ្គេ ធុរេ កយ្យ ឧមកញ្ចំ នរាសកំ ។

ឯកញ្ច បុប្ផំ ចានេស្យ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស ឯត្ថបំ

ឯកញ្ច បុប្ផំ បក្កយ្យ អាគាសេ ឧត្ថបំ អហំ ។

ចតុន្ទរិតេ ឥតោ កេប្បេ យំ បុប្ផមភិប្បជយំ

ធុក្កតិ នាភិវាទាមំ បុប្ផនាទស្សនំ ដលំ ។

ឥតោ ឧត្តិសកប្បម្ភិ(១) ឯកោ អាសី មហិប្បតិ

អន្តលិត្តកេរោ នាម ចក្កវត្តំ មហាពូលោ ។

បដិសម្ភិទា ចកស្សោ វិមោត្តាបិច អដ្ឋមេ

ធន្នកិញ្ចា សច្ចិតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្យា អាគាសុត្ថបិយោ ថេរោ

ឥមា តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

អាកាសក្ខិបិយតោរាបទានំ សមន្តំ ។

១ ម. ធន្តិសកប្បម្ភិ ។

បទប្បញ្ញត្តិ ទី ២៧

អាកាសក្រិបិយត្ថេរាបទាន ទី ១

(១៦១) ខ្ញុំ(បានឃើញ) ព្រះសិទ្ធក្ខុសមុទ្រង់ មានវណ្ណៈដូច
 មាស កំពុងនិមន្តទៅត្រង់ចន្លោះពន្លឺរា ក៏កាន់យកផ្កាឈូក
 ៤ ទង ចូលទៅរកព្រះពុទ្ធដានពសកៈ ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវផ្កាមួយ
 ទង ទៀបព្រះបាទានព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ហើយកាន់យកនូវផ្កា
 មួយទងបោះឡើងទៅឧត្តរាស ។ ក្នុងកថា ៧៤ អំពីកថា
 នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តិ
 នេះជាផលនៃការបូជាផ្កា ។ ក្នុងកថា ៣២ អំពីកថានេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រវត្តិ មួយអង្គ ជាម្ចាស់ផែនដី ព្រះ
 នាមអនុលូក្ខកៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាកាសក្រិបិយត្ថេរា មានអាយុ បានសម្តែង

នូវទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អាកាសក្រិបិយត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ តេលមក្ខិយត្ថេរាបទានំ

(១៦២) សិទ្ធកុម្មិ ភក្កតិ ធិតុកុម្មិ នវាសកេ

ពោធិយា វេទិកាយាហំ តេលំ មក្ខេសិ តាវទេ ។

ចតុន្ទ្រតេ ឥតោ កប្បេ យំ តេលំ មក្ខយី តទា

ទុក្ខំ នាភិជាតាមិ មក្ខនាយ ឥទំ ផលំ ។

ចតុរិសេ ឥតោ កប្បេ សុច្ឆរិ នាម ខត្តិយោ

សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា តេលមក្ខិយោ បេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តេលមក្ខិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

គេលមក្ខិយត្ថេរាបទាន ទី ២

(១៦២) កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមសិទ្ធក្ខៈ ជានរា-
សកៈ បរិនិព្វានហើយ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានលាបប្រេងត្រង់
ខ្សឿនពោធិព្រឹក្ស ។ ក្នុងកថាខណ្ឌ ៧៤ អំពីកថានេះ ក្នុងកាល
នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានលាបប្រេង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការលាបប្រេង ។ ក្នុងកថាខណ្ឌ ២៤
អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសុប្បវិ
ទ្រង់បរិច្ចណិដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគេលមក្ខិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ គេលមក្ខិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ អឡបន្តិយត្ថេវាបទានំ

(១៦ ក) តិស្សស្ស ខោ^(១) ភក្កតោ ពោធិយា បាទបុត្តមេ

អឡបន្តិ មយា និទ្ធំ ធរណីរុបាទមេ ។

ទ្រេនុតេ ឥតោ កក្សេ យំ ចន្ទមភិរោមយំ^(២)

ទុក្ខតំ នាភិជាធាមិ ពោធិប្បជាយំទំ ផលំ ។

មញ្ជរីសេ ឥតោ កក្សេ ទេវលោ នាម ខត្តិយោ

សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ពតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យភិក្ខា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា អឡបន្តិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អឡបន្តិយត្ថេវាស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. តិស្សស្សពំ ។ ២ ម. បុប្ផមភិរោមយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អង្គបន្តិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

(១៦៣) ខ្ញុំបានថ្វាយក្បាច់អង្គបន្តិ ចំពោះពោធិព្រឹក្ស ដ៏

ទុក្ខម របស់ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមគិស្សៈ ដែលជាឈើ

ដុះលើធរណី ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុ

ដែលខ្ញុំបានថ្វាយអង្គបន្តិ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា

ផលនៃការបូជាពោធិព្រឹក្ស ។ ក្នុងកប្បទី ២៥ អំពីកប្បនេះ

ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចក្រពត្តិ ព្រះនាមទេវលៈ ទ្រង់បរិបូណ៌

ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ចង់សម្ពុទ្ធ ៤

វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ

ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអង្គបន្តិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អង្គបន្តិយត្ថេរាបទាន ។

បិត្តំ ទីបទាយកត្តោបទានំ

[១២៤] នេវគ្គតោ អហំ សន្នោ ឡិយ បបរី តទា

បទីមេ បញ្ច ទានាសី បសន្នោ សេហិ ទាណិហិ ។

ចតុន្ទ្រតេ ឥតោ កម្មេ យំ ទីបមទទី តទា

ទុក្ខតី ឆាភិជាឆាមិ ទីបទានស្សំទំ ផលំ ។

បញ្ចបញ្ញាសកេ កម្មេ ឯកោ អាសី មហិបតិ

សមន្តចក្ខុ ឆាមេន ចក្ខុវតី មហាពុលោ ។

បទីសម្មទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ទីបទាយកោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

ទីបទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ទីបទាយកត្តោបទាន ទី ៤

(១៦៤) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាទេវតា ចុះមកកាន់ដែនដី

មានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយប្រទីប ៥ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។

ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រះហេតុ

ដែលខ្ញុំបានថ្វាយប្រទីប ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល

នៃការថ្វាយប្រទីប ។ ក្នុងកប្បទី ៥៥ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច

ចក្រពត្តិ មួយអង្គ ជាម្ចាស់ដែនដី ព្រះនាមសមន្តចក្ខុ ទ្រង់

មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ត្តា ៤ វិមោក្ខ ៥ និងអភិញ្ញា ៦

នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់

ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះទីបទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្លឹងឮវិភាគថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ វិបកាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមំ វិទ្យាលីទាយកត្តោបទានំ

[១៦៥] ហិមវន្តស្ស អវិទូរេ រោមសោ នាម បព្វតោ
 ភម្មំ បព្វតមាទម្មំ សមណោ ភាវិតិ ប្រៀយោ ។
 វិទ្យាលីយោ(១) កហេត្វាន សមណស្ស អនាសហំ
 អនុមោទិ មហាវីរោ សយម្ហ អបរាជិតោ
 វិទ្យាលី តេ មម ទិដ្ឋា វិប្បសន្នេន ចេតសា
 កវេ ទិព្វតមាទម្មំ ផលំ ទិព្វតតំ តវ ។
 ចតុន្ទរតេ ឥតោ កកប្ប យំ វិទ្យាលីមនាសហំ
 ទុក្ខតំ នាភិជាជាមិ វិទ្យាលីយា ឥទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិលា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថំ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា វិទ្យាលីនាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

វិទ្យាលីទាយកត្តោស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

វិទ្យាលីទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៥

(១៦៥) មានភ្នំមួយឈ្មោះរោមសៈ នៅជិតព្រហ្មមពាន្ត
 ព្រះពុទ្ធជាសមណៈមួយអង្គ មានឥន្ទ្រិយស្រគត់ស្រគំ (គង់
 នៅ) ក្បែរជើងភ្នំនោះ ។ ខ្ញុំយកដំឡូងដៃខ្លា ទៅប្រគេន
 ព្រះសមណៈ ឯព្រះសយម្ប ជាមហាវីរៈ ទ្រង់ឈ្នះកិលេស
 បានអនុមោទនាថា អ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយដំឡូងដៃខ្លា
 ដល់តថាគត ផលតែងកើតឡើងដល់អ្នក ក្នុងភពដែលអ្នក
 កើត ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានថ្វាយដំឡូង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
 ដំឡូងដៃខ្លា ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិទ្យាលីទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឆ្លង មហាយក្ខេបបទ

(១៦៦) ចន្ទភាគនិក្ខេប អយោសិ ឧត្តរោ តនា

មហានិ មន្ទ មន្ទយ មន្ទុត្ថស្ស មន្ទនោ អនិ ។

ចន្ទុត្ថោ ឥតោ កប្ប យំ មន្ទមន្ទ តនា

ឧត្តរោ ឆានិជាឆានិ មន្ទនាស្សនិ ជលំ ។

មន្ទសម្ពា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អន្ទិមេ

ឆន្ទុត្ថោ សម្ពាតោ កតំ ឧត្តស្ស សាសនន្ទ ។

ឥតំ សុតំ អាយស្មា មន្ទនាយកោ ជេរោ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

មហាយក្ខេបបទ អបទនំ សមន្តំ ។

មជ្ឈិមនិកាយកត្តោបទាន ទី ៦

(១៦៦) ភវកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាសត្វអក នៅលើផ្ទៃ

ស្ទឹងចន្ទកាតា ខ្ញុំបានយកត្រីដ៏ធំ ថ្វាយដល់ព្រះមុនីព្រះនាម

សិទ្ធត ។ ភវកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ភវកាលនោះ ព្រោះ

ហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយត្រី ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា

ផលនៃការថ្វាយត្រី ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា

៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់

ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមជ្ឈិមនិកាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មជ្ឈិមនិកាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ពរត្ថមំ ជីវហង្សកុត្តោបទានំ

(១៦៧) ធន្ទភាតានទីតីវេ អាសី វនចរោ តនា
 សិទ្ធិត្ថំ អន្ទសំ ពុទ្ធិ កុច្ឆន្តំ អនិលញ្ចសេ ។
 អញ្ចលី បត្តហេត្វាន ឌីលោកេន្តោ មហាមុនី
 សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា អភិវន្តំ លោកនាយកំ ។
 ចតុន្ទរតេ ឥតោ កល្យេ យំ អវន្តំ នរសកំ
 ទុក្ខតី ធាតិជាធាមិ វន្តនាយ ឥទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្ទភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ជីវហង្សកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ជីវហង្សកុត្តោស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ជីវហង្សកុត្តរាបទាន ទី ៧

(១៦៧) កាលនោះ ខ្ញុំគាច់ទៅក្នុងព្រៃ ក្បែរនេរស្ទឹង
 ចន្ទភាគា បានឃើញព្រះពុទ្ធព្រះនាមសិទ្ធត្ថ និមន្តទៅព្យាដ
 អាគាស ។ ខ្ញុំផ្គង់អញ្ជាលី ហើយក្រឡេកមើលព្រះមហាមុនី
 ហើយញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា បានថ្វាយបង្គំព្រះលោក-
 នាយក ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានថ្វាយបង្គំនូវព្រះនករសកៈ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះ
 ជាផលនៃការថ្វាយបង្គំ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះជីវហង្សកុត្តរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ជីវហង្សកុត្តរាបទាន ។

អដ្ឋមី សលទ្ធិបុប្ផិយតោរាបទានំ

[១៦៨] ចន្ទភាតានន្តរំ អហោសំ កំណោ តនា
 វិបស្សី អន្តរំ ពុទ្ធំ វិសិដាលសមាគុលំ ។
 បសន្នចិត្តោ សុមោ បរមាយ ធម៌តិយោ
 បត្តយ សលទ្ធិ បុប្ផំ វិបស្សីស្ស ឌីកិរំ អហំ ។
 ឯកនុតោ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមភិក្ខុជយំ
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ ពុទ្ធប្បជាយំទំ ដលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្នកំព្វា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា សលទ្ធិបុប្ផិយោ ខេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្ថតិ ។

សលទ្ធិបុប្ផិយតោរាបទានំ សម្ពុតំ ។

សលឡប្បប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

(១៦៨) ភ្នំកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាកំនរ នៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹង
 ចន្ទភាគា បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយបណ្តាញគិរីស្នី ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ
 ដោយបីតិយ៉ាងក្រៃលែង បានកាន់យកផ្កាស្រស់ រោយរាយ
 ថ្វាយចំពោះព្រះវិបស្សី ។ ភ្នំកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិពាញ
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសលឡប្បប្បិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សលឡប្បប្បិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

និម្ម ឧបាគតហាសនិយត្ថេរាបទានំ

(១៦៩) ហិមវន្តស្ស វេមជ្ជេ សរោ អាសិ សុនិម្មិតោ
 តត្ថាហិ រក្ខតោ អាសី ហេជ្ជសីសោ ភយានគោ ។
 អនុកម្មតោ កាវុណីកោ វិមស្សី លោកនាយតោ
 មមុទ្ធវិគុកាមោ សោ អាគញ្ញិ មម សន្តិកេ ។
 ឧបាគតំ មហាវីរំ ទេវទេវំ ធរាសកំ
 អាសយា អភិជិត្តម្ម អវន្តិ សត្តោ អហំ ។
 ឯកនុត្ថេ ឥតោ កប្បេ យំ វន្តិ បុរិសុត្ថមំ
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ វន្តនាយ ឥទំ ជលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា ឧបាគតហាសនិយោ វេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧបាគតហាសនិយត្ថេរាបទានំ អបទានំ សម្ពុតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧបាគតហាសនិយត្តេរាបទាន ទី ៩

(១៦៩) មានស្រះដែលធម្មតានិម្មិតល្អហើយ នៅកណ្តាល
 ព្រៃហិមពាន្ត ឯខ្ញុំកើតជាអារក្សទឹកក្នុងស្រះនោះ ជាអ្នកមាន
 ក្បាលសំយុងចុះគួរខ្លាច ។ ព្រះលោកនាយក ព្រះនាមវិប-
 ស្សី ទ្រង់មានសេចក្តីអនុគ្រោះ មានសេចក្តីករុណា ប្រាថ្នា
 នឹងស្រង់ខ្ញុំ ព្រះអង្គស្តេចនិមន្តមក ក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ។
 ខ្ញុំ (ឃើញ) ព្រះមហាវីរៈ ជាទេវតាដ៏ក្រៃលែង ទ្រង់ជា
 នរោសកៈ ស្តេចចូលមកហើយ ទើបខ្ញុំចេញអំពីលំនៅ បាន
 ថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកថាទី ៩១ អំពីកថានេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាបុរសប្រសើរ
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទេត្ថិតិ នេះជាផល នៃការថ្វាយបង្គំ ។
 បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧបាគតហាសនិយត្តេរា មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ទេសមី គរណីយត្រៃបទានំ

(១៧០) សុវណ្ណវណ្ណា សុត្តន្តោ វិបស្សី នាម

នាយកោ(១)

នទីតិរេ វិគោ សត្តា ភិក្ខុសង្ឃបុគ្គលោ ។

នាវា ន វិជ្ជតេ តត្ថ សង្ខារណី មហាល្លាវេ

នទីយោ អភិជំនុញ្ញ តាវេយំ លោកនាយកំ ។

ឯកនុត្ថេ ឥតោ ធម្មេយំ យំ តាវេសី ទុក្ខមំ

ទុក្ខតី ពាកំនាមាមិ តាវណាយ ឥទំ ដលំ ។

បដិសម្ពិទា ធម្មសោរុ វិហោត្តាមិទ មជ្ឈិមេ

ធម្មភិក្ខា សង្ខារោ ភតិ ពុទ្ធស្ស សាសនម្ពំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ កាយស្មា តាវាយោ វេរោ ឥមា

តាវាយោ មតាសីត្តាទិ ។

គរណីយត្រៃស្ស អបទានំ ឈមត្ថំ ។

១ ឧ. វិបស្សី វត្តិណារណាតិ ទិស្សតិ ។

តវណីយត្ថេរាបទាន ទី ១០

(១៧០) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធលោកនាយកជាសាស្តា ព្រះនាមវិបស្សី

មានវណ្ណៈដូចមាស មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម ទ្រង់បិតនៅ

នាឆ្នេរស្ទឹង ។ ឯនាវាសម្រាប់ចម្លងកង់ស្ទឹង ដែលមាន

អន្លង់ធំនោះក៏មិនមាន ទើបខ្ញុំចេញអំពីស្ទឹង មកចម្លងព្រះ

លោកនាយក ។ កង់កប្បជី ៧១ អំពីកប្បជីនេះ ព្រោះហេតុ

ដែលខ្ញុំ បានចម្លងព្រះនរតមសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់

ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការចម្លង ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ

៨ និងអភិការ ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង

សាសនា របស់ព្រះក្មេង ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតវណីយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្លឹងនូវតាថា

ទាំងនេះ ដោយច្រកាវជ្ជា ។

ចប់ តវណីយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាមំ

ឧទ្ទិសំ

ឧត្តេស្ថំ តេលចង្គំ ច ដីបនោ ច វិឡាលីនោ
 មន្តោ ជរោ សលឡនោ រក្ខុសោ តរណោ ទស
 តាថាយោ ចេត្តសង្ខតា តាឡីសមេកមេវ ច ។
 បទុមុក្ខេបវគ្គោ សត្តវិសោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាស

អាកាសុភិប័យត្ថេរាបទាន ១ ភេលមភិប័យត្ថេរាបទាន ១
 អង្គរចន្ទិយត្ថេរាបទាន ១ ទីបទាយកត្ថេរាបទាន ១ វិទ្យា-
 លិទាយកត្ថេរាបទាន ១ មច្ចទាយកត្ថេរាបទាន ១ ជវហ-
 ង្សិកត្ថេរាបទាន ១ សលទ្បប្បដិយត្ថេរាបទាន ១ ទបាគត-
 ហាសនិយត្ថេរាបទាន ១ គរណិយត្ថេរាបទាន ១ ត្រូវ
 ជា ១១ ឯតាថាមាន ៤១ លោកអ្នកប្រាជ្ញបានរាប់ហើយ
 កងវគ្គនេះ ។

ចប់ បទុមុក្ខេបវគ្គ ទី ២៧ ។

អង្គវិសតិមោ សុវណ្ណពិញ្ញាហនវិគ្គោ

បឋមំ សុវណ្ណពិញ្ញាហនិយតោបទានំ

(១៧១) ឯកាសនំ អហមនំ មសន្នោ សេហិ ចាណិហិ

តិញ្ញាហនញ្ច ចាណសី ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា ។

ឯកនុតោ ឥតោ កឃ្ម តិញ្ញាហនមនាសហំ

ឧត្តតី ឆាភិជាឆាមិ តិញ្ញាហនស្សីនំ ដលំ ។

ឥតោ តេសជ្ជិមេ កឃ្ម អសមោ ឆាម ឧត្តិយោ

សត្តននសម្មន្នោ ចក្កត្ថំ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចក្កស្សោ វិមោក្ខាបិក អជ្ជិមេ

ចន្ទ្យភិញ្ញា សង្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា សុវណ្ណពិញ្ញាហនិយោ ខេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សុវណ្ណពិញ្ញាហនិយតោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សុវណ្ណពិញ្ញាហនវិគ្គ ទី ២៤

សុវណ្ណពិញ្ញាហនិយត្តោបទាន ទី ១

(១៧១) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះជ្រា បានថ្វាយអាសនៈមួយ ដោយដៃ
 របស់ខ្លួន គឺថ្វាយឡើយ ដើម្បីសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។
 ក្នុងកប្បទី ៨១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
 ឡើយ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខគឺ នេះជាផលនៃឡើយ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៦៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រចក្រពត្តិ ព្រះ
 នាមអសមៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំ
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុវណ្ណពិញ្ញាហនិយត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សុវណ្ណពិញ្ញាហនិយត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុតិយំ តិលមុដ្ឋិយត្តោបទានំ

(១៧២) មម សង្កប្បមញ្ញាយ សត្តា លោកុត្តនាយកោ

មនោមយេន កាយេន ឥន្ទ្រិយា ឧបសង្កម ។

សត្តារំ ឧបសង្កនំ វន្តិតា បរិសុត្តមំ

បសង្កចិត្តោ សុមនោ តិលមុដ្ឋិមនាសហំ ។

ឯកនុត្ថេ ឥតោ កប្បេ យំ នាមមននី តនា

ទុក្ខតី នាគិជាតាមិ តិលមុដ្ឋិយនំ ដលំ ។

ឥតោ សោឡសកប្បមិ ឥន្ទ្រិយោ នាម(១) ឧត្តិយោ

សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថិ មហាឡលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា តិលមុដ្ឋិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

តិលមុដ្ឋិយត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ឥន្ទ្រិយោ នាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

តិលមុជ្ជិយត្ថេរាបទាន ទី ២

(១៧២) ព្រះសាស្តាជាអគ្គនាយកក្នុងលោក ទ្រង់ជ្រាប
នូវគម្រិះរបស់ខ្ញុំ បានស្តេចមកដោយកាយឫទ្ធិ សម្រេច
ដោយចិត្ត ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ ក៏ថ្វាយបង្គំ
ព្រះសាស្តា ជាបុរសប្រសើរបំផុត ដែលកំពុងស្តេចចូលមក
ហើយថ្វាយល្អ មួយក្តាប់ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយល្អ ខ្ញុំមិន
ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល នៃល្អមួយក្តាប់ ។ ក្នុងកប្ប
ទី ១៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាម
គន្ធិយៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
ច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិពោ ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិលមុជ្ជិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ តិលមុជ្ជិយត្ថេរាបទាន ។

តតិយំ បង្កោជិកិយត្ថេរាបទានំ

[១៧៣] មហាសមុទ្ទំ និស្សាយ វសតិ បព្វតន្តរេ

បច្ចុត្តន្តាន កាមហំ ចង្កោជកមទាសហំ ។

សិទ្ធកុស្ណ មហេសិនោ សយម្ពុស្សនុកម្មនោ(១)

បុប្ផង្កោជកំ នត្វា កម្មំ សក្កម្មំ មោទហំ ។

តត្ថនុវតេ ឥតោ កប្បេ ចង្កោជកមទំ តទា

ធុត្ថំ នាភិវាជានំ ចង្កោជកស្សិទំ ផលំ ។

បដិសម្ពិទា ធម្មស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ចង្កោជកិយោ វេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្ថតិ ។

បង្កោជិកិយត្ថេរាបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. សព្វសត្តានុកម្មនោ ។

បង្កោដំកើយត្នោតបទាន ទី ៣

(១៧៣) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់គង់នៅត្រង់ចន្លោះភ្នំ អាស្រ័យ
មហាសម្មុទ្ធ ខ្ញុំប្រាថ្នាបូជាបូជន៍ គ្រោកទៅទទួល ហើយ
បានប្រគេនប្រអប់ផ្កា លុះខ្ញុំបានប្រគេនប្រអប់ផ្កា ដល់ព្រះ
សយម្ពុ ព្រះនាមសិទ្ធក្មោះ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណធំ ទ្រង់
មានសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ បានរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់
មួយកប្ប ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយប្រអប់ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃប្រអប់ផ្កា ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចង្កោដំកើយត្នោត មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បច្ចត្តិ អត្ថញ្ញាណទាយកត្តោបទានំ

(១៧៤) កោណ្ឌញ្ញស្ស ភគវតោ វីរភកស្ស តាទិដោ
 អកក្កសស្ស ចិត្តស្ស(១) និបបញ្ចស្ស ឈាយិដោ ។
 សព្វមោហាភិវត្តស្ស សព្វលោកហិតេសិដោ
 អត្ថញ្ញាណំ មយា ទិដ្ឋំ ទិបទិដ្ឋស្ស តាទិដោ ។
 អបរិមេយេ ឥតោ កប្បេ អត្ថញ្ញាណមនាសហំ
 ទុក្ខតី ធាតិជាធាមិ អត្ថញ្ញាណស្សិទំ ផលំ ។
 ឥតោ បណ្ណាវសេ កប្បេ វិរម្យោ ធាម(២) ខត្តិយោ
 សត្តវតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា អត្ថញ្ញាណាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

អត្ថញ្ញាណទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. អាកាសសមចិត្តស្ស ។ ២ ម. បិរញ្ញោ តាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អត្ថញ្ញាណទាយកត្តោបទាន ទី ៤

(១៧៤) ខ្ញុំបានថ្វាយថ្នាំបន្តក្បែរ ដល់ព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមកោណ្ឌញ្ញៈ ព្រះអង្គមានរាគៈទៅប្រាសហើយ ជា
 តាទិបុគ្គល មានព្រះទ័យមិនអាក្រក់ មិនមានដំណើរយឺត
 យូរគឺកិលេស ព្រះអង្គមានឈាន ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវមោហៈ
 ទាំងពួង ទ្រង់ស្វែងរកប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោកទាំងពួង
 ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រ ។ ក្នុងកប្ប
 ប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំ បានថ្វាយថ្នាំបន្តក្បែរ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃថ្នាំបន្តក្បែរ ។ ក្នុងកប្បទី ១៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមវិរាជៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្រ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអត្ថញ្ញាណទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អត្ថញ្ញាណទាយកត្តោបទាន ។

បញ្ចម៌ ឯកញ្ជ័យត្ថេរាបទានំ

(១៧៥) ឧទុម្ពរេ វសន្តស្ស ជិយតេ បណ្ណាសន្តរេ

វុត្តោកាសោ មយា និជ្ជោ សមណស្ស មហេសិនោ ។

តិស្សស្ស ទិបទិន្ទស្ស លោកនាថស្ស តាទិនោ

អញ្ចលី បក្កហេត្វាន សន្តវី បុប្ផសន្តវី ។

ទ្រេនវុតេ ឥតោ កប្បេ យំ កវី បុប្ផសន្តវី

ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ សន្តរស្ស ឥទំ ដលំ ។

ឥតោ ចុទ្ធសកប្បម្ហិ អហោសី មនុជាទិនោ

ឯកអញ្ចលីកោ នាម ចក្កវត្ថុ មហាឡលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ឯកញ្ជ័យោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ឯកញ្ជ័យត្ថេរស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

ឯកញ្ញាលីយត្ថេរាបទាន ទី ៥

(១៧៥) ខ្ញុំបានប្រគេនឧកាសជាទីនៅ លើកម្រាលស្លឹក
 ឈើដែលខ្ញុំតាំងទុក ដល់ព្រះសមណៈ (ព្រះនាមគិស្សៈ)
 ទ្រង់ស្វែងរកនូវគុណធំ កាលគង់នៅជិតដើមល្វា ។ ខ្ញុំផ្គង
 អញ្ញាលី ហើយក្រាលកម្រាលផ្កា ថ្វាយព្រះគិស្សសម្ពុទ្ធជា
 ធំជាងសត្វដើរពីរ ជាទីពឹងនៃសត្វលោក ជាតាទីបុគ្គល ។
 ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើ
 កម្រាលផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃកម្រាល ។
 ក្នុងកប្បទី ១៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រតតិ ជា
 ធំជាងពួកមនុស្ស ព្រះនាមឯកអញ្ញាលីកៈ ទ្រង់មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកញ្ញាលីយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ព័ន្ធនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកញ្ញាលីយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឆដ្ឋំ បោត្តទាយកត្តោរាបទានំ

(១៧៦) សត្តារំ ធម្មមារត្ត សង្ឃក្ការិ មហេសិនោ
 ចោត្តនានំ មយា និទ្ធិ ទត្តិណោយេ អនុត្តរេ ។
 ឯកនុត្តរេ ឥតោ កម្មេ យំ កម្មមករី តទា
 ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ចោត្តនានសង្ឃិទំ ដលំ ។
 វដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ឃកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ចោត្តនាយកោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

បោត្តទាយកត្តោស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

សត្តមំ បិពកប្បជីកត្តោរាបទានំ

(១៧៧) ចន្ទភាតាននិទ្ទិរេ អនុសោតិ វជាមហំ
 សត្ត មាលុក្កប្បាទិ ចិត្តកាវេបយំ អហំ ។
 ចត្តនុត្តរេ ឥតោ កម្មេ ចិត្តកំ យំ អប្បជយំ
 ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ ចិត្តប្បជាយិទំ ដលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

បោត្តទាយកត្តោបទាន ទី ៦

(១៧៦) ខ្ញុំប្រារព្ធនូវព្រះសាស្តាផង ព្រះធម៌ផង ព្រះ
 សង្ឃផង បានប្រគេនបោត្តទាន (សម្ពត្តស្មីកឈើ) ដល់
 ព្រះសម្ពុទ្ធមហេសី ជាទុក្ខិណយ្យបុគ្គល ដ៏ប្រសើរ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំ បានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃបោត្តទាន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិពោ
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបោត្តទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្ព័ន្ធនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បោត្តទាយកត្តោបទាន ។

បិទិកប្បដិកត្តោបទាន ទី ៧

(១៧៧) ខ្ញុំដើរទៅកាន់ទីបណ្តោយខ្សែទឹក លើឆ្នេរស្ទឹង
 ចន្ទភាតា ខ្ញុំបានយកផ្កាជ្រៃ ៧ ជាក់បូជាជើងព្រះ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាជើង
 ព្រះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការបូជាជើងព្រះ ។

អដ្ឋម៍ អាណុវិទាយកត្តោបទានំ

សត្តសង្ខតំ កកេប្ប បដិជគ្គសនាមកោ
 សត្តវត្ថុនសម្បជ្ជោ កក្កវត្ថុ មហាព្វលោ(១) ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុំ អាយស្មា ចិត្តកប្បជកោ បេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិតាតិ ។

ចិត្តកប្បជកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

អដ្ឋម៍ អាណុវិទាយកត្តោបទានំ

(១៧៨) បព្វតេ ហិមវន្តមិ មហាសិន្ធុ សុទ្ធស្សនោ
 តត្ថុទ្ធសំ វិគរកំ សម្បកាសំ(២) សុទ្ធស្សនំ ។
 បរមោបសមេ យុត្តំ ទិស្វា វិម្ពិគមាធសោ
 អាណុវិ តស្ស ចាទាសី បសន្នោ សេហិ ចាណិហិ ។

១ ម. សត្តាសុំ បព្វវិគ្គិទោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ម. សុបកាសំ ។

អាណុវិទាយកត្តោបទាន ទី ៨

ក្នុងកប្បទី ៦៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រតត្ថិ
ព្រះនាមបដិដគ្គៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ រំមោក ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចិត្តកប្បដកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ចិត្តកប្បដកត្តោបទាន ។

អាណុវិទាយកត្តោបទាន ទី ៨

(១៧៨) មានស្ទឹងធំមួយ ឈ្មោះសុទ្ធស្សនៈ នៅក្បែរ
ភ្នំហិមពាន្ត ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសុទ្ធស្សនៈ
មានរស្មីល្អ ទ្រង់ប្រាសចាករាគៈ គង់នៅក្បែរស្ទឹងនោះ ។
លុះខ្ញុំឃើញព្រះអង្គ ប្រកបក្នុងសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ យ៉ាងក្រៃ
លែង ខ្ញុំមានចិត្តសង្វេគជ្រះថ្លា បានថ្វាយវល្លិភ្នំ ជាខ្សែ
ស្បៀង ដល់ព្រះសុទ្ធស្សនៈអង្គនោះ ដោយវែងរបស់ខ្លួន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកត្តិសេ ឥតោ កម្មេ យំ អាលុវ្យមទាសហំ
 ទុក្ខតិ ឆាភិជាធាមិ អាលុវ្យស្ស ឥទំ ដលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ចា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តិ សុទំ អាយស្មា អាលុវ្យទាយកោដេវេ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

អាលុវ្យទាយកញ្ចេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

នវិមំ បុណ្ណវិកត្តេរាបទានំ

[១៧៩] ពេមសោ ធាម ធាមេន សយម្ហ សប្បកោ^(១) តទា
 បុណ្ណវិកតំ មយា ទិន្នំ វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
 ចតុន្ទវតេ ឥតោ កម្មេ បុណ្ណវិកមទទី តទា
 ទុក្ខតិ ឆាភិជាធាមិ បុណ្ណវិកស្សន្តិ ដលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ចា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ឧ. សុព្វពោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកថាទី ៣១ អំពីកថាទីនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំ បានថ្វាយវល្លិក្ខ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
ផលនៃវល្លិក្ខ ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាល្លវតាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អាល្លវតាយកត្ថេរអបទាន ។

បុណ្ណរិកត្ថេរាបទាន ទី ៩

(១៧៩) ក្នុងកាលនោះ ព្រះសយម្ព ព្រះនាមរោមសៈ
មានវស្សីល្អ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយផ្កាឈូកស ។ ក្នុង
កថាទី ៩៤ អំពីកថាទីនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានថ្វាយផ្កាឈូកស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
ការថ្វាយឈូកស ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ទសមំ គរណិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា បុណ្ណារីកោ ខេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បុណ្ណារីកេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទសមំ គរណិយត្ថេរាបទានំ

[១៨០] មហាបថម្ហំ វិសមេ សេតុ កាវចំ មយា
តរណត្ថាយ លោកស្ស បសន្នោ សេហិ ចាណិកិ ។
ឯកនុតោ ឥតោ កម្មេ យំ សេតុ កាវចំ មយា
ធុត្ថតិ នាគិដានាមិ សេតុនាធស្សំនិ ដលំ ។
បញ្ចបញ្ញាសិតោ កម្មេ ឯកោ អាសី សមោគតោ(១)
សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថំ មហាពុលោ ។
បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិហោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធម្មតិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា តរណិយោ ខេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

គរណិយត្ថេរាបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. សមោគតោ ។

តណ្ហិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

បានឮថា ព្រះបុណ្ណរិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បុណ្ណរិកត្ថេរាបទាន ។

តណ្ហិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

(១៨០) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានស្ថាបនាស្ពាន ត្រង់ផ្លូវធំ
ដែលមានជង្គុក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឆ្លង នៃសត្វលោក
ដោយដែលរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំ បានស្ថាបនាស្ពាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
ជាផលនៃការឲ្យស្ពាន ។ ក្នុងកប្បទី ៥៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមសមោគតៈ ទ្រង់
បរិច្ចណិដោយភិក្ខុ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
សម្ភិទា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះតណ្ហិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ តណ្ហិយត្ថេរាបទាន ។

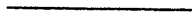
សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុទ្ធំ

សោវណ្ណំ តិលមុដ្ឋិ ច ឆន្ទោជកត្តញ្ញមញ្ញលិ
 ចោត្តតោ ចិត្តមាលុកោ ឯកមុណ្ឌរិ សេតុនា
 ទ្រេចត្តាឡីស តាថាយោ គណិតាយោ វិភារិហិ ។

សុវណ្ណពិច្ឆោហនវគ្គោ អដ្ឋវិសតិមោ ។

ឯកាទសមំ វាណារំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាស

សុវណ្ណតិញ្ចោហនិយត្តេកបទាន ១ តិលមុជ្ជិយត្តេកបទាន ១

ចង្កើងកិយត្តេកបទាន ១ អព្វពានទាយកត្តេកបទាន ១

ឯកញ្ជាលិយត្តេកបទាន ១ បោតទាយកត្តេកបទាន ១ បិត-

កប្បជកត្តេកបទាន ១ អាសុវត្ថយកត្តេកបទាន ១ បុណ្យវិក-

ត្តេកបទាន ១ ភវណិយត្តេកបទាន ១ មានគាថា ៤២

ដែលអ្នកប្រាជ្ញរាប់ហើយ ។

ចប់ សុវណ្ណតិញ្ចោហនវគ្គ ទី ២៨ ។

ចប់ ភាណារិះ ទី ១១ ។

ឯកុន្ត្តលោ បណ្ណទាយកវិគោ

បឋមំ បណ្ណទាយកតេរាបទានំ

(១៧១) បណ្ណាសាលេ និសង្ខេមំ បណ្ណាកោដនកោដនោ

ឧបវេដ្ឋត្វា មំ សន្តំ ឧបកត្វា មហាសសិ ។

សិទ្ធីត្វា លោកបដ្ឋោតោ សព្វលោកតិកិច្ចកោ

តស្ស បណ្ណំ មយា និទ្ធិំ និសង្ខេបស្ស បណ្ណាសន្តរេ ។

ចតុន្ទវតេ ឥតោ កម្មេ យំ បណ្ណាមទទំ តទា

ឧក្កតំ នាភិជានាមិ បណ្ណានានស្សនំ ផលំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

នឡកិញ្ច សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥតំ សុទ្ធិំ អាយស្មា បណ្ណាទាយកោ ខេរោ

ឥមា តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

បណ្ណទាយកវេរស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

បណ្ណាទាយកវិគ្គ ទី ២៩

បណ្ណាទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១

[១៨១] ខ្ញុំអង្គុយនៅក្នុងបណ្ណសាលា កំពុងបរិភោគស្លឹក
 ឈើជាភោជន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាមហាវសី ស្តេចចូលមករកខ្ញុំ
 ដែលកំពុងអង្គុយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមសិទ្ធត ជាប្រតិបក្ខ
 លោក ព្រះអង្គជាអ្នករក្សា នូវសត្វលោកទាំងអស់ ខ្ញុំបាន
 ថ្វាយស្លឹកឈើចំពោះព្រះអង្គ ដែលទ្រង់គង់នៅលើកម្រាល
 ស្លឹកឈើ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយស្លឹកឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយស្លឹកឈើ ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបណ្ណាទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បណ្ណាទាយកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ
 ទុតិយំ ផលទាយកត្តោបទានំ

(១៨២) សំនេរុសមសន្តោសោ ធរណីធរសាទិសោ(១)

វុដ្ឋហិត្វា	សមាធិម្ហា	ភិក្ខុយ	មមុបដ្ឋិតោ ។
ហរ័តកំ	អាមលកំ	អម្ពំ	ជម្ពំ វិភេទកំ
កោលំ	កល្យាតកំ	ពេលំ	ជារុសកដលាធិ ច ។
សិទ្ធកុស្ស	មហេសិស្ស	សព្វលោកានុកម្មំ	នោ
តញ្ចុ	សត្វំ មយា	ទិដ្ឋិ	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
ធនុទ្ធវតេ	ឥតោ	កម្មេ	យំ ដលំ អននី តទា
ទុក្ខតិ	នាភិជាធម៌	ដលនានស្សិទិ	ដលំ ។
សត្តបញ្ញាសិតោ	កម្មេ	ឯកជ្ឈោ	នាម ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្មនោ		ធក្កវតិ	មហាព្វលោ ។
បដិសម្ពិទា	ធនស្សោ	វិមោក្ខាបិច	អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា	សច្ចិកតា	កតំ	ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ	សុទិ	អាយស្មា	ដលនាយកោ ថេរា ឥមា
តាថាយោ	អភាសិត្តាតិ		។

ផលទាយកត្តោស្ស អបទានំ សម្ពុតំ ។

១ ម. ធរណីសមសាទិសោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

ផលទាយកត្តោបទាន ទី ២

(១៨២) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមសិទ្ធត្ថ មានព្រះជ័យសន្តោស
 ស្មើដោយភ័ស្តុភារ ឬក៏ប្រហែលដោយធរណី ស្តេចចេញ
 ចាកសមាធិ ហើយទ្រង់ស្តេចចូលទៅរកខ្ញុំដើម្បីភិក្ខុ ។ ខ្ញុំ
 មានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនផ្ទៃឈើទាំងអស់នោះគឺ ផ្ទៃសម័
 កន្ទត់ព្រៃ ស្វាយ ព្រីង ផ្ទៃសម័តិកេទក់ ព្រៃ ពាក់ខ្មៅ ស្រគំ
 ញៅ និងផ្ទៃមាក់ប្រាង ដល់ព្រះមហេសីព្រះនាមសិទ្ធត្ថ ព្រះ
 អង្គមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ដល់សត្វលោកទាំងពួង ។ ក្នុង
 កប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានថ្វាយផ្ទៃឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
 ការថ្វាយផ្ទៃឈើ ។ ក្នុងកប្បទី ៥៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមឯកជ្ឈៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 វិភវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះផលទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ផលទាយកត្តោបទាន ។

តតិយំ បច្ចុគ្គមនិយត្តោបទានំ

[១៨៣] សីហំ យថា វនចរំ និសកាជាជិយំ យថា

កក្កដំ វិលសន្តំ អាគច្ឆន្តំ នរសកំ ។

សិទ្ធិតំ លោកបដ្ឋោតំ សព្វលោកតិកិត្តកំ

អកាសី បច្ចុគ្គមនិ វិប្បសន្នោន ចេតសា ។

ចតុន្តវតេ ឥតោ(១) កប្ប បច្ចុគ្គញ្ញំ នរសកំ

ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ បច្ចុគ្គមនិទំ ដលំ ។

សត្តវិសេ ឥតោ កប្ប ឯកោ អាសី ជនាជិតោ

បរិវារេតិ ធាមេន ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពុទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មភិក្ខា សច្ចិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទិ អាយស្មា បច្ចុគ្គមនិយោ ថេរោ ឥមា

កថាយោ អកាសិត្ថតិ ។

បច្ចុគ្គមនិយត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បច្ចុគ្គមនិយត្តោបទាន ទី ៣

(១៨៣) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានធ្វើនូវការក្រោកឡើងព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសិទ្ធក្ខ ព្រះអង្គជាប្រតិបត្តិករលោក ជាអ្នក
រក្សាសត្វលោកទាំងពួង ទ្រង់ជានរោសកៈ ទ្រង់ស្តេចមក ដូច
សត្វសីហៈគ្រាច់ទៅក្នុងព្រៃ ឬដូចនិសក្ខាជាឈ្មោឃ ឬក៏ដូច
លំពង់ថ្ងៃនឹងល្ងាសល្ងន់ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុង
កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានក្រោកឡើងព្រះនរោសកៈ
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការក្រោកឡើង ។ ក្នុង
កប្បទី ២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយ
អង្គ ព្រះនាមបរិវារៈ ជាធំជាងជន ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបច្ចុគ្គមនិយត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បច្ចុគ្គមនិយត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បត្តតិ ឯកបប្បិយត្ថេរាបទានំ

(១៨៤) ទត្ថិណម្ហិ ទុវាវម្ហិ មិសាទោ អាសហន្តនា

អន្ទុសំ វិវជំ ពុទ្ធំ បីតវិសីវំ កាលុមំ ។

វិមស្ស័ស្ស ធរក្កស្ស សព្វលោកហិតេសិទោ

ឯកប្បប្បំ មយា ទិដ្ឋំ ទិបទិដ្ឋស្ស តាទិទោ ។

ឯកនុតេ ឥតោ កម្មេ យំ បុប្ផមទទំ តនា

ទុក្កតី ធាតិជាធាមិ ពុទ្ធប្បជាយំទំ ដលំ ។

បដិសម្ពិទា ធនស្សោ វិមោក្ខាបិទ អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ចា សង្ខកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន្នំ ។

ឥត្ថំ សុទិំ អាយស្មា ឯកប្បប្បិយោ ថេរោ ឥទា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកប្បប្បិយត្ថេរាស្ស អបទានំ សម្ពុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

(១៨៤) កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាបិសាចនៅក្រុងទ្វារខាងត្បូង
បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គមិនមានធូលីភ័ក្ត្រៈ ដូចជាព្រះ
អាទិត្យមានរស្មីលឿង ។ ខ្ញុំបានថ្វាយផ្កាមួយ បំពោះព្រះ
វិបស្សី ព្រះអង្គប្រសើរជាងនរៈ ទ្រង់ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍
ដល់សត្វលោកទាំងពួង ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ប្រកប
ដោយតាទិគុណ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

បញ្ចមី មយវិបុល្លយត្ថេរាបទានំ

(១៨៥) ធម្មនាទទិយោ តីវេ សយម្ហំ អបរាជិតោ

សមាធិសោ សមាបន្នោ វិច្ឆសន្នោ អនាវិលោ ។

ទិស្វា បសន្នោ សុមនោ សម្ពុទ្ធិំ អបរាជិតំ

ពាហំ មយវបុប្ផេន សយម្ហំ ប្បជយី តនា ។

ឯកនុត្ថេ ឥតោ កល្យ យំ បុប្ផមភិប្បជយី

ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ផលំ ។

បដិសម្ពិទា ពតស្សោ វិមោក្ខាបិត អដ្ឋមេ

ធម្មភិញ្ញា សច្ចកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា មយវបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

មយវបុប្ផយត្ថេរស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

មឃវិបុល្លយត្ថេរាបទាន ទី ៥

(១៨៥) ព្រះសយម្ប ដែលពួកមារផ្ដាញ់មិនបាន មាន
 ឥទ្ធិយដ៏ថ្លាស្អាត មិនមានកករលក់ ព្រះអង្គទ្រង់ចូលកាន់
 សមាធិ ក្បែរឆ្នេរស្ទឹងនម្ពតា ។ កាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះ
 ថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានឃើញព្រះសម្បដែលពួកមារផ្ដាញ់
 មិនបាន ហើយបូជាព្រះសយម្បអង្គនោះ ដោយផ្កាមយវ-
 ព្រឹក្ស ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។
 បដិសម្ព័ត្ត ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមឃវិបុល្លយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មឃវិបុល្លយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឆដ្ឋំ ឧបដ្ឋាយិកត្រៃវាបទានំ

[១៨៦] រថិយំ បដិបដ្ឋន្តំ អាហុតំ បដិក្កហំ
 ទិបទិដ្ឋំ មហាធាកំ លោកដេដ្ឋំ នរសកំ ។
 បក្កោសាថិយតស្សហំ^(១) សព្វលោកហិតេសិនោ
 ឧបដ្ឋាកោ មយា ទិដ្ឋោ សិទ្ធតុស្ស មហេសិនោ ។
 បដិក្កហេត្វាន សម្មាទោ និយ្យានេសិ មហាមុនិ^(២)
 ឧដ្ឋាយ អាសនា តម្លា បក្កាមិ បាចិនាមុខោ ។
 ធិត្ថន្តរតេ ឥតោ កប្បេ ឧបដ្ឋាកមទំ តនា
 ទុក្ខតិ នាភិជាធាមិ ឧបដ្ឋានស្សីទំ ដលំ ។
 សត្តបញ្ញាសិតោ កប្បេ ពលសេនសនាមកោ
 សត្តតនសម្មាទោ ចក្កវតិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច មជ្ឈិមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១. ម. បក្កាមិ សត្តសស្សហំ ។ ២. ម. មហានិសំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទាន ទី ៦

(១៨៦) ខ្ញុំបានឃើញព្រះមហានាគ ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វ
 ជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ទ្រង់ជានពសកៈ គួរទទួលនូវ
 គ្រឿងបូជា ស្តេចទៅតាមច្រក ។ ខ្ញុំបានថ្វាយទបដ្ឋាកម្នាក់
 ដល់ព្រះមហេសី ព្រះនាមសិទ្ធក្ខ ដែលខ្ញុំបាទឲ្យគេនិមន្ត ព្រះ
 អង្គស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោកទាំងពួង ។ ព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញប្រសើរ ទ្រង់ទទួលហើយប្រគល់ឲ្យខ្ញុំវិញ
 ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈនោះ មានព្រះភក្ត្របែរចេញទៅកាន់
 បាចិនទិស ហើយទ្រង់ចៀសចេញទៅ ។ ក្នុងកថាទី ៩៤
 អំពីកថានេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
 ទបដ្ឋាក ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយ
 ទបដ្ឋាក ។ ក្នុងកថាទី ៩៧ អំពីកថានេះ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចបក្រព័ន្ធ ព្រះនាមពាលសេនៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ
 ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨
 នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សត្វម៍ អបទានិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ឧបជ្ជាយិកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

ឧបជ្ជាយិកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្វម៍ អបទានិយត្ថេរាបទានំ

(១៨៧) អបទានំ សុគតានំ កិត្តយីហំ មហេសីនំ
ចានេ ច សិរសា វង្ខី បសន្នោ សេហិ ចាលិហិ ។
ទ្វេនុវតេ ឥតោ កប្បេ អបទានំ បកិត្តយី
ទុក្ខតី ឆាតិជាឆាមិ កិត្តនាយ ឥទំ ដលី ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា អបទានិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

អបទានិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

អបទាននិយត្តោបទាន ទី ៧

បានឮថា ព្រះឧបដ្ឋាយិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧបដ្ឋាយិកត្តោបទាន ។

អបទាននិយត្តោបទាន ទី ៨

(១៨៧) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា សម្តែងនូវអបទាន (រឿង) របស់
ព្រះសុគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ហើយ
ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូ ដោយគ្បូននិងដែរបស់ខ្លួន ។
ក្នុងកថា ៩២ អំពីកថានេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំ បានសម្តែង នូវអបទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
នេះជាផលនៃការសម្តែង ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអបទាននិយត្តេរ មានអាយុ បាន សម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អបទាននិយត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

អដ្ឋមី សត្តាហបព្វជិតត្ថេរាបទានំ

(១៨៨) វិបស្សន្តស្ស ភកវតោ	សរដ្ឋោ សក្កតមាធិតោ
ព្យសនំ មេ អនុប្បត្តំ	ញាតិកេនោ(១)បុរេ អហុ
បព្វជី ឧបកដ្ឋាន	ព្យសនុបសមាយហំ
សត្តាហាភិវតោ តត្ថ	សត្តសាសនកម្យតា ។
ឯកនុវតេ វតោ កក្កេ	យមហំ បព្វជី តនា
ទុក្ខតំ ហាភិជាធាមិ	បព្វជ្ជាយ វនំ ផលំ ។
សត្តសង្ខមិតោ កក្កេ	សត្ត អាស្មី មហិប្បតិ
សុនេត្តម្ហាតិ ញាយន្តិ	ចក្កវត្ថំ មហាពូលា ។
បដិសេដ្ឋិទា ចកស្សោ	វិមោត្តាបិច អដ្ឋមេ
ធម្មភិញ្ញា សង្ខកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
វត្ថុ សុទ្ធិ អាយស្មា	សត្តាហបព្វជិតោ បេរោ
វត្ថោ កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

សត្តាហបព្វជិតត្ថេរាស្ស អបរាជំ សមគ្គំ ។

១ ម. ញាតិបេរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

សត្តាហបព្វជិតត្ថេរាបទាន ទី ៨

(១៨៨) ក្នុងកតមុន មានព្រះសង្ឃរបស់ព្រះមានព្រះកាគ
 ព្រះនាមវិបស្សី ដែលទៅតានិងមនុស្សធ្វើសក្ការៈ រាប់អាន
 ហើយ ខ្ញុំឯងក៏ដល់នូវសេចក្តីវិនាស បានបែកបាក់ពួកញាតិ
 ខ្ញុំចូលទៅកាន់ផ្ទះ ដើម្បីរម្ងាប់ទុកព្រួយព្រោះសេចក្តីវិនាស
 នោះ ខ្ញុំគ្រេកអរក្នុងផ្ទះនោះ អស់ ៧ ថ្ងៃ ព្រោះប្រាថ្នា
 បំពេញកិច្ចក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
 អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានឬស ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល នៃបព្វជ័យ ។ ក្នុងកប្បទី
 ៦៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ
 ជាម្ចាស់ផែនដី គេតែងស្គាល់ថា ព្រះបាទសុនេកម្មៈដូចគ្នា
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអ.
 ភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសត្តាហបព្វជិតត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សត្តាហបព្វជិតត្ថេរាបទាន ។

នវិមំ ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្តោបទានំ

[១៨៧] វេទម្ពីរិទ្ធិ(១) មេ នាមំ មិត្ត សន្និ មមំ តទា
 មម ហត្ថំ កហេត្វាន ឧបាទយំ មហាមុនី
 ឥមេ មំ ឧទ្ទិសយន្តំ ពុទ្ធា លោកក្កនាយកា
 តេហំ ឧបដ្ឋិ សក្កន្តំ បសន្នោ សេហិ ចាលិហិ ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ ពុទ្ធេ បរិចរី តទា
 ទុក្ខតំ នាភិជាជាមិ ឧបដ្ឋានស្សន្តំ ដលំ ។
 តេវិសម្ពិ ឥតោ កហ្មេ ចតុរោ អាសុ ឧត្តិយា
 សមណ្ឌបដ្ឋកា នាម កក្កវត្តំ មហាពុលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិព្វា សម្ពិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
 ឥត្តំ សុដំ អាយស្មា ពុទ្ធបដ្ឋាយិកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្តោបទានំ អបទានំ សទ្ធកំ ។

ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទាន ទី ៩

(១៨៩) កាលនោះ ខ្ញុំឈ្មោះវេជ្ជមុនី បិតារបស់ខ្ញុំក៏ឈ្មោះ
វេជ្ជមុនីដែរ បិតាខ្ញុំដឹកដៃខ្ញុំចូលទៅរកព្រះមហាមុនី ឯព្រះ
មហាមុនី សម្តែងប្រាប់ខ្ញុំថា ព្រះពុទ្ធាំណឡាយនេះ ជា
អគ្គនាយកក្នុងលោក ខ្ញុំជ្រះថ្លា បានបម្រើព្រះពុទ្ធាំណនោះ
ដោយគោរព ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពី
កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបម្រើព្រះ
ពុទ្ធាំណឡាយ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការ
បម្រើ ។ ក្នុងកប្បទី ២៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រតី ៤ ជាតិ មានព្រះនាមសមណុបដ្ឋាកៈដូចគ្នា ទ្រង់
មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ស្តែងហើយ តាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាតាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាទ

ទសមំ បុព្វង្គមនិយត្តោបទានំ

(១៧០) ចុល្លាសីតិសហស្សានិ បព្វជិម្ហ អភិក្ខុនា

តេសំ បុព្វង្គមោ អាសី ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា ។

សវតា សមោហា(១) ធម្មោ វិប្បសន្នមនាវិលំ

ឧបដ្ឋហីស្កុ សក្កច្ឆំ បសន្នា សេហិ ចាណិហិ ។

ជំណាសវា វន្តនោសា កតកិច្ចា អនាសវា

ជរីស្កុ មេត្តចិត្តេន សយម្ប អបរាជិតា ។

តេសំ ឧបដ្ឋហិត្វាន មុត្តនា និ បដិស្សតោ

មរណាញ អនុប្បតា ទេវតញ អកម្មសេ ។

ចតុន្ទរតេ ឥតោ កុប្បេ យំ សីលមនុចាលយំ

ឧក្កតំ នាភិជាជាមិ សព្វាមស្ស ឥទំ ដលំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធម្មកិញ្ចា សង្ខកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បុព្វដមនិយត្តោបទាន ទី ១០

(១៩០) ពួកយេនី ៨៤.០០០ នាក់ មិនមានសេចក្តីក្សត្រ
 បានបួសហើយ ដើម្បីសម្រេចនូវប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ខ្ញុំឯង
 ជាប្រធាន របស់កុលបុត្រទាំងនោះ ។ ឯកុលបុត្រទាំងនេះនៅ
 មានភក្ត្រនិងមាហៈ តែមានចិត្តជ្រះថ្លា បានបម្រើព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ដែលមានឥន្ទ្រិយថ្វាស្អាត មិនមានកករលាក់ ដោយគោរព
 ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។ ព្រះសយម្បទាំងឡាយដែលពួកមាន
 ផ្ចាញ់មិនបាន ព្រះអង្គជាព្រះវិណាស្រព មានទោសៈខ្លាក់
 ចោលហើយ មានសោឡសកិច្ចធ្វើរចហើយ មិនមានអា-
 សវៈ តែងផ្សាយមេត្តាចិត្ត ។ ពួកយេនីបានបម្រើព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ទាំងនោះ ដោយសេចក្តីកោតក្រែង លុះដល់មរណៈក៏បាន
 ទៅកាន់អត្តភាពជាទេវតា ។ កងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានរក្សាសីល ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ-
 នេះជាផលនៃការសង្រួមកងសីល ។ បដិសម្ព័ត្ត ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ឧត្តម

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា បុព្វត្ថមនិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

បុព្វត្ថមនិយោស្ស អបកាសំ សច្ចំ ។

ឧទ្ធច្ឆន្តិ

បណ្ណំ ផលំ ឧត្តមនិយោ ឯកបុគ្គំ ច មាយរោ
ឧបដ្ឋាកោបទានញ្ច បុព្វត្ថា ច ឧបដ្ឋិតំ ។
បុព្វត្ថមោ ច កាថាយោ អដ្ឋតាឡិស កិត្តិតា ។

បណ្ណាយកវគ្គោ ឯកុន្តិសោ ។

ឧទាន

បានឮថា ព្រះបុព្វនិមន្តិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។
 ចប់ បុព្វនិមន្តិយត្ថេរឧទាន ។

ឧទ្ទាន

បណ្ណោយកត្តេរាបទាន ១ ផលទាយកត្តេរាបទាន ១
 បច្ចុគ្គនិមន្តិយត្ថេរាបទាន ១ ឯកបច្ចុយត្ថេរាបទាន ១
 មយវបច្ចុយត្ថេរាបទាន ១ ឧបដាយិកត្ថេរាបទាន ១
 អបទានិយត្ថេរាបទាន ១ សត្តាហបព្វជិតត្ថេរាបទាន ១
 ពុទ្ធបដាយិកត្ថេរាបទាន ១ បុព្វនិមន្តិយត្ថេរាបទាន ១ មាន
 ភាព ៤៨ ដែលអ្នកប្រាជ្ញសម្តែងទុកហើយ ។
 ចប់ បណ្ណោយកត្តេរាបទាន ទី ២៨ ។

តំលោ បិពកបូជិកវគ្គោ
បឋមំ បិពកបូជិកត្ថេរាបទានំ

(១៧០) អដិសោ នាម នាមេន អហោសី ព្រាហ្មណោ តនា
អាហុតិ យំដ្ឋកាមោហំ នាណុប្បំ សមាធយំ ។
ជលន្តំ ចិត្តកំ ទិស្វា សិខិនោ លោកតទ្ធិនោ
តញ្ច ប្បំ សមាទេត្វា ចិត្តកេ ឡិក្កិ អហំ ។
ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិប្បជយំ
ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ជលំ ។
សត្តវីសេ ឥតោ កប្បេ សត្តាស្មំ មនុជាធិនា
សុប្បជ្ឈិតនាមា តេ ចក្កវត្តំ មហាពុលា ។
បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធម្មភិក្ខា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។
ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ចិត្តកប្បជតោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បិពកបូជិកត្ថេរាស្ស អបទានំ សមន្តំ ។

ចិត្តកប្បជកវិគ្គ ទី ៣០

ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ១

(១៧១) កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះអធិតៈ
 ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងបូជាទូរគ្រឿងបូជា បានប្រមូលផ្កាផ្សេងៗ ។
 ខ្ញុំឃើញជើងថ្កូវ ដែលកំពុងរុញរឿង របស់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាម
 សិរិ ព្រះអង្គជាដៅពង្សនៃសត្វលោក ហើយយកផ្កានោះមក
 រោយរោយចុះគ្រងជើងថ្កូវ ។ ក្នុងកប្បជ ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បជ ២៧ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ ៧ ជាតិ ជាធំជាងពួក
 មនុស្ស ព្រះនាមសុបដ្ឋលិតៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចិត្តកប្បជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្លឹងទូរ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។
 ចប់ ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ បុប្ផធារកត្តោបទានំ

[១៧២] វាគ្គចរិយោ អាសី អនិទុន្តរវាសិនោ

អភិញ្ញា បញ្ច ធិព្វតោ ចន្ទស្ស បរិមជ្ឈកោ ។

វិបស្សី លោកបដ្ឋេនំ ធិស្វា អភិកតំ មមំ

ចារិច្ចតកប្បដ្ឋានិ ធារេសី សត្តុនោ អហំ ។

ឯកនុត្រេ ឥតោ កឃ្យេ យំ បុប្ផមភិធារយំ

ទុក្ខតំ ធាភិជាធម៌ ធារណាយ ឥទំ ដលំ ។

សត្តាសីតិម្ហតោ កឃ្យេ ឯកោ អាសី មហំបតិ

សមន្តជរណោ ធាម ចក្កវត្ថុ មហាព្វលោ ។

បដិសង្កិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្សា បុប្ផធារកោ ខេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បុប្ផធារកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បុប្ផធារកត្តោបទាន ទី ២

(១៧២) ខ្ញុំស្ងៀកសម្ពត្តសម្បកឈើ ដណ្តប់សម្ពត្តស្បែកខ្លា
 ញ៉ាំងអភិញ្ញា ៥ ឲ្យកើត ជាអ្នកស្តាប់អង្គលព្រះចន្ទ្របាទ ។
 ខ្ញុំបានឃើញព្រះវិបស្សី ព្រះអង្គបំភ្លឺលោក ដែលកំពុងស្តេច
 មកកាន់សំណាក់របស់ខ្ញុំ ទើបខ្ញុំបាំងផ្កាបារិច្ឆតកព្រឹក្សថ្វាយ
 ព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបាំងផ្កាថ្វាយ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តិ
 នេះជាផលនៃការបាំងផ្កា ។ ក្នុងកប្បទី ៨៧ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ជាម្ចាស់ផែនដី ព្រះ
 នាមសមន្តធរណៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិតា ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងហសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបុប្ផធារកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងទូរ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បុប្ផធារកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ ឆត្តទាយកញ្ជោរបទានំ

(១៩៣) បុត្តោ មម បព្វជិតោ កាសាយវសនោ តទា
 សោ ច ពុទ្ធិត្ថសម្បត្តោ ធិពុតោ លោកប្បជិតោ ។
 វិចិន្តោ សកំ បុត្តំ អារាមិ^(១) បច្ឆតោ មមិ^(២)
 ធិពុតស្ស មហន្តស្ស ធិតកំ អគមាសហំ ។
 បក្កយ អញ្ចលី តត្ថ វន្តិតា ធិតកំ អហំ
 សេតច្ឆតញ្ច បក្កយ អារាមេសី អហំ តទា ។
 ចត្ថន្ទតេ ឥតោ កប្បេ យំ ឆត្តមភិរោបយំ
 ធុត្ថតំ ធាភិជាធាមិ ឆត្តនានស្សីទំ ផលំ ។
 បញ្ចវិសេ ឥតោ កប្បេ សត្ត អាសី ជនាធិបា
 មហាវហសធាមា តេ ចក្កវត្ថំ មហាព្វលា ។
 បដិសម្ពិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ឆន្ទិភិពារា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ឆត្តនាយតោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាភិ ។

ឆត្តទាយកញ្ជោស្ស អបទានំ សម្ពន្ធ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

ឆត្តទាយកញ្ជោតបទាន ទី ៣

(១៧៣) ក្នុងកាលនោះ កូនរបស់ខ្ញុំបួស ស្ងៀកសម្អាត
 កាសាយៈ កូនខ្ញុំនោះបានដល់ភាពជាព្រះពុទ្ធ ដែលសត្វ-
 លោកបូជា បានបរិនិព្វានហើយ ។ ខ្ញុំស្វែងរកកូនរបស់ខ្លួន
 ក៏ទៅកាន់ជើងថ្កូវ របស់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ជាកូនរបស់ខ្ញុំ
 ដែលបរិនិព្វានហើយ នៅខាងក្រោយអារាម ។ កាលនោះ
 ខ្ញុំផងអញ្ជូលី ថ្វាយបង្គំជើងថ្កូវត្រង់កន្លែងនោះ ហើយខ្ញុំកាន់
 ស្បែកច្រូតថ្វាយ ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាឆត្រ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តិ នេះជា
 ផលនៃការថ្វាយឆត្រ ។ ក្នុងកប្បទី ២៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ ជាធំជាងផន ព្រះនាម
 មហារហៈ ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤
 វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឆត្តទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឆត្តទាយកញ្ជោតបទាន ។

ប្រតិទិន សុទ្ធសញ្ញកត្តោបទានំ

(១៩២) អនុកុត្តម្ហិ អាទិច្ឆេ បសាដោ វិបុលោ អហុ

ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស លោកម្ហិ ចាតុកាវេ មហេសីនោ ។

សទ្ធមស្សោសហំ(១) តត្ថ ធម្មបស្សមិ តំជំនំ

មរណញ្ច អនុប្បត្តោ ពុទ្ធសញ្ញាមនុស្សី ។

ចតុន្ទតេ ឥតោ កល្យាណំ សញ្ញាមលក្ខំ តនា

នុកុត្តំ ឆាកំជាឆាមិ ពុទ្ធបដាយំនំ ផលំ ។

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិហោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធម្មភិញ្ញា សម្មិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សទ្ធសញ្ញកោ ខេរោ ឥមា

កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សុទ្ធសញ្ញកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. ហេតុមេស្សោសហន្តិ ទិស្សតិ ។

សទ្ទសញ្ញាកត្តោបទាន ទី ៤

(១៧៤) កាលព្រះអាទិត្យមិនទាន់រះឡើង សេចក្តីជ្រះថ្លា
យ៉ាងខ្លាំង ចំពោះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណ
ដ៏ធំ ក៏កើតមានប្រាកដ ក្នុងលោក ។ ខ្ញុំបានឮសំឡេង
ប្រកាសថា ព្រះពុទ្ធគ្រាស់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែខ្ញុំឥតបាន
ឃើញព្រះជិនស្រីនោះឡើយ លុះដល់ខ្ញុំដិតនឹងមរណកាល
ខ្ញុំបានចាប់ភ្នំកន្ត្រៃក៏ដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ
ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បាននូវពុទ្ធសញ្ញា ខ្ញុំមិន
ដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្ពិទ្ធា
៤ វិមាត្ថ ៨ និងអកិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសទ្ទសញ្ញាកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមី គោសីសនិក្ខេបកថ្តោបទានំ

(១៩៥) អារាមទ្វារា ទិក្ខុម្ហ តោសីសំ សន្តតិ មយា

អនុភោមិ សកំ កម្មំ បុព្វកម្មសង្ឃំនំ ដលំ ។

អាជាធិយា វាតជវា សិទ្ធភា សីយពាហនា

អនុភោមិ សព្វមេតិ តោសីសស្ស ឥទំ ដលំ ។

អហោ ការំ បរមការំ សុខេត្ត សុកតិ មយា

សង្ឃេ កតស្ស ការស្ស ន អញ្ញំ កលមក្សតិ ។

ចតុន្ទរេតេ ឥតោ កប្បេ យំ សីសំ សន្តរិ អហំ

ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ សន្តរស្ស ឥទំ ដលំ ។

បញ្ចសត្តតិកប្បមិ សុបតិដ្ឋិតនាមកោ

ឯកោ អាសី មហាតេជោ ចក្កវត្តិ មហាពុលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

គោសីលនិក្ខេបកត្តោបទាន ទី ៥

(១៩៥) ខ្ញុំបានក្រាលកម្រាលទ្រាប់ជើង ចេញអំពីទ្វារ
 អាកម (ថ្វាយចំពោះសង្ឃ) ខ្ញុំបានទទួលកុសលកម្មរបស់ខ្លួន
 នេះ នេះជាផលនៃបុព្វកម្ម ។ ខ្ញុំបានឮពាក្យនេះទាំងអស់
 + នេះ គឺសេដ្ឋកិច្ចនេះ មានសន្ទុះដូចខ្យល់ និងសេះសិន្ទត
 ជាពាក្យនេះដ៏លឿន នេះជាផលនៃកម្រាលទ្រាប់ជើង ។ ឧ!
 គ្រឿងសក្ការៈជាសក្ការៈដ៏ថ្លៃថ្លា ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយដោយ
 ប្រពៃ ចំពោះបុព្វកេតុដ៏ល្អ គ្រឿងសក្ការៈដ៏ថ្លៃថ្លាដល់មួយ
 ចំណិតនៃសក្ការៈ ដែលខ្ញុំធ្វើចំពោះសង្ឃឡើយ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានក្រាលកម្រាល
 ទ្រាប់ជើង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខភិ នេះជាផលនៃកម្រាល ។
 ក្នុងកប្បទី ៧៥ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចបក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះ
 នាមសុបតិដ្ឋិតៈ ទ្រង់មានគេជះច្រើន មានកម្លាំងច្រើន ។
 ចង់សម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិព្វា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

ឆ្លង បទបូជកព្រះបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា តោសីសនិក្ខេបកោ ថេរោ
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តោសីសនិក្ខេបកព្រះបទានំ សមន្តំ ។

ឆ្លង បទបូជកព្រះបទានំ

[១៩៦] បព្វតេ ហិមវន្តម្ហិ អហោសី តន្តរោ តនា
អន្តសំ វិវជំ ពុទ្ធិ ប័តវិស័វ ភាណុមិ ។
ឧបេតោបិ តនា ពុទ្ធិ វិបស្សី លោកនាយកំ
ចន្ទនំ ភគវំ វាបិ ចារទេ ឌុំសិព្វហំ តនា ។
ឯកនុត្ថេ ឥតោ កុប្បេ យំ បទំ អភិប្បជយំ
ទុក្ខតំ នាគិជាតាមិ បទប្បជាយនំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធម្មកិញ្ចា សច្ចកិតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា បទប្បជកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បទបូជកព្រះបទានំ សមន្តំ ។

បទប្បដិកត្តោបទាន ទី ៦

បានឮថា ព្រះគោសីសនិក្ខេបកត្ថោ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ គោសីសនិក្ខេបកត្តោបទាន ។

បទប្បដិកត្តោបទាន ទី ៦

[១៧៦] កាលនោះ ខ្ញុំភ័ក្តជាភិក្ខុ នៅនាភ្នំហិមពាន្ត
បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រាសចាកធូលីត្បិតត្បាញ ដូចជា
ព្រះអាទិត្យមានរស្មីល្បឿន ។ កាលនោះ ខ្ញុំចូលទៅរកព្រះ
តុល្ល ព្រះនាមវិបស្សី ព្រះអង្គជានាយកនៃសត្វលោក ហើយ
ស្រោចនូវខ្លឹមចន្ទន៍និងក្រស្នា លើព្រះបាទក្នុងកាលនោះ ។
ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជា
ព្រះបាទ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការបូជា
ព្រះបាទ ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះតុល្ល
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបទប្បដកត្ថោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បទប្បដិកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សុត្តមិ ទេសកិក្កិក្កោបទានំ

(១៧៧) ឧបសាល្លកោតាមោហំ អហោសី ព្រាហ្មណោ

ភទា

កាណនំ វនមោកយ្ហ	លោកោនំ ធរាសភំ
និស្វាន វន្តំ ចានេសុ	លោកហុតិបដិក្កហំ
បសន្នចិត្តំ មិ ញត្ថា	តុទ្ធោ អន្តរាយេ ។
កាណោ អភិក្កម្ម	តុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរំ
តន្តេសំ កិត្តយិត្តាន	កប្បំ សក្កមំ មោទហំ ។
ទ្រេនុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ ទេសមភិត្តយំ
ទុក្ខតំ ឆាភិជាតាមិ	កិត្តនាយ ឥទំ ដលំ ។
បដិសម្ពិទា ភតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចកតា	កតំ តុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា	ទេសកិត្តិកោ បេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ទេសកិក្កិក្កោស្ស អបទានំ សម្ពុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ទេសកិច្ចិកត្ថេរាបទាន ទី ៧

(១៩៧) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះ
 ទបសាល្លកៈ ខ្ញុំដើរចូលទៅក្នុងព្រៃធំ បានឃើញព្រះ
 លោកនាថ ជាឧបាសកៈ គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជារបស់សត្វ-
 លោក ហើយខ្ញុំថ្វាយបង្គំទៀបព្រះបាទា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ជ្រាប
 ថាខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក៏ស្តេចបាត់ទៅ ។ ខ្ញុំចេញចាក
 ព្រៃធំនោះ ក៏បានរលឹកនឹកដល់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំបានសរ-
 សើរនូវប្រទេសនោះ ហើយរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់មួយ
 កប្ប ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំ បានពោលសរសើរនូវប្រទេស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
 នេះជាផលនៃការសរសើរ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាគ្គ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះទេសកិច្ចិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ទេសកិច្ចិកត្ថេរាបទាន ។

អដ្ឋមី សរណគមនីយត្ថេរាបទានំ

[១៩៨] បព្វតេ ហិមវន្តមិ អហោសី លុទ្ធកោ តនា

វិបស្សី អន្តសំ ពុទ្ធិ លោកដេដ្ឋំ នរសកំ ។

ឧទាសិត្តាន សន្តុទ្ធិ វេយ្យាវច្ឆមកាសហំ

សរណញ្ច ឧទាគញ្ចំ ទិបទិន្ទស្ស តាទិយោ ។

ឯកនុតេ ឥតោ កម្សេ យំ សរណំ អគញ្ចហំ^(១)

ទុក្ខតី ធាតិជាធាមិ សរណាយ ឥទំ ជលំ ។

បដិសន្ធិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ

ធន្យកិញ្ចា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទិ អាយស្មា សរណគមនីយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សរណគមនីយត្ថេរាស្ស អបទានំ សម្ពត្តំ ។

១ ធម៌ សរណំ ឧបត្ថម្ភំ ។

សរណគមនិយត្តោបទាន ទី ៨

(១៩៨) កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាព្រានព្រៃ នៅនាភ្នំហិមពាន្ត

បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ព្រះអង្គជាប្បវង្គក្នុងលោក

ជាទេវតាសកៈ ។ ខ្ញុំចូលទៅជិតព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ធ្វើឲ្យការបម្រើ

ទាំងបានថ្វាយខ្លួនជាទេវតាសក ដល់សរណៈ (ក្នុងសំណាក់)

នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ប្រកបដោយតា-

ទិតុណ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល

ខ្ញុំ បានដល់សរណៈ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃ

សរណៈ ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ

ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ

ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសរណគមនិយត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងឲ្យ

គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សរណគមនិយត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នវិមំ អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរាបទានំ

(១៩៩) រោមសោ នាម នាមេន នាមរោ ឥតំ វិស្សតោ
 អម្ពបិណ្ឌោ មហោ ទិដ្ឋោ វិបស្សីស្ស មហេសិដោ ។
 ឯកេនវុត្តេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ អម្ពមទទី តតា
 ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ អម្ពនាទស្សីទំ វេលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សម្មិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា អម្ពបិណ្ឌិយោ វេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទសមំ អនុសំណិកត្ថេរាបទានំ

(២០០) បិណ្ឌាយ ធរមាណាហំ វិបស្សី អនុសំ ជិនំ
 ទុល្ល័កិក្ខំ អនាសំ ទិបទិទ្ធស្ស តាទិដោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

(១៩៩) ខ្ញុំឈ្មោះរោមសៈ តែគេស្គាល់រាល់គ្នាថាទានវៈ
ខ្ញុំបានថ្វាយផ្លែស្វាយមួយដុំ ដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី
ព្រះអង្គស្វែងរកទូរគុណដ៏ធំ ។ ភ្នំកប្បទី៩១ អំពីកប្បនេះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្លែស្វាយ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយផ្លែស្វាយ ។ បដិសម្ពិទា ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានច្រកបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្លឹងនូវ
ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរាបទាន ។

អនុសិលាវិកត្ថេរាបទាន ទី ១០

(២០០) ខ្ញុំបានឃើញព្រះជិនស្រី ព្រះនាមវិបស្សី កំពុង
ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត បានថ្វាយចង្ហាន់មួយវែក ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ
ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វដ៏ធំពីរ ទ្រង់ប្រកបដោយតាទិគុណ ។

ទូតំ

បសុទ្ធចត្តោ សុមនោ អភិវរិទេសហំ តនា
 អនុសំសារយី ពុទ្ធិ ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា ។
 ឯកនុត្ថេ ឥតោ កក្កេ អនុសំសារយី អហំ
 ទុក្ខតី ធាតិជាធាមិ អនុសំសារនាដលំ ។
 បដិសម្ពុទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិច អដ្ឋិមេ
 ធម្មិកញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា អនុសំសារតោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តតិ ។

អនុសំសារវគ្គោស្ស អចទានំ សមត្ថំ ។

ឧទ្ទាតំ

ចិត្តកំ ចារិធត្តញ្ញា សុទ្ធិ តោសំសសន្តរំ
 បទំ បទេសំ សរណំ អម្ពោសំសារតោមិច
 សត្តតាឡីសតាថាយោ^(១) កណ៌តាយោ វិភាវិហំ ។

បិពកប្បជកវគ្គោ គីលោ ។

១ ម. អដ្ឋិកាឡីសតាថាយោគិ ទិស្សតិ ។

១១៣

កាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយបង្គំ
 ពោលសរសើរព្រះសុម្ពុទ្ធ ដើម្បីសម្រេចនូវប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់
 ខ្ពស់ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រាហ្មតុដែលខ្ញុំ
 បានសរសើរព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃ
 ការសរសើរ ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអនុសំសាវកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អនុសំសាវកត្ថេររាបទាន ។

ឧទ្ទាស្សន៍

ចិត្តកប្បជកត្ថេររាបទាន ១ បុប្ផធារកត្ថេររាបទាន ១ ឆត្តទាយក-
 ត្ថេររាបទាន ១ សទ្ទសព្វាកត្ថេររាបទាន ១ គោសិសនិក្ខេបកត្ថេ-
 ររាបទាន ១ បទប្បជកត្ថេររាបទាន ១ ទេសក្តិត្តកត្ថេររាបទាន ១
 សរណគមនិយត្ថេររាបទាន ១ អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេររាបទាន ១ អនុសំ-
 សាវកត្ថេររាបទាន ១ មានគាថា ៤៧ ដែលពួកអ្នកប្រាជ្ញ
 រាប់ហើយ ។

ចប់ ចិត្តកប្បជកត្ថេរ វិ ៣១ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាធំ

អរិយំ វិគ្គហនំ
កុ

កណ៌កាហោ ហត្ថិនោ អាលម្ពននកាសនំ
 តុរិ យោមកោ យេ ឧត្តេបិ ស័សុបដានំ ។
 បណ្ណោ ចិត្តប្បដិ ឆ តាថាយោ យេ សព្វសោ
 ឆត្តារិ ឆ សតានិហ វកបញ្ញាសមេវ ឆ ។
 វញ្ជីស សតា សញ្ញា ធាសត្តតិ តទុត្តរិ
 តិស សតានិ បដានំ កណ៌កា អត្តនស្ស្រិកិ ។

គតិយំ សគំ ឈម្ពំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

មួយទៀត ឧទ្ទាននៃវិគ្គ

កណ៌ការបប្បយវគ្គ ១ ហត្ថវគ្គ ១ អាលម្ពនទាយវគ្គ ១ ឧទ្ទាន-
កាលវគ្គ ១ ភិក្ខុវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១

កាលវគ្គ ១ ភិក្ខុវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១ ក្រិក្ខវគ្គ ១

វគ្គ ១ សីសុបបាទវគ្គ ១ បណ្ណទាយវគ្គ ១ ចិត្តកប្បជវគ្គ

១ ក្នុងវគ្គនេះ មានតាថា ៤៥១ ដោយសព្វគ្រប់ ។ តាថា

ទាំងអស់ ១២៥ ផង លើសពីនោះ ៧២ ទៀតផង នៃបទ

១៣០ ដែលអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នកឃើញនូវប្រយោជន៍ បាន

រាប់ឃើញហើយ ។

ធម៌ សត្វៈ ទី ៣០ ។

សុត្តន្តបិដកេ

ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុតិយោ ភាគោ

មាតិកាបត្តានំ

មាតិកា

អង្កេ

ឯកាទសមោ ភិក្ខុទាយវិគ្គោ

ភិក្ខុទាយវិគ្គោ	បឋមំ ភិក្ខុទាយកត្តេរាបទានំ	១
	ទុតិយំ ញាណសញ្ញាកត្តេរាបទានំ	២
	តតិយំ ទប្បលហត្ថិយកត្តេរាបទានំ	៣
	ចតុត្ថំ បទបូជកត្តេរាបទានំ	៥
	បញ្ចមំ មុដ្ឋិបប្បិយកត្តេរាបទានំ	៦
	ឆដ្ឋមំ ទទកបូជកត្តេរាបទានំ	៧
	សត្តមំ នឡាហលិយកត្តេរាបទានំ	៨
	អដ្ឋមំ ភាសនបដ្ឋាយកត្តេរាបទានំ	១០
	នវមំ ពិឡាសិតាយកត្តេរាបទានំ	១១
	ទសមំ អណ្ណបូជកត្តេរាបទានំ	១២

ស្ថិតិបីជក
១១

ខ្នាតនិកាយ អបទាន
១២

ទ្រឹយ្យភាគ
១

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ភិក្ខុទាយវិគ្គ ទី ១១

ភិក្ខុទាយវិគ្គ	ភិក្ខុទាយកត្តាបទាន ទី ១	-	១
	ញាណសញ្ញាកត្តាបទាន ទី ២		២
	ឧប្បលហត្ថិយកត្តាបទាន ទី ៣	-	៣
	បទបូជកត្តាបទាន ទី ៤		៥
	មុនីបប្បិយកត្តាបទាន ទី ៥	-	៦
	ឧទកបូជកត្តាបទាន ទី ៦		៧
	នឡមាលិយកត្តាបទាន ទី ៧		៨
	អាសនបង្គាយកត្តាបទាន ទី ៨		១០
	តិច្ឆាលិទាយកត្តាបទាន ទី ៩		១១
	វេណបូជកត្តាបទាន ទី ១០	-	១៣

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

ព្យាសោមោ មហាបរិវារវិគ្គោ

មហាបរិវារវគ្គោ បឋមំ មហាបរិវារវគ្គោបទានំ	១៥
ទុតិយំ សុមង្គលវគ្គោបទានំ	១៦
តតិយំ សរណគមនិយវគ្គោបទានំ	១៨
ចតុត្ថំ ឯកាសនិយវគ្គោបទានំ	២០
បញ្ចមំ សុវណបបិយវគ្គោបទានំ	២២
ឆដ្ឋំ ចិត្តកប្បជកវគ្គោបទានំ	២៣
សត្តមំ ពុទ្ធសញ្ញាវគ្គោបទានំ	២៤
អដ្ឋមំ មគ្គសញ្ញាវគ្គោបទានំ	២៦
នវមំ បច្ចបដ្ឋានសញ្ញាវគ្គោបទានំ	២៨
ទោសមំ ជាតិប្បជកវគ្គោបទានំ	២៩

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

មហាបរិវារវត្ថុ ទី ១ ២

មហាបរិវារវត្ថុ	មហាបរិវារត្ថេរាបទាន ទី ១	១៥
	សុមន្តិលត្ថេរាបទាន ទី ២	១៦
	សរណគមនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣	១៨
	ឯកាសនិយត្ថេរាបទាន ទី ៤	២០
	សុវណ្ណបថិយត្ថេរាបទាន ទី ៥	២២
	ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៦	២៣
	ពុទ្ធសញ្ញាត្ថេរាបទាន ទី ៧	២៥
	មគ្គសញ្ញាត្ថេរាបទាន ទី ៨	២៦
	បច្ចុប្បន្នសញ្ញាត្ថេរាបទាន ទី ៩	២៨
	ជាតិប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ១០	២៩

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

រង្វង់

តេសមោ សេរេយ្យវគ្គោ

សេរេយ្យវគ្គោ	បឋមំ សេរេយ្យកត្តកបទានំ	៣២
	ទុតិយំ បុប្ផប្បិយកត្តកបទានំ	៣៣
	តតិយំ បាយាសទាយកត្តកបទានំ	៣៦
	បតុត្ថំ ឥន្ទោទិកយកត្តកបទានំ	៣៨
	បញ្ចមំ សមុខាថិកកត្តកបទានំ	៣៩
	ឆដ្ឋំ កុស្តមាសនិយកត្តកបទានំ	៤២
	សត្តមំ ផលទាយកត្តកបទានំ -	៤៤
	អដ្ឋមំ ញាណសញ្ញាកត្តកបទានំ	៤៦
	នវមំ គន្ធប្បិយកត្តកបទានំ	៤៧
	ទសមំ បទុមប្បដកត្តកបទានំ	៤៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សេរេយ្យវិគ្គ ទី ១៣

សេរេយ្យវគ្គ	សេរេយ្យកត្តាបទាន ទី ១	៣២
	បុប្ផប្បិយកត្តាបទាន ទី ២	៣៣
	បា យាសទាយកត្តាបទាន ទី ៣	៣៦
	គន្ធាទិកិយកត្តាបទាន ទី ៤	៣៨
	សម្ភាសិកត្តាបទាន ទី ៥	៣៩
	កុសុមាសនិយកត្តាបទាន ទី ៦	៤២
	ផលទាយកត្តាបទាន ទី ៧	៤៤
	ញាណសញ្ញាកត្តាបទាន ទី ៨	៤៦
	គន្ធប្បិយកត្តាបទាន ទី ៩	៤៧
	បទុមបុជកត្តាបទាន ទី ១០	៤៨

មាតិកាបុត្រានិ

មាតិកា

រង្វង់

បច្ចុប្បន្ន លោកិតវិគ្គោ

លោកិតវិគ្គោ	បឋមំ លោកិតត្ថេរាបទានំ	៥១
	ទុតិយំ សុទ្ធស្សនត្ថេរាបទានំ	៥២
	តតិយំ ចន្ទនប្បជកត្ថេរាបទានំ	៥៤
	ចតុតិមំ បបួធនិយត្ថេរាបទានំ	៥៥
	បញ្ចមំ រហោសព្វាកត្ថេរាបទានំ	៥៧
	ឆដំ ចម្បកបប្បិយត្ថេរាបទានំ	៥៨
	សត្តមំ អត្ថសន្និស្សកត្ថេរាបទានំ	៥៧
	អដ្ឋមំ ឯកវិស័យត្ថេរាបទានំ	៦១
	នវមំ សាលទាយកត្ថេរាបទានំ	៦២
	ទសមំ ផលទាយកត្ថេរាបទានំ	៦៣

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សោភ័តវគ្គ ទី ១៤

សោភ័តវគ្គ	សោភ័តត្ថេរាបទាន ទី ១	៥១
	សុទ្ធស្សនត្ថេរាបទាន ទី ២	៥២
	ចន្ទនបុជត្ថេរាបទាន ទី ៣	៥៤
	បុប្ផទន្សីត្ថេរាបទាន ទី ៤	៥៥
	រហោសព្វាកត្ថេរាបទាន ទី ៥	៥៧
	ចម្បកបុប្ផីយត្ថេរាបទាន ទី ៦	៥៨
	អង្គសន្តស្សកត្ថេរាបទាន ទី ៧	៥៩
	ឯកវិសិយត្ថេរាបទាន ទី ៨	៦១
	សាលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៩	៦២
	ផលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០	៦៣

មាតិកាបត្រានិ

មាតិកា

អង្កេត

បណ្ណាល័យ ឆ្នាំ ២០២០

ឆ្នាំ ២០២០

បឋម អធិបតីយភាព	១៤
ទុតិយ ថ្ងៃរាប់បញ្ចប់	១៦
តតិយ វេទិការក្សេម	១៧
ចតុតិយ សហវាយន្ត	១៨
បញ្ចម ទម្រង់ប្រយោជន៍	១៩
ឆដ្ឋ អនុលោមន៍	២០
សត្វម មគ្គនិយម	២១
អដ្ឋម ផលនិយម	២២
នវម វិស័យនិយម	២៣
ទសម បណ្ណាល័យ	២៤

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ឆត្រវិគ្គ ទី ១៥

ឆត្រវិគ្គ	អធិឆត្តិយត្ថេរាបទាន ទី ១	៦៥
	ថម្ពារោបកត្ថេរាបទាន ទី ២	៦៦
	វេទិការកត្ថេរាបទាន ទី ៣	៦៧
	សបរិវារិយត្ថេរាបទាន ទី ៤	៦៨
	ឧម្មាប្បប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៥	៦៩
	អនុលោមទាយត្ថេរាបទាន ទី ៦	៧០
	មគ្គទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៧	៧១
	ផលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨	៧២
	វជ្ជសក្កិយត្ថេរាបទាន ទី ៩	៧៣
	បល្លង្គទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០	៧៤

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្ក

សោឡុសមោ ពន្ធដីកវិគ្គោ

ពន្ធដីកវិគ្គោ	បឋម ពន្ធដីកវិគ្គោបទានំ	៧៧
	ទតិយំ ភម្មបប្បិយភក្កោបទានំ	៧៨
	តតិយំ វិថីសមជ្ជកវិគ្គោបទានំ	៧៩
	ចតុត្ថំ កក្ការបដកវិគ្គោបទានំ	៨០
	បញ្ចមំ មន្តារបបបដកវិគ្គោបទានំ	៨១
	ឆដ្ឋំ កម្មបប្បិយភក្កោបទានំ	៨២
	សត្តមំ ភិណ្ឌស្សលកវិគ្គោបទានំ	៨៣
	អដ្ឋមំ នាគបប្បិយភក្កោបទានំ	៨៤
	នវមំ បនាគបប្បិយភក្កោបទានំ	៨៥
	សម្ពមំ កុម្មទទាយភក្កោបទានំ	៨៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ពន្ធដីវកវិគ្គ ទី ១៦

ពន្ធដីវកវិគ្គ	ពន្ធដីវកវិគ្គ ទី ១	៧៧
តម្លៃបង្កើនតម្លៃបង្កើន ទី ២		៧៨
វិស័យសេដ្ឋកិច្ចតម្លៃបង្កើន ទី ៣		៧៩
កាកបាទក្រហមតម្លៃបង្កើន ទី ៤		៨០
មន្ទីរពេទ្យបង្កើនតម្លៃបង្កើន ទី ៥		៨១
កម្មវិធីបង្កើនតម្លៃបង្កើន ទី ៦		៨២
គណៈកម្មាធិការតម្លៃបង្កើន ទី ៧		៨៣
នាយកដ្ឋានតម្លៃបង្កើន ទី ៨		៨៤
បន្ទាត់បង្កើនតម្លៃបង្កើន ទី ៩		៨៥
កម្មវិធីបង្កើនតម្លៃបង្កើន ទី ១០		៨៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សុប្បារិច្ឆយវគ្គ ទី ១៧

សុប្បារិច្ឆយវគ្គ ប្រារិច្ឆយត្ថេរាបទាន ទី ១	៨៩
កណ្តវេរបច្ច័យត្ថេរាបទាន ទី ២	៩០
ខដ្ឋទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៣	៩១
ទេសបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៤	៩២
កណ្តិការច្ចន័យត្ថេរាបទាន ទី ៥	៩៣
សប្បទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦	៩៤
យុត្តិកបច្ច័យត្ថេរាបទាន ទី ៧	៩៥
ទុស្សទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨	៩៦
សមាទេបកត្ថេរាបទាន ទី ៩	៩៧
បញ្ចង្គលីយត្ថេរាបទាន ទី ១០	៩៨

មាតិកាបត្រានី

មាតិកា

អង្កេត

សត្វសមោ សុប្បារិច្ចរិយវិគ្គោ

សុប្បារិច្ចរិយវគ្គ បឋមំ សុប្បារិច្ចរិយវគ្គរាបទានំ	៨៧
ទុតិយំ កណ្តវេរប្បិយវគ្គរាបទានំ	៩០
តតិយំ ខដ្ឋទាយកវគ្គរាបទានំ	៩១
ចតុត្ថំ ទេសប្បដកវគ្គរាបទានំ	៩២
បញ្ចមំ កណ្តិការច្នៃនិយវគ្គរាបទានំ	៩៣
ឆដ្ឋំ សប្បិទាយកវគ្គរាបទានំ	៩៤
សត្តមំ យុធិកប្បិយវគ្គរាបទានំ	៩៥
អដ្ឋមំ ទុស្សទាយកវគ្គរាបទានំ	៩៦
នវមំ សមាទេបកវគ្គរាបទានំ	៩៧
ទសមំ បញ្ចង្គលិយវគ្គរាបទានំ	៩៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

កម្មវត្ថុ ទី ៣៨

កម្មវត្ថុ ១១ គ	កម្មវត្ថុមាលិយភូមិបទ ទី ១	១០១
	និស្ស័យភូមិបទ ទី ២	១០២
	ភូមិបទ ទី ៣	១០៣
	ទទួលបានភូមិបទ ទី ៤	១០៤
	សហសនភូមិបទ ទី ៥	១០៥
	មគ្គុតភូមិបទ ទី ៦	១០៦
	ឯកទិបភូមិបទ ទី ៧	១០៧
	មណីបូជភូមិបទ ទី ៨	១០៨
	ភិក្ខុភូមិបទ ទី ៩	១០៩
	សង្ឃបុគ្គលភូមិបទ ទី ១០	១១០

មាតិកាបត្រានិ

មាតិកា

អង្កេត

ឯកសារសិល្បៈ ក្នុងជំនួញវិទ្យា

ក្នុងជំនួញវិទ្យា បឋម ក្នុងជំនួញវិទ្យា ភូមិបទាន	១១២
ត្រឹម ពន្លឺវិទ្យា ភូមិបទាន	១១៣
ត្រឹម ភោគម្ភិយវិទ្យា ភូមិបទាន	១១៤
បត្រ បញ្ចហត្ថិយវិទ្យា ភូមិបទាន	១១៥
បញ្ចម វិស្វកម្មវិទ្យា ភូមិបទាន	១១៦
វិជ្ជា ពោធិបដ្ឋិយវិទ្យា ភូមិបទាន	១១៧
សត្វម៍ ឯកបដ្ឋិយវិទ្យា ភូមិបទាន	១១៨
អដ្ឋម៍ តិកណ្ឌិបដ្ឋិយវិទ្យា ភូមិបទាន	១២០
នវម៍ ឯកបដ្ឋិយវិទ្យា ភូមិបទាន	១២១
ទសម៍ តិកណ្ឌិបដ្ឋិយវិទ្យា ភូមិបទាន	១២២

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

កូដិបប្បិយវគ្គ ទី ១៧

កូដិបប្បិយវគ្គ កូដិបប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ១	១១២
ពន្លឺជីវិតត្ថេរាបទាន ទី ២	១១៣
កោតមរិយត្ថេរាបទាន ទី ៣	១១៤
បញ្ចហត្ថិយត្ថេរាបទាន ទី ៤	១១៥
ឥសិមុត្តទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៥	១១៦
ពោធិបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦	១១៧
ឯកចិន្តិតត្ថេរាបទាន ទី ៧	១១៨
តិកណ្ឌិបប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៨	១២០
ឯកចារិយត្ថេរាបទាន ទី ៩	១២១
តិវណ្ឌិបប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ១០	១២២

មាតិកាបត្រាគី

មាតិកា

អង្កេត

វិស័យពិសេស តម្លៃបច្ចេកវិទ្យា

តម្លៃបច្ចេកវិទ្យា បឋម តម្លៃបច្ចេកវិទ្យាបទាន	១៥៤
តម្លៃ តម្លៃសន្តិភាពតាមកត្តាបទាន	១៥៥
តម្លៃ ឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាបទាន	១៥៦
បត្រ អស្ថាប័នបច្ចេកវិទ្យាបទាន	១៥៧
បញ្ជី អស្ថាប័នបច្ចេកវិទ្យាបទាន	១៥៨
ឆ្នាំ កិសលយុទ្ធបច្ចេកវិទ្យាបទាន	១៥៩
សកម្ម តម្លៃតាមកត្តាបទាន	១៦០
អង្គ តម្លៃនៃបច្ចេកវិទ្យាបទាន	១៦១
នវម័ តម្លៃបច្ចេកវិទ្យាបទាន	១៦២
ទស្សន៍ យុទ្ធបច្ចេកវិទ្យាបទាន	១៦៤

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

តមាលប្បវិធី ទី ២០

តមាលប្បវិធី តមាលប្បវិធីភូមិទី ១	១២៤
តំណសន្តរទាយភូមិទី ២	១២៥
ខណ្ឌផ្សេងៗភូមិទី ៣	១២៦
អសោកប្បជ័កភូមិទី ៤	១២៧
អង្គលកភូមិទី ៥	១២៨
កិសលប្បជ័កភូមិទី ៦	១២៩
តិក្កទាយភូមិទី ៧	១៣០
តិរិនេលប្បជ័កភូមិទី ៨	១៣១
តិក្កលិប្បវិធីភូមិទី ៩	១៣២
យូថិកប្បវិធីភូមិទី ១០	១៣៤

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

ឯកវិស័យសិលា កណ្តិការប្រយ័យវិគ្គោ

កណ្តិការប្រយ័យវិគ្គោ បឋម កណ្តិការប្រយ័យវិគ្គោបទានំ	១៣៦
ទុតិយំ មិនេលប្រយ័យវិគ្គោបទានំ	១៣៧
តតិយំ ក៏កណ្តិការប្រយ័យវិគ្គោបទានំ	១៣៨
បត្តតំ តវណិយវិគ្គោបទានំ	១៣៩
បញ្ចមំ និគ្ខណ្ឌប្រយ័យវិគ្គោបទានំ	១៤០
ឆដ្ឋំ ឧទេកទាយកវិគ្គោបទានំ	១៤១
សត្តមំ សលទ្យមាលិយវិគ្គោបទានំ	១៤២
អដ្ឋមំ ការណ៍ប្រយ័យវិគ្គោបទានំ	១៤៣
នវមំ អាធារទាយកវិគ្គោបទានំ	១៤៤
ទសមំ បាបនិវរិយវិគ្គោបទានំ	១៤៥

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

កណ្តិការប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ២១

កណ្តិការប្រឹក្សាវិទ្យា កណ្តិការប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ១ . . .	១៣៦
មន្ត្រីកណ្តិការប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ២ . . .	១៣៧
ក្រុមប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ៣ . . .	១៣៨
ក្រុមប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ៤ . . .	១៣៩
ក្រុមប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ៥ . . .	១៤០
ក្រុមប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ៦ . . .	១៤១
ក្រុមប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ៧ . . .	១៤២
ក្រុមប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ៨ . . .	១៤៣
ក្រុមប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ៩ . . .	១៤៤
ក្រុមប្រឹក្សាវិទ្យា ទី ១០ . . .	១៤៥

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

ព្រឹត្តិសិទ្ធិ បាតិកា

បាតិកា បឋម បាតិកាបទនិ	១៤៧
ឧត្តម បាតិកាបទនិ	១៤៨
តតិម បាតិកាបទនិ	១៤៩
ចតុត្ថម បាតិកាបទនិ	១៥០
បញ្ចម បាតិកាបទនិ	"
ឆដ្ឋម បាតិកាបទនិ	១៥២
សត្តម បាតិកាបទនិ	១៥៣
អដ្ឋម បាតិកាបទនិ	១៥៤
នវម បាតិកាបទនិ	១៥៥
ទសម បាតិកាបទនិ	១៥៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ហត្ថវិគ្គ ទី ២២

ហត្ថវិគ្គ ហត្ថទាយកត្តោបទាន ទី ១	១៤៧
បានធិទាយកត្តោបទាន ទី ២	១៤៨
សូចសញ្ញាកត្តោបទាន ទី ៣	១៤៩
ឯកសញ្ញាកត្តោបទាន ទី ៤	១៥០
វិសិសញ្ញាកត្តោបទាន ទី ៥	១៥០
សន្និកត្តោបទាន ទី ៦	១៥២
កាលវណ្ណទាយកត្តោបទាន ទី ៧	១៥៣
អក្ខន្ធសញ្ញាកត្តោបទាន ទី ៨	១៥៤
សប្បទាយកត្តោបទាន ទី ៩	១៥៥
បាបនិវរិយកត្តោបទាន ទី ១០	១៥៧

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

តើស្ថិតិមោ អាស្រ័យនាយកវិគ្គាល

អាស្រ័យនាយកវិគ្គាល បឋម អាស្រ័យនាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៥៨

ទុតិយំ អាស្រ័យនាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦០

តតិយំ ទេវតនិយាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦១

បត្តិភំ អាស្រ័យនាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦២

បញ្ចមំ អាស្រ័យនាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦៣

ឆដំ វិគ្គាលបឋមនាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦៤

សត្តមំ សោវណ្ណវដ្តសកិយនាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦៥

អដ្ឋមំ មិញ្ញវដ្តសកិយនាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦៦

នវមំ សុភតាវេជ្ជនាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦៧

ទសមំ ឯកវន្តនិយាយកវិគ្គាលបទានំ . . . ១៦៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

អាសម័យទាយកវិគ្គ ទី ២៣

អាសម័យទាយកវិគ្គ អាសម័យទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១ . . .	១៥៧
អដិនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២	១៦០
ទ្វេតនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣	១៦១
អារក្ខទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៤	១៦២
អព្យាធិកត្ថេរាបទាន ទី ៥	១៦៣
វគ្គលប្បប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៦	១៦៤
សោវណ្ណវដ្តសកិយត្ថេរាបទាន ទី ៧ . . .	១៦៥
មិញ្ញវដ្តសកិយត្ថេរាបទាន ទី ៨	១៦៦
សុគតាវេទិយត្ថេរាបទាន ទី ៩	១៦៧
ឯកវន្តនិយត្ថេរាបទាន ទី ១០	១៦៨

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

បត្តិស្នេហា ឧទេកាសនទាយវិគ្គោ

ឧទេកាសនទាយវិគ្គោ បឋមំ ឧទេកាសនទាយកត្តកបទានំ . . . ១៧០

ទុតិយំ ភាជនទាយកត្តកបទានំ . . . ១៧១

តតិយំ សាលបប្បិយកត្តកបទានំ ”

ចតុត្ថំ កិលញ្ញទាយកត្តកបទានំ ១៧២

បញ្ចមំ វេទិទាយកត្តកបទានំ ១៧៣

ឆដំ វណ្ណការកត្តកបទានំ ១៧៤

សត្តមំ បិយាលបប្បិយកត្តកបទានំ ១៧៥

អដ្ឋមំ អម្ពយាគទាយកត្តកបទានំ ១៧៦

នវមំ ជគតិការកត្តកបទានំ ១៧៧

ទសមំ វាសិទាយកត្តកបទានំ ”

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ឧទកាសនទាយវិគ្គ ទី ២៤

ឧទកាសនទាយវិគ្គ ឧទកាសនទាយកត្តាបទាន ទី ១ . . .	១៧០
ភាជនទាយកត្តាបទាន ទី ២ . . .	១៧១
សាលបច្ច័យកត្តាបទាន ទី ៣ . . .	„
ភិលញ្ញទាយកត្តាបទាន ទី ៤ . . .	១៧២
វេទិទាយកត្តាបទាន ទី ៥ . . .	១៧៣
វណ្ណការកត្តាបទាន ទី ៦ . . .	១៧៤
បិយាលបច្ច័យកត្តាបទាន ទី ៧ . . .	១៧៥
អម្ពយាគទាយកត្តាបទាន ទី ៨ . . .	១៧៦
ជគតិការកត្តាបទាន ទី ៩ . . .	១៧៧
វាសិទាយកត្តាបទាន ទី ១០ . . .	„

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

រង្វង់

បញ្ជីរូបភាព ត្រូវបានរៀបចំ

រូបភាពរូបភាព	បឋម រូបភាពរូបភាពរូបភាព	១៧៧
	ទី២ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	"
	ទី៣ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	១៨០
	ទី៤ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	១៨១
	ទី៥ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	១៨២
	ទី៦ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	១៨៣
	ទី៧ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	"
	ទី៨ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	១៨៤
	ទី៩ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	១៨៥
	ទី១០ រូបភាពរូបភាពរូបភាព	១៨៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

តវិរទាយវិគ្គ ទី ២៥

តវិរទាយវិគ្គ	តវិរដ្ឋទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១	១៧៧
	នាគកេសវិយត្ថេរាបទាន ទី ២	”
	នឡិនកេសវិយត្ថេរាបទាន ទី ៣	១៨០
	វិវិបុលវិយត្ថេរាបទាន ទី ៤	១៨១
	កង្កែបកត្ថេរាបទាន ទី ៥	១៨២
	បត្តទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦	១៨៣
	ធាតុបុជកត្ថេរាបទាន ទី ៧	”
	សត្តសត្តលិបបុជកត្ថេរាបទាន ទី ៨	១៨៤
	តិម្កិលាលបុជវិយត្ថេរាបទាន ទី ៩	១៨៥
	ទទ្ទាលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០	១៨៦

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្ក

ឆ្លើយស្តីម្នា ហ្វែមកវិគ្គោ

ហ្វែមកវិគ្គោ បឋម ហ្វែមកវិគ្គោបទានំ	១៨៨
ទុតិយំ ឯកាសនទាយកវិគ្គោបទានំ	១៨៩
តតិយំ ចិត្តកប្បជកវិគ្គោបទានំ	”
ចតុតិ ចម្បកប្បជកវិគ្គោបទានំ	១៩០
បញ្ចមំ សត្តបាដលិយកវិគ្គោបទានំ	១៩១
ឆដ្ឋំ ទុបាហនទាយកវិគ្គោបទានំ	១៩២
សត្តមំ មញ្ញវិប្បជកវិគ្គោបទានំ	១៩៣
អដ្ឋមំ បណ្ណទាយកវិគ្គោបទានំ	១៩៤
នវមំ កុដិទាយកវិគ្គោបទានំ - -	១៩៥
ទសមំ អត្ថប្បជកវិគ្គោបទានំ	១៩៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ហេមកវគ្គ ទី ២៦

ហេមកវគ្គ	ហេមកវគ្គរាជធានី ទី ១	១៨៨
	ឯកសារនាយកវគ្គរាជធានី ទី ២	១៨៩
	ចិត្តកម្មជនកវគ្គរាជធានី ទី ៣	„
	ចម្បកប្បថយកវគ្គរាជធានី ទី ៤	១៩០
	សត្វបាណសយកវគ្គរាជធានី ទី ៥	១៩១
	ទុប្បាហននាយកវគ្គរាជធានី ទី ៦	១៩២
	មញ្ញវិប្បជនកវគ្គរាជធានី ទី ៧	១៩៣
	បណ្ណនាយកវគ្គរាជធានី ទី ៨	១៩៤
	ក្នុងនាយកវគ្គរាជធានី ទី ៩	១៩៥
	អត្ថបថយកវគ្គរាជធានី ទី ១០	១៩៦

មាតិកាបត្រានិ

មាតិកា

អង្កេត

សេចក្តីស្នើ បទប្បញ្ញត្តិ

បទប្បញ្ញត្តិ	បទប្បញ្ញត្តិ ភាគសក្តិបិយត្ថេរាបទានំ	១៧៨
	ទុតិយំ ភេលមក្ខិយត្ថេរាបទានំ	១៧៧
	តតិយំ អន្តរាបិយត្ថេរាបទានំ	២០០
	ចតុត្ថំ ទីបទាយកត្ថេរាបទានំ	២០១
	បញ្ចមំ វិទ្យាលិចាយកត្ថេរាបទានំ	២០២
	ឆដ្ឋំ មច្ចទាយកត្ថេរាបទានំ	២០៣
	សត្តមំ ជវហន្សកត្ថេរាបទានំ	២០៤
	អដ្ឋមំ សលទ្យបចិយត្ថេរាបទានំ	២០៥
	នវមំ ទបាគតហាសនិយត្ថេរាបទានំ	២០៦
	ទសមំ តវណិយត្ថេរាបទានំ	២០៧

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បទុមក្សេបវិគ្គ ទី ២៧

បទុមក្សេបវិគ្គ	អាកាសភូមិយត្ថកបទាន ទី ១	១៧៨
	គេលមភូមិយត្ថកបទាន ទី ២	១៧៧
	អន្តរភូមិយត្ថកបទាន ទី ៣	២០០
	ទីបទាយកត្ថកបទាន ទី ៤	២០១
	វិទ្យាលិបទាយកត្ថកបទាន ទី ៥	២០២
	មជ្ឈទាយកត្ថកបទាន ទី ៦	២០៣
	ជវហន្ទកត្ថកបទាន ទី ៧	២០៤
	សលទ្ធិប្បវិធិយត្ថកបទាន ទី ៨	២០៥
	ឧបាគតហាសនិយត្ថកបទាន ទី ៩	២០៦
	គរណិយត្ថកបទាន ទី ១០	២០៧

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

អង្កេត

អង្គវិស័យមា សុវណ្ណពិញ្ញាបនវិគ្គ

សុវណ្ណពិញ្ញាបនវគ្គ បឋម សុវណ្ណពិញ្ញាបនវគ្គបទ . ២០៧

ទតិយ៍ តិលមុជ្ជយត្ថកបទ ២១០

តតិយ៍ ចង្កោដកិយត្ថកបទ ២១១

ចតុត្ថំ អព្ភានទាយកត្ថកបទ ២១២

បញ្ចម៍ ឯកញ្ជាលិយត្ថកបទ ២១៣

ឆដ្ឋំ បោត្តនាធម៌ត្ថកបទ ២១៤

សត្តម៍ បិគកទាយកត្ថកបទ ,,

អដ្ឋម៍ ភាល្យទាយកត្ថកបទ ២១៥

នវម៍ បុណ្យវិកត្ថកបទ ២១៦

ទសម៍ តរណិយត្ថកបទ ២១៧

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សុវណ្ណពិញ្ញាបនវិគ្គ ទី ២៨

សុវណ្ណពិញ្ញាបនវិគ្គ សុវណ្ណពិញ្ញាបនវិគ្គយេត្តរាបទាន ទី ១ . . .	២០៧
គិលមុជ្ជយេត្តរាបទាន ទី ២	២១០
ចង្កោដកិយេត្តរាបទាន ទី ៣	២១១
អព្ពពានទាយកេត្តរាបទាន ទី ៤	២១២
ឯកញ្ជលិយេត្តរាបទាន ទី ៥	២១៣
បោត្តទាយកេត្តរាបទាន ទី ៦	២១៤
ចិគកទាយកេត្តរាបទាន ទី ៧	„
អាសុវតាយកេត្តរាបទាន ទី ៨	២១៥
បុណ្យវិកេត្តរាបទាន ទី ៩	២១៦
គរណិយេត្តរាបទាន ទី ១០	២១៧

មាតិកាបត្តាណិ

មាតិកា

អង្កេត

ឯកុន្តតិសោ បណ្ណទាយកវិគោ

បណ្ណទាយកវិគោ បឋម បណ្ណទាយកវិគោបទានំ	២១៧
ទុតិយំ ផលទាយកវិគោបទានំ	២២០
តតិយំ បច្ចុគ្គមនិយកវិគោបទានំ	២២១
ចតុត្ថំ ឯកបច្ចុគ្គមនិយកវិគោបទានំ	២២២
បញ្ចមំ មយវបច្ចុគ្គមនិយកវិគោបទានំ	២២៣
ឆដ្ឋំ ទបដ្ឋមនិយកវិគោបទានំ	២២៤
សត្តមំ អបទានិយកវិគោបទានំ	២២៥
អដ្ឋមំ សត្តាហបទានិយកវិគោបទានំ	២២៦
នវមំ ពុទ្ធបដ្ឋមនិយកវិគោបទានំ	២២៧
ទសមំ បុព្វនិយកវិគោបទានំ	២២៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បណ្ណទាយកវិគ្គ ទី ២៧

បណ្ណទាយកវិគ្គ បណ្ណទាយកវិគ្គរាជបទ ទី ១	២៥៧
ផលទាយកវិគ្គរាជបទ ទី ២	២៦០
បច្ចុប្បន្ននិយមវិគ្គរាជបទ ទី ៣	២៦១
ឯកបច្ចុប្បន្ននិយមវិគ្គរាជបទ ទី ៤	២៦២
មហាបច្ចុប្បន្ននិយមវិគ្គរាជបទ ទី ៥	២៦៣
ទុបបច្ចុប្បន្ននិយមវិគ្គរាជបទ ទី ៦	២៦៤
អបបច្ចុប្បន្ននិយមវិគ្គរាជបទ ទី ៧	២៦៥
សត្តាហបច្ចុប្បន្ននិយមវិគ្គរាជបទ ទី ៨	២៦៦
ពុទ្ធបច្ចុប្បន្ននិយមវិគ្គរាជបទ ទី ៩	២៦៧
បុព្វបច្ចុប្បន្ននិយមវិគ្គរាជបទ ទី ១០	២៦៨

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

តិលោ បិតកប្បជកវិគ្គោ

បិតកប្បជកវគ្គ បឋម បិតកប្បជកវគ្គរាបទានំ ២៣០

ទតិយំ បឋមនារកវគ្គរាបទានំ ២៣១

តតិយំ ឆត្តទាយកវគ្គរាបទានំ ២៣២

បត្តតំ សទ្ធសព្វាកវគ្គរាបទានំ ២៣៣

បញ្ចមំ គោសិសនិក្ខេបកវគ្គរាបទានំ ២៣៤

ឆដ្ឋំ បទប្បជកវគ្គរាបទានំ ២៣៥

សត្តមំ ទេសកត្តិកវគ្គរាបទានំ - ២៣៦

អដ្ឋមំ សរណគមនិយវគ្គរាបទានំ ២៣៧

នវមំ អម្ពបណិយវគ្គរាបទានំ ២៣៨

ទសមំ អនុសំសាវកវគ្គរាបទានំ "

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បិតកប្បជកវគ្គ ទី ៣០

បិតកប្បជកវគ្គ	បិតកប្បជកត្រូវបទាន ទី ១	២៣០
	បុប្ផធារកត្រូវបទាន ទី ២	២៣១
	ឆត្តបាយកត្រូវបទាន ទី ៣	២៣២
	សុខសញ្ញាកត្រូវបទាន ទី ៤	២៣៣
	គោសីសនិក្ខេបកត្រូវបទាន ទី ៥	២៣៤
	បទប្បជកត្រូវបទាន ទី ៦	២៣៥
	ទេសក្ខត្តិកត្រូវបទាន ទី ៧	២៣៦
	សរណគមនិយត្រូវបទាន ទី ៨	២៣៧
	អម្ពចិន្ទិយត្រូវបទាន ទី ៩	២៣៨
	អនុសំសាវកត្រូវបទាន ទី ១០	"

វិវិទាវិវេចន៍

វិវេចន៍	អវិវេចន៍	អង្គ	រដ្ឋលេខាយ៍
តិចប្បកិដ្ឋ	តិចប្បកិដ្ឋ	៣ ២	៦
បុប្ផប្បិយត្ថរាមនាដិ	បុប្ផប្បិយត្ថរា-		
	មនាដិ	៣ ៣	១
កុរុណិកោ	កុរុណិកោ	៥ ៥	១ ៥
នាមា តេជក្កវត្ត	នាមា តេជក្កវត្ត	៥ ៦	១ ១
ការតា	តារតា	៥ ៨	១ ៦
បុប្ផយត្ថរាស្ស	បុប្ផយត្ថរាស្ស	១ ២ ៣	៤
សុវណ្ណ	(១០ ២) សុវណ្ណ	១ ៣ ៧	២
និក្ខណ្ឌ	និក្ខណ្ឌ	១ ៤ ០	”
ការាមតា	ការាមតា	១ ៦ ២	១ ៧
តុន្តិ	តុន្តិ	១ ៦ ៤	១ ២
វិវ	វិវ	១ ៦ ៨	៣
ចតុត្ថិលោ	ចតុត្ថិលោ	១ ៧ ០	១

វិទ្យាវិទូបត្តិ

វិទូបាហ្ម	អវិទូបាហ្ម	អង្កេ	រដ្ឋលេខាយ
វេទនាយកត្ថុក-	វេទនាយកត្ថុ-		
បទានំ	រាបទានំ	១៧៣	១
សត្តមំ	សមត្តំ	១៧៨	៦
កវិត្តា គុរុវេទនាយ	កវិត្តា គុរុវេទនាយ	១៧៩	១៧
វិមោក្ខាបថ	វិមោក្ខាបថ	១៨១	៦
សត្តទាដលីយត្ថុក-	សត្តទាដលីយត្ថុ-		
បទានំ	រាបទានំ	១៨១	១
ឱទាហននាយកត្ថុ-	ឱទាហននាយកត្ថុ-		
រស្ស	កត្តរស្ស	១៨២	១២
បញ្ចវិសេ	បញ្ចវិសេ	២០០	៧
ចង្កោដកយត្ថុរស្ស	ចង្កោដកយត្ថុ-		
	រស្ស	២១១	១២
អាបុរុនាយកោថេរោ	អាបុរុនាយក-		
	កោ ថេរោ	២១៦	៦
ថេរោ	ថេរោ	២២០	១៥
ដលី	ដលី	២៣៧	៧

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុសត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
មហេស	មហេសី	១	១០
ខុទ្ទនិកាយ	ខុទ្ទកនិកាយ	៤	១
ព្រះហឫទ័យ	ព្រះហឫទ័យ	៨	៧
អបទាន	អបទាន	១៤	១
ទ្រង់ឈរ	ទ្រង់ឈរ	១៧	៣
ទ្រង់បរិនិព្វាន	ទ្រង់បរិនិព្វាន	២០	១១
ប្រាមោជ្ឈ	ប្រាមោទ្យ	២២	១៣
សុត្តន្ត	សុត្តន្ត	២៤	១
កង	កង	២៥	២
ប្រថីតិ	ប្រីថីតិ	„	១៣
សព្វាកត្តោបទាន	សព្វាកត្តោបទាន	២៦	១១
អតទាន	អបទាន	២៨	១
អំភិកប្បនេះ	អំភិកប្បនេះ	៣០	១២
ធ្វើជាក់ច្បាស់	ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់	„	១៥
នេះ	នេះ	៣៧	៦

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុសត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាប់
ពុទ្ធ	ពុទ្ធ-	៣៨	៥
កប្ប	កប្ប	„	១១
គន្លាទេកិយត្ថវ	គន្លាទេកិយត្ថវ	„	១៦
អគ្គិ	អគ្គិ	៤១	១១
កុស	កុស	៤២	១៣
ឥតិហា-	ឥតិហាស-	„	១៥
កុសមាសនិយត្ថវពាន	កុសមាសនិយត្ថវពាន	៤៣	១
កាល្មៈ	កាល្មៈ	៤៥	១១
បច្ច័យក	បច្ច័យ	៤៧	១
បច្ច័	បច្ច័យ	៤៨	១១
ប្រាមោជ្យ	ប្រាមោឡ	៥៤	១៧
តាបស	តាបស	៥៨	១០
ទាយកត្ថវពាន	ទាយកត្ថវពាន	១៦៤	៧
ព្រះអង្គ	ព្រះអង្គ	៨៤	១២
មគ្គទត្ថកត្ថវពាន	មគ្គទត្ថកត្ថវពាន	១០៦	១៨

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុសត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ឯកាចរិយត្ថេរ	ឯកចារិយត្ថេរ	១២១	១៦
ឯកាចរិយត្ថេរាបទាន	ឯកចារិយត្ថេរាបទាន	"	១៨
ក្នុងទ្វារវតី	ក្នុងក្រុងទ្វារវតី	១២៧	២
ទ្រង់	ទ្រង់	"	៣
ដល	ដល់	១៣០	១០
ចំណុចាត្រ	ចំណុចាត	១៣២	១៤
ទទេកទាយត្ថេរាបទាន	ទទេកទាយកត្ថេរាបទាន	១៤១	១៥
ការលឹក	ការរលឹក	១៥១	៥
ជាននសកៈ	ជានរាសកៈ	១៥៤	៧
ថ្វាយសប្បិ	ថ្វាយសប្បិ	១៥៦	៦
សាស	សាស-	១៥៧	៨
ប្រាស័ចាក	ប្រាសចាក	១៦១	៧
មួយអង្គ	មួយអង្គ	១៦៨	៨
កិលញ្ញទាយត្ថេរាបទាន	កិលញ្ញទាយកត្ថេរាបទាន	១៧២	១៤
និងកិញ្ញា	និងអកិញ្ញា	១៧៥	២

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុសត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាប់
ទុគ្គតិ	ទុគ្គតិ	១៧៦	១០
ធាតុបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៧ ២៧៣			១
នូវថា	នូវតាថា	១៧៨	១៥
ទ្រង់	ទ្រង់	២០៧	៨
ច្បាស់	ច្បាស់	..	១០
ប្រាសហើយ	ប្រាសហើយ	២១២	៤
ល្ងាស់ល្ងន់	ល្ងាស់ល្ងន់	៦៦១	៦
អបទាននិយត្តេរាបទាន អបទាននិយត្តេរាបទាន ២២៥			១
ជាមាស	ជាម្ចាស់	២៣១	៧
ព្រះហេតុ	ព្រះហេតុ	២៣៧	៤
សត្វកៈ ទី ៣០	សត្វកៈ ទី ៣	២៤០	១០

**សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ ៖**

Printing costs were met through the gift of

Wat. Nichirensu Myoanji Temple
The Rev. Chikou Ichikawa
4-18-15, Kamata, Ota-ku, Tokyo 144 Japan

この本は次の方によって復刻されました。

日蓮宗 妙安寺 住職 市川智康
〒144 東京都大田区蒲田4-18-15
☎03-3738-5236

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ

ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 73 (of 110 volumes total)

"SUTTANTA PITAKA"

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh

Reproduced with the kind cooperation of the

TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE

First edition December 8, 1994

Printed in Japan by Hiroşaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・第73巻スuttantaピタカ（経部）

発 行：プノンベン仏教研究所

復刻救援：カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

発 行：1994年12月8日

印刷・製本／弘前相互印刷株式会社

製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

